

T.C
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

29 NUMARALI NEVŞEHİR ŞERİYYE SİCİLLERİNE GÖRE
NEVŞEHİR VE HAVALİSİNDE SOSYAL HAYAT

Yüksek Lisans Tezi

Bircan ŞAHİN

Danışman
Doç. Dr. İlyas GÖKHAN

Tarih Anabilim Dalı

Nevşehir
2013

T.C
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

29 NUMARALI NEVŞEHİR ŞERİYYE SİCİLLERİNE GÖRE
NEVŞEHİR VE HAVALİSİNDE SOSYAL HAYAT

Yüksek Lisans Tezi

Bircan ŞAHİN

Danışman
Doç. Dr. İlyas GÖKHAN

Tarih Anabilim Dalı

Nevşehir
2013

Bütün hakları saklıdır.

Kaynak göstermek koşuluyla alıntı ve gönderme yapılabilir.

©Bircan ŞAHİN, 2013

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Bircan ŞAHİN

İmza

KLAVUZA UYGUNLUK ONAYI

“29 Numaralı Nevşehir Şer‘iyye Sicillerine G6re Nevşehir ve Havalisinde Sosyal Hayat” adlı y6ksek lisans tezi, Nevşehir 6niversitesi Sosyal Bilimler Enstit6s6 Lisans6st6 Tez Klavuzu’na uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Bircan şAHİN

Danışman

Doç. Dr. İlyas G6KHAN

Tarih Ana Bilim Dalı Başkanı

Doç. Dr. İlyas G6KHAN

Yüksek Lisans Tezleri için “Kabul ve Onay” Sayfası

Doç. Dr. İlyas GÖKHAN danışmanlığında Bircan ŞAHİN tarafından hazırlanan “29 Numaralı Nevşehir Şer‘iyye Sicillerine Göre Nevşehir ve Havalisinde Sosyal Hayat” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

24 / 01 / 2013

JÜRİ:

Danışman : Doç. Dr. İlyas GÖKHAN

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ahmet OĞUZ

Üye : Yrd. Doç. Dr. İbrahim Ethem ÖZKAN

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun ..... tarih ve ..... sayılı Kararı ile onaylanmıştır.

28.01.2013

2013.02.03

28 / 01 / 2013

ÖZET

29 NUMARALI NEVŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLLERİNE GÖRE NEVŞEHİR VE HAVALİSİNDE SOSYAL HAYAT

Bircan ŞAHİN

Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tarih Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi Ocak 2013
Danışman: Doç. Dr. İlyas GÖKHAN

Osmanlı Devleti'nin en önemli tarihi kaynaklarından birisi olan Şer'iyye Sicilleri, Osmanlı tarihinin aydınlatılması konusunda büyük bir öneme sahiptir. Osmanlı döneminde kaleme alınan vakanüvis ve diğer hususi tarihlerdeki şehir, kasaba ve köylere ait malumatın yokluğu veya azlığı göz önüne alındığında, bu kayıtların sadece bizim kültürümüz için değil, Osmanlı toprakları üzerinde kurulan birçok ülke için büyük değer ifade ettiği görülür. Osmanlı sosyal tarihinin incelenmesi söz konusu olduğunda akla ilk gelen kaynak Şer'iyye Sicilleridir. Sicillerimiz ait olduğu bölgenin insanların sosyal hayatını bize ayrıntılı olarak yansıtır. 29 numaralı Şer'iyye Sicilleri üzerindeki yaptığımız bu araştırmaların Nevşehir'in sosyal, ekonomik ve siyasal hayatına katkıda bulunulacağı düşünülmektedir.

İncelediğimiz 29 Numaralı Nevşehir Şer'iyye Sicillerinde 107 hüküm bulunmaktadır. Sicil miladi 1906-1908 yılları arasındaki kayıtları ihtiva etmektedir. Biz bu sicillerde Nevşehir'de evlenme, boşanma, nafaka, miras gibi o döneme ait sosyal hayat ile ilgili bilgilere ulaşmaya çalıştık.

Nevşehir'de sosyal hayat ile ilgili genel bir değerlendirme yapabilme imkânına sahip olduğumuz 29 Numaralı Nevşehir Şer'iyye Sicilleri ihtiva ettiği dönemle ilgili Nevşehir tarihine katkı yapmasını temenni etmekteyiz

Anahtar Sözcükler: Nevşehir, Şer'iyye Sicilleri, Nevşehir'de Sosyal Hayat, Osmanlı.

ABSTRACT

THE SOCIAL LIFE AT NEVŞEHİR AND ITS REGION ACCORDING TO SHAR'İYYAH OF NEVSEHIR NUMBER 29

Bircan ŞAHİN

Nevşehir University, Institute of Social Sciences

Department of History January 2013

Supervisor: Associate Professor İlyas GÖKHAN

Shar'ıyyah Registeries, one of the most important sources of Ottoman Empire, has a great importance to enlighten the history of Ottoman Empire. Considering the lack of information wich belonged to cities, towns and willages in Ottoman Empire, these records have had a great value not only for our culture but also for the other countries which had been founded in Ottoman lands. When it comes to examining the social history of the Ottoman Empire, the first source is Shar'ıyyah Registerise. Registeries reflect the social life of the people of the region in detail. With the help of these resarches about Shar'ıyyah Registeries of Nevsehir, numbered 29, it is thought that they will contribute to the social, economic and political life of the Nevsehir.

There are 107 records that we examined in Nevsehir Shar'ıyyah, numbered 29. Registry contains records between the Gregorian 1906-1908. We tried to get information on social life in of that period in Nevsehir, marriage, divorce, alimony, inheritance, ...etc, at these registers.

We wish that Shar'ıyyah Registeries of Nevsehir, numbered 29, with which we have possibilities to appereciate the period generally about social life in Nevsehir, should make contribution to the history of Nevsehir about the period that it consists.

Key words: Nevsehir, Shar'ıyyah Registries, Nevsehir Social Life, Ottoman.

ÖNSÖZ

Milletlerin hayatında en önemli etkenler yaşadığı toprak parçası ve düzeni sağlayan kurallarıdır. Bu kurallar, halkın uyduğu milli kurallar olarak nitelendirebileceğimiz, dinî ve ahlakî kurallar ile birlikte devletin gücünü yansıtan hukuk kurallarıdır.

Halkın yaşayış tarzı, kuralların işleyişinde önemli bir etken olduğu gibi, uygulanan hukuk kuralları da milletlerin yaşamında olumlu veya olumsuz değişme ve gelişmeler gösterebilmektedir. Osmanlı tarihinin en önemli kaynaklarından biri olan Şer'iyeye Sicilleri Osmanlı toplum hayatı ve yaşam tarzı açısından bize bilgiler sunan ve tarihte çok az milletin sahip olabileceği bir tarih deryası olarak görülmektedir. Beş asra yakın bir süre aralıksız olarak tutulan bu defterler, incelendiği günlerden bu yana Osmanlı tarihi ile ilgi engin ve şaşırtıcı bilgiler sunmaktadır. Bu sicillerin günümüz yazısına çevrilmesi sadece tarihçiler açısından değil, bütün sosyal bilimciler açısından en temel kaynaklardan birisi olacağından hiç şüphe yoktur.

Nevşehir, Damat İbrahim Paşa'nın imar faaliyetleri ile köy statüsünden şehir olma yapısına kavuşmuştur. Kurulduğu devirde etrafında Kayseri, Aksaray, Kırşehir ve Niğde gibi şehirlerin olmasına rağmen hızlı bir gelişme göstermiştir. Bunun neticesinde Nevşehir'de siyasi, iktisadî ve sosyal yapı oluşmuş ve bu durum da şehrin tarihinin incelenmesi gerekliliğini doğurmuştur. Bu yüzden biz de Nevşehir tarihi üzerinde araştırmaya yönelmiş bulunuyoruz. Şimdiye kadar Nevşehir tarihinin yeterince incelenmenin yapılmaması, bilhassa da Şer'iyeye Sicillerinin üzerinde durulmaması önemli bir boşluğa neden olmuştur. Bu yaptığımız çalışma ile bir nebze de olsa Nevşehir tarihinin bir kısmını aydınlatmaya ve bundan sonra yapılacak çalışmalara faydalı olmaya çalıştık.

Nevşehir Üniversitesi Tarih Anabilim Dalında Yüksek- Lisans eğitimine başladığımdan bu yana yardımlarını esirgemeyen hocalarıma ve hocalığının yanında yanında bir abi bir kardeş gibi bilgi ve birikimlerini bizden esirgemeyen, tezle ilgili her türlü yardımı yapan, beyefendi bir kişiliği olan danışmanım Doç Dr. Sayın İlyas

GÖKHAN'a, bunun yanında aynı yolda ilerlerken bana yardımlarını içten gelerek yapan Cemal KEBAPCI'ya ve çalışmalarımın her aşamasında benim sıkıntılarımı yüksünmeden çeken ve bana hep destek olan sevgili eşim Figen ŞAHİN'e şükranlarımı arz etmeyi bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar	viii
KISALTMALAR	ix
GİRİŞ	x
YÖNTEM	xi
VARSAYIM	xiii
SINIRLILIKLAR	xiii

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ŞER'İYYE SİCİLLERİ	1
1.1. Şer'iyeye Sicillerindeki Belge Çeşitleri	3
1.1.1. Kadılar Tarafından Kaleme Alınan Belgeler	3
a) Hücetler	3
b) İ'lâmlar	4
c) Ma'ruzlar	5
ç) Mürâsele	5
1.1.2. Başka Makamlardan Sâdır olan Belgeler	5
a) Padişah'tan Gelen Emir ve Fermanlar	5
b) Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazaskerlerden Gelen Buyrultular	6
c) Tezkereler ve Temessükler	6
2. OSMANLI DEVLETİ'NDE KADILIK	7
2.1. Kadı ve Şer'iyeye Mahkemeleri	7
2.2. Kadıların Görevleri	10
2.3. Kadılarda Aranılan Nitelikler	11
2.4. Kadıların Eğitimi, Tayinleri Ve Görev Süreleri	12

2.5. Kadılığın Dereceleri.....	14
2.6. Kadıların Yardımcıları	16

İKİNCİ BÖLÜM

29 NUMARALI NEVŞEHİR ŞER‘İYYE SİCİLLERİNİN TRANSKRİPSİYONU	18
---	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1. NEVŞEHİR’İN KISA TARİHÇESİ	177
2.29 NUMARALI NEVŞEHİR ŞER‘İYYE SİCİLİ DEFTERİNİN TANITIMI VE İÇERİĞİ	182
3. 29 NUMARALI ŞER‘İYYE SİCİLLERİNE GÖRE NEVŞEHİR VE HAVALİSİNİN SOSYAL YAPISI.....	186
3.1 KAZA, KARYE VE MAHALLELER.....	186
3.1.1 Kaza İsimleri.....	186
3.1.2 Köy ve Mahalle İsimleri	186
4. SOSYAL HAYAT	192
5. DEVLET GÖREVLİLERİ VE DİĞER KİŞİLER	195
6. DAVALAR	203
6.1 Müslim Gayr-ı Müslim Arasındaki Davalar	203
6.2 Gayr-ı Müslimler Arasındaki Davalar.....	203
6.3 Müslümanların Kendi Aralarındaki Davalar.....	204
6.3.1 Evlenme.....	205
6.3.2 Boşanma.....	207

6.3.3 Mehir Miktarları	209
6.3.4 Miras.....	211
6.3.5 Tehdit Yaralama Cinayet	212
6.3.6 Vakıf Davaları	213
6.3.7 Diğer Davalar.....	214
7. 29 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLLERİNDEKİ DAVALAR İŞİĞİNDA NEVŞEHİR VE ÇEVRESİ.....	215
SONUÇ	221
KAYNAKÇA.....	223
EKLER	227
ÖZGEÇMİŞ.....	233

TABLolar

Tablo 1 : Şer'iyye sicillerinde geçen davaların konulara göre sıralanışı

Tablo 2 : Davaların konulara göre sayısı

Tablo 3 : Sicillerde geçen kaza isimleri

Tablo 4 : İsimleri geçen Cami imamaları ve muhtarlar

Tablo 5 : Nevşehir Kazasının merkez mahalleleri

Tablo 6 : Diğer mahalle isimleri

Tablo 7 : Karye isimleri

Tablo 8 : Müslüman erkek isimleri

Tablo 9 : Müslüman kadın isimleri

Tablo 10 : Gayr-ı Müslim isimleri

Tablo 11 : Kullanılan unvan ve lakaplar

Tablo 12 : Mehir miktarları

Tablo 13 : Nüfus Oranları

Tablo 14 : Nevşehir Nüfus Miktarı

Tablo 15: Ürgüp Nüfus Miktarı

Tablo 16 : Arabsun (Gülşehir) Nüfus Miktarı

KISALTMALAR

a.g.e.	:	Adı geçen eser
a.g.m.	:	Adı geçen makale
a.g.t.	:	Adı geçen tez
C.	:	Cilt
D.İ.A.	:	Diyanet İslam Ansiklopedisi
dv.	:	dava
H.	:	Hicri
İ.A	:	Milli Eğitim Bakanlığı İslam Ansiklopedisi
M.	:	Miladi
N.Ş.S./29	:	29 Numaralı Nevşehir Şer‘iyye Sicilleri
s.	:	sayfa
ss.	:	iki sayfa arası
S.	:	Sayı
TTK.	:	Türk Tarih Kurumu

GİRİŞ

Şer'iyeye Sicilleri, kadıların görevleri gereği, mahkemelerde verdikleri hükümleri, merkezden kendilerine gelen emirleri, kendilerine bağlı oldukları çevrede meydana gelen önemli olayları kaydettikleri veya kadıların o dönemki hukuk çerçevesi içerisinde verdikleri kararları ve görevleri dolayısıyla tuttıkları defterleri çeşitli kayıtları bünyesinde barındıran defterlerdir.

Şer'iyeye Sicilleri idari, askeri çalışmalar ve soysal, ekonomik tarih halk kültürü çalışmalarında birinci derecede öneme sahiptirler. Bu önemlerinden dolayı, pek çok farklı tarih çalışmalarında ana kaynak olarak kullanılırken şehir tarihinin aydınlatılmasında çok önemli yeri bulunmaktadır.

Şer'iyeye Sicillerini diğer belgelerden ayıran en önemli özelliklerden birisi hukuki belgeler olması ve belirli kurallar dâhilinde kayıt altına alınmasıdır. Kadılar bir hukuk adamı olarak, karar verirken kanunların bütün sorumluluklarını üzerlerinde taşımaktadırlar. Sorumlu oldukları bir adalet sistemi ve karşılarında devlet adına adalet dağıtacakları bir millet bulunmaktadır. XX. yüzyılın başında Nevşehir'de sosyal hayatla ilgili bizlere en önemli bilgiler aktaracak resmi ve tarafsız belgelerden birisi Şer'iyeye Sicilleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çalışmalar yapılırken temel kaynak olarak sicillerin çevirisi yapılarak içeriği ve mahiyeti doğrultusunda bir konu dizini yapılmıştır. Bu konu dizini üzerinden yola çıkarak Nevşehir'in tarihi açısından kapsadığı dönemle ilgili genel mahiyetin ortaya çıkarılması sağlanmıştır.

Çalışmalar yapılırken aşırılığa kaçan ve sicillerin ihtiva etmediği bilgilerden uzak durulmaya çalışılarak orijinal bilgiler dışında yeni bir şeyler ekleyerek ilmi çalışma ahlakından uzaklaşmamaya dikkat edilmiştir.

Şer'iyeye Sicilleri tarihi kaynak olarak büyük öneme sahip olduklarından, incelenmesi sosyal tarih açısından bizlere değişik bir bakış açısı kazandıracaktır. Çünkü kaydedildiği yerlerde o yerleşim yerleri ile ilgili doğrudan veya dolaylı olarak her türlü bilgiyi bizlere tarafsız bir biçimde sunmaktadır.

Yerleşim yerlerinde yaşayan insanların hayat tarzı, hukuksal yükümlülükleri, toplumun kendilerine verdikleri değer ve bakış açısı kişi ve yer isimlerinden başlamak üzere insanı merkez alan bir biçimde ortaya koymaktadır. Siciller incelenirken kişi zaman zaman kendini o dönemin içerisinde bulmakta zaman zaman da değişiklikleri çıplak gözle rahatlıkla görebilmektedir.

29 Numaralı Nevşehir Şer'iyeye Sicillerine Göre Sosyal Hayat adlı çalışmamız üç bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde; Şer'iyeye Sicillerinin tanımı, önemi ve mahiyeti ne zamandan beri sicil tutulmaya başlandığı, sicillerin muhteviyatı, kadı ve kadı ile ilgili bilgiler vermeye çalıştık.

İkinci bölümde; tezimizin asıl bölümünü oluşturan 29 Numaralı Nevşehir Şer'iyeye Sicillerinin transkripsiyonunu yapmaya çalıştık.

Üçüncü bölümde; Nevşehir'in kısa bir tarihini verdikten sonra, 29 Numaralı Nevşehir Şer'iyeye sicillerinden çıkarılabilecek, aile, miras, evlilik, boşanma, şehir hayatı, sosyal ve demografik yapı hakkında bilgiler sunmaya çalıştık. Yararlandığımız kaynakları alfabetik sıraya koyduk.

YÖNTEM

29 Numaralı Şer'iyeye Sicilleri Nevşehir tarihine hukuk belgeleri açısından bulunduğu dönemle ilgili bir çalışma olarak ortaya konulmaya çalışılmıştır. 29 Numaralı Nevşehir Şer'iyeye Sicilleri ile ilgili bir plan dâhilinde aşağıdaki yöntem ve teknikleri kullanarak tezimizi ortaya koymaya çalıştık.

Milli Kütüphane mikrofilmleri bulunan Nevşehir'e ait 30 adet Şer'iyeye sicillerini inceledik ve tez olarak çalışmayı düşündüğümüz 29 Numaralı Şer'iyeye Sicilinin kopyasını aldık.

Nevşehir Üniversitesi Kapadokya Araştırma ve Uygulama Merkezi (NEVKAM) ve Kapadokya Araştırma Merkezi (KAPEM) yetkililerinin

yardımlarıyla Nevşehir ile ilgili basılmış eserlerin ve Nevşehir hakkında hazırlanmış tezlerin listesini aldık.

Nevşehir İl Halk ve Ürgüp İlçe Halk Kütüphanelerinden Nevşehir maddelerini içeren ansiklopedilerin ilgili maddelerini temin ettik. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezinde yayımlanmış Nevşehir'le ilgili tezler ve Şer'iyye Sicilleri ile ilgili taramalar yaptık.

Şer'iyye Sicilleri ve Osmanlı tarihi ile ilgili kaynak kitap ve makale toplama çalışmalarına başladık. 29 Numaralı Şer'iyye Sicillerini okumaya başladık. Okunan sicillerde geçen kavram ve tamlamalar, not edilerek bunların anlamları sözlükten bulunarak, belgenin anlaşılması için mini bir sözlük oluşturduk.

Okunan belgeler danışman öğretim üyesi ile Doç. Dr. İlyas GÖKHAN ile görüşme saatlerinde tekrarlanarak hatalar düzeltilmeye çalışıldı. Belgelerde geçen yer isimleri incelenerek, günümüz de hangi yerleşim yerleri olduğunu belirledik.

Belgelerde genel olarak miras, boşanma, mehir, hırsızlık vb. sosyal olaylarla ilgili olduğunu görerek, bu kavramların İslâmî hükümler olarak neler ifade ettiklerini ve mahkemelerde nelere tekabül ettiğini inceledik.

Tezimizin son bölümünde genel bir değerlendirme yaparak 29 Numaralı Şer'iyye Sicillerinin Türk Tarihine ne gibi katkılar sağlayacağını ve neler çıkarabileceğimizi ortaya koymaya çalıştık.

29 Numaralı Şer'iyye Sicillerine göre Nevşehir'de Sosyal Hayat isimli çalışmada; devlet ile yönetilen merkezler arasındaki, yazışmalar, yönetimin işleyiş tarzı, insanların gündelik hayattaki yaşadıkları davaların yürütülüş yapısı, davalar sonunda alınan kararlar ve bu kararların ışığında o dönemin hukukuna aydın bir şekilde bakmak amaçlanmıştır.

Bu sicillerin yani 29 Numaralı Şer'iyye Sicillerinin incelenmesindeki amaç ise 1906-1908 yılları arasındaki zaman diliminde Nevşehir'in idari, iktisadi, ekonomik, kültürel açıdan sosyal yapısının araştırılarak diğer Şer'iyye Sicilleri zincirinin halkasına yenisini eklemek olmuştur.

VARSAYIM

Nevşehir Şer'iyye Sicillerinin Nevşehir Üniversitesi'nin kurulması ile birlikte incelenmeye başlandığı dönemde bizde çalışmamızla 29 numaralı Nevşehir Şer'iyye Sicillerini inceleyerek Nevşehir'in sicilleri açısından incelenmesine katkıda bulunmak düşüncesi içerisindeyiz. Bu dönem ile ilgili mahkemelere yansıyan olayları ortaya çıkarmaya çalışacağız. Ancak çalışmamız kısa bir dönemi sadece siciller açısından incelediği için Nevşehir'le ilgili kısıtlı bilgiler ihtiva edecektir. Daha teferruatlı bir çalışma için bütün tezlerin bitimi sonrası genel bir ortak değerlendirme sonucu ortaya çıkacağı düşüncesindeyiz.

29 Numaralı Nevşehir Şer'iyye Sicilleri ile Nevşehir'in 1906-1908 yılları arası sosyal hayatını ortaya koyarak o dönemin bilgini tarih bilimi açısından ortaya koyarak günümüzle farklılıkları ortaya koymaktır.

SINIRLILIKLAR

29 Numaralı Nevşehir Şer'iyye Sicilleri 16 Receb 1324 ve 29 Şaban 1326 Hicri (M. 5 Eylül 1906-26 Eylül 1908) tarihleri arasında olan bölümleri ihtiva etmektedir. Bu çalışmada Nevşehir ve çevresinde yaşayan halk ve hukukla alakalı şahıslar ile ilgili bilgiler edinmeye çalıştık. Nevşehir Şer'iyye Sicillerinin daha yeni incelenmeye başlanması ve Nevşehir ile ilgili bu döneme ait özel ve derinlemesine çalışmaların yetersiz olması Nevşehir ve yakın çevresindeki kütüphanelerin orijinal kaynaklar açısından yetersiz olması bizi çalışma yaparken zorlayan hususların başından gelmektedir.

Lisans düzeyinde Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü mezunu olmam ve konu ile ilgili kavramlara yabancı olmam ve sicillerin dillerine hâkim olmamam araştırmamda karşımıza çıkan zorluklar olarak gözükmektedir.

Yine de çalışmaları 1324-1326 H. yılları sınırın aşmadan Nevşehir ile ilgili bilgileri sınırlı bir şekilde değerlendirmeye çalıştık.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Hukukî olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargı tatbikatı neticesinde oluşan metinleri ve yazılı kaynakları ihtiva eden defterlere şer'îyye sicilleri, kadı defterleri, mahkeme defterleri, zabt-ı vakâyi sicilleri veya sicillât defteri denmektedir. Lügatta sicil, resmi vesikaların kaydedildiği kütük, memurların durumları için tutulan dosya (Devellioğlu, 2008, s. 251) anlamlarını ihtiva etmektedir.

Şer'î mahkemeler tarafından verilen her çeşit ilam, hüccet ve şer'î evrak, istinasız asıllarına uygun olarak bu defterlere kaydedilmiştir. Hâkimler mahkemede mutlaka bir sicillât defteri bulundurmuş ve verdiği ilam ve hüccetleri, tahriften korunacak şekilde muntazam olarak bu defterlere kaydetmişlerdir(Akgündüz, 1988, ss. 17-18).

Peygamber Efendimiz dönemi ile başladığını söyleyebileceğimiz sicil tutma ve davaların tescili geleneği (Kolay, 2001, s. 8) Osmanlı Devletinde on beşinci asrın son senelerinden başlayarak (Bursa Şer'îyye Sicilleri 1455 tarihinden itibaren başlamaktadır) on dokuzuncu asır sonlarına kadar gelen ve dört asırlık Türk tarihini, Türk içtimaî hayatını, Türk iktisat ve siyasî hayatı ile ilgili bilgi ve belge niteliği taşımaları itibariyle Türk tarihinin ana kaynaklarından (Uzunçarşılı, 1935, s. 366). Devlet merkezi ile olan yazışmalar, halk dilekleri, fermanlar, ilamlar, hüccetler, beratlar, mahallin beledî ve inzibatî işleri, devletin çıkardığı muhtelif yasaklar (tütün ve içki yasağı gibi) hakkında bilgiler bu defterlerde kayıtlıdır (İlgürel, 1975, s. 123).

Şer'îyye sicilleri Osmanlı hukukunun kaynakları, İslam hukukunun ne dereceye kadar uygulandığı, padişahların ve devlet adamlarının yasama yetkilerinin

sınırları, örfî hukukun uygulama alanlarının tespiti açısından önemlidir (Akgündüz, 1988, s. 13). Sicillerdeki kayıtlardan Türk aile yapısı, nişanlanma ve evlenme gelenekleri, karı-kocanın çocuklar üzerindeki hak ve vazifeleri, mehir olarak hangi eşyaların verildiği, Müslim ve gayr-ı Müslimlerin sosyal yapıları ve özellikleri, yaşam şekilleri, ne tür evlerde oturdukları, kullandıkları eşyaları ve giyimleri, mal varlıkları, ne tür yiyeceklerle beslendikleri, erkeklerin eş sayıları, ailelerin çocuk sayıları ve cinsiyetleri, eğitim düzeyleri, boşanma sebepleri; mali hukuka dair kayıtlardan dönemin ekonomik yapısı, vergi çeşitleri, vergi tarhi ve tahsili, çeşitli müesseseler ve bunların fonksiyonları; idarî hayata dair kayıtlardan eyalet, sancak, kaza, nahiye, köy ve mahallelerdeki idarî sistem ve buralardaki idarecilerin kimler olduğu, göreve geliş şekilleri ve sorumlulukları, görevden ayrılış sebepleri; askerî hayata dair kayıtlardan yapılan savaşlar ve sebepleri, savaşlar için ne tür hazırlıklar yapıldığı hakkında bilgi sahibi olmaktayız (Moğol, 1997, ss. 6-10). Bu bağlamda Şer'îye Sicilleri hukukî, iktisadî, sosyal, idarî ve askerî tarihimize ilgili daha kesin yargılara ulaşmamız açısından çok büyük önem arz etmektedir.

Şer'îye Sicilleri XIX. asra kadar devlet merkezi ile olan yazışmaları, halk dileklerini, fermanları, hüccetleri v.s. gibi konulara ait belgeleri ihtiva ederken, özellikle Tanzimat'ın ilanından sonra adlî alanda yapılan yeni düzenlemeler sonucu, şer'î mahkemeler sadece şer'î davalara bakar duruma geldiğinden, bu tarihten sonra siciller de bazı yönden önemlerini kaybetmiş; umumiyetle ilan, ilam, narh kayıtları ve terekeleri ihtiva eden belgeler durumuna düşmüşlerdir. Fakat Şer'îye Sicillerinin içinde bulunan tereke kayıtları o bölgenin adlî, ekonomik ve sosyal hayatıyla ilgili konuları ihtiva ettiğinden bu siciller yine de çok önemli kaynaklardandır (A. Halaçoğlu, 1987, s. 33).

Tanzimat'tan sonra 15 Zilhicce 1290/1874'te Sicillât-ı Şer'îye ve Zabt-ı Deâvî Cerideleri Hakkında Talimat'la Şer'îye Sicillerinde yapılan hukukî düzenlemeye göre;

- İstanbul'da ve taşrada bulunan bütün şer'î mahkemelerde mevcut olan sicillerin ilk sayfasından başlanarak son sayfasına kadar sayfa numaraları konacak,
- Şer'î mahkemeler tarafından verilen her çeşit yazılı belgenin aslı mutlaka sicile

kaydedilecek ve kaydedildiğine dair kaydedenin özel mührü basılacak,

- İhtiyaç duyulduğunda sicillere müracaat edileceğinden yazılar okunaklı olacaktır. Sicil defterlerinde silinti ve kazıntı bulunmayacak ve satır aralarına hiçbir şey ilave edilmeyecektir; edilirse kadı tasdik edip mühürleyecektir.
- Kayıtlar arasında aralık fazla olmayacak ve şahıslara verilen belgelerin asılları ile sicildeki kayıtlar mutlaka mukabele edilecektir. Sonradan yapılan müracaat ve mukayeselerde, asılda veya sicilde eksiklik yahut fazlalık söz konusu olursa, suçlular cezalandırılacaktır. Çürümüş olan siciller tamir ettirilecektir. Bütün şer'î mahkemelerde sicillerin korunması için hususî bir sandık bulundurulacak ve siciller her akşam bu sandığa bırakıldıktan sonra sandık mukayyid efendi tarafından mühürlenecektir. Kadıların görev süreleri sona erince, sicil hususi mührüyle tasdik edilecek ve durum tespit olunacaktır.

Yine 4 Cemâziye'l-ûlâ 1296/1879 tarihinde, mahkemelerde ilam ve hüccetlerin nasıl düzenleneceğine dair bir talimat daha neşredilmiştir (Akgündüz, 1988, 20). Adliye depolarında muhafaza edilen sicilleri Maarif Vekâleti'nin 3 Kasım 1941 tarihli ve 4018/2182 sayılı emriyle müzelerde toplanmıştır (Akgündüz, 1988, 62). Ankara'da Milli Kütüphane'de bulunan Şer'îye Sicilleri koruma açısından mikro filmlere kaydedilmiş ve çalışma yapacak kişiler sicilleri el değmeden inceleyebilmekte ve çıktılarını alabilmektedirler.

1.1. Şer'îye Sicillerindeki Belge Çeşitleri

1.1.1. Kadılar Tarafından Kaleme Alınan Belgeler

a) Hüccetler

Kadıların, idari alanlardaki ve küçük makamlarda bulunanların yazılarına çok benzeyen, resmi yazılarına huruf, vesika, kitap, kağıt, varaka denildiği halde şer'î ve kazaî sahadaki resmi yazılarına hüccet tabir olunurdu (Gökbilgin, 1992, s.

111). Şer'î mahkemeler tarafından verilen, kadının hükmünü ihtiva etmeyen, sadece kadı huzurunda iki tarafın anlaşmaya vardıklarına dair kadının tasdikini ihtiva eden belgelerdir. Hücetler, çok çeşitli hususların tespiti için tertip edilmiş olup kadılar tarafından tanzim edilen bir nevi noterlik belgeleri olarak kabul edilmiştir. Alım-satım, nafaka, vekâlet, vâsiyet, kefalet, şehadet, ferağ, borç, hibe, rüştün ispatı, keşif, sulh vb. konulara dair hücetler vardır (Kütükoğlu, 1994, s. 350). Tanzimat'tan sonra hücet yerine "senet" tabiri kullanılmaya başlanmıştır. Şer'î hücetlere de "senedât-ı şer'iyeye" denmiştir. Ancak halkın dilinde, hükmü ihtiva etsin etmesin üst tarafında hâkimin imza ve mührünü taşıyan her belgeye hücet dene gelmiştir (Akgündüz, 1988, 21).

Hücetin çeşitleri konularına ve çeşitlerine göre ikiye ayrılır. Konularına göre (Gökhan, 1994, s. 4);

1. Nikâh hücetleri
2. Talak hücetleri (boşanma)
3. Boşama hücetleri
4. Muhâlaa (rıza ile boşanma)
5. Fesh-i nikâh hücetleri
6. Mehir hücetleri
7. Nafaka hücetleri
8. Terbiye velayeti
9. Kadının vasî tayinine dair hücetler
10. İzin ve yetki verilmesine dair hücetler
11. Köle azadı hücetleri
12. Satın alma hücetleri
13. Ferağ hücetleri
14. Sulh, diyet vs. hücetler

b) İ'lâmlar

Kadıların, şer'î mahkemeye intikal eden bir davanın kararının tasdikini temin maksadıyla şeyhülislamlığa; veya her hangi bir konuda bilgi vermek üzere üst makamlara yazdıkları resmi yazılara ilâm denir. Bir konuda bilgi vermek

üzere üst makamlara yazılan ilamlar arz mahiyetindedir (Kütükoğlu, 1994, s. 345). Mahkeme kararını ihtiva eden bir ilâm belgesi, davacının iddiasını, dayandığı delilleri, davalının cevabını ve def'i söz konusu ise def'inin sebeplerini, verilen kararın gerekçelerini ve nasıl karar verildiğine dair kayıtları ihtiva eder. Hâkimin kararını ihtiva eden her belge ilâmdır. Borç ikrarı, alacağın tecili, hürriyetin ispatı, vakıf, evlenme, boşanma, iffete iftira, içki içme, zina, maktulün keşfi, Müslüman olma ve dinden çıkma, hırsızlık suçu ve cezası ile sulh vb konulara dair ilâmlar vardır (Akgündüz, 1988, ss. 29-32).

c) Ma'ruzlar

Kelime anlamı ile arz edilen şey demektir. İ'lamlarla karıştırılır (Gökhan, 1994, s. 5). Kadı tarafından kaleme alındığı halde kadının kararını ihtiva etmeyen, sadece kadının icra makamlarına idarî bir durumu arz ettiği yazılı kayıtlara veya halkın icra makamına yahut kadıya hitaben yazdığı şikâyet dilekçelerine denir. Kısaca astın üstüne yazdığı bir isteği veya durumun arzını ihtiva eden yazılı belgelerdir (Akgündüz, 1988, s. 37).

ç) Mürâsele

Anadolu ve Rumeli Kazaskerleri tarafından kadı ve naiblere ve onlar tarafından nahiye naiblerine, tayinleri ve salahiyetleri ile ilgili olarak yazılan resmî yazıları ihtiva eden belgelere ve yine kadılar tarafından herhangi bir husus hakkında yazılan yazılara mürâsele denir.

1.1.2. Başka Makamlardan Sâdır olan Belgeler

a) Padişah'tan Gelen Emir ve Fermânlar

Bunlardan birincisi padişah ya ihtilâflı olan bir şer'î meselede mevcûd görüşlerden birini tercih ettiğini kadıya bildirir; ya şer'î hükümlerin icrâsını teyit için yazılı emir gönderir veya düzenleme yetkisi bulunan sahalarda bazı düzenleyici

kâideleri Divân-ı Hümâyûn'un telhisi üzerine tanzim eder ve durumu kadılara bildirir (Akgündüz, 1988, ss. 39-42).

Padişah'tan gelen emir ve fermanlar müstakil bir defter tutulmadığı zaman, bazen Şer'îyye Sicillerinin başına bazen ortasına bazen de diğer kayıtlardan ayrılması için ters olarak sicillere kaydedilmişlerdir. İkincisi yine padişah'tan sadır olan ancak birinci gruptaki gibi umumî değil şahısları ilgilendiren ve vazife tevcihi, tımar tefvizi, ticaret berâtı ve benzeri konulara ilişkin kaleme alınan ferman, berat ve nişanlardır (Kolay, 2001, s. 17).

b) Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazaskerlerden Gelen Buyrultular

Buyrultu; sadrazam, kaptan-ı derya, vezir, beylerbeyi ve kazasker gibi devlet erkânının yazılı emirlerine denir (Kolay, 2001, s. 9). Bu makamlardan kadılara giden yazılı emirlerin bir sureti de Şer'îyye Sicillerine kaydedilmiştir.

c) Tezkereler ve Temessükler

Tezkere üstün alta veya aynı seviyedeki makamlar arası yazılan ve resmî bir konuyu ihtiva eden belgelere denir. Tezkereler başta sadrazam olmak üzere yüksek devlet memurlarının özel kalem müdürleri olan tezkireciler tarafından kaleme alınmıştır. Temessükler ise mirî arazide ve gayr-ı sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam ve şahıslar tarafından verilen belgeye denmektedir. Tasarruf vesikası demek olan temessüklerin yerine sonraları tapu tabiri kullanılmaya başlanmıştır (Akgündüz, 1988, ss. 39-50).

2. OSMANLI DEVLETİ'NDE KADILIK

2.1. Kadı ve Şer'iyeh Mahkemeleri

Arapçada kazâ kökünden ismi fail olan kadı, fıkıh terimi olarak insanlar arasında meydana gelen anlaşmazlıkları ve davaları İslâm hukuku hükümlerine göre çözümlmek için yetkili makamlarca tayin edilen kişiyi ifade eder (Atar, 2001, s. 66).

Osmanlı kaynaklarında kadı kelimesine ilk defa Osman Gazi devrinde rastlanmaktadır. Bilecik'in fethinden sonra Selçuklu Sultanı'ndan istiklâl alâmetleri olarak Osman Gazi'ye tabî, alem ve kılıç gelmiş, bunun üzerine Tursun Fakih, Karacahisar'a kadı ve hatip tayin edilerek hutbe Osman Gazi adına okunmuştur. Dolayısıyla ilk Osmanlı kadısı Tursun Fakih olarak görülmektedir (Y. Halaçoğlu, 2003, s. 124). İlk Osmanlı kadıları Anadolu, İran, Suriye ve Mısır gibi yerlerden getirilmişlerdir. I. Murad'ın Molla Fahreddin Acemi'yi 130 akçe maaş ile ilk defa fetva görevine tayin ettiği bilinmektedir (Akgündüz, 2002, s. 54).

Osmanlı imparatorluğunda şer'î mahkemeler, ilk zamanlardan itibaren, medenî hukuk ve ceza davalarına bakmaktaydılar. Her kazâ merkezinde bir şer'î mahkeme vardı ve bunların başında birer kadı bulunmaktaydı (İnalçık, 1988, s. 147). Bir yandan da İznik, Bursa gibi yeni fethedilen şehirlerde inşa edilen medreseler asıl Osmanlı kadılarını yetiştirmekteydi (Karaoğlu, 2007, s. 10).

Osmanlı Devleti'nde bir yerde bir mahkemenin teşekkülü, padişahın beratı ile tayin olunmuş bir kadının veya kadının görevlendirdiği bir naibin bulunmasına bağlıydı. Kadılar tayin olunduıkları kazâ bölgelerindeki subaşı, sancakbeyi, beylerbeyi gibi askerî-idârî makamlardan, müstakil idiler. Askerî ve idârî makamlar mahkemenin kararlarını tenfiz etmekle görevlidirler (İnalçık, 1988, s. 149).

Sultan I. Murat döneminde orduya ait işlerin görülmesi için kazaskerlik makamı ihdas edilmiştir. Fatih Sultan Mehmet döneminde de kazaskerlik Anadolu ve Rumeli olmak üzere iki kazaskerliğe bölünmüş; Rumeli cihetindeki kadılıklar

Rumeli Kazaskerliği'ne, Anadolu tarafındaki kadılıklar ise Anadolu Kazaskerliği'ne bağlanmış, rütbeleri, derece ve elkabları belirlenmiştir (İnalçık, 1988, s. 149). Kazasker Osmanlı Devleti'nde yargı teşkilatının asıl başı ve ilmiye sınıfının da ikinci reisidir. Osmanlı Devleti'nde yargı gücü adına Divan'ı Hümayun'a katılan, özellikle askeri sınıfın şer'i ve hukuki işlerine bakan ve önemli yekün teşkil eden kaza ve sancak kadılarının tayin mercî olan makama kazasker denmiştir. 1574 yılına kadar kazasker, bütün müderris ve kadı adaylarını seğip tayin edebilmek üzere sadrazama arz etmeye yetkiliydi. Kazaskerlik müessesesinin yapısı ve fonksiyonu Tanzimattan sonra azalmış ve Osmanlı Devleti'nin son zamanlarına doğru, kazaskerlerin yetkileri tamamen ellerinden alınmış ve 1331/1913 tarihli bir Kanun-u Muvakkat ile kazaskerlik müessesesi kaldırılmış ve yerine Rumeli ve Anadolu Kazaskerlik mahkemeleri ihdas edilmiştir (Akgündüz, 2002, ss. 54-55).

Tanzimat dönemine kadar Osmanlı İmparatorluğu'nda üç tip mahkeme vardı. şeri'at Mahkemeleri, Cemaat Mahkemeleri ve Konsolosluk Mahkemeleri. şeri'at Mahkemeleri, müslüman halk arasında çıkan her türlü ihtilafları, Osmanlı tebası arasında doğan ve medeni hukukla ilgili olmayan ihtilafları ve bir de aynı konularda Osmanlı tebası ile yabancı devletler tebası arasında meydana gelen davaları görürlerdi. Her türlü hukukî anlaşmazlıklarda tarafların mahkemeye bizzat gelerek haklarını aramaları mümkün olduğu gibi, velileri veya vâsileri aracılığı ile de davalarını takip etmeleri imkân dâhilindeydi. Batı hukukunda benzer görevleri üstlenen ve tamamen profesyonel bir mahiyeti olan avukatlık kurumu, Osmanlı hukukunda bulunmamakta ise de, vekiller Osmanlı hukukunda yaygın bir uygulama alanına sahipti. Ayrıca Divân-ı Hümayun şer'i mahkemelerin temyiz mercî konumundaydı (Aydın, 1999, ss. 395-397). Osmanlı Devleti'nde mahkemelere ait özel binalar yoktu. Genellikle kadı kendi konutunun bir bölümünü mahkeme olarak kullanırdı ve mahkeme herkese açık olarak yapılırdı (Ortaylı, 1994, s. 50).

Ancak Tanzimat döneminde şer'iyye Mahkemelerin geleceği açısından önemli gelişmeler olmuş ve bir takım yeni mahkemeler teşkil edilmiştir. Sultan Abdülmecid devrinde İstanbul'da ve eyaletlerde "Meclis-i Tahkikat" adıyla ceza mahkemeleri kurulmuştur. Bu mahkemeler cinsi ve mezhebi ne olursa olsun, Osmanlı tebası arasındaki cinayet, hırsızlık ve bu gibi daha başka cinsten davaları görmekten başka, Osmanlı tebasıyla, yabancı devlet tebası arasında çıkan aynı

konulu davaları görmekteydi. Meclis-i Tahkikat'lardan başka 1840 yılında Osmanlı tebası ile yabancı tüccarlar arasında çıkan hukukî anlaşmazlıkların çözülmesi için Ticaret Nezâretine bağlı Ticaret Mahkemeleri ihdas edilmiştir (Karal, 1988, ss. 149-149).

1864 tarihli Vilâyet Nizâmnâmesi ile kaza, sancak ve vilâyetlerde bidayet ve istinaf mahkemeleri kurulmuştur. Nizamiye Mahkemelerinin yargı kademeleri şöyle teşkilatlanmıştı: Her bir nahiyede bir sulh mahkemesi (İhtiyar Meclisi), her bir kazada bir dava meclisi (Meclis-i De'avi), sancak merkezinde bir hukuk ve cinayet temyiz meclisi (Meclis-i Temyiz ve Hukuk) bulunacaktı (Karal, 1988, ss. 149-149).

1868 yılında yeni kurulan mahkemelere bir merci tayin etmek üzere Divân-ı Ahkâm-ı Adliye tesis edilmiş ve bu divân, yeni kurulan mahkemelerin temyiz mercî olmuştur. Divân-ı Ahkâm-ı Adliye üyeleri arasında gayri müslimler de bulunurdu. Divân-ı Ahkâm-ı Adliye'nin kuruluşuyla, Osmanlı mahkemeleri de şer'î ve nizâmî olarak ikiye ayrılmış ve her iki mahkemenin vazifelerini ayırt edebilmek için de Mecelle'nin tedvini çalışmalarına başlanmıştır (Karaoğlu, 2007, s. 12).

1867 tarihli Divân-ı Ahkâm-ı Adliye Nizamnâmesi ile aile, miras, vakıf, şahsa karşı işlenen suçlar ve cezalar gibi hukuk-ı şer'îye denilen davalar dışındaki hususlar, Şer'îye Mahkemelerinin yetkilerinden çıkartılmıştır. Yine aynı tarihli Şurâ- yı Devlet Nizamnâmesi ile şer'îye mahkemelerinin idarî yargı yetkileri de kısıtlanmıştır. 1864 yılında temeli atılan Nizamiye Mahkemeleri 1871 yılında tam olarak tesis edilerek hukuk-ı şer'îye denilen hususlar dışındaki bütün yargı yetkisi bu mahkemelere devredilmiştir (Akgündüz, 1988, ss. 77-78).

1877 yılında Şer'îye Mahkemelerinin temyiz mercî olarak "Meclis-i Tetkikât-ı Şer'îye" ile "Fetvahâne" ihdas edilmiştir. 1879 yılında Meclis-i De'avi'nin adı Kazâ Bidayet Mahkemesi, Meclis-i Temyiz'in adı Merkez Bidayet Mahkemesi, Divân-ı Temyîz'in adı Mahkeme-i Temyîz olarak değiştirilmiş (Karaman, 1999, s. 301), yine aynı tarihte Divân-ı Ahkâm-ı Adliye, Adliye Nezareti'ne dönüşmüş; önce bütün nizâmî mahkemeler, 1916 yılında da Şeyhülislamlığa bağlı şer'î mahkemeler bu nezarete bağlanmıştır. 1917 yılında yeniden Şeyhülislamlığa bağlanan şer'î mahkemeler, 8 Nisan 1924 tarihli

“Mehâkim-i Şer‘iyye’nin İlğasına ve Mehâkimin Teşkilatına Aid Ahkâmı Muadil Kanun” ile lağv edilmiştir (Karaoğlu, 1997, s. 13)

2.2. Kadıların Görevleri

Kadılar görevlerini ifa ederken sadece şer‘î davalara değil örfî davalara da bakmakla yükümlü idiler. Osmanlı Devleti’nde örfî davalara bakmakla görevli bulunan bir mahkeme hiçbir zaman mevcût olmamıştır (Aydın, 1999, s. 394). Kadıların asıl görevi, insanlar arasında meydana gelen hukukî ihtilafları sonuçlandırmak, hukuka aykırı davranışların cezasını hükme bağlamak, verdikleri hüküm ve cezaları icra ve infaz etmektir. Ancak kadılara dinî, malî, idarî, eğitim ve öğretim gibi kazaî olmayan görevlerin de tevdi edildiği olmuştur (Atar, 2001, s. 68).

Osmanlı kadısının mülkî, adlî, askerî alanlardaki görevleri şöyle sıralanabilir: Sefer-i hümâyun sırasında geçilecek yol, köprü ve çeşmelerin tamiri ile erzak temini; yangın ve zelzele zamanlarında, ordu sevkıyatı, donanma inşası gibi durumlarda işçi, kalfa ve usta temini ile sevki, kadıların uhdesinde idi. Malzeme sağlanması, avarız vergilerinin toplanması; sefer zamanında okçu ve kürekçi gibi insan unsurunun sağlanması; kullanılacak yük hayvanlarının temini; bunların nakli için iskelelerde at gemilerinin hazırlanması kadıların görevlerindedir. Kadı ordunun tahıl, saman ihtiyacını karşılar ve konak yerine sevk ederdi.

Yine İstanbul’a erzak, et, sebze ve meyve temini için civar şehir kadıları görevlidir. Yabancı gemilere kaçak yollardan erzak verilmesi ve her türlü kaçakçılığın önlenmesi kadıların görevleri arasındadır. Et, yağ ve tahıl gibi temel gıda maddelerinde karaborsacılığın önlenmesinde kadılar sorumlu idi. Bulunduğu şehrin kalesinin muhafazasındaki kale dizdarları ve dizdarbaşı kadının sorumluluğu ve yönetimi altındadır. Yine şehir ve kalelerin muhafazası için olur olmaz yerlere ev ve dükkân yapılmaması, kalenin imar ve savunma nizamının gözetilmesi kadının görevidir.

Bir yerin aranması ve baskın düzenlenmesi veya bazı şahısların tevkihi ancak kadının emriyle mümkündür. Pazar yeri değişikliği, imam ve müezzin tayini için arz onun görevidir. Kadılar, vakıf mütevellilerini denetler, tekkeleri teftiş ederek ehliyetsiz derviş ve şeyhlerin ahaliyi ifsat etmemeleri için gerekli önlemleri alırlardı. Ayrıca kadı, vakıf medreselerinin nizamını gözetir, yetersiz müderrisler ve idare hakkında merkeze arzda bulunur, talebenin durumunu denetlerdi. Çarşı, pazar denetimi ürün ve hizmetlere narh koymak (Ortaylı, 2001, ss. 72-73), ayrıca vâsisi olmayan küçükleri evlendirmek, mirasları taksim etmek, yetimlerin ve kayıp kişilerin mallarını muhafaza etmek, vâsi ve vekilleri tayin ve azletmek, evlenme akitlerini icra, vâsiyetleri tenfiz etmek kadının görevleri arsındadır (Akgündüz, 1998, s. 68). Bunun yanında gayr-ı müslim ahâlinin hukukunu gözetmek ve malî yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğine dikkat etmek zorundaydı (Ortaylı 2001, s. 70).

Kadının, bütün bu görevleri yerine getirmesinde kendisine yardım eden bazı yardımcıları vardı. Subaşı, böcekbaşı, çöplük subaşısı, mimarbaşı gibi yeniçeri ocağına bağlı zabıt ve görevliler; genel güvenlik, temizlik ve imar düzeninin sağlanmasında, ihtisap ağası (muhtesip) çarşı ve pazarın kontrolü, narhın tespiti, dini emirlerin yerine getirilip getirilmediğinin gözetilmesi, bazı günlük vergilerin toplanmasında kadıya yardım etmekteydiler (Kazıcı, 1997, s. 451). Kadıların bu görevleri XIX. yüzyıl ortalarına kadar devam etmiştir. Tanzimat döneminde nizami mahkemelerin kurulmasıyla şerî mahkemeler ve dolayısıyla kadıların görevleri; sadece nikâh, boşanma tereke taksimi, alacak-verecek gibi alanlarla sınırlandırılmıştır (Ortaylı 2001, s. 72).

2.3. Kadılarda Aranılan Nitelikler

Kadı olmak için birinci şart Müslüman olmaktı. Bunun yanında fakihler kadı tayin edilecek kimselerin derin hukuk bilgisine, vücut bütünlüğüne, sosyal ilişkilerin gereklerini, halkın ihtiyaçlarını, örf ve adetlerini kavramaya elverişli kültüre, dış etkilere karşı koyacak derecede ahlak, karakter ve seciyeye sahip olmaları, dini emir ve yasaklara aykırı davranışlarda bulunmamaları gerektiğini ifade ederler.

Emevi halifesi Ömer b. Abdülaziz'in kadılık görevine tayin ettiği Meymûn b. Mihrân'a verdiği şu talimat literatüre davranış modeli olarak geçmiş ve bir kadıda bulunması gereken özellikleri ortaya koymuştur: “Sinirli ve sıkıntılı iken davayı karara bağlama, taraflara karşı yumuşak davran. Dava ile ilgili yeterli araştırmayı yapmadan ve dava konusunu iyice anlayıp dinlemeden hüküm vermenin bir faydasının bulunmadığını; hakkı sahibine teslim etmedikçe davayı karara bağlamanın bir mana ifade etmediğini, adil davranmadıkça hüküm vermenin ve o hükmü icra etmenin bir hayır getirmeyeceğini bilmelisin (Kolay, 2001, s. 12)”.

Kadılar, prensipte duruşma sırasında alış-veriş, şakalaşma gibi yargı makamının saygınlığı ile bağdaşmayacak davranışlarda bulunamaz, taraflardan hiç birinin hediyesini kabul edemez ve ziyafetlerine gidemezdi. Mecelle'de de kadının özellikleri sıralanırken onun hakim, fehim, müstakim, emin, metin, mekin olması, fıkıh meselelerine ve yargılama usulüne vakıf ve davaları onlara uygulayarak sonuçlandırmaya muktedir bulunması şartı aranmış, böylece kadılığın bilgi, sanat ve yüksek bir karakter işi olduğu belirtilmiştir (Atar, 2001, s. 67-69).

2.4. Kadıların Eğitimi, Tayinleri Ve Görev Süreleri

Kadılar medreselerde yetişirdi. Osmanlı Devleti'nde kadıların eğitimi için ilk medresenin Sultan Orhan zamanında kurulduğu bilinmektedir. Ancak Osmanlı devlet ve toplum sistemi içinde tedris, kaza ve ifta mesleklerinin ayrımı, derecelenmesi ve rütbe muadeletinin asıl şekillenışı Fatih Sultan Mehmet döneminde olmuştur.

Fatih Sultan Mehmet kanunnamesinde kadıların alacağı harçları belirtmiş, hiyerarşiyi kurmuş, tedris, kaza ve ifta arasındaki muadeleti tespit etmiştir. XVI. yüzyılda Süleymaniye medreseleri kurulana kadar Fatih döneminde kurulan Sahn-ı Seman medreseleri kadılık mesleğine girecek gençlerin tahsil görüp icazet aldıkları yer olmuştur (Ortaylı, 2001, s. 70).

Kadılık mesleğine iki yoldan girilirdi. Bu yollardan birincisi medrese tahsili

ikincisi ise müderrislik mesleğiydi. Medrese tahsilini bitiren kimse medresenin yüksek tahsil kısmına devam etmek istemediği ve yargı teşkilatında hizmet almak isteğinde naib olur ve nahiyelerle kazalarda kadı vekilliği yapardı (Karal, 1988, s. 139). İsteyenler ise bir müddet müderrislik yaptıktan sonra bir kazaya tayin olunurdu. Bu gibiler müderrislik sırasındaki derecelerine göre kadılığa getirilirlerdi. Bu durum kanunnamelerde tespit olunmuştur (Y. Halaçoğlu, 2003, s. 126).

Kadılar yaptıkları görev karşılığında miktarları kanunnamelerde belirtilen bir harç almakta ve geçimlerini bu harçla sürdürmektedirler. Ücretlerinin az olmasından dolayı XIV. Yüzyıl sonlarına kadar Osmanlı Devleti'nde kadılığa rağbet az olmuş müderrislik kadılığa tercih edilmiştir. Bunun üzerine Fatih Sultan Mehmet zamanında kadılığa tahsis edilen ücretler arttırılmıştır (Uzunçarşılı, 1965, s. 83). Örneğin tereke taksiminden alınan resm-i kısmet Fatih döneminde binde yirmi akçe (Akgündüz, 1990a, s. 586), Kanunî döneminde binde yirmi beş akçe (Akgündüz, 1990b, s. 330) olarak tespit edilmiştir.

Kadı tayini XIV. ve XV. yüzyıllarda Divan-ı Hümâyün toplantılarında Rumeli ve Anadolu kazaskerlerinin arzı ve padişahın onayı ile olurdu. Bu şekil Fatih devrinden itibaren, özellikle divanın sadrazamın başkanlığında toplanmaya başlamasından sonra değişmiş ve kadı, kazaskerlerin teklifiyle sadrazam tarafından tayin edilmeye başlanmıştır. XVI. Yüzyıldan itibaren ise, mevleviyet denilen kadılıkların tayini, şeyhülislamlığın önem kazanmasından sonra, onların teklifi üzerine sadrazam tarafından yapılmıştır (Y. Halaçoğlu, 2003, ss. 126-127).

Bir kazaya tayin edilen kadıya şerî ahkâmı icraya yetkili olduğuna dair padişahın tuğrasının çekildiği bir berat ve mensup olduğu kazaskerden mühürlü bir mektup verilirdi (Uzunçarşılı, 1935, s. 105). Tayin işleri kazaskerliklerde bulunan "akdiye defteri" denilen deftere kaydedilirdi. Eğer bir kadının tayini bu deftere işlenmemişse elindeki berat bir hüküm ifade etmez ve iptali gerekirdi (Ortaylı, 2001, s. 70). Rumeli'de kadılık edenler Rumeli kazaskeri defterine kayıtlı olduklarından bunlar Anadolu kadılığına geçemezler. Rumeli'deki kazalarda terakki etmek suretiyle kadılık ederlerdi. Keza Anadolu kazalarında kadılık edenler için de durum aynıydı (Uzunçarşılı, 1935, s. 90).

Kadınların sürekli olarak hâkimlik yapıp öğretim faaliyetlerinden uzak kalmalarının ilmî yönden aleyhlerinde olacağı, belli bir bölgede uzun süre görev yapmalarının ve yöre insanlarını yakından tanımalarının da yargılama sırasında tarafsız davranmalarına menfî yönde etki edebileceği gerekçesiyle bazı İslam hukukçuları aynı yerde sürekli kadılık yapmayı mahzurlu görmüşlerdir. Osmanlı Devleti'nde bu gerekçelere bir de yeterli sayıda kadılık kadrosunun bulunmayışı da eklenince kadılık süresi kısa tutulmuştur (Aydın, 2005, s. 83).

Kaza kadınlarının görev süreleri yirmi ay olup bu müddeti doldurduktan sonra mazûl olarak yerine sırada olan başkası tayin olunurdu. Müddetini dolduran mazûl kadı İstanbul'a gelerek her çarşamba günü kazasker dairesine mülazemet edip sıra beklerdi (Uzunçarşılı, 1935, s. 94).

Mevleviyet kadınları da Cuma günleri sadrazam sarayına gelerek mülazemetlerine devam ederlerdi. Kadının mazûl olduğu döneme “zaman-ı infisal”, görevde olduğu döneme ise “zaman-ı ittisali” denirdi. 1913 yılından itibaren kadınlar, görevlerini hakkıyla ifa ettikleri müddetçe görevde kalmak üzere tayin edilmeye başlanmıştır (Akgündüz, 1988, s. 70).

2.5. Kadılığın Dereceleri

Kadılıklar büyük ve küçük kazalarla sancak ve eyalet olmak üzere iki sınıftır. Kaza kadılıkları Rumeli, Anadolu ve Mısır'daki kazaların kadılıkları olmak üzere üç sınıftır. Rumeli kadınları mülazemeti müteakip en aşağı derece olan Çınad derecesinden başlayarak Eğri, İnebahtı, Sâniye, Sâlise, Râbia, Hâmise, Karib-i a'lâ ve Sitte-i Rumeli'ye kadar çıkar ve oradan emekli olurlardı. İçlerinden değerli olanlardan ikisi Rumeli kazaskeri divanına müşavir olarak bulunurlardı.

Yine Anadolu kadınları da mülazemeti müteakip Tâsia, Sâmine, Sâbia, Sâdisse, Hâmise, Râbia, Sâlise, Sâniye, Musul ve Sitte derecelerine kadar çıkar ve oradan emekli olurlardı. Anadolu kazaskerine tabi Mısır kadılıkları da; Sâdisse, Hâmise, Râbia, Sâlise, Musul ve Sitte-i Mısır olmak üzere altı derece idi. Bunların en yüksek derecesi olan Sitte-i Anadolu ve Sitte-i Mısır'dan değerli ve tecrübeli ikişer kişi Anadolu kazaskeri divanına müşavirlik ederlerdi. Bu müşavirlere “Tahta

Başı” denirdi. Rumeli, Anadolu ve Mısır’daki kazalarda kadılık ederek sitte denilen dereceye çıkanlara da “eşrâf-ı kuzzât” denirdi (Uzunçarşılı, 1935, s. 93).

Kazalardan sonra sancakların kadıları gelirdi. Gerek bu sancakların ve hatta bazı vilayetlerin ve gerek büyük ve mühim eyaletlerin kadılıkları mevleviyet suretiyle tevcih edilirdi. Emekli olan mevâliye Arpalık olarak bir veya iki kazânın hasilât-ı şer‘iyyesi tahsis edilirdi. Bu bir nevi tekaüd maaşıydı. Mevali isterse kendisine tahsis edilen kazâyâ gitmeyerek yerine bir nâib gönderebilirdi. Sonraları bu usul kaldırılmış ve mevâliye “tarîk maaşı” ya da “rütbe maaşı” adıyla aylık bağlanmıştır (Uzunçarşılı, 1935, ss. 118-120). Mevleviyet dereceleri;

Devriye Mevleviyetleri; Bağdad, Antep, Bosna, Erzurum, Maraş, Trablusgarp, Beyrut, Diyarbekir, Rusçuk, Adana, Çankırı ve Van kadılıklarıdır.

Mahreç Mevleviyetleri; Kandiye, Kudüs, Halep, Eyüp, Selanik, Yenişehir, Galata, İzmir, Sofya, Trabzon ve Girit kadılıklarıdır.

Bilâd-ı Hamse Mevleviyetleri; Edirne, Bursa, Şam, Mısır ve Filibe kadılıklarıdır.

Haremeyn Mevleviyetleri; Mekke, Medine kadılıklarıdır. XVIII. yüzyıldan sonra ihdas edilmiştir.

İstanbul Kadılığı; Mevleviyetler içinde en yüksek kademe İstanbul kadılığıdır. İstanbul kadısı beylerbeyilerle müsavi olup, hürmeten bunların çocuklarına ulûfe verilmiştir (Pakalın, 1971, s. 123).

Bunların dışında her eyalet ve sancakta XVI. yüzyıl sonlarına kadar Toprak Kadıları ismiyle seyyar kadılıklar bulunmaktaydı. Gerek devlet merkezinde, gerekse eyaletlerde tahkiki icap eden bir mesele, toprak kadıları vasıtasıyla teftiş olunurdu. Ayrıca köylülerin, sancakbeyi, alaybeyi, subaşı, zeamet ve timar sahipleriyle ilgili şikâyetleri, yine bunlar tarafından değerlendirilir ve muhakemesi yapılırdı.

Toprak kadılarından başka bir de özel ve olağanüstü yetkilere sahip Mehayif Müfettişleri vardı ki, bunlar mahallî kadı ve naiblerinden ayrı olarak köylere kadar halkın derdini dinlemek ve şikâyetlerini değerlendirmek için devletin tayin ettiği kadılardı. Mehayif Müfettişleri gördükleri davaları ve yapılan şikâyetleri doğrudan doğruya Divân-ı Hümâyûn'a arz etme yetkisine sahiptiler. Bir de orduyla beraber savaşa giden Ordu kadısı vardır. Padişahların seferlere iştirak ettikleri dönemlerde orduya katılan kazasker orduya ait işleri görürdü. Ancak padişahların sefere gitmeyi terk etmelerinden sonra kazaskerler de seferi terk etmişler ve Serdâr-ı Ekrem olarak sefere giden sadrazamların yanlarına vekâleten "Ordu Kadısı" ismiyle emekli olmuş bir mevalî, kendisine bir tayin beratı verilerek tayin olunurdu (Y. Halaçoğlu 2003, s128).

2.6. Kadıların Yardımcıları

Nâib: Kadıların verdikleri yetki derecesinde iş görürler, kadıya vekalet ederlerdi. Bazen, kadı olarak tayin edilen kişi uzak yerlerdeki memuriyet mahalline gitmeyerek yerine naib gönderirdi. Naibler yaptıkları hizmetler karşılığında topladıkları parayı aralarındaki anlaşma doğrultusunda kadı ile paylaşırlardı. Kadılık kurumunun yozlaşmasına sebep olan bu uygulama, hem ehliyetli olmayan kimselerin kadılık yapmalarına yol açmış, hem de asıl kadıya pay vermelerinden dolayı naiblerin bir takım suistimallere karışmalarına sebep olmuştur (Saydam, 1999, ss. 289-290).

Şuhûdu'l-hâl: Kadıların bir diğer yardımcısı mahkemelerde yargılamaya bir anlamda müşahit sıfatıyla katılan şuhûdu'l-hâldir. Bunlar mahkemede yapılan yargılamanın gözlemcileridir. Şuhûdu'l-udûl, udûlu'l-müslimin de denilen ve o kaza bölgesinin ileri gelenleri arasından seçilen sayıları beş, altı veya daha fazla olan bu şahitler muhakemenin işleyişine veya karara her hangi bir şekilde müdahale etmez, sadece kadıların adil karar vermesinde varlıklarıyla dolaylı olarak etkili olurlar (Aydın, 2005, s. 90).

Kassamlar: Vefat etmiş olan bir kimsenin terekesini varisleri arasında taksim eden memura denir (Uzunçarşılı, 1935, s. 121). Kassamlar mirasla ilgili çıkan anlaşmazlıkları çözer ve bütün bu gibi miras meselelerini bir deftere kaydedirdi. Bu

deftere “kassam defteri” denirdi. Mirasla ilgili davalar kassam mahkemelerinde görülürdü. Askerlerin mirasları da askerî kasamlar tarafından paylaştırılmıştır. İstanbul hariç, taşra kassamlıkları Tanzimatla birlikte kaldırılmış, bunların görevleri kadılıklara verilmiştir (Y. Halaçoğlu, 2003, s. 128).

Kâtipler: Kadının vermiş olduğu kararları sak usulüne uygun olarak deftere geçiren memurlardır (Aydın, 2005, s. 91).

Muhzırlar: Davacı ve davalıları mahkemeye celbeden ve icabı halinde bugünkü emniyet görevlilerinin bazı görevlerini ifa eden memurdur. Muhzırlar yerli şahıslar arasından seçilirdi. İlk dönemlerde tarafların mahkemeye muhzırlar tarafından şifahî tebliğ ile yapılırken son zamanlara doğru bu davet, davetiye varakası denilen bir kâğıdın muhzır vasıtasıyla taraflara gönderilmesiyle icra olunmaya başlanmıştır. Ayrıca muhzırlar yargılama esnasında mahkemenin emniyet ve asayişin teminiyle de sorumludurlar.

Subaşılar: Kadıların emri altında çalışan subaşların görev şer‘iyye mahkemelerinin kararlarını tatbik etmek, hapsine karar verilenleri hapsedmek, hapisaneye nezaret etmek, cezaları infaz etmek ve cezaî tazminatları tahsil etmektir. Ayrıca günümüzde zabıta ve belediyeye ait birçok görevde subaşılara aittir.

Mübaşirler: Tanzimattan önce devletçe gördürülmesi ve soruşturulması lazım gelen bir işin yapılmasında ve soruşturulmasında görevlidirler.

Müşavirler: Müşavirler müftülerden ya da İslam hukukunu iyi bilen şahıslardan seçilirdi. Müşavir, kadının bulunduğu zamanlarda kendisine havale edeceği, gıyabında ise bütün davaları ve diğer şer‘î işleri yürütür ve kadının vekili olur. 1913 tarihli Hükâm-ı Şer‘ ve Mehâkim-i Şer‘iyye Kanun-ı Muvakkatı ile kazaskerlikler, İstanbul, Galata, Üsküdar kadılıklarıyla vilayet merkezinde işi çok olan şer‘î mahkemelerde ihtiyaca göre bir veya iki müşavir kadrosu ihdas edilmiştir. 1917 tarihli Usûl-ı Muhâkeme-i Şer‘iyye Kararnamesi’ne göre ise şer‘î mahkemelerde icabına göre bir veya birden fazla müşavir bulunmuştur (Akgündüz 1990a, ss. 72-75).

İKİNCİ BÖLÜM

29 NUMARALI NEVŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TRANSKRİPSİYONU

NUMARA 1

Nevşehir Kazâsına tabî Nar Karyesinin Orta Mahallesinde sâkin iken bundan iki sene mukaddem vefât iden table-kâr İbrahim Ağa ibn-i Nuh bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine Hatun ibnetehu Abdullah ile vâlidesi Rukiye Hatun ve sulbiye-i sağîre kızı Hacer ve li-ebeveyn kız karındaşları Aişe ve Ümmühan'a munhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkik olduktan sonra verese-i mezbûrundan sahîbe-i arz-ı hâl ma'rifetüz-zat mezbûre Emine Hatuna kazâ-ı mezkûr mahkemesinde (m) zikri âti hususunda li-ecl husus vasî nasb ve ta'yîn olunub kibel-i şer'den husûmeti re'y olunan İsmail Efendi ibn-i Musa muvâcehesinde yedinde olan iş bu bir katme izinnâmede muharrer olduğu üzere zevcim ve murisim müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Ağanın hayat ve sıhhatinde ve zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ı aliyye mehr-i müeccel ve muaccel alacak hakkım olan üç bin bir gurûşla yedimde müstakillen mal ve mülküm olan bir aded köstekli altun saat ve bir çift elmas küpe ve evânî nuhâsî ve esas bitiye bedel-i Osmanîyeden elli sekiz aded liray-ı Osmanî alacak hakkım olub meblağ-ı mezkûrî bana edâ ve teslim etmediğin ber vech-i muharrer vefât idub verâseti benimle vürus-u mezbûrata munhasıra olup terekesine havi mezbûr İsmail Efendi vâz'-ı yed eder olmağla meblağ-ı mecmua-ı mezkûrî vâz'-ı yed olduğu tereke-i müteveffâ-yı mezbûran hâlâ bana edâ ve teslimi mezbûr İsmail Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında tereke-i müteveffâ-yı mezbûre vâz'-ı yedini tâyian ve kat'iyyen ikrar ve i'tiraf idub ma'-adâ müddeiyye-i mezbûrenin ber vech-i muharrer müddeâsını inkâr eder. / Fî 16 Receb Sene 1324 (M. 5 Eylül 1906)

Müdde-i âleyh vasî-i mezbûr İsmail Efendi

Müddeyiye-i mezbûre Emine Hatun

Müddeyiye-i mezbûre ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesiyle / Fî
16 Receb Sene 324 (M. 5 Eylül 1906)

Müddeyiye-i mezbûre Emine Hatundan ber vech-i meşruh müdde'âsına mutabık beyyine talep olundukda müddeyiye-i mezbûre ber vech-i muharrer müdde'âsını her biri karye-i mezkûreden Hacı Hafız Ali Efendi ibn-i Hacı Süleyman bin Hasan ve Bekir Ağa ibn-i Memiş bin Abdullah nam kimesneler müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Ağa hayatında zevcesi müddeyiye-i mezbûre Emine Hatuna elli liray-ı Osmanî zimmetinde borcu olduğunu ikrar ve itiraf eylemediğine bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'i eda-i şehâdet edup ziyade sekiz liray-ı Osmanî ile mehr-i muaccel ve müaccel olan üç bin bir gurûş müddeası hakkında şahidleri olmadığını isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olduğu Fî 17 m..

Şâhidân-ı mezbûran her biri usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân evvelen bâ-varaka-ı mestûre karye-i mezkûre muhtâr-ı evveli Hüseyin Efendi ibn-i Osman ve muhtâr-ı sanisi Hacı Ahmed Ağa ibn-i İbrahim'den sırran ve ba'dehu mezbûran ile Mehmed Ali Efendi ibn-i Ahmed ve Hacı Musa Ağa ibn-i Mustafa'dan bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukları iş'âr ve ihbâr olunub müddeyiye-i mezbûre Emine Hatuna bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'i yemin verilmeğin mucibince zikr olunan elli liray-ı Osmanî'yi vâz'-ı yed olduğu tereke-i müteveffâ-yı mezbûran müddeyiye-i mezbûre Emine Hatuna hâlâ edâ ve teslimi ve vasî-i mezbûr İsmail Efendiye ba'det tenbih müddeyiye-i mezbûre Emine Hatuna ziyade sekiz lira-ı Osmanî ile mehir müddeası hakkında asitane-i ızhar teciz itmekle başkaca fusul ve hissem olunmak iktizâ' eylediği/ Fî 21 Receb Sene 324 (M. 10 Eylül 1906)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 2

Nevşehir Kazâsının Rum Aşağı Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan tebea-i devlet-i aliyyenin Rum milletinden tahsildâr Ermihal Efendi veledi Sara

veledi Tomi'nin verâseti zevce-i metrûkesi Kostüne veladeti Hacı Yovan ve vâlidesi Ensi veladeti Terfinus ile sulbiye-i sağîre kızı Annes ve Desbine ve sulbî sağîr oğlu Soro'ya munhasıra olduğu lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkik olduktan sonra verese-i merkûmundan sığar-ı merkumunun ba hüccet-i şer'iyye vasî mensubeleri munkalib ceddeleri şahsi mâ'ruf-u merkume Annes kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) mahalle-i mezkûreden tabea-i müşar-ı ileyhanın milleti merkumesinden Tebzol veledi Vasil muvâcehesinde oğlum ve murisimiz müteveffâ-yı merkûm Mihail'in hayatında merkum Nikol zimmetinde yirmi dört gurûş alacak hakkı olup meblağ-ı mezkûrî merkum Nikol'dan kable'l-ahz ve'l-istîfâ verâseti benimle vasîsi olduğum sığar-ı merkumun ve zevcesi merkume Kostüne'ye munhasıra olduğu hâlde fevt ve meblağ-ı mezkûr bize mûrus olunub oğlum ve mûrisim müteveffâ-yı merkûmın bizden başka murisi ve terekesine müstehak âheri olmamağla meblağ-ı mezkûrî merkum Nikol'in bil verase hâlâ taleb ederim deyu da'vâ eder. Ol dahi cevebında müteveffâ-yı merkum hayatında ol mikdar gurûş deyni olduğunu ikrar maâdâ müdde'âsını inkâr eder / Fî 11 Şaban Sene 324 (M. 30 Eylül 1906)

Müdde-i aleyha Sara

Müddeiyye Annes

Müdde-i merkumun ber vech-i muharrer verâset müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri mahalle-i mezkûreden ve tebea-i müşar-ıileyhanın milleti merkumesinden Yordan veledi Yovannis veledi Guril ve İsak veledi Oraham veledi Perbusi nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î eyledikleri şehâdetleriyle isbat etdikden sonra merkum Nikol şâhidânların şehâdetde sadık olduklarını eylediği.

Merkum Nikol'un şâhidân-ı merkûmanı tasdik itdiği mucibince vürûs-u merkûmanın verâsetlerine ba'del hükm meblağ-ı mezkûr yirmi dört gurûşu müdde-i merkûm ile vürûs-u merkûmana hâlâ edâ ve teslimi merkûm Nikole'e tenbih olunduğu Fî 11

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 3

Nevşehir Kazasına tabi Nar Karyesinin Orta Mahallesinde sâkine ma'rifetüz-zat Emine Hatun ibnetehu Hacı İbrahim bin Ahmed'in ba hüccet-i şeriyye vekîl müseccil şerileri sahib-i arz-ı hâl da'vâ vekîlleri Abdulkadir Efendi ibn-i Halil ve Mahmut Efendi ibn-i Hacı Süleyman kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) zikr-i âtî akar vâz'-ı yed beyyine adl ile şeri sabit ve hükmü şeri la hak olan karye-i mezkûrenin mahalle-i mezkûresinde sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr zevc-i dahli Hasan bin Hasan olunan da'vet ve ihtara icabet itmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir ta'yîn olunan Mehmet Adil Efendi ibn-i Ali muvacehesinde müvekkilemiz mezbûre Emine Hatun mezbur Hasan'ın zevce-i dahili olup beyinlerinde vukûbulan münazaaya binâen müvekkilemiz mezbûrenin babasından mevrus yedinde ba tapu mustakillen mal ve mülkü olan mahalle-i mezkûrede kain bir taraftan Kiriş Oğlu İsmail bin Hasan bin Ali menzili ve bir taraftan Müezzîn Mehmed Ağa ibn-i Ahmed bin Ahmed'in menzil arsası ve bir taraftan kaya ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud bir bâb oda ve bir ahur bir bâb kaya oda ve bir mikdar havlu ve müştemilat-ı saire-i malumeye bir bab mülk-ü menzil ile karye-i mezkûre hududu dahilinde Göre önü nam mahalde kâin bir taraftan mekteb ve bir taraftan iyneci ve bir taraftan Zeyneb Hatun ibnetu Mehmed bin Körük oğlu bahçesi ve taraf-ı rabî Mahmud Efendi ibn-i Hacı Süleyman bin Süleyman bağçesiyle mahdud ve tahminen bir dönüm mikdarı yer sarı erik ağacı müştemil bağçe ve mahalle-i mezkûrede kâin bir taraftan berber Hacı Mustafa ibn-i Ahmed bin Abdullah bağçesi ve bir taraftan mezbûr Mahmut Efendi bağçesi ve bir taraftan Mehmed bin İzzet bin Mehmed bağçesi taraf-ı rabî mezbûre Zeyneb Hatun bağçesiyle mahdud tahminen bir evlek bağçe ve yine mahalle-i mezkûrde kâin bir taraftan Balcı oğlu Hacı Musa ibn-i Mustafa bin Mahmud bağçesi ve bir taraftan mezbûr Hacı İzzet bağçesi ve bir taraftan mezbûr Berber Hacı Mustafa bağçesi ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud tahminen bir evlek mikdar-ı bağçe ve Viran önü nam mahalde kâin bir taraftan mezbûr Hacı İzzet bağçesi ve bir taraftan Ahmed bin İbrahim bin Mustafa bağçesi ve bir taraftan Hacı İnce oğlu İbrahim bin Hacı Mehmed bin İbrahim bağçesi ve taraf-ı rabî çay ile mahdud tahminen iki evlek mikdarı bağçe ve Kovacık nam mahalde kâin bir taraftan Hacı Ali Oğlu İsmail ve bir taraftan mezbûr Ahmed ve bir taraftan çay ve taraf-ı rabî kaya ile mahdud tahminen bir evlek mikdarı harab bağ ile iki yüz gurûş kıymetli nuhâs-ı kebir....ve yüz gurûş kıymetli nuhâsî kazğan ve

mecmu'ası seksen gurûş kıymetli sekiz kab evânî nuhâsî ve yüz gurûş kıymetli yünden ma'mûl yatak ve altmış gurûş kıymetli yünden mamûl üç adet hekiye(?) ve altmış gurûş kıymetli üç adet çuka çuval ve altmış gurûş kıymetli ve bir müstamel kilim vekîl-i mezbûr Mehmet Adil Efendinin müekkil-i mezbûr Hasan huzuli ve bi gayri hak zabt ve vâz'-ı yed bir le mezbûr Hasan müvekkilemiz mezbûre Emine Hatun üzerine diğerk zevcesi ile tezevvüc idub beyinlerinde vukûbulan münazaa ve imtizacsızlığa binâen müvekkilemiz mezbûreyi iz'ac itmemek ve hüsn-ü maşeretle söylemek şartıyla ârk, beldece seki tabir olunur altı seki bağçesinden zikr olunan Kayaönü nam mahalde kâin ma'lûmu'l-hudûd bir seki bağçesini defaattle niza' zevci Hasan bila bedel-i meccane virdikten sonra mezbûr Hasan şart-ı mezkûre idem-i riayetle suret ve şart tezahid ve beyinlerinde hüsn-ü maşeriyatla küllüyen tesellüb olub müvekkilemiz mezbûreye menzilinden tard u teb'id yed mezellete ilka itmekle müvekkilemiz zevcesi mezbûre Emine Hatun dahi ba zaruretde esvak ortasında...muhtaç olmağla suval olunub akar-ı mahdud mezkûr ile eşyay-ı muharre-i mezkûreden kifayed ve müekkil-i mezbûr zevcesi mezbûre Emine Hatun için hâlâ bize edâ ve teslimi müvekkilemiz mezbûreye infak ve mesken-i şer'iyede iken müekkil-i mezbûre izafetli vekîl-i mezbûr Mehmed Adil Efendiye bil vekale tenbih olunmak matlubumuzdur deyu da'vâ ederler ol dahi cevabında müddeiyye-i vekılan-ı mezbûranın ber vech-i muharrerr müddealarını inkâr eder. / 7 Şaban Sene 324 (M. 26 Eylül 1906)

Müdde-i aleyh vekîl-i musahhir Mehmed Adil Efendi

Müdde-i vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi

Müdde-i vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendi

Müddeiyân-ı vekılan-ı mezbûran Abdulkadir Efendi ve Mehmed Efendiden ber vech-i muharrerr müddealarına mutabık beyyine taleb olundukda her biri mahalle-i mezkûreden Hacı İsmail Ağa ibn-i Mehmed bin Mehmed ve İsmail Ağa ibn-i Hasan bin Ali nam kimesnelerin ber tafsili mezkûr bi'l muvacehe ber-nehc-i şer'î eyledikleri şehâdetleriyle isbat itmeleriyle şahidan-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu

Müddeiyen-ı vekılan-ı mezbûran ber vech-i muharrerr müddealarıyla beyyine havalesinde Şâhidân-ı mezbûranın her birisi usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân evvelen bâ-

varaka-ı mestûre mahalle-i mezkûre muhtâr-ı evveli Hüseyin Ağa ibn-i Osman ve muhtâr-ı sanisi Mustafa Ağa ibn-i İbrahim'den sırran ve ba'dehu mezbûran ile Hacı İsmail Efendi ibn-i Hacı Ömer ve Mustafa Efendi ibn-i Salim'den bi'l muvacehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmağın mucibince akar-ı mahdud-u mezkûr ile eşya-ı muharrere-i mezkûrenin leğen ve kazğan ve evânî nuhâsî ve üç aded çuval ve üç aded hekiye ve bir adet kilimden kifâyet ve mahallinde vech layıkıyla müvekkilli mezbûre Emine Hatun için vekîlalan-ı mezbûr Abdulkadir Efendi ve Mahmud Efendiye hâlâ edâ ve teslimi ve mezbûreye infak ve iskân müekkil-i mezbûr Hasan'a izafetli vekil-i mezbûr Mehmed Adil Efendi'ye bedel-i müştemilat ve nafaka için iştisa ve kısm-ı müsemmin olduğu iktizâ eylediği/ Fî 10 Şaban Sene 324 (M. 29 Eylül 1906)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 4

Nevşehir Kazâsının Eskil Mahallesiinde sâkin zikr-i âti bağ vâz'-ı yed beyyine adl ile şeri' sabit ve mütehakkik olan sahibu-l arz-ı hâl Edhem Çavuş ibn-i Ahmed bin Mehmed'in ahz u kabz ba hüccet vekîl-i müseccil şeriyyesi Abdulkadir Efendi ibn-i Halil kazâyı mezkûr mahkemesinde (m) kazây-ı mezkûrun Kaya Bağ Mahallesiinde sâkin iken bundan üç sene mukaddem vefât iden Besim Ahmed Abdullah'ın verâseti sulbîye-i kebir kızları Asiye ve Aişe ile kendinden mukaddem vefât iden sulb-i kebir oğlu İsmail'in sulb-i kebir oğulları Hasan ve Abdullah ve Yakub'a munhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkik olduktan sonra verese-i mezbûrundan derûn-i arz-ı hâlde isimleri mezkûr mezbûr Hasan ve Abdullah ve Yakub'a olunan da'vet ve ihtara icabet itmeyub hukûklarını muhafazaya vekîl-i musahhir nasb ve ta'yyin olunan Mehmet Adil Efendi ibn-i Ali muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan üç sene mukaddem vefât iden müteveffâ-yı mezbûr Yüncü Ahmed hayat ve sıhhatinde yedinde mustakil mal ve mülkü olan Taşçı Kilise civarında Ali Efendi nam mahalde kâin bir taraftan Yalçınlı Abdulkadir bağı ve bir taraftan Müezzîn Süleyman Efendi Bağı ve bir taraftan Şarklı Memiş oğlu Hacı Mustafa Bağı ve taraf-ı rabî Aliç oğlu Nuri bağı ile mahdud tahminen üç dönüm mikdarı bir katme harab bağın malından ifraz edip vefâtından sonra techiz ve tekfin ve iskat salatını vasîyet ve tenfizine

mahalle-i mezkûreden Civelek oğlu Ahmet Hafız Mustafa'yı vasî nasb ve ta'yîn ve masruan-ı ilmi vesaye vefât ve mezbûr Ahmet Hafız Mustafa dahi vasîyeti mezkûrî kabûl idub vasî-i mezbûr veraseye-i mezbûrun hâzırûn oldukları hâlde tenfiz vesayeti için bağ-ı mahdut mezkûrî tarafından icab ve kabûl havi bâat hise-i şeri ile dört yüz elli gurûş temin ve merfû' ve mefruh müvekkilim mezbûre İbrahim Haceyeye bey' ve teslim olduğu ber vech-i muharrer istidâ ve teslim ve kabz ve bağ-ı mahdut mezkûrî bir çok mesarifli akar ve iki buçuk seneden beru taht-ı tehlik ve tasarrufunda iken bağ-ı mahdut mezkûrî vekîl-i mezbûrun müvekkilleri mezbûran Hasan ve Abdullah ve Yakub'a fusul bi ğayri hak müdahaleyle seksen gurûş kıymetli zerdaliyi gasbı ahz ve istihlak eylediklerinden sual olunub bağ-ı mahdut mezkûrî olan müdahalelerinin münaî ve seksen gurûş kıymetli müvekkilleri mezbûran Hasan ve Abdullah ve Yakub'a izafetli vekîli mezbûr Mehmed Adil Efendiye tenbih olunmak bilve kale matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müdde-i vekîl-i mezbûrun ber vech-i muharrer müddasını küllüyen inkâr eder. /17 Şabanü-l müftahin Sene 324 (M. 6 Ekim 1906)

Vekil-i musahhir Mehmed Adil Efendi

Vekîl-i müdde-i Abdulkadir Efendi

Müdde-i vekîl Abdulkadir Efendi ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine/ Fî 17

Müdde-i vekîl mezbûr Abdulkadir Efendinin ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyineye talep olundukda her biri mahalle-i mezkûreden Ahmed Efendi ibn-i İsmail bin İsmail ve Kara Kulak oğlu Nuri Efendi ibn-i Ahmed bin Ahmed nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bil-muvacehe ber-nehc-i şer'î eyledikleri şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu/ Fî 19 şabanü-l müftahin Sene 324 (M. 8 Ekim 1906)

Şâhidân-ı mezbûran her biri usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân evvelen bâ-varaka-ı mestûre zikr olınan Eskill Mahallesi muhtârı Seyyid Mehmed bin Hacı Ahmed ve Mustafa bin Ali ve Mehmed ibn-i Hacı Süleyman'dan sırran ve ba'dehu Emin bin İsmail ve Seyyid Ahmed bin Ahmed'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde itdikleri işar ve ihbâr olunmağan mucibince bağ-ı mahdud mezkûrî müvekkili

mezbûr Edhem Hacı için müdde-i vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendiye mahallinde vech layıkıyla teslim müvekkili Hasan ve Abdullah ve Yakub'a izafetli vekîl-i mezbûr Mehmed Adil Efendiye bâ'de-t tenbih bağ-ı mahdud-u mezkûr müvekkili mezbûrdan Hasan ve Abdullah ve Yakub'dan fuzûli ve bi gayr-ı hakk müdahaleleri men' olunub zikr olunan seksen gurûşu zimmen ve da'vâyı iştikafça fusûl ve müsemmin olunmak iktizâ eylediği/ Fî 21 Şaban Sene 324 (M. 10 Ekim 1906)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 5

Nevşehir Kazâsının Nar Karyesinin Orta Mahallesi sâkine sahibi-i arz-ı hâl marifetü'z- zat Fatıma Hatun ibnetehu Hacı Mustafa kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) Karye-i mezkûrun Baş Mahallesi sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr zevc-i mutlak Usta oğlu Mehmed Efendi ibn-i Abdulmirza muvâcehesinde mezbûr Mehmed bin bir gurûş mihr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dâhilim iken iş bu tarihi zabtdan altı ay mukaddem beni tatlık itmekle zimmetinde mütekarrer ma'kûd-ı aliyye meblağ-ı mezkûr bin bir gurûş ile zimmetinde nakden alacak hakkım iki mecdiyeden cem'an bin kırk bir gurûşu bana edâ ve teslimden iyad istina' eder olmakla sual olunub meblağ-ı mezkûrî hâlâ bana edâ ve teslimi mezbûr Mehmed Efendiye tenbih matlubumdur deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müddeiyye-i mezbûrenin mihr ve talâk müddeasına tatbîkân zikr olunan iki mecdiyenin bir mecdiyesini tâ'ien ve kat'ien ikrar ve i'tiraf idub mâ-adâ bir mecdiyesini inkâr eder./ Fî 27 Şaban Sene 324 (M. 16 Ekim 1906)

Müdde-i aleyha Mehmed

Müddeiyye-i mezbûre Fatıma

Müddeiyye-i mezbûre mezbûr Mehmed inkârında olan bir mecdiyeden karz olmağla mezbûr Mehmed Efendiden âli mûcib-i ikrara meblağı mezkûr bin yirmi bir gurûşun müddeiyye-i mezbûre Fatıma Hatuna halen edâ ve teslimiyle mezbûr Mehmed Efendiye ilzâm olunduğu/ Fî 27 Şaban Sene 324

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 6

Nevşehir Kazâsına tabi‘ Nar karyesinin Orta mahallesinde sâkine sahibe-i arz-ı hâl marifetü‘z -zat Emine Hatun ibnetehu Ahmed kazây-ı mezkûr mahallesinin meclis-i şuarada zevc-i mutlak mahalle-i mezkûrede sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Mustafa bin Mehmed muvacehesinde mezkûr Mustafa bin iki yüz gurûş mihr-i müeccel ve üç yüz gurûş mihr-i muaccel tesmiyesiyle zevc-i dâhilim olub iş bu tarihi zabtdan yirmi gün mukaddem seni terk itdum boşadım istemem deyu beni talâk beyanıyla tatlık itmekle mezbûr Mustafa'nın zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûd-ı aliyye meblağ-ı mezkûr bin beş yüz gurûşu hâlen bana edâ ve teslimi ve iddetim inkizasına değin inkizâk mesken-i şer‘iyyede mezbûr Mustafa'ya tenbih olunmak matlubumdur deyu da‘vâ eder. Ol dahi cevabında müddeiyye-i mezbûre Emine Hatun bin iki yüz gurûş mihr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhûl bihası olduğunu tâ'ien ve katî'en ikrar ve i'tiraf idub beni talâk recmi ile tatlık ve mezbûreye müracaat itdiğini ve zevcesi mezbûre Emine Hatunun kendisine itâ'at ve inkiyada ve hukûku zevciyete mûra'ât itmesi talebiyle mâ-adâ mehr-i müeccel üç yüz gurûş ile talâk beyan müddeasına itiraz eder / Fî 11 Şaban Sene 324

Müdde-i aleyh-i mezbûr ruus mutlak Mustafa

Müddeiyye-i mezbûre Emine Hatun

Müddeiyye-i mezbûre Emine Hatun ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havale

Müddeiyye-i mezbûre Emine Hatun'dan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyineye taleb her biri karye-i mezburenin Baş Mahallesinden Mehmed Ali bin Hacı İbrahim bin Musa ve Ahmed Efendi ibn-i Mustafa bin Hasan nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î müttefikü'l-lafz olma eyledikleri şahadetleriyle isbat itmekle şahidan-ı mezbûrân sırran ve alenen tezkiyeye havale olduğu/

Şâhidân-ı mezbûranın her biri usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture mahalle-i mezkûre muhtâr-ı evveli Mustafa Efendi ibn-i Osman ve muhtâr-ı sanisi Mehmed Ağa ibn-i Mahmud'dan sırran ve ba'dehû Mahmud Efendi ibn-i Hacı

Süleyman ve Seyyid Mehmed Ağa ibn-i Mustafa'dan bi'l muvâcehe alenen lede't tezkıye adl ve makbûlü'ş şehâde idukde iş'ar ve ihbâr olunmayıb mucibince müddeiyyen-i mezbûrenin zevci Mustafa'dan meyane el hadif ba'del hükm mezbûr Mustafa müddeiyye-i mezbûre akdi nikâh talebe mezbûre rıza olmağın mütebağı müddeiyye-i mezbûrenin iddet-i müeyyeni için yevmiye bil rıza birer gurûş karz ve takdir olunub meblağ-ı mefruz mezkûr istihakına ve mablağ-ı mezkûr bin iki yüz gurûş müddeiyye-i mezbûre Hatuna hâlâ edâ ve teslimiyle mezbûr Mustafa'ya ilzam olunub müddeiyye-i mezbûre Emine Hatuna mihr-i mu'âccel olan üç yüz gurûş için asla şahidlerim yokdur deyu ikâme-i beyyineden izhar-ı acz idub talebiyle mezbûr Mustafa'ya bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemin virilmekin mücibince müddeiyye-i mezbûre Emine Hatunun mezbûr Mustafa'ya bilâ beyyine muarazadan men' olunduğu/ Fî 27 Şaban Sene 324

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 7

Nevşehir Kazâsının Herekli Mahallesinde sâkine sahıbe-i arz-ı hâl ma'rifetüzzat Havva Hatun ibnetehu Mehmed kazâ-i mezkûr mahkemesinde (m) mahalle-i mezkûrede sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr zevc-i mutlak Hasan bin Yusuf muvâcehesinde mezbûr Hasan iş bu tarihi zabtdan altı ay mukaddem talâk-ı selase ile beni tatlık itmekle zimmetinde mütekarrir ve ma'kûd-ı aliyye mehr-i müeccel alacak hakkım olan altı yüz gurûşu ve beş yüz elli gurûşu bana edâ ve teslim edub mutebaki zimmetinde elli gurûş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûrî hâlâ bana edâ ve teslimi mezbûr Hasan'a tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ etdikde ol dahi cevabında karz-ı minvâl muharrer üzere olduğunu behemehâl tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf eder. Fî 5 Şevval-i mükerrerrem Sene 324

Müdde-i aleyh Hasan

Müddeiyye Havva Hatun

Âlâ mûcib-i ikrara mezbûr Hasan zimmetinde deyni olan meblağ-ı mezkûr elli gurûşu müddeiyye-i mezbûre Havva Hatuna hâlen edâ ve teslimiyle mezbûr Hasan'a ilzâm olunduğu Fî 5

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 8

Nevşehir Kazâsına tabi Nar Karyesinin Orta Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Balcı oğlu Mustafa bin Abdullah'm verâseti celile-i kebire kızı Emine ve celil-i kebir oğlu Abdullah'a munhasıra olduğu lede'sş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkik olunduktan sonra verâseti mezbûrandan ma'rifetüz-zat mezbûre Emine kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) müteveffâ-yı mezbûran medyunu karye-i mezkûreden İbrahim Çavuş ibn-i Mehmed bin Hasan muvâcehesinde babam ve murisim müteveffâ-yı mezbûrun hayat ve sıhhatinde mezbur İbrahim Çavuş zimmetinde cihet-i karzdan otuz gurûş alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûrî mezbûr İbrahim Çavuşdan kable'l-ahz ve'l-istîfâ babam mezbûr Mustafa ber vech-i muharrer vefât idub verâseti benimle er karındaşım ismi mezbûr Abdullah münhasıra olub bizden maâdâ başka verasına ve terekesine hakkı ahzı olmamağla meblağ-ı mezkûrî mezbûr İbrahim Çavuş'dan bi'l verâse halen talep ederim deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müteveffâ-yı mezbûr hayat ve sıhhatinde zimmetinde cihet-i mezkûreden ol mikdar gurûş deyni olduğu ikrar maâdâ müddeiyye-i mezbûrenin ber vech-i muharrer verâseti müddeasını inkâr eder/ Fî 10 Şevval Sene 324 (M. 27 Kasım 1906)

Müdde-i aleyha İbrahim Çavuş

Müddeiyye Emine

Müddeiyye-i mezbûrenin ber vech-i muharrer verâset müddeasıyla beyyineye havalesine / Fî 10 Şevval Sene 324 (M. 27 Kasım 1906)

Müddeiyye-i mezbûrun ber vech-i muharrer verâset müddeasına her biri karye-i mezkûrenin Baş Mahallesinden Mustafa bin Halil bin Ahmed ve Mustafa bin Ahmed

nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekde şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havalesine.

Şâhidân-ı mezbûrandan her biri usul-ü mevzuasına tatbikan evvvela ba varaka-ı mesture mahalle-i mezkûre muhtâr-ı sanisi Mehmed bin Halil ve ihtiyar âzasından Mehmed bin Mustafâ'dan sırran ve ba'dehu mezbûran ile Ahmed Efendi ibn-i Abdullah ve diğêr Ahmed Efendi ibn-i Hasan'dan bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmağın mucibince müddeiyye-i mezbûre ile mezbur Abdullah'ın verâsetlerine ba'de'l-hükm meblağ-ı mezkûr otuz gurûşu müddeiyye-i mezbûre Emine ile mezbûr Abdullah'a halen edâ ve teslimi mezbûr İbrahim Çavuş'a tenbih olunduğu/ Fî 10 Şevval Sene 324 (M. 27 Kasım 1906)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 9

Nevşehir Kazâsının Kapucubaşı Mahallesiinde sâkine sahîbe-i arz-ı hâl ma'rifetüz-zat Zübeyde Hatun ibnetehu Mustafa kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) zevc-i mutlak Ürgüp Kazâsının Uçhisar karyesinden derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Süleyman bin Ahmed muvâcehesinde mezbûr Süleyman üç yüz üç sene-i temmuzunda bin bir gurûş mihr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dahilim olup zikr olunan Uçhisar karyemizde mesken-i şeri olan menzilinde firaşdan hasıl ve benden mütevellide el-hâletü hâzihî sekiz yaşında Fatıma kızım ile bırağub ... Nevşehir'in ikamet ... ve biz dahi sağîre-i mezbûre ile nafaka ve kisve bahâya eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olmağla iş bu tarihi zabtdan beş gün mukaddem zevcim mezbûr Süleyman bir nikâh-ı infâk eyle dediğimde mezbûr Süleyman seni terk itdim deyu tatlık itmekle mezbûr Süleyman zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ı aliyye mehr-i müeccel meblağ-ı mezkûr bin bir gurûşu halen bana edâ ve teslimi ve iddetim inkızasına değın beni infâk ve mesken-i şeride iskana mezbûr Süleyman'a tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında kazây-ı mezkûre muharrer üzere olunduğu tamamiyele tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf eder/ Fî 24 Şevval Sene 324 (M.11 Aralık 1906)

Müdde-i aleyh Süleyman
Müddeiyye Zübeyde Hatun

Mezbûr Süleyman'ın ikrar ve i'tiraf mucibince lazım gelen bin bir gurûşu müddeiyye-i mezbûre Zübeyde Hatuna halen edâ ve teslimiyle mezbûr Süleyman'a ilzam olunduktan sonra müddeiyye-i mezbûrenin iddet-i menkulu doluncaya değin beyinlerinde bil firaz şeri sağîre-i mezbûre ile maen yevmiye birer gurûşdan cem'an iki gurûşun şeriyye altmış gurûş nafaka karz ve taktır olunub meblağ-ı mezkûr altmış gurûşun hüsn-ü istihkakda müddeiyye-i mezbûre Zübeyde Hatuna edâ ve teslimi mezbûr Süleyman'a tenbil olunduğu / Fî 24 Şevval Sene 324 (M. 11 Aralık 1906)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 10

Nevşehir Kazâsında müsafiren mütemekkin ve mufassal Ürgüb Kazâsının Sinason Karyesinden tebe'a-ı devlet-i aliyyenin Rum Milletinden sahib-i arz-ı hâl Nikol veled-i Bire Tomus Kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) tebe'a-ı müşârın-ileyhanın millet-i merkûmesinden Kotsaki veled-i Yovan muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan altı gün mukaddem karye-i mezkûrede mütemekkin olduğum menzilimden bila sirkakdan ufakcak boynuzlu ince kuyruğu sarıya meyil güver el-hâletü hâzihî altı yaşında üç lira kıymetinde netacen ma'lîm olub marufet-i şer'îyle muayyen ufaktan bir re's karasığır ineğimin merkum Kostaki'nin yedinde bulmamla bilâ istihkak halen talep ederim deyu da'vâ etdikde ol dahi cevabında zikr olunan inek vâzu'l-yedini tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub mâ-adâ müdde-i merkumun ber vech-i muharrer müddeâsını inkâr eder / Fî 2 Şevval Sene 324 (M. 19 Kasım 1906)

Müdde-i aleyh Kostaki
Müdde-i Nikol

Müdde-i merkum ber vech-i muharrer ber tafsil-i müddeasıyla beyyineye havalesine/
Fî 2

Müdde-i merkumdan ber vech-i muharrer müddeasına bit taleb olundukda her biri zikr olınan Sinason Karyesinden Estefan veledi Bire Tomus veled-i Mihail ve İskor veledi Yordan veledi Koryaki nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î eyledikleri şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı merkuman sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu/ Fî 14 Şevval Sene 324 (M. 1 Aralık 1906)

Şâhidân-ı merkumanın her biri usul-ü mevzuasına tatbikân evvelen ba varaka-i mesture zatlari ârifân Yovan veled-i Hezelmuys ve Yordan veledi İstiriyo'dan sırran ve ba'dehu Yorgi veledi Eftem ve Dimitri veledi Foti'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idildiği iş'âr ve ihbâr olunub müdde-i merkum Nikol'a bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemin verilmeğin mucibince ba'de'l-hükm zikr olınan ineği müdde-i merkum Nikol'e halen edâ ve tesilimi merkum Kostaki'ye tenbih olunduğu / Fî 24 Şevval Sene 324 (M. 11 Aralık 1906)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 11

Nevşehir Kazâsının Karaca Kürd mahallesinde sâkin iken yine üç yüz yirmi üç senesi Saferü-l hayrın hilalinde bila veled vefât iden Meryem Hatun ibnetehu Ali Osman bin Abdullah'ın verâseti li-ebeveyn kız karındaşı Hüsna Hatun ile li-ebeveyn er karındaşı Mustafa'nın sulb-i kebir oğulları Kapucu Başı Mahallesinde sâkin Âli Osman ve İbrahim munhasıra oldukları lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra verâseti mezbûrundan mezburat Âli Osman ve İbrahim'in ahz u kabzı ba hüccet-i şeriyye vekîlleri sahib-i arz-ı hâl Mehmed Efendi ibn-i Hafız Ali Kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) zikr u âti akar vâz'-ı yed beyyine adl ile şer'en sabit ve mütehakkik olan Karaca Kürd mahallesinde sakin derûn-i arz-ı hâlde mezkûreti-l ism Fatıma Hatun ibnetehu Abdullah olınan üç da'vet bir ihtâra icabet itmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musaahhir nasb ve ta'yyin olınan Hamdi Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan yirmi iki ay mukaddem mahalle-i mezkûrede sâkin iken bila veled vefât iden mezbûre Meryem Hatun hayat ve sıhhatinde mahalle-i mezkûrede kâin bir taraftan Hacı Nasuh menzili ve bir taraftan Kabristan ve bir taraftan Şevket menzili ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile

mahdud tahtalı bir bâb oda ve nısf avlu ve cümle kapısından müştemel bir bâb menzil ve kazây-ı mezkûr hududu dalilinde Çakma Küllük nam mahalde kâin bir taraftan mezbûr Hacı Nasuh bağı ve bir taraftan yol ve bir taraftan Aşık Mehmed bağı ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud tahminen bir dönüm üç evlek mikdarı bir katme bağ ve Karayazı nam mahalde vâki bir taraftan Hacı Nasuh bağı ve bir taraftan Halil bağı ve bir taraftan Dere ve taraf-ı rabîg tarik-i âmm ile mahdud tahminen bir dönüm mikdarı bağ ile üç müştemilil kilim yüz elli gurûş ve yine yünden ma'mül çuka yüz gurûş ve bir çadır kalınca seccade seksen gurûş ve yündan ma'mül iki çamaşur askısı elli gurûş ve yünden ma'mul bir ufak askı on gurûş ve bir nuhâsî hamurlegeni yirmi gurûş ve bir nuhâsî orta hereni yirmi beş gurûş ve üç nuhâsî tencere yirmi beş gurûş beş mah kabak sahan ve bir tas mah kabak kırk gurûş ve bir iskemle yorganı elli gurûş ve derin kat yatak mah yorğan yüz elli gurûş ve altı perde yaskık yirmi gurûş ve bir köşe minderi yirmi gurûş ve on mecdiye altun iki yüz otuz gurûş ve otuz beşlik altun yüz yirmi beş gurûş ve bir mesure ve bir tahta sanduk elli gurûş ve beher batman beşer gurûşdan yirmi batman guru üzüm yüz gurûş ve iki çuval derûninde on kile hannub yüz elli gurûş ve bir çift saman hararı yirmi gurûş ve bir nuhâsî helki yirmi gurûş ve cem'an bin beş yüz otuz beş gurûş yedinde müntakillen mal ve mülkü iken mezbûre Meryem Hatun bila veled vefât idub verâseti li-ebeveyn kız karundaşı mezbûre Havva Hatun ile li-ebeveyn er karındaşının sulb-i kebir oğulları müvekkilim mezbûran Ali Osman ve İbrahim'e münhasıra ve bil cümle terekesi dahi verâseti mezbûrun ber vech-i nısfiyete binaen muris olmuş vekîl-i mezbûranın müekkilesi mezbûre Fatıma Hatun bil cümle tereke-i mezkûreye tamamiyen zabt ve bi gayr-ı hakk vâz'-ı yed eder olmağla sual olunub tereke-i müteveffâ-yı mezbûranın nısf hisse-i şayiasından kifâyet ve müekkilim için halen bana edâ ve tesilimi müekkilesi mezbûre Fatıma Hatuna izafetli vekîl-i mezbûr Hilmi Efendiye tenbih olunmak bil vekale matlubumdur deyu da'vâ eder. Ol dahi cevbinda inkâr eder. / Fî 16 Zilka'de Sene 324 (M. 1 Ocak 1907)

Müdde-i aleyh vekîli Hilmi Efendi

Müdde-i vekîli Mehmed Efendi

Müdde-i vekîl-i mezbûr Mehmed Efendiden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda vekîl-i mezbûr Hilmi Efendinin müekkilesi mezbûre Fatıma Hatun da'vete icabet itmediğinden gıyaba alınan la hak olacak

hükmü izale-i itiraz ve câh halini kesb ideceğinden şahidlerini ikâme ideceğinden olacak giyaben hükm-ü rabita ve temyiz talep idub talep-i vaki' muvafak olmakla mezbûre Fatıma Hatun'un izaât eyler olduğu bil cümle tereke-i müteveffata mezbûrenin nısf hisse-i şayiasından kifâyet ve müekkil-i mezbûran Ali Osman ve İbrahim için müdde-i vekil mezbûr Mehmed Efendiye halen edâ ve teslimi müekkilesi mezbure Fatıma Hatuna izafetli vekil-i mezbûr Hilmi Efendiye tenbih olunduğu/ Fî 17 Zilka'de Sene 324 (M. 2 Ocak 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 12

Nevşehir Kazâsının Kapucu Başı Mahallesinde sâkine sahibe-i arz-ı hâl marifetü'z-zat Hayriye Hatun ibnetehu Hacı Hüseyin bin Ali'nin ahz-u kabzu vekil Mustafa Efendi ibn-i Mehmed Seyyid kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) kazây-ı mezkûrun Camî-i Atik mahallesinde sâkin zevc-i mutlak derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Hamdi Efendi ibn-i Ahmed muvâcehesinde müekkilem mezbure zevcem Hayriye Hatun ile mezkûr Sadri Efendinin mütemma zevciyat ittiğinden kâin Eneği kariyesinden hâsıl ve müekkilem mezbûreden mütevellid üç yaşında sağır oğlu Ahmed'i hanesine bir kere göndermek ve eşyasını kavlen virmek ve nafaka-i iddet-i mu'ennes sekine müekkilim mezbûre Hayriye Hatun üzerine olmak üzere iş bu tarihi zabtdan bir mah-ı mukaddem mezbûr Hamdi Efendi ile mahalinde olduğunu kabûl idub müekkilem mezbûreye müte'âllik eşyadan bir çok sefire ve havlu şal veriyorken döşek ve bir serve-i metruk ve dört çift çorab ve bir çift kirman ve derûnî yasduk yüzü iki basma ma'kud bir simal yasdık örtüsü yüz elli gurûş çeyizi bana teslim itmeyub bir mûcib mukadil sağır-i mezbûru dahi haftada bir kere müekkilem mezbûreye göndermediğinden mahalle-i mezkûre havî olmamağla sual olunub eşya-ı muharere-i mezkûr ve meblağ-ı mezkûr yüz elli gurûş ve mehr-i müeccel bin beş yüz gurûş nafaka-i iddet ve müennes sekineye olmak üzere sağır-i mezbûrî müekkilim mezbûre Hayriye Hatun için halen bana edâ ve teslimi mezbûr Hamdi Efendiye tenbih olunmak bi'l vekale matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müdde-i vekil-i mezbûrun ber vech-i muharrer müdde'âsını tâ'ien ve katien ikrar ve itiraf idub ancak yedimde olan bin üç yüz yirmi iki senesi Temmuzun on beşinci günü tarihli müverrih mezbûre Hayriye Hatunun vekili İsmail Hakkı mühür ve imzasına havi iş

bu bir kıta ibrâsında zevcim Sumru-zade Hamdi Efendi ile beynimizde hüsni mu‘aşeret idilmediğinden dolayı bu kere bi’l şera‘ı müesses eylesinden nikâh ve nafaka istemem mûmâ-ileyhin firaşından hâsıl ve benden mütevellid üç yaşında sağır oğlum Ahmed’den bi hak‘ıl hîzâne istidak etmeyle mûmâ-ileyh terk edilmek üzere tatlık ve muhayyele talib olunduğundan mûmâ-ileyh dahi beni ol vecihle terk ve tatlık eylemekle hukûku zevciyata muteallik kâin hukûk-i davine yek diğeri temrik zimmetine ibrâ-i âm ile ibrâ ve imtiat eylediğimiz beyan iş bu senedi tesliminden evvel tasallut kılındı deyu muharrer ibrâsında tatbik olunduğu üzere mezbûre Hayriye Hatuna eşyasını tamâmen ve kâmilen edâ ve teslim idub mezbûre facir olduğundan sağır-i mezbûru vermem deyu def‘ tasaddi ve müdde-i vekîl Mustafa Efendi dahi cevabında sened-i mezkûr müekkilem mezbûre Hayriye Hatunun izan-ı gıyabına olduğu halde muharrer ve vekîl imza ve mührüne havi olup mukarrir deyu sened-i mezkûr ile eşyay-ı muharrere-i mezkûru ve meblağ-ı mezkûrîni tamâmen edâ ve teslimini inkâr eder/ Fî 5 Şaban Sene 324 (M. 24 Eylül 1906)

Müdde-i aleyh Hamdi Efendi

Müdde-i vekîl Mustafa Efendi

Vak‘a-ı mezbûr Hamdi Efendinin ber vech-i muharrer müddeasını beyyineye havalesine/ Fî 7

Vak‘a-ı mezbûr Hamdi Efendinin ber vech-i muharrer def‘ müddeasına mutabık beyyineye talep olundukda Hazım Efendi zade Mustafa Raf‘et ve Göre oğlu zade İsmail zade ve Kemik Közeoğlu Mustafa Hacı İbrahim ve Hasan Efendi şahidleri olup bundan mâ-adâ asla şahitleri olmamağla ikâmesine sual olunduğu/ Fî 11 Şaban Sene 324 (M. 30 Eylül 1906)

Şuhud-u mezbûrdan Kemik Közeoğlu Mustafa meclis hükmünde hazır ve mezbûran Esad Ali Rıza ve Hasan Efendiye şehâdeti def‘ mezbûran def-i mezkûr müddeasına gayr-i muvaffak ve yekdiğerine mû‘ârasan dafî karz-ı kabûl mani olduğundan irad olunub ve Mustafa refiki ikâmeden izhar-ı acz idub talebiyle müddeiyye-i mezbûre Hayriye Hatuna bi’l muvâcehe ber-nehc-i şer’î yemin virildiği/ Fî 19 Şaban Sene 324 (M. 8 Ekim 1906)

Vekîl-i mezbûr Mustafa Efendinin müekkilesi müddeiyye-i mezbûre Hayriye Hatuna bi'l muvâcehe ber nehc-i şeri yemin verilmeğın mucibince mahalle-i mezkûrenin sıhhatine binâen eşya-ı muharrere-i mezkûre ile meblağ-ı mezkûr yüz elli gurûş ve bi hak'ıl hîzâne sağır mezbûr Ahmed'e müekkilesi müddeiyye-i mezbûre Hayriye Hatun için vekîl-i mezbûr Mustafa Efendiye halen edâ ve teslimi mezbûr Hamdi Efendiye tenbih olunduğu/ Fî 19 Şaban Sene 324 (M. 8 Ekim 1906)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 13

Nevşehir Kazâsının Kapucu Başı mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden bevâbdan Abdulhamid Efendi ibn-i Hacı Ataullah bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma Hatun ibnetehu Ahmed ile sulb-i kebir oğulları Ataullah ve Ahmed Hazım ve Raf'et ve Tahsin Efendi ve sulbiye-i kebir kızı Aişe Hanıma munhasıra olduğıları lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra verase-i mezbûran mezbûr Ataullah Efendi kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) müteveffâ-yı mezbûrun medyûni Tefvik Efendi ibn-i Arif muvâcehesinde babam ve murisim müteveffâ-yı mezbûrun hayat ve sıhhatinde mezbûr Tefvik Efendi zimmetinde cihet-i karzdan elli gurûş alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûr mezbûr Tefvik Efendi kablel ahz velsetifa verâseti benimle ber vech-i muharrer verase-i mezbûrana munhasıra olduğı hâlde vefâtı ve meblağ-ı mezkûr bize mürûs olub babam ve murisim müteveffâ-yı mezbûrun benimle verase-i mezbûrdan başka verase ve terekesine müstehak ahz kimesnesi olmamağla meblağ-ı mezkûr mezbûr Tefvik Efendiye bi'l verâse halen talep ederim deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müteveffâ-yı mezkûrun hayat ve sıhhatinde zimmetinde cihet-i mezkûrdan ol mikdar gurûş deyni olduğı ikrar mâ-adâ müdde-i mezbûrun verâset müdde'âsını inkâr eder Fî izale-i el Sene 324

Müdde-i aleyh Tefvik Efendi

Müdde-i Ataullah Efendi

Müdde-i mezbûrdan ber vech-i muharrer verâset müddeasına mutabik beyyineye taleb olundukda her biri mahalle-i mezkûreden Mustafa Efendi ibn-i Hacı Seyyid bin Hacı Fehmi ve Nazif Efendi ibn-i Abdullah bin Ali nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î eyledikleri şهادetleriyle isbat idub şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havalesine Fî 11 Zilkade Sene 324

Şâhidân-ı mezbûranın her biri usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân evvelen bâ-varaka-ı mestûre mahalle-i mezkûre imâmı Hasan Efendi ibn-i Hasan ve muhtâr-ı evveli Mehmed bin Arif'den sırran ve ba'dehû Hafız Mehmed Efendi ibn-i Ahmed ve Mahmud bin Mahmud'dan bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmağın mucibince verâse-i mezbûrun verâsetlerine ba'de'l-hükm meblağ-ı mezkûr elli gurûşu müdde-i mezbûr Ataullah Efendi ile verase-i mezbûrana halen edâ ve teslimi mezbûr Tevfik Efendiye tenbih olunduğu Fî 2 Zilhicce Sene 234

NUMARA 14

Nevşehir Kazâsının Karaca Kürd Mahallesinden Hacı Abdullah bin Abdullah ve Hazım bin Mehmed ta'rifleriyle ma'ruf olan sahibe-i arz-ı hâl mezbûre Fatıma Hatun ibnetehu Mehmed Ömer Hacı Yusuf oğlu Hasan Ali itirazı âliyu-l hükmü ta'rifleriyle kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) derûn-i arz-ı hâlde ismi mezbûr Mehmed Efendi ibn-i Hafız Ali muvâcehesinde vekîl-i mezbûr Mehmed Efendinin aleyhimde ikâme eylediği âkar ve eşya da'vâsına gıyaben hükmü havi ilâmı fi 26 Zilhicce sene 324 tarihle tarafıma tebliğ edilmiş ise de ber vech-i âti itiraz ederim şayayla evvel oğlum sağır Şevket bin Mustafa'nın ceddese müteveffâ-yı mezbûre Meryem Hatundan ber tafsil malı olub sağır-i mezbûrun izafetiyle benim yedime mevcut olub hükm-ü mezkûr kesb-i katiyyet itmekle muahezeye meydan virilmemek üzere hükm-ü mezkûrun tefrikini ve feshini taleb ederim deyu tasaddi eylediği defne-i mikarın vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi dahi metruz-u mezbureden Fatıma Hatun velave vasî olmayub müekkilemin hisse-i murislerini fûsûl-u gasben zabt ittiğini ikrar ve i'tiraf idub ilam-ı mezkûrun takririyle infâd hükmünü taleb eder. Fî 26 Zilhicce Sene 324

Müdde-i aleyh vekîli Mehmed Efendi

Müddeiyye Fatıma Hatun

Mûteriz-i mezbûr itirazın arz-ı hâlde meşru'asını tasdikle iş bu zabdtan zirası imzadan imtinağ itdiği Fî 26

Mecellenin 1836. maddesi fıkra-ı ahiresinde da'valı defâ' tesbit etmediği veya edilipde defa' salih olmadığı takdirde hükm-ü defa' infaz ve icra katidir deyu muharrer ve mestur olduğuna binaen metruz-u mezbûr Fatıma Hatuna hükm defa' ibra idilmesine kelâm-ı zimm salih cevab-ı şeriyye olmadığını kendüye tefhim ve mucibince hükm mukarrer infaz olunduğu/ Fî 26 Zilhicce Sene 1324

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 15

Nevşehir Kazâsına tabi Nar Karyesinin Orta Mahallesinde Hasan bin Hasan bin Bekir'in ahz u kabzına ba hüccet-i şeriyye vekîli sahib-i arz-ı hâl Hasan Efendi ibn-i Hacı Mustafa müekkilim verilen hükm-ü ğıyabı ilamina itiraz âle'l-hükm tarihiyle kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) karye-i mezkûrede sâkin derûn-i arz-ı hâlde mezkûretü-l ism mârifetü-z zât Emine Hatun ibnetehu İbrahim'in vekîlleri mezbûran Abdulkadir Efendi ve Mahmud Efendi muvacehelerinde vekelan-ı mezbûranın müvekkilileri mezbûre Emine Hatun müekkilim mezbûr Hasan'ın zevce-i menkûha-i medhûl bihası olub derûn-ı ilamında ve tafsilen zikr ve beyan olunduğu üzere akarat-ı muharrere-i muharrer vera'ı mezkûre ile eşyay-ı muharrere-i mezkûre müekkilim hakkında hükm-ü sabık Mustafa Efendi zamanında aleyhinde bi'l muvâcehe ikâme-i da'vâ olunmasına ve da'vâların mercî ru'yeti mehakim nizamı olduğundan tahsil-i ru'yetinden sarf-ı nazar idilmiş idi âheren sadır olan hükm-ü gıyaba için müekkilim haberdar olunmadığı cihedle hükm-ü gıyaba usul-ü meşruasına muvaffak olmayub mehakim-i bihadan hududunu derûn-i ilamda muharrer haneden bir bâb samanlık ve iki bâb çardak ve bir bâb bağ müştemilat ahur ve sekiz vukiyye nuhâsî kazğan ve üç parçadan ibaret beş vukiyye evânî nuhâsî ve dokuz vukiyye nısf pekmez leğeni ve iki adet yatak yorğan ve bir adet kilim bin üç yüz bir sene-i halisi kanunievvelin on birinci günü menziline akd olunan meclis-i heyâde mahzar-ı şuhûdda heyte-i sahihe-

i şeriyeye ile müekkilim heyî ve teslim eylediğinden ve müekkilim dahi kabz ve teslim eylediği cihedle tarih-i mezkûreden bu ana kadar zikr olunan hane ve eşya müekkilimin mülk-ü müstakildir kuh nam mahallede vakî her üçü bir kıtadan ibaret olduğu hâlde derûn-i ilamda ve üç kıta gösterilen bir taraftan Mahmud ve bir taraftan İzzet arazileri ve tarik-i âmm ile mahdud tahminen bir dönüm dokuz evlek on dokuz arşın otuz kerreden ibaret arazi dört yüz gurûş ve değirmen önü nam mahalde vaki' bir taraftan Mahmud ve çay ve Mustafa ve tarik ile mahdud bir dönüm dokuz evlek on dokuz arşın otuz kerre araziye iki yüz yirmi guruş bedel ile ve diğer bir kıt'a arazileri üç yüz yedi senesi nisanının onuncu günü Nevşehir tapu memuru ve komisyon-u mahsusa huzurunda katiyen bey' ve ferâğ eylemiş ve tarihi mezkûrden beru müekkilim bu vech ile maliki ve tasarrufu bulunmuş olduğunu buna on beş sene-i nekre hane ve on sene sonra arazi da'vâları müsemma olmuyacağı gibi bunların fusûl ve devayini mahkeme-i nizamiye iade olunmağla olvecihle iade olduğu mahkeme müracatlarının vekilân-ı mezbûrana tebliğ ve müddeiye-i mezbûreye müekkilim infak ve iaşeden intinağ itmediği gibi kendisini hanesinden tard ve teb'id itmemiştir. Kendisi yetmiş seksen yaşında bulunduğundan ötekinin berikinin iğfaline kapularak kendusu savuşup gitmiş ve defa'etle müekkilim tarafından haber gönderildiği hâlde gelmiyeceğini beyan ettiği ve itidalen iktizâ isbat ederim deyu def' tasaddi eder onlar dahi cevaplarında vakî mu'teriz mezbûr Hasan Efendinin ber vech-i muharrer def' müddealarını inkâr ederler/ Fî 6 Muharremü-l haram Sene 325 (M. 19 Şubat 1907)

Müdde-i Hasan Efendi

Müdde-i aleyh vekîl Abdulkadir Efendi

Müdde-i aleyh vekîl Mahmud Efendi

Tefrik ve hâtif hakkında olan emir-name-i ahkâmın tevfikân arazi kısmının tefrikiyle aid olduğu mahkeme-i nizamiye müracaatta muhatara oldukları vekîlleri Abdulkadir Efendi ve Mahmud Efendinin her birine tefhim olduğu/ Fî 6 Muharremü-l haram Sene 325 (M. 19 Şubat 1907)

Ba cihedde müdde-i matruz-u vekîli Hasan Efendi beyyine taleb olundukda karye-i mezkûreden Hacı Hafız Ali Efendi ve Barutcu oğlu Osman Ağa ve Fırıncı oğlu nam diğeri Deli oğlan oğlu Ali Ağa ve Barutcu oğlu Hafız ve ilamlı Halil Ağa şâhidleri

olub bunlardan başka bir heyeti ilamlı şahidleri olmadığını beyan ve ikamesindehavale olduğu/ Fî 19 Muharrem Sene 325 (M. 4 Mart 1907)

1-Nar karyesinin Yukarı Mahallesinden Deli oğlan oğlu Ali bin Mustafa bin Mehmed Ali üç yüz bir senesi hilâlinde Emine Hatununda da'vet ettiği duyurulur. Akaratı yirmi iki vukiyye nuhâsî ve bir kilim ve bir kat yatak ve bir ahur ve bir samanlık ve iki çardak yol ile beraber Bekir Ağaoğlu Hasan'a hibe etdim siz de şahid olun deyu bizi şahid eyledi böylece şahidim ve şahadet dahi ederim/ Fî 19 Muharrem Sene 325 (M. 4 Mart 1907)

2-Ve Halil bin Derviş bin Memiş yüz bir tarihinde kanunievvelinde Emine Hatun cemiyed etdi mevlud okuddu. Pide yedirdi iylamlı mal vereceğim dedi yirmi iki vukiyye bakur iki kat yatak ve bir kilim ve iki çardak ve bir ahur ve bir samanlık iyyalime hibe etdim şahid olun dedi. Biz de böyle şahidiz ve böylece şehâdet ederuz deyu şehâdet ve beyinlerinde olan beyanat ve ihtilaf kabûllerine mani olduğundan red ve diğer şahidini gelmiyorlar ikâmesinden izhar-ı acz etdim vekîl-i mezbûranın müekkilleri mezbûre Emine Hatunun yeminini talep eylediği/ Fî 19 Muharrem Sene 325 (M. 4 Mart 1907)

Vekîlan-ı mezbûran müekkkileri mezbûre Emine Hatun bi'l muvâcehe ber nehc-i şer'î yemin verilmeğin mucibince zikr olunan bir bâb samanlık ve iki bâb çardak bir ahur ve sekiz vukiyye kazğan ve üç parçadan ibaraet beş vukiyye olan nuhâsî yasdık sekiz vukiyye yüklük ve iki kat yatak mah yorğan ve bir kilimden kifâyet ve mahallinde ve hâlâ müekkilleri mezbûre Emine Hatun için vekîlanı mezbûran Abdulkadir Efendiye ve Mahmud Efendinin hâlâ edâ ve teslimi müekkkili mezbûr Hasan'a izafetli vekîl-i mezbûr Hasan Efendiye tenbih ve mecellenin bin sekiz yüz otuz altıncı maddesinin fıkra-i ahiresi muacehesince hükm ika ve infaz ve icra olduğu/ Fî 20 Muharrem Sene 325 (M. 5 Mart 1907)

NUMARA 16

Nevşehir Kazâsının Camî-i Cedid Mahallesinde sâkin Hanağzı çeşmesi mütevellisi sahib-i arz-ı hâl Hacı Mehmed Efendi ibn-i Mukremin Kazây-ı mezkûr

mahkemesinde ma'kûd (m) derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Dere Mahallesinden Hafız Abdullah Efendi ibn-i Halis muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan iki sene mukaddem biyan-ı baha üç yüz yirmi iki senesi muharremü-l haram guresinde Tahta Camî mahallesinden gaib-i ani'l-meclis Fehmi Asker oğlu Seyyid'in mütevellisi bulunduğum çeşmenin takrir-i mevcudesinden bir sene müeccele olmak üzere yedimden beş yüz gurûş istidat ve kabzı umuruna sarf-u istilak idub meblağ-ı mezkûr ile dört şeriyye zimmetinden çeşme-i mezkûrenin malından bir sene-i müeccele ve mer âded olmak üzere yetmiş beş gurûşun cem'an beş yüz yetmiş beş gurûşu zimmetinde deyni olan meblağ-ı mecmua-ı mezkûrun vadesi hilâlinde edasını tarafından bila mer ve kabûl-u kefalet mutlaki meclis-i şeri ile mezbûr Hafız Abdullah Efendi kefil ve zamet olub vade-i mezkûre dahi hulul itmekle meblağ-ı mecmua-i mezkûru ga'ib-i mezbûresinden talep eyledikde ve imtinağ idup benim için ziyade bulunduğu cihetle meblağ-ı mecmua-i mezkûru kefalet-i mezkûresine binâen mezbûr Hafız Abdullah Efendiden bit-taleb hâlâ talep ederim deyu da'vâ eder ol dahi cevabında faziye minvâl-i muharrer üzere olduğunu beha mehal tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf eder/ Fî 3 Saferü-l hayr Sene 325 (M. 18 Mart 1907)

Müde-i aleyh vekîli Hafız Abdullah Efendi
Müdde-i müteveli Hacı Mehmed Efendi

Mezbûr Hafız Abdullah ikrar ve i'tiraf itmeğın mucibince meblağ-ı mecmua-i mezkûr beş yüz yetmiş beş gurûşun bi hükmü-l kefalet müdde-i müteveli mezbûr Hacı Mehmed Efendiye hâlâ edâ ve teslimiyle mezbûr Hafız Abdullah Efendiye ilzam olunduğu/ Fî 3 Saferü-l hayr Sene 325 (M. 18 Mart 1907)

NUMARA 17

Nevşehir Kazâsına tabi Nar Karyesinden vakıf mütevellisi table-kâr İbrahim Efendi ibn-i Hasan Çavuş ibn-i Kasım'ın müçtema ve mütekarrer ahz u kabz-ı ba hüccet-i şeriyye vekîllerinden sahibu-l arz-ı hâl Mustafa Efendi ibn-i Seyyid kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) karye-i mezkûrede sâkinâtlar derûn-i arz-ı hâlde isimleri mezkûr Mustafa ve Hasan ve Hüseyin Yunus Hacı İsmail muvacehelerinde yedimde olan iş bu bir kıta vakfiye mucibince karye-i mezkûre hududu dâhilinde Yalvaç nam

mahalde kâin müvekkilim mezbûr İbrahim Efendinin mütevellisi olduğu ma'lûmu'l-hudûd bir kıta' vakıf arazisi vakıf tarla dâhilinde kâin iki seki ceviz işcarının hasılatını kabz ve ahz ve ğıyaba zabt ve müdahilinden olmalarıyla sual olunub gerçi kazine-i mezkûrede işcar-ı mezkûrenin vakıf olduğuna dair bir kayıt ve serahat yok ise de mücerrer işcar-ı mezkûre vakıf-ı mezkur zimmetinden olub ve vakfda dâhil vakıf olur öyle olacağımız yerden Mustafa ve Hasan ve Hüseyin'in işcar-ı mezkûre hasılatını bi gayr-ı hakk müdahilleri men' olunmak bi'l vekâle muradımdır deyu da'vâ eder onlar dahi cevaplarında vakf-ı karyemizden Ömer-zademiz Bilâl Haczade İsmail Efendi hayat ve sıhhatinde vâlidesinden muntakil zikr olunan özü bir mucib vakfiye-i vakıf ittiklerin ikrar ve i'tiraf idub ancak vakf-ı mezbûr pederleri vefât idub verâseti ancak bize munhasıra ve bizden başka vârisi olmamağla işcar-ı mezkûre mülkü ve bize muris olub vakfiye-i mezkûrede dahi işcar-ı mezkûrenin vakıf olduğuna dair bir kayd-ı seraset olmadığından işcar-ı mezkûre mülk-ü murisimiz olmak üzere müdahil ve hasılatını bi hak ahz u kabz ederiz deyu işcar-ı mezkûrenin vakfiyetini inkârla def' tasaddi ederler / Fî 11 Muharrem Sene 325 (M. 24 Şubat 1907)

Müdde-i aleyh Hasan

Müdde-i aleyh Hüseyin

Müdde-i aleyh Mustafa

Müdde-i vekîli Mustafa Efendi

Müdde-i vekîl mezbûr Mustafa Efendinin takrir-i meşruhu dahi üzere tasaddi eylediği da'vâsı işcar-ı mezkûrenin vakıf olduğuna dair vakfiye-i mezkûrede bir kayıt ve serahat olmadığından mesmu' iltikat-ı şayan olmadığını kendüye tefhim olunub mucibince müdde-i vekîl mezbûr Mustafa Efendi da'vâsı mezkûresiyle mezbûran Mustafa ve Hasan ve Hüseyin'den her birinin şeri mâruzâtından men olduğu/ Fî 14 Safer Sene 325 (M. 29 Mart 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 18

Nevşehir Kazâsına tabî Maççan karyesinin İsalı Mahallesinde sâkin Ürgüb Kazâsının Esad Ağa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Mahmud bin İbrahim bin Osman'ın sulb-i sağır oğlu Hacı Mehmed'in ba hücceti şeriyye vâsik mensubesi vâlidesi sahibe-i arz-ı hâl ma'rifetuz-zat Zeliha Hatun ibnetehu Mehmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) karye-i mezkûrenin Orta Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ömer bin Bekir bin Mustafa'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi mezbûre Zeliha Hatun ile sulbiye-i kebire kızları ve sulbiye-i saire kızı on iki yaşında murahhas Tayyibe ve li-ebeveyn kız karındaşı diğer Tayyibe Hatuna münhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-envar zâhir ve mütehakkik olduğdan sonra verâse-i mezbûrattan vârisleri marifetiyle mezbûrattan murahhas Tayyibe ve diğer Tayyibe Hatun muvacehelerinde iş bu tarihi zabtdan dört sene mukaddem ben nıfşımı zevcim müteveffâ-yı mezbûr Ömer'in hayat ve sıhhatinde tezevvuc ve tenkih ile bir çekim zamanda zevcim mezbûr Ömer dahi kızı sağîre-i murahhas mezbûre Tayyibe vasisi olduğum sağır oğlum mezbûr Hacı Mehmed'e akd-u nikâh-ı selâse malını dahi vasiyed ideceğini vaa'd idub badehu üç sene mururunda haste olub altı ay esir firaş merza olduğu halde kızı sağîre-i murahhas mezbûre Tayyibe'ye mahzar-ı şuhudda bin beş yüz guruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle oğlum sağır-i mezbûr Hacı Mehmed'e akd ve selas malını dahi vasiyet idub ben dahi kabûl etdikden sonra iki ay mururunda zevcim mezbûr Ömer'in merza mücted ve malı müteğayyir olub vefât itmekle sağîre-i murahhas mezbûre Tayyibe oğlum sağır-i mezbûr Hacı Mehmed'in zevce-i menkuha-i gayri medhul bihası ve selas malının vasisi olmuş iken zevcim müteveffâ-yı mezbûrun vefâtından sekiz gün sonra mezbûre Tayyibe Hatun sağîre-i murahhas mezbûre Tayyibe'ye iğzal ve menziline götürüp diğer kimesneye akd idecek müsemâm olmağla suval olunub sağîre-i murahhas mezbûre Tayyibe oğlum sağır-i mezbûr Hacı Mehmed'in zevce-i mezkûha-i gayr-i medhûl bihasıyla zevcim müteveffâ-yı mezbûrun malının selasesi oğlum sağır mezbûr Hacı Mehmed için hâlâ bana edâ ve teslimi mezbûrattan sağîre-i murahhas Tayyibe ile diğer Tayyibe Hatundan her birine tenbih olunmak bil vesaye matlubumdur deyu da'vâ eder. Onlar dahi cevablarında müddeiye-i vasî mezbûrenin ber verch-i meşruh müdde'âsını inkâr eder/ Fî 2 Şehri Rebiu-l evvel Sene 325 (M. 15 Nisan 1907)

Müdde-i aleyh diğer Tayyibe Hatun

Müddeiye-i aleyh sağîre-i murahhas mezbûre Tayyibe

Müdde-i vasîye-i mezbûre Zeliha Hatun

Müddeyye-i vasiye-i mezbûrenin ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda Ürgüb Kazâsında Çavuşın karyesinden Hacı Ömer bin Mustaf bin Ömer ve Maccan karyesinden Hacı Veli bin Ömer ve Mustafa Çavuş ibn-i Mehmed bin Abdullah ve diğler oğlu Abdulkadir bin Ömer bin Mustafa ve Halil bin Süleyman bin Abdullah şahidleriyle bunlardan başka asla şahidleri olmamağla ikâmesine havale şer/ Fî 2 Rebiu-l evvel Sene 325 (M. 15 Nisan 1907)

Ve şuhud-u mezbûrundan yekûn yekûn istima‘ olundukda mezbûr Hacı Ömer müteveffâ-yı mezbûr Ömer dayım olub vâlidem bakda gel deyu beni gönderdiğinde ben dahi geldim dayım mezbûr Ömer merza mevtinde akli başında yok ve tağyin ikiz kızımı evvelen oğluna vireceğim dedi. Ben dahi iyi ol kalkda o vakit ver dedim benim iyi olmam savdı ben bitirdim dedi ben dahi kızım Tayyibe’ye oğulluğum Hacı’ya bin beş yüz bir gurûş nikâh ile virdiğimi didikte o razı dedim deyu üç defa tekrar idub ve Hacı’nın vâlidesi kabûl eyledikten beş altı ve sekiz on gün sonra vefât eyledi deyu ve mezbûr Abdullah dahi müteveffa-yı mezbûr Ömer bin Bekir bin Ömer hayatında vefâtından üç beş gün evvel pek hatır idemiyorum akli başında ne var ne de yok söylemeğe iktidarı var yok derecesinde mezra mevtinde kızı Tayyibe’yi bin beş yüz bir gurûş nikâh ile oğulluğu Hacıya verdi ve Hacı’nın vâlidesi kabûl eyledi deyu ve mezbûr Abdulkadir dahi müteveffâ-yı mezbûr Ömer bin Bekir bin Ömer vefâtından bir buçuk iki ay mukaddem oğulluğu Hacı’ya selase malını vasi ve kızı Tayyibe’ye mezbûr Hacı’ya virdiğimi direk virdim deyu ve mezbûr Mustafa Çavuş müteveffâ-yı mezbûr Ömer bin Bekir bin Abdullah akd cihetinde ve mezbûr Halil kızım ifadesine yekdiğerine münafih ve mütakiz ve müteveffânın dedesi ismini bildikleri hâlde bi’l muvâcehe eda-i şehâdet itmişler ise de şehâdetleri muti‘ ve akarın vakdi merza müddetinde olduğu/ Fî 2 rebiu-l evvel Sene 325 (M. 15 Nisan 1907)

Müddeyye-i vasî-i mezbûrun tavriri meşruh üzere tasaddi eylediği da‘vâsı şer-i müsemma ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhim olunub mucibince müddeyye-i vasîye-i mezbûre Zeliha Hatun bi’l vesaye da‘vâsı mezkûresiyle sağıre-i murahhas mezbûre Tayyibe ile diğler Tayyibe Hatundan her birine büyüce şeri maruzatından badel-i mani ve salas-ı ciheti başkaca fusul ve hissem olunmak iktizâ eylediği/ Fî 3 rebiu-l evvel Sene 325 (M. 16 Nisan 1907)

NUMARA 19

Nevşehir Kazâsına tabî Maççan karyesinin Gazarlı Mahallesiinde sâkine ma'rifetüz-zat Hamide Hatun ibnetehu Hacı Hasan Kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) mahalle-i mezkûrede sâkin zevci Mustafa bin Hüseyin'in ahz u kabzı ba hüccet-i şeri vekîli Mehmed Efendi ibn-i Hafız Ali muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan on sekiz sene mukaddem vekîl-i mezburun müvekkili mezbur Mustafa beş yüz gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevci dâhilim olub on iki sene imtizac etdikden sonra beynimizde hüsn-ü muaşeret olmamağla beni darb ve hanesiden tard idub ben dahi vâlidemin hanesinde ikâmet itmekde iken altı sene mabeyninde beni almak için vâlidemin hanesine gelub benim hakkım üzerine benim için haneme götürüleceğim bir daha sana kötülük itmeyeceğim ve tekmili umurunu göreceğim deyu bana kanaat virmesi üzere üçden dokuza şart virdiğine inanub hanesinde iki ay mukaddera-ı ikâmet itmekde iken yine pek az üzmeceğine tasaddi eylediğinde ben dahi şartın verası için böyle ederisen dedikde şartımı kimesne tanımadı ana ile kızı beyninde kaldı demekle ber vech-i muharrer şart-ı mezbûrun tahkikini bina' ben zevcim mezbûr Mustafa'nın talâk-ı selase ile mutlak olmamla zimmetinde mutekarrer ve ma'kûd-ı aliyye mehr-i mezkûrum olan meblağ-ı mezkûr beş yüz gurûşu hâlâ bana edâ ve teslimi müekkil-i mezbur Mustafa'ya izefetli vekîl-i mezbûr Mehmed Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müddeiyye-i mezbûre ol mikdar gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle müvekkilim mezbûr Mustafa'nın zevce-i mezkûha-i medhûl bîhası olduğunu ta'ien ve katien ikrar ve i'tiraf edub lakin birsenedenberu müvekîle-i mezbûrenin beyinlerinde hasıl olan bir dert üzerine seni mesken-i şeriyye olan âid-i hanede infak ve iskan itmez isem şart olsun deyub müddeiyye-i mezbûreye ayrı hanede infak ve iskan itmekde iken müddeiyye-i mezbûre zevci müekkilim mezbûr Mustafa'ya itâ'at ve inkiyad ve hukûku zevciyata muratından iyâd ve imtina' idub bi gayr-ı hakk menzilinden huruc itmiştir deyu müddeiyye-i mezbûrenin üçden dokuza şart müdde'âsını inkâr eder/ Fî 2 rebiu-l evvel Sene 325 (M. 15 Nisan 1907)

Müdde-i aleyh vekîli mezbûr Mehmed Efendi

Müddeyye-i mezbûre Hamide Hatun

Müddeyye-i mezbûre Hamide Hatunun ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda asla şahidim yokdur deyu ikâme-i beyyineden izhar-ı acz idub talebiyle zevci mezbûr Mustafa'ya yemin virilmek üzere vekîl-i mezbûr Mehmed Efendiye mehil verildiği/ Fî 2

Vekîl-i mezbûrun müekkili mezbûr Mustafa hâzır olub müddeyye-i mezbûre Hamide Hatun mezbûr Mustafa'ya muvacehesinde zevcim mezbûr Mustafa'nın yemininden sarf-ı nazarla mehr-i müeccel mezkûr beş yüz gurûş ile nafaka-i iddet-i müennes malumum üzerlerine ve müennes-i sekatım dahi kendü üzerine olmak üzere zevcim mezbur Mustafa ile mahalle-i sahihi şeriyye ile hal' olduğunda ol dahi meblağ-ı mezkûrî ba'del kabûl hukûku zevcine müteâllik da'vânın tarafından her birini ahz-ı zimmeti ibra-i âmme mahmie-i şeriyye ile kabûlunu irad u iskat hak eyledikde / Fî 4 Rebiu-l evvel Sene 325 (M. 17 Nisan 1907)

Müdde-i aleyh mezbûr Mustafa

Müddeyye-i mezbûre Hamide Hatun

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 20

Nevşehir Kazâsına tabî Dobada karyesinde sâkine sahibe-i arz-ı hâl ma'rifetüz-zat Havva Hatun ibnetehu Ali kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) zevc'i mutlak karye-i mezkurede sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Aziz oğlu Mehmed Osman muvacehesinde mezbûr Mehmed sekiz yüz bir gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dahlim olub beynimizde hüsn-ü muaşeremiz olmamağla iş bu tarihi zabtdan bir sene mukaddem mahzar-ı şuhûdda talâk-ı selase ile beni tatlık itmekle mezbûr Mehmed'in zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ı aliyye mehr-i müeccel meblağ-ı mezkûr sekiz yüz bir gurûş-u halen bana edâ ve teslimi mezbûr Mehmed'e tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müddeyye-i mezbûrenin

ol mikdar gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhûl bihası olduğunu tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub mâ-adâ müddeiyye-i mezbûrenin ber vech-i muharrer talâk-ı selase ile tatlık müdde'âsını inkâr eder/ Fî 21 Şevval Sene 325 (M. 8 Aralık 1906)

Müdde-i aleyh mezbûr Mehmed

Müddeiyye-i mezbûre Havva Hatun

Müddeiyye-i mezbûre Havva Hatunun ber vech-i muharrer müddeasını beyyineye havalesi / Fî 21 Şevval Sene 324 (M. 8 Aralık 1906)

Müddeiyye-i mezbûre Havva Hatunun ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri karye-i mezkûreden Derviş ve Mevlûd ve Emir oğlu Abdullah ve Kara Hasan oğlu İsmail nam kimseneler şahidleri olub bunlardan başka asla şahidleri olmamağla ikâmesine havale olunduğu/ Fî 21 Şevval Sene 324 (M. 8 Aralık 1906)

Müddeiyye-i mezbûre şahidlerini ikâme idub mezbûr Mehmed tecceviyat itmekle hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhar ta'yin olunan Abdulkadir Efendi ibn-i Halil muvâcehesinde müddeiyye-i mezbûrenin evvelce isimlerini tahrir ittirir diğer şahidlerden mezbûran Emir oğlu Abdullah bin Yakub bin İbrahim ve Kara Hasan oğlu İsmail bin İsmail bin Hasan nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu / Fî 9 Rebiu-l evvel Sene 325 (M. 22 Nisan 1907)

Şâhidân-ı mezbûranın her biri ûsûl-u mevzuasına tatbikân evvelen ba varaka-i mesture zatlari ârifân Sabuncuzade Mustafa Akif ibn-i Ahmed ve Fikri oğlu Hacı İbrahim bin Nuri'den sırran ve ba'dehu Mehmed bin Mustafa ve Mehmed Ali bin Hüseyin'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye makbûlü'ş şehâde itdikleri işar ve ihbâr olunmağın mucibince mehr-i müeccel meblağ-ı mezkûr sekiz yüz bir gurusu müddeiyye-i mezbûre Havva Hatuna halen edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr müvekkili mezbûr Mehmed'e izafetli vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendiye tenbih olunduğu/ Fî 9 Rebiu-l evvel Sene 325

NUMARA 21

Nevşehir Kazâsına tabî İnallı Karyesinde sâkin iken sene-i hali mart hilalinde vefât iden mûtekadi Hacı Hasan bin Eyyüb bin Hasan'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Elif Hatun ibnetehu Abdurrahman ile kendûnden mukaddem kayınının zevcesinden mütevellidleri sulbiye-i kebir kızları Kiraz ve Dudu ve Zeyneb ve Fatıma ve sulb-i kebir oğulları Osman Efendi ve Eyyüb ve Mahmud'a munhasıra olduğu lede'sşer'i'l-envar zâhir ve mûtehakkik olduktan sonra vûrus-u mezbûrûndan sahib-i arz-ı hâl mezbûr Mahmud kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) kazây-ı mezkûr mal müdürü vekîli Derviş Ömer Efendi ibn-i Mehmed muvâcehesinde babam ve murisimiz müteveffâ-yı mezbûrun hayat ve sıhhatinde mahzarında kezâlik iden şehri altıyüz altmış gurûşdan üç maaşını kable'l-ahz ve'l-istifâ vefad idub verâseti ber vech-i muharrer benimle veurus-u mezbûrun munhasıra meblağ-ı mezkûr dahi bize muris olub bizden başka vârisi ve terekesine mûtehakkik âhz-u olmamağla meblağ-ı mezkûrî vâz'-ı yed olduğu muruğ-u mezkûrdan bize halen edâ ve tesliminde mezbûr Derviş Ömer Efendiye tenbih olunmak bil-verase matlubumdur deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müteveffâ-yı mezbûrun ol mikdar maaşı terâhîl olduğunu ikrarını müdde-i mezbûrun verâseti müddeasını inkâr eder/ Fî 5 Gurre-i Rebiu-l âhir Sene 325 (M. 18 Mayıs 1907)

Müdde-i aleyh Derviş Ömer

Müdde-i Mahmud

Müdde-i mezbûrdan ber vech-i muharrer verâset müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda karye-i mezkûreden Hasan bin Ömer bin Mehmed ve Ahmed bin İsmail bin Ali Osman nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekle şahidan-ı mezbûranın sırran ve alenen tezkiyelerine havalesine/ gurre-i selase

Şâhidân-ı mezbûran usul-ü mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture zatları ârifân Kamil Efendi ibn-i Hacı Mustafa ve İbrahim Efendi ibn-i Hacı Ali'den sırran ve ba'dehu Yusuf Çavuş ibn-i Ömer ve Mehmed bin Ahmed'den bi'l muvacehe alenen lede't tezkiye adl ve makblu-ş şehade idukleri iş'ar ve ihbâr olunmayub mucibince müdde-i mezbûr ile verase-i mezbûrun verâsetlerine ba'del

hükm meblağ-ı mezkûru müdde-i mezbûr ile verase-i mezbûruna halen edâ ve teslimi mezbûr Derviş Ömer Efendiye tenbih olunduğu/ Fî Gurre-i Rebiu-l âhir Sene 325 (M. 18 Nisan 1907)

NUMARA 22

Nevşehir Kazâsına tabî Nar Karyesinin Baş Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Aişe Hatun ibnetehu Yusuf bin Abdulah'ın verâseti zevc-i metruku Abdulkadir bin Abdullah ile li-ebeveyn kız karındaşı Zeyneb Hatun ve li-ebevyn er karındaşı gâib-i ânilbeled Derviş'e münhasıra olduğu mahsus hükmü haherde ber nehc-i şer'î sâbit ve sübût verasetine hükm-i şer'î lâ hak olub ba'de'l-kablel kısmı kısmı mezbur Abdulkadir dahi vefât idub verâseti ancak Ömer oğlu Mehmed Nuri bin Mir Mehmed'e munhasıra olduğu kezâlik mahsus hükmü haherde ber nehc-i şer'î sabit subut verâsetine hükm-ü şeri lâ hak oldukdan sonra verase-i mezbûran sahibe-i arz-ı hâl marifetü'z-zat mezbûre Zeyneb Hatun kazayı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) mahalle-i mezkûrede sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr verase-i mezbûrandan mezbûr Mehmed Nuri'nin ahz u kabz ba hüccet-i şeriyye vekîli Mehmed Efendi ibn-i Hafız Ali muvâcehesinde karındaşım ve murisimiz müteveffate mezbûre Aişe Hatun hayat ve sıhhatinde iki bin gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle mezbûr Abdulkadir'in zevce-i menkuha-i medhul bihası iken ber vech-i muharrer vefât idub verasetini zevc-i mezbûr Abdulkadir ile bana ve karındaşım gâib-i mezbûr Derviş'e münhasıra ve meblağ-ı mezkûr dahi bize mûrûs olub meblağ-ı mezkûrun nısfı olan bin gurûşu benimle karındaşım mezbûra hisse-i erşiye isabet idub meblağ-ı mezkûru bize kalbe-l eda mezbûr Abdulkadir dahi vefât idub verâseti ancak vekîl-i mezbûrun müekkili mezbûr Mehmed Nuri'ye munhasıra ve bil cümle terekesine dahi vâz'-ı yed eder olmağla sual olunub meblağ-ı mezkûr bin gurûşu vâzı'ül-yed olduğu murus-u müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden halen bana edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Mehmed Nuri'ye izafetli vekîl-i mezbûr Mehmed Efendiye tenbih olunmak bi'l verâse matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müddeiye-i mezbûrenin ber vech-i muharrer müdde'âsını inkâr eder/ Fî 3 Şehri Rebu-l evvel Sene 325 (M. 8 Aralık 1906)

Müdde-i aleyh vekîli mezbûr Mehmed Efendi

Müddeiyye-i mezbûre Zeyneb Hatun

Müddeiyye-i mezbûre Zeyneb Hatundan ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine

Müddeiyye-i mezbûre Zeyneb Hatundan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri karye-i mezkûreden Abdullah bin Yusuf Nuri bin Seyyid Mehmed ve Hacı İsmail bin Hacı Ömer ve Mahmud bin Hacı Süleyman nam kimesneler şahidleri olub bunlardan başka şahidleri ikâmesine havale olunduğu/ Fî Şehr-i Rebiu-l evvel Sene 325 (M. 8 Aralık 1906)

Müddeiyye-i mezbûre Zeyneb Hatun şahidlerim gelmiyor dey-u ikâme-i beyyinede izhar-ı acz idub talebiyle vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Mehmed Nuri'ye yemin teklif olunduğu esnada müddeiyye-i mezbûrenin mûrûs-u müteveffâtı mezbûre Aişe Hatun hayat ve sıhhatinde ol mikdar gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle mûrûs-u müteveffâ-yı mezbûr Abdulkadir'e kezâlik hayat ve sıhhatinde zevce-i menkuha-i medhul bihası olduğunu tai'en ve katiya ikrar ve i'tiraf eylediği/ Fî 9

Müddeiyye-i mezbûre Zeyneb Hatun'a bi'l muvâcehe ber nech-i şer'î yemin verilmeğin mucibince meblağ-ı mezkûrun nısfı olan bin gurûşdan müddeiyye-i mezbûre hisse-i erşiyesi mezbûre Zeyneb Hatun'a ve gaib-i mezbûrun hisse-i erşiyesisini ba hüccet-i şer'iyeye kısmını hâlâ edâ ve teslimiyle müekkil-i mezbûr Mehmed Nuri'ye izafetli vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi'ye ilzâm olunduğu/ Fî 9 şehr-i rebiu-l evvel 325 (M. 22 Nisan 1907)

NUMARA 23

Nevşehir Kazâsına tabî Nar Karyesinin Orta Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden mülazim-i sâni İsmail Efendi ibn-i İsmail bin Hacı Ömer'in verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Nazife Hatun ibnetehu Hacı Ömer ile sulbîye-i kebîre kızı Melek ve sulbiye-i sağîre kızı Nuriye ve sulb-i sağîr oğlu Ahmed'e munhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-envar zâhir ve mütehakkik olduktan sonra verase-i

mezbûrandan marifetü‘z-zat mezbûre Melek meclisi (m) verase-i mezbûrandan marifetü‘z-zat mezbûre Nazife Hatuna ahz-u kabz ba hüçet-i şeri vekîl Oraham Efendi veledi Yordan muvâcehesinde babam ve murisimiz müteveffây-ı mezbûrun terekesinden vâlidem mezbûre Nazife aleyhine ikame ieylediğim dûyûn-u ûmimiyeden alınan dört bin altı yüz elli gurûş ve tapu resminde zuhur ahz olınan iki bin yedi yüz gurûşa munhasıra tağyire ilmi mâşından bin altı yüz gurûş ve evvel babam tarafından zayı’ idilen ruus-u Osmaniden sekiz yüz gurûşun cem’an on bir bin yüz elli gurûşu sened ve akçesinden bin beş yüz gurûş mebâliğ olunub benimle vâlidem mezbûre Nazife Hatun ve karındaşlarım sağîrûn-u mezbûran Ahmed ve Fevziye namında mahdud olan dükkanın terek-i mezkûreden âkarat ve eşya ve evânî nuhâsî ve malumat ve mefruşat müdde-i mîrâsımız cihet-i beyyinemizde tezyil ve taksim olunmak üzere yalnız derûn-i kilim on bin yüz elli gurûşdan dükkan itmanı bin beş yüz gurûş ba tenezzül mütebaki dokuz bin iki yüz elli gurûş hisse-i erşiyesi vâlidem mezbûre Nazife Hatundan halen taleb ederim deyu tasaddi eylediğim da‘vâmdan bit-tevasat vâlidem mezbûre Nazife Hatunun ikrar bit tevai‘ rıza katien teza vekîli merkum Oraham Efendi ile on üç yüzlük mecidie altunu bedel-i mikdarıyla sali olduğunu ol dahi kabûl verilmese mezkûru ona babam mezbûr Ahmed Efendi hal-i salihde kabûl mikdarı edâ ve teslim eylediğine tarafımdan Tevfik Efendi ibn-i Mustafa irtihale ahz-u kabz idub yalnız bu cihet da‘vâmdan vâlidem mezbûre Nazife Hatuna kabûl-u mikaran zimmetini ibrâ-ı âm sahih-i şeri ile ibrâ ve iskat eylediğimden ol dahi hususu mezkûr hakkında benim muti ibar-i âm sahih-i şeri ile ibrâ ve ikâd eylediğinde/ Fî 8 Şehr-i Rebiu-l aher Sene 325 (M. 21 Mayıs 1907)

Müdde-i aleyh mezbûr Mustafa

Müddeiyye-i mezbûre Nazife

Tarafından her birine dahi âhzın ibrâsını kabûl idub bu vecihle kati niza eyledikde/ Fî 8

NUMARA 24

Niğde’ye tabi Suvirmez karyesinin ve vasiye-i devlet-i âliyenin Rum milletinden sahib-i arz-ı hâl Doğan oğlu Eftim veledi Nuru kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m)

kazây-ı mezkûr mal müdürü Eftim Efendi veled-i Anastos muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan bir gün mukaddem yedimde netayicen malım olan beş yaşında sarı kır ayak sağ ayağı dirseğiden aşağı beyaz ağzının sağ tafarı beyaz göğsünde .....(yazı okunmuyor) olmuş marüfet-ül şeri muayine beş yüz gurûş kati bir re's erkek atım bağımdan firar idup virub el yevm Murpis Efendinin yedinde bulmamla bi gayri hak hâlâ taleb iderim deyu da'vâ eder ol dahi cevabında mezkûr boz at vazî'yedini tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub müdde-i merkusu merkum mâ-adâ müdde'âsını inkâr eder / Fî 15 Rebiu-l aher Sene 325 (M. 28 Mayıs 1907)

Müdde-i aleyh mal müdürü Eftim Efendi

Müdde-i merkum Eftim

Müdde-i merkum ber -vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine / Fî 15

Müdde-i merkum Efhim'den ber vech-i meşrûh müddeasına mutabık beyyineye taleb olundukda ol dahi her biri karye-i mezkûreden Yordan veledi Yorsi veledi Yordan ve Kunduracı Aleksî veledi Sore veled nam kimesnelerin mezkûr bakırî aranan va şart iden ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber nehci-i şeri şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı merkuman sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu.

Şâhidân-ı merkumanın her biri usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân bâ-varaka-ı mestûre zaatları ârifân Nikol veledi Vasil ve Donkudur veledi Entimus sırran ve badehu merkuman ile Sore veled-i Zestu ve Kosta veledi Anastasi'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye makbûlü'ş-şehâde Edhem bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemin verilmeğin mucibince zikr olınan ba varaka-i nefayid ve müdde-i merkum Eftim'e hâlâ edâ ve teslimi merkum Eftim Efendiye tenbih olunduğu Fî 15 Şehr-i Rebu-l aher Sene 325 (M. 28 Mayıs 1907)

NUMARA 25

Nevşehir Kazâsının Camî-i Cedid Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ata Efendi ibn-i Ali bin Bekir'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice Hatun ibnetehu Memiş ile sulbîye-i kebîre kızları Sıdika ve Zeyneb sulb-i kebir oğlu Osman

Efendiye munhasıra olduğları lede'sş-şer'i'l-envar zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra verase-i mezburundan raşidli müvekkileri Sıdıka ve Zeyneb'e ahz u kabz ba hüccet-i şeri vekîlleri sahibu-l arz-ı hâl Erakil Efendi veledi Serkiz kazây-ı mezkûr mahkamesinde (m) kazây-ı mezkûr Dere Mahallesinde sâkin deruni arz-ı hâlde ismi mezkûr Nuri Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde müvekkilelerim mezbûrattan Sıdıka ve Zeyneb'e babaları ve mûrisleri müteveffâ-yı mezbûr Osman Efendi'nin hayatında mezbûr Nuri Efendi zimmetinde cihet-i karzdan otuz gurûş alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûrî mezbûr Nuri Efendiden kablel ahz vel-istifa vefat iden verâset-i ber vech-i muharrer verase-i mezbûrdan münhasıra ve meblağ-ı mezkûrî dahi verase-i mezbûruna muris olub müteveffâ-yı mezbûr Ata Efendinin verase-i mezbûrundan mâ-adâ verâset terekesine mütehakkik olunmakla sual olunub meblağ-ı mezkûrdan müvekkilelerim mezbûretine hisse-i erşiyelerine müvekkilelerim mezbûratan için halen bana edâ ve teslimini mezbûr Nuri Efendiye tenbih olunmak bil-vekâle matlubumdur deyu da'vâ ederim. Ol dahi cevabında müteveffâ-yı mezbûr hayat ve sıhhatinde ol mikdar gurûş deyni olduğunu tâ'ien ve kati'an ikrar müdde müdde-i vekîl-i merkum Erakil Efendiden ber-vechi muharrer verâset müddeasına mutabık bit-taleb olundukda / Fî 16 Rebiu-l aher Sene 325 (M. 29 Mayıs 1907)

Müdde-i vekîl-i merkum Erakil Efendi ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine/ 16

Müdde-i vekîl Erakil Efendiden ber vech-i muharrer verâset müddeasına mutabık bit-taleb olundukda her biri mahalle-i mezkûrede Nuh Efendi ibn-i Mehmed bin Mustafa ve Mehmed Ağa ibn-i Hacı Ömer bin şeyh Ali nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şahidanlarıyla isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havalesine / Fî 16

Şâhidân-ı mezbûranın her biri usul-u mevzuasına tatbikân evvelen ba varaka-i mesture mahalle-i mezkûre imâmı Said Efendi ibni İbrahim ve muhtâr Hacı Mehmed Ağa ibn-i Nuri'den sırran ve badehu ve Ali Hulisi bin Mustafa ve İsmail Ağa ibn-i Süleyman'dan bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmayub mucibince verase-i mezbûrun verâsetlerini bedel-i mehakim meblağ-ı mezbûrda müekkilleri mezbûre müvekkileri mezbûratın müdafî

ve yine hisse-i erşiyeleri müvekkilleri için merkur Erakil Efendiye hâlâ edâ ve teslimi mezbûr Nuri Efendiye tenbih olunduğu/ Fî 17

NUMARA 26

Nevşehir Kazâsına tabî Çat karyesinde sâkine sahibe-i arz-ı hâl marrifetü'z-zat Şifa Hatun ibnetehu Arab oğlu Mehmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) kazâ-ı mezkûre tabî Çiftlik Karyesinde zevci mahdûd ve mutlakî derûn-u arz-ı hâlde ismi mezkûr Ali bin Emin muvacehesinde mezbûr Ali beş yüz gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dahilim olup beynimizde hüsn-ü imtizacımız olmamağla iş bu tarihi zabtdan dört ay mukaddem zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ı aliyeye ile beş yüz gurûş mehr-i müeccel mezkûr hakkım ile nafaka-i iddet mmüna-i malum ve müennes sekinem ve bedel-i hali namıyla malımdan kedüye îta ve teslim eylediğim kırk gurûş kıymetli elbise ve sekiz adet sim mecidiye ızrarlarına mezbûr Ali ile mahalle-i mahsusa-i şeriyeye ile mahzar-ı şuhûdda hal' olduğumda ol dahi ber vech-i muharrer hal' mezkûru kabûl ve mal mukabelesinde beni terk ve tatlik idub bin üç yüz yirmi iki sene-i malisi Şubatının yirmi sekizinci günü tarihiyle zikr olunan Çiftlik Karyesindeki ilam dahilî üzerine nüfus dairesinde kayd idulub ve iddetim dahi matkikine ve yine mezbûr Ali'den meyan olunmuş iken ber tafsil-i zevcim ahz-a tezvih ideceğim mezbûr Ali'den mesmua' olup bi gayr-ı hakk bana rûcû mûrûr deyu müdahale eder olmağla sual olunub müdahile ikasına mani olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müddeiyye-i mezbûre ol mikdar gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhul biham olduğunu ikrar ve i'tiraf idub mâ-adâ müddeiyye-i mezbûrenin mal mukabelesinde hal' ve terk-i tatlik müddeasını inkâr eder/ Fî 4 Cemaziye-l evvel Sene 325 (M. 15 Haziran 1907)

Müdde-i aleyh mezbûr Ali

Müddeiyye-i mezbûre Şifa Hatun

Mezbûr Ali ifadesine cevabına îfa ve temhir ve ber mukabelesine na münâi eylediği iş bu mahalle-i şer-i / Fî 4

Müddeyye-i mezbure Şifa hatunun ber-vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine / Fî 4

Mezbûr Hacı Abdullah bin Halil ve İbrahim bin Mehmed ve Mustafa bin Mehmed Ali Müddeyye-i mezbûre Şifa Hatun müddeasıyla beyyineye havalesine/ Fî 4

Müddeyye-i mezbûre Şifa Hatun ber vech-i meşruh müddeasına mutabık bit-taleb olundukda her biri Çiftlik karyesinden Mustafa Efendi ibn-i Mehmed bin Ahmed ve Ali bin Osman bin Mehmed ve Veli bin Halil bin Musa nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvahece ber-nehc-i şer'î eylediği şehâdetleriyle isbat itmekle şuhud-u mezbur sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu/ Fî 4 Cemaziye-l evvel Sene 325 (M. 15 Haziran 1907)

Şâhidân-ı mezbûrandan kabûl-ü tezkiye vel hükm mezbur Ali tefhîh itmekle mecellenin bin sekiz yüz otuzuncu maddesinin fıkra-i ahiresinde kezâlik müdde-i aleyh müda-i da'vâsına inkâr idub de müdde-i bi'l muvâcehe müddeasına ikâme-i beyyine ettikten sonra kabul-u tezkiye vel-hükm bi'l inkârın hükmüne kabulü zikrine vel hükm müdde-i aleyh muacehesi hakkında tefhîh eylemesi hükmü anın ğıyabında beyyineye tezkiye ve hükm idebilir deyu mahur ve mesur olduğuna binâen şuhûd-u mezbûrdan her biri usul-i mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture zikr olunan Çiftlik Karyesi imâmi Yakub Efendi ibn-i Ömer ve muhtâr-ı evveli Süleyman bin Emin muhtâr-ı sanisi Mehmet bin Musa ve ağası Arif bin Hasan'dan sırran ve ba'dehû yine karye-i mezkureden Ali Çavuş ibn-i Ali'den ve İbrahim bin Ali'den müddeyye-i mezbûrenin muacehesine ve mezbûr Ali'nin iyyamına alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri işar ve ihbâr olunmak mucibince bedel-i hükm mezbûr Ali'den müddeyye-i mezbûre Şifa Hatuna bi gayr-ı hakk müdahalesi men olundu./ Fî 5 Cemaziyel evvel Sene 325 (M. 16 Haziran 1907)

Kazâ-i nâib-i Nevşehir

NUMARA 27

Nevşehir Kazâsının Karaca Kürd Mahallesinde mûsafiren sâkin İbrahim bin müteveffâ-yı Ahmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) mahalle-i mezkûrede sâkin

derûn-i arz-ı hâlde mezkûretü-l ism marifetü'z-zat Fatıma bint-i Mustafa muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan iki sene mukaddem babam müteveffây-ı mezbûr Ahmed Efendinin hayat ve sıhhatinde hesabı olmağla Ürgüb Kazâsı Redif Taburu mülazim-i sanisi iken mezbûre Fatıma'ya bi'l velâye bana akd idub mezbûre Fatıma zevce-i menkuha-i gayri medhul biham deyu ikâme eylediğini da'vâmda ben mübtel olub da'vâm üzerine mezbûre Fatıma'ya lazım gelen nısf mehr-i müeccelini ve tâğşişini bana hesap itmekde ben dahi mezbûre Fatıma'yı talâk-ı selase ile tatlık ve hukûk-i zevciyete müteallik kâffe-i da'vâ-i mütehammet ve dava-i ibrâmandan mezbûrenin zimmetini ibara-i âm sahihi şer-i ile ibrâ ve iskad olduğu hukûku zevciyete vesaireye müteallik benim zimmetimi ibra-i âm sahih-i şeri ile ibrâ ve iskat virdikde Fî 19 Cemaziyel ahir Sene 325 (M. 30 Temmuz 1907)

Müddeiyi-y aleyha Fatıma

Müdde-i İbrahim

NUMARA 28

Mefrûz-u Dobada karyesinden Aziz oğlu Memed bin Osman'ın ahz u kabz ba hüccet-i şeriyeye vekîli sahib-i arz-ı hâl Erakil Efendi veledi Serkiz kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) mefrûz-u aleyha karye-i mezkûrede sâkin derûn-i arz-ı hâlde mezkûretü-l ism marifetü'z-zat mezbûre Havva Hatun ibnetehu Ali muvâcehesinde iş bu sene-i mübarek şehri rebiu-l evvelin dokuzuncu günü tarihli müverrih hâlâ Nevşehir nâibi Mustafa Şükrü Efendi mühür ve imzasına havi ilam şer-i tatlik olduğu üzere müekkilim mezbûr Mehmed aleyhine ikâme olunan talâk-ı selase ve sekiz yüz bir gurûş mehr-i müeccel hakkında hükm-ü gıyaba sadır olub daire-i icra ma'rifetiyle müekkilim Mehmed'e tebliğ olunan ihbârname mekarından anlaşılmiş müekkilim mezbûr Mehmed mezbûre Havva Hatuna fetva hane-i celileden nekaiz olunan ilamı şeri mucibince terk itdiği iddi'a olunmuş hükm-ü gıyaba ilamda ise talâk-ı selase ile tatlik olunduğu iddi'a olunarak vekîl-i musahhir muvâcehesinde talâk-ı selası müddeası isbat olunarak bedel-i teâddil ve tezkiye hükm-ü gıyaba sadır olarak müekkilime tebliğ olunmuş ve müekkilim mezbûrun ırzını mucib edildüğinden ber vech-i ati iddi'asına ve hükmü gıyabında feshini talep ederim. Evvelce yalnız merese da'vâsı ikâme idub mûarazadan men' ve itâ'at hükm olunmuş ve itâ'at

ilamını temyiz ittiğinden fetva hane-i celille tahşisinin imza dahi mahkeme-i
ğiyabiyenin ona göre icrası lâbûd iken bu usul-u ria‘yet olunmasından müddeiyyenin
terk da‘vâsını bilinmemiş ve talâk-ı selase da‘vâsına bit taleb olunmuş da‘vânın
istimai mani olduğunu ledel hace fetvaya havalesini taleb ederim. Bu babda iştima‘
olunan şahıslardan ibaren alınan müekkilim Mehmed’in cebren kıbe-l şer‘ da‘vâmı
derdest tahkik ittiğinden şehâdetlerini şerren müekkilim eline muteber olduğunu
zimmen diğer şahid İsmail bedain da‘vâda müddeiyye-i Havva Hatun müekkilimin
zevcesi olduğundan şehâdet itmiş bu defa talâk-ı selaseye şehâdet şerren makbul
olmuyacağından şahidlerden mensub olduğu canibden tezkiye olmadı müdde-i
celilinin bin yedi yüz on yedinci maddesi ihtamından olub zaat ve şehâdetlerinin
iddi‘ası bi’t-taleb beyyine meyan Nevşehir kazâsından tezkiye olunmadığı muvafık
usul olmadığı el hasıl şahid-i merkûm ibar’en müekkilim Mehmed ile iddet yüzünden
diğer şahid İsmail’de tezkiye ve ziyade şehâdet yüzünden şehâdetlerini şerren
mûteber olmuyacağı arzı ile ol babdan fetvahane-i celile tehşiresi ahkamınca
müevkkilerinden talâk-ı selase da‘vâsından dolayı taleb tehlib edilip olmadığı istifa
ile müekkilim için verildiği dava ibrası verilmesini taleb ederim deyu da‘va itdukde
ol dahi cevabında vekil-i mezbûr müvekkili mezbur Mehmed karye-i mezkûrede kâin
Ali Çavuş oğlu Süleyman muhtârlığı zamanında olmasında mahzar-ı şuhûdda talâk-ı
selase ile beni tatlık idub ben dahi ol vecihle mezbûr Mehmed’den matluk olmamda
zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûd-ı aliyye mehr-i müeccelim olan sekiz yüz gurûşu
hâlâ taleb ederim deyu tasaddi eylediği dükkan-ı mekarın vekîl-i merkum Erakil
Efendi dava-i mezbûrenin mehr-i mezkûrunu ikrar mâ-adâ talâk-ı selase müdde‘âsını
inkâr eder/ Fî 22 Rebu-l aher Sene 235 (M. 4 Haziran 1907)

Müddeiyye-i aleyha Havva

Ma‘rûz-u vekîl Erakil

Def‘i merkum zevci muharrer def‘ müddeâ ile bitiyeye havalesine

Mezbûre Havva Hatunun ber vech-i muharrer talâk-ı selase müddeâsına mutabık
beyyineye taleb olundukda her biri karye-i mezkûreden Çotun oğlu Derviş ve Emir
oğlu Abdullah ve Kara Hasan oğlu Yusuf ve Mevlüd Derviş ve Mevlüd dahi ikâme
itmek üzere mezbure Havva Hatuna dokuzuncu cemaziyelevvel günü ikâme itmek
üzere mehil verilub tarafına tefhim kılındı/ Fî 22

Dobada karyesinden Mevlüd bin Arif bin İsmail ve Derviş bin Mevlüd bin Mehmed nam kimesneler her biri mütehakkik olmakda ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber nehc-i şer'î iddi'a-ı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havalesine / Fî 15 Cemaziyel evvel Sene 325 (M. 26 Haziran 1907)

Şâhidân-ı mezbûran usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture karye-i mezkûreden Yusuf bin Ali ve Yusuf bin Mustafa ve Mustafa bin Eyyüb'dan sırran ve ba'dehu yine karye-i mezkûreden Mevla Hasan bin Hüseyin ve şahidleri Tahta Camî mahallesinden zâtları ârifân İsmail bin Ahmed'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idukleri işar ve ihbâr olunmayın mucibince müddeiyye-i mezbûre Havva Hatunun vekîl-i mezbûru Erakil Efendinin müekkili mezbûr Mehmed'den talak-ı selase ile mutabık olduğu ba'del hükm meblağ-ı mezkûrî sekiz yüz bir gurûş müekkil-i mezbûr Mehmed'e müddeiyye-i mezbûre Havva Hatuna hâlâ edâ ve teslimi vekîl-i merkum Erakil Efendiye tenbih olduğu mecellenin yüz seksen yedinci maddesinin fıkra-ı ahiresinin tefkika hükm evvel nakdi icra olunmak üzere tezyil olduğu / Fî 5 Cemaziyel evvel Sene 325 (M. 16 Haziran 1907)

NUMARA 29

Nevşehir Kazâsına tabi Dobada Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Kurugöllü oğlu table-kâr mütekaid Hasan Çavuş bin Ömer'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife Hatun ibnetehu Mahmud ile sulbiye-i sağîre kızı Emine ve sulbiy-i kebire kızları Aişe ve Hüsna ve Fatıma ve sulb-i kebir oğlu Abdullah'a munhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mutehakkik oldukdan sonra sağîre-i mezbûrenin bi'l muvâcehe şerisi mensubesi vâlidesi marifetü'z-zat Şerife Hatun Kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) kazây-ı mezkûr mal müdürü vekîli Talat Efendi ibn-i Bekir muvâcehesinde zevcim ve murisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hasan Çavuş malında karzı me'hakim beher sehm iki yüz elli dokuz gurûş on paradan on iki lira ve üç bin yüz on bir gurûş alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûrî kable'l-ahz ve'l-istifâ vasî olduğum sağîre-i mezbûre Emine ve oğlum mezbûr Abdullah kızlarım mezbûrat Aişe ve Hüsna ve Fatıma'ya munhasıra olduğu hâlde ber vech-i muharrer

vefât idub meblağ-ı mezkûr dahi bize murûs olub zevcim ve murisimiz müteveffâ-yı mezbûrun bizden başka verastı ve terekesine mutehakkik ahz kimesnesi olmamağla meblağ-ı mezkûrî bi'l vekâle vâz'-ı yed olduğu masûrafından hâlâ bana edâ ve teslimi mezbûr Halit Efendiye tenbih olunmak bi'l vekâle matlubumdur deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müteveffâ-yı mezbûr zikr-i âti şahidleriyle ol mikdar gurûş olduğunu ikrar maâdâ müddeiyye-i mezbûrenin ber vech-i muharrer verâset müddeasına inkâr eder/ Fî 20 Cemaziyel evvel Sene 325 (M. 1 Temmuz 1907)

Müddeiyye-i mezbûre ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine / Fî 20

Müddeiyye-i mezbûre Şerife Hatundan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık bit taleb olundukda her biri karye-i mezkureden Abdullah bin Yakub bin Mehmed ve İbrahim Efendi ibn-i Hacı Ali bin Hacı İbrahim nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr şehâdetleri isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu/ bil muvacehe ber nehc-i şeri /Fî 20

Şâhidân-ı mezbûran usul-u mevzuasına tatbikan ba varaka-i mesture tasaddi mûrisi Ali Efendi ibn-i Ömer .... ve Mustafa ibn-i Ali'den sırran ve ba'dehu İsmail Ağa ibn-i Süleyman ve Yusuf bin Hacı Ömer'den bi'l muvache alenen ledet tezkiyeye adl ve makbûlü'ş şehâde itdikleri ihbâr ve izbar olunmamış mucibince müddeiyye-i mezbûre ile verase-i mezbûranın verâsetlerini bedel-i hükm meblağ-ı mezkûrî bi'l vekîl def' edildiğini mezbûrdan müekkile izafetli vekîl-i mezbûrdan hâlâ edâ ve teslimini vekîli mezbûr Halit Efendiye tenbih olunduğu/ Fî 20

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 30

Nevşehir Kazâsına tabî Nar Karyesinin Baş Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Tayyibe Hatun ibnetehu Mehmed bin Ahmed'in verâset-i zevc-i metruku İbrahim Çavuş ibn-i Mehmed ile sulbîye-i sağire kızları Hayriye ve Zekiyye ve sadr-ı sağır oğlu Samed ve vâlidesi Nazife Hatun ibnetehu Ahmed ve babası mezbûr Mehmed'e münhasıra bedel-i hak kabe'l kısmı sağır-i mezbûr Ahmed dahi vefât

verâseti babası mezbûr İbrahim Çavuş ile men kablel ilâm cadesi mezbûre Nazife Hatuna munhasıra ba'de kibel kısmı mezbûr Mehmed dahi vefât idub verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Nazife Hatun ile sulbîye-i kebîre kızları Aişe ve Fatıma ve sulb-i kebir oğlu Mustafa'ya munhasıra bade kablel kısmı mezbûre Nazife Hatun dahi vefat idub veraseti sadriye-i kebir kızları mezbûratdan Aişe ve Fatıma ile sadr-ı kebir oğlu mezbûr Mustafa'ya munhasıra ve tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü-l münasib-i şerîyye beş yüz gurûş altı sehinden olub sehm-i mezkûreden iki yüz kırk dört sehmi mezbûr İbrahim Çavuş ve altmış sehinden cem'an yüz yirmi sehmi sağîrûn-ı mezbûrûn Hayriye ve Zekiyye'ye ve elli üç sehinden cem'an yüz altı sehmi mezbûrattan Aişe ve Fatıma'ya ve yüz altı sehmi rûcû mezbûr Mustafa'ya isabet itmesinden sonra verâset-i mezbûrdan sahib-i arz-ı hâl mezbûr Mustafa kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) verase-i mezbûrundan derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr mezbûr İbrahim Çavuş muvâcehesinde karındaşım ve murisimiz müteveffâte olan mezbûre Tayyibe Hatunun hayat ve sıhahtinde yedinde mustakil mal ve mülkü olub ba'de .... verase-i mezbûruna murisi olan âriflerce seyac tabir olduğundan yirmi altı buçuk gurûşdan gerek beş aded mecidiye altunu bin yüz doksan iki buçuk gurûş kezâlik arf eylediği cihetle tabir eylediği altı buçuk gurûşdan kırk beşlik altunu iki yüz altmış gurûş ve elbiseye altı yüz gurûşun cem'an bin dokuz yüz elli iki gurûş yirmi para ile bir yün döşek ve iki yün yasdık ve iki yorğan ve bir sanduk iki yüz on beş gurûşdan müsemmil kilim yüz gurûş ve bir müsemmil seccade altmış gurûşdan hiyet olmuyacağı iki bin üç yüz yirmi yedi gurûş yirmi parayı terekesine mezbûr İbrahim Çavuş fûzûl zabt bi gayr-ı hakk vâz'-ı yed eder olmağla sual olunub tezkıyeye izafetli mezbûreden be'r tafsilî mezbûr benim hisse-i irsiyemden kifayet hâlâ bana edâ ve teslimi mezbûr İbrahim Çavuşa tenbih olunmak bil verase matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında zıkr olınan kırk aded beşlik altunu zevcesi müteveffâ-yı mezbûrenin malı olduğunu tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub lakin zıkr-i mururundan kırk aded beşlik altunu zevcesi müteveffâ-yı mezbûre malı olduğunu zımnen ve kaiyyen ikrar ve i'tiraf idub kırk aded mahmudiye altunu dahi beş sene sonra zevcem mezbûreye emanet virub ba'de alub (yazı okunmuyor) etdum deyu def'i tasaddi ve beş aded mahrudcu altunu bin beş yüz gurûş elbise bedelini inkâr ve müdde-i mezbûr Mustafa'dan dahi def' mezbûrun isnat müddealarını inkâr eder/ Fî 13 Cemaziyel aher Sene 325 (M. 24 Haziran 1907)

Müdde-i aleyh mezbûr İbrahim Çavuş

Müdde-i mezbûr Mustafa

Evvelen def‘ mezbûr İbrahim Çavuşdan ber vech-i muharrer vasiyet da‘vasına bit taleb olundukda asla şahidim yokdur ikâme-i beyyineden ihtar-ı acz idub talebiyle mezbûr Mustafa’ya bi’l muvâcehe ber-nehc-i şer’î yemin verilmeğin mucibince def‘ mezbûr İbrahim Çavuş def‘ mezbûriyle mezbûr Mustafa’ya bila beyyine muârazadan bedel-i meblağı zikr olunan kırk aded beşlik altunu taht-ı irafında olan isbat-ı muharrere-i mezkûreden müdde-i mezbûr Mustafa’ya be’r tahsis-i mezkûr hisse-i irsiyesinden kifâyet ve müdde-i mezbûr Mustafa’ya hâlâ edâ ve teslimi mezbûr İbrahim Çavuşa tenbih ve sanien kırk aded mahmudiye altunu hakkında emanet verub aldığı yine def‘ mezbûr İbrahim Çavuşdan bit taleb olundukda asla şahidim yokdur. Yine müdde-i mezbûr Mustafa’ya ve yine bana tevcih eder deyu ikâme-i beyyineden izhar-ı acz taleb-i tehlif dahi edilmeyub müdde-i mezbûr Mustafa’dan ziyade müddeasına mutabık bi’t-taleb olundukda asla şahidim yokdur deyu ikâme-i beyyineden izhar-ı acz idub talebiyle def‘ mezbûr İbrahim Çavuşa yemin teklif edildikde yemin itmeme deyu nakl idildi/ Fî 28 Cemaziyel aher Sene 325 (M. 9 Temmuz 1907)

Mezbûr İbrahim Çavuş yedinden nakl itmeğin mucibince maru‘z-zikr kırk beş adad karz-ı mahrucci altunu yetmiş gurûşdan ber tafsil-i mezkûr hisse-i irsiyesinden kefiyed ve müdde-i mezbûr Mustafa’ya hâlâ edâ ve teslimi mezbûr İbrahim Çavuş enam edub mezbûr İbrahim Çavuş’un lazım gelen beş aded itham olunan yüz altmış iki gurûş yirmi paradan ber tafsil-i mezkûr müdde-i mezbûr Mustafa’nın irafından kifâyet ve müdde-i mezbûr Mustafa’ya hâlâ edâ ve teslimi mezbûr İbrahim Çavuşa tenbih olunmak bil vesaye beş gurûş tezevvuc hükm olunmak farz idildiği/ Fî 28

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 31

Nevşehir Kazâsının Raşid Bey Mahallesiinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Gül Ahmed oğlu Ahmed bin İbrahim’in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emetillah ibnetehu Hasan ile sulbîye-i kebîre kızı Aişe ve sulb-i kebir oğulları

İbrahim ve Ali ve Hacı Hasan'a munhasıra badehû kable'l kısmı mezbûre Emetillah Hatun dahi vefât idub verâseti sadr-ı kebir oğulları mezbûran İbrahim ve Ali'ye münhasıra badehû kable'l kısmı mezbûr Hacı Hasan dahi vefât idub verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife Hatun ibnetehu Süleyman ile sulbîye-i kebîre kızları Emetillah ve Penbe ve Kerziban li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Aîşe'ye munhasıra badehû kable'l kısmı mezbûre Aîşe dahi vefât idub verâset-i li-ebeveyn er karındaşları mezbûran İbrahim ve Ali'ye munhasır ve badehû kable'l kısmı mezbûre Şerife Hatun dahi vefât idub verâseti sadriye-i kebir kızları Emetillah ve Penbe ve Kerziban li-ebeveyn er karındaşı Mehmed'e munhasıra ve badehû kable'l kısmı mezbûre Kerziban dahi vefât idub verâseti li-ebeveyn kız karındaşları mezbûrattan Emetillah ve Penbe li-ebeveyn ağabeyleri mezbûran İbrahim ve Ali'ye munhasıra ve badehû kable'l kısmı mezbûre Penbe dahi vefât idub verâset-i zevc-i metruku Mustafa bin Ahmed ile sadriye-i sağîre kızı Mesude li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Emetillah munhasıra ve tashihi müseccil mîrâsları hükm olunması cem'an beş yüz yetmiş altı sehinden olub sehmi mezkûrenin ikişer yüz otuz yedi sehinden zımnen dört yüz dört sehmi mezbûran İbrahim ve Ali'ye ve altmış sehmi mezbûre Emetillah ve altı sehmi mezbûr Mehmed'e ve on iki sehmi mezbûr Mustafa'ya ve yirmi dört sehmi mezbûre Mesude'ye isabet tatkikinden sonra ve verâse-i mezbûrundan zikr-i âti âkar kısmı vâz'-ı yed beyine-i adl ile şer'en sabit ve hükmü şeri ile la hak olan mezbûr Ali'nin ahz u kabzı ba hüccet-i şeriyye vekili sahib-i arz-ı hâl Oraham Efendi veledi Yordan kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) verase-i mezbûrundan kezâlik âkar kısmı vâz'-ı yed beyine adl ile şeri sabit ve hükmü şeri la hak olan derûn-i arz-ı hâlde mezkûreti-l ism marifetü'z-zat mezbûre Emetillah müctemâ ve mütekarrer vekâleti âmme ile vekîlleri Hasan Efendi ibn-i Mustafa ve zevci ârab oğlu Mustafa Efendi olınan da'vet ve ihtara icabet itmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir ve ta'yîn olınan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan iki sene mukaddem mezbûre Emetillah ile müekkilim Ali beyinlerinde vasık iden muhakemed ve mahalle-i mezkûrede kâin bir taraftan İbrahim bey-zade baş menzil ve bir taraftan Çavuş oğlu Hacı Mehmed menzili ve iki taraftan tarik-i âmm ile mahdud tahtalı bir bâb oda ve bir sığır mal ve müştemilat-ı saire-i malumeye havi bir bâb mülk-ü menzil ile Kocadağ nam mahalde kâin bir taraftan Dellal oğlu Mustafa bağı ve bir taraftan Hacı Eyyüb oğlu Eyyüb bağı ve bir taraftan Kosta bağı ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud iki buçuk dönüm bir katme bağ ve çehrelik ve değirmen merkumu nam mahalde kâin bir

tarafdan Bozukağız oğlu Mehmed ve Boz Nuri ve bağ kıyısı bağçeleri ve bir taraftan Ömer Beğ bağçesi ve bir taraftan Osman Beğ ve Ali ve Mustafa'nın Hafız bağçesi ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud üç dönüm bir katme bağçe bizarsak deresi nam mahalde kâin bir taraftan Süleyman Efendi bağı ve bir taraftan Arab oğlu Emin bağı ve bir taraftan Közenin Veli bağı ve taraf-ı rabî ile mahdud iki buçuk dönüm bir katme bağ ile dört yüz gurûş kıymetli iki re's inek müvekkilim mezbûr Ali'nin babası müteveffâ-yı evvel mezbûr Ahmed'in yedinde müstakillen mal ve mülkü olup ba'de vefatı verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi mezbûre Emetillah Hatun ile sulbîye-i kebîre kızı mezbûre Aîşe ve sulb-i kebir oğulları mezbûran İbrahim ve Ali ve Hacı Hasan munhasıra ve terekesi dahi ber vech-i muharrer verase-i mezbûrun murisleri olup badehû kabe'l kısmı mezbûre Emetillah Hatun dahi vefât idub veraset-i sadr-ı kebir oğulları mezbûran İbrahim ve müekkilim Ali'ye munhasıra ve terekesi dahi ber vech-i muharrer oğulları mezbûran murisi oldukdan sonra bin üç yüz dört sene-i malisi martının yirmi beşinci günü müteveffâ-yı evvel mezbûran ber vech-i muharrer terekesi mezbûr Hacı Hasan hayat ve sıhhatinde mahzar-ı şühûdda taksim-i bi'l rıza ile bi'l hükümle veraseti beyinlerinde taksim olup zikr olunan Küçük dağ nam mahalde kâin bağ ve çalılık mahdud-u mezkûr mezbûr İbrahim ile müekkilim mezbûr Ali Çavuş ifraz ve şayian ta'yîn ve tahsis bi bağırşak deresi nam mahalde kâin bağ-ı mahdud-u mezkûr müstakillen mezbûr Hacı Hasan hissesi üzere ta'yîn ve tahsis olunub zikr-i mururundan Değirmen sağı nam mahalde kâin bağ-ı mahdud-u mezkûreden bir taraftan mezbûran Kör Esmâ oğlu Mehmed ve Nuri ve Keçeli Mustafa bağçeleri ve bir taraftan mezbûr Ali Bey bağçesi ve bir taraftan mezbûran İbrahim ve müekkilim Ali'nin bir ricatı hisse-i ma'rûzât-ı şa'yi'aları taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud dememle ifraz ve iltimat fusl ve zail bila müteyyaz mezbûr Hacı Hasan hissesini ta'yîn ve tehkik ve yine bir taraftan Hacı Hasan'ın hisse-i mefruzesi bir taraftan Ali Bey bir taraftan mezbûran Osman Bey ve yine Ali Bey ve Hafız Necib ile taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud mehl ifraz ve ilamat-i kamil ve vâz'ı yed bila müteyyaz mezbûr İbrahim ile müvekkilim mezbûr Ali hisse-i şayi'alarının tasaddisi ve tahsisi olup duhulünat-ı muharre-i mezkûreden birinin iki yüz elli gurûş ve bir sefiresi yüz gurûş ve bir tane elli gurûşdan cem'an dört yüz gurus mezbûr Hacı Hasan hisselerine ifraz ve teshin ve bilakis menzil-i muharrerede mezkûr bil cümle verase beyinlerinde müşterek edilerek her hisse-i menzurelerini ahz u kabz ve tasfi itmekde iken mezbûr Hacı Hasan dahi vefât idub verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife Hatun ve sülbiye-i kebir kızları mezbûrat Emetillah ve yine

Kerziban ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûr Aişe'ye münhasıra bedel-i hak kable'l kısmı mezbûre Aişe dahi vefât idub verâseti li-ebeveyn er karındaşları mezbûran İbrahim ve müekkilim mezbûr Ali'ye münhasıra bedel-i hak kable'l kısmı mezbûre Şerife Hatun dahi vefât idub veraseti sadriye-i kebire kızları mezbûrat Emetillah ve yine Kerziban li-ebeveyn er karındaşı mezbûr Mehmed'e munhasıra bedel-i hak kable'l kısmı mezbûre Kerziban dahi vefât idub verâset-i li-ebeveyn kız karındaşları mezbûrattan Emetillah ve Penbe'ye bi'l vesaye mezbûran İbrahim ve müekkilim mezbûr Ali'ye munhasıra bedel-i hak kable'l kısmı mezbûre Penbe dahi vefât idub verâseti zevc-i metruki Mustafa ile sadriye-i sağire kızı mezbûre Mesude li-ebeveyn kız karındaşı mezbûr Emetillah'a münhasıra ve terekesi dahi verase-i mezbûrana mûris olub müteveffâ-yı evvel mezbûrenin terekesinden olan menzil-i mahdud mezkûrdan müteveffâ-yı mezbûr Hacı Hasan'ın hisse-i erşiyesiyle mezbûrunun terekesinden müvekkilim mezbûr Ali'nin ber tafsih-i mezkûr iki yüz otuz yedi sehmi hisse-i erşiyesinden kifâyet ve müvekkilim mezbûr için halen bana edâ ve teslimi müekkilisi mezbûre Emetillah'a izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak bi'l vekâle matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müdde-i vekîl müverrih tarihli mezkûrede müteveffâ-yı evvel mezbûrun terekesi müteveffâ-yı mezbûr Hacı Hasan'ın hayat ve sıhhatinde taksimi bi'l rıza ile iktisamları müdde'âsını inkâr eder / Fî 9 Cemaziyel aher Sene 325 (M. 20 Temmuz 1907)

Müdde-i aleyh vekîli Tahsin Efendi

Müdde-i vekîl Oraham Efendi

Müdde-i vekîl-i merkum Oraham Efendi ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine/ Fî 9

Müdde-i vekîl-i merkum Oraham Efendiden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık bit taleb olundukda her biri mahalle-i mezkûreden zatları ârifân Meryem Hatun ibnetehu Hasan bin İbrahim ve Fatıma Hatun ibnetehu Mehmed bin Samed ve Camî Atik mahallesinden Hacı Yusuf Efendi ibn-i Hacı Mehmed bin İbrahim nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î eyledikleri şehâdetleriyle isbat idub şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkıyeye havale olunduğu/ Fî 9

Şâhidân-ı mazburan her biri usul-u mevzûasına tatbikan evvelen ba varak mahalle-i mezkûre imâmı Osman Efendi ibn-i Süleyman ve muhtâr-ı evvel Mehmed bin Derviş ve mütekarrer Sami Osman bin Kadir Camî-i Âtik Mahallesi imâmı Hafız Tevfik Efendi İbni Mehmed ve Sıdkı bin Süleyman'dan başka başka sırran ve ba'dehu mezbûr Memiş ile Ömer bin Ahmed ve Ali Osman bin Ali ve Mehmed bin Abdullah ve Ömer bin Ali'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmağın mucibince müteveffâ-yı evvel mezbûratın terekesinden menzil-i mahdud mezkûrdan hisse-i erşiyesi ile müteveffâ-yı mezbûr Hacı Hasan terekesinin ber tafsil-i mezkûr iki yüz otuz yedi sehmi hisse-i erşiyesinden kifâyet olunmağın mezbûr Ali için müdde-i vekîl-i merkum Oraham Efendiye hâlen edâ ve teslimi müekkilesi mezbûre Emetillah'a izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduğu / Fî 9 Cemaziyel aher Sene 325 (M. 20 Temmuz 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 32

Nevşehir Kazâsına tabî Maccan Karyesinin Orta Mahallesinde sâkin kendisinin ve çeşmesinin bi'l velaye tehmil olmağla bi'l vesaye metrûz ve mârâz olub zat-ı terfi şeri ile mûris olan Adil İnan Surri ibn-i İsmail kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd meclisi (m) karye-i mezkûrenin İsalı Mahallesinden olub mezbûrenin hal vazifresinde inkaz-i edâ üdub ba'de guyuret iden Ali bin Yusuf bin Ali'nin hukûkunu muhafazaya vekîl musahhir nasb ta'yîn olunan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan yedi sene mukaddem yine karyemizde Başbozuk oğlu Mustafa Çavuş vekîl ve Hacı Beğ oğlu Hamza ve Yolcu oğlu Kadir şahidleri olub vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Ali'nin tarafından dahi Ahmed bin Hacı İsmail ve Kara Çavuş oğlu Şaban ve Yeniçeri oğlu Halil hazirun olub bana velayetleri ... malik olduğum halde vekâletim olub mezbûr Ali'ye bi'l muvahece ikrar ve kati olduğum müsemmam olub bunun için hatır yolu olmakla vakti olduğunda bi'l vâdemde tefsimi ihtar ile kısmı mülazat senede iken bundan iki senede bundan iki sene mukaddem mezbûreden birinci cumartesi günü sabah saati ile radesinin menzilizimde bi laf olduğum anın tefsimi ıstar ve ihbâr mezbûrdan ira'zın

ve ilam ve istihad itmiş iderim sual olunub akar-ı mezbûrenin feshiyle hükm olunmak matlubumdur. Deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında inkâr eder/ Fî 10 Cemaziyel aher Sene 235 (M. 21 Temmuz 1907)

Müdde-i aleyh vekîli Tahsin

Müdde-i mezbûr Ali

Müdde-i mezbûr Ali ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesidir

Müdde-i mezbûr Ali'den ber vech-i muharrer müddeasına mutabık bi't-taleb oldukda her biri ısrar-ı rical mesliminden ve karye-i mezkurenin mahalle-i mezkûresinden olub zat-ı mezbûreye bi'l muvâcehe ledel şer'i ârifân Hacı Ahmed Ağa ibn-i Mehmed bin Şeyh Mustafa ve Berber Osman Ağa ibn-i Mustafa bin İsmail beyanlarının ta'rifleriyle derzi kızı Ümmühan Hatun ibnetehu Fevzi bin İsmail ve Fatıma Hatun ibnetehu Mustafa bin Ömer nam kimesneler li-eclil şehâde meclis-i şeriyede hazûran olub istişhar olundukda iş bu müddeiyye-i mezbûre adl tarihi mezkûrede sâkine olduğu menziline çağurub beni mütezal olmamağla mal nısfımı ihtiyare idub mezbûr Ali'ye ifademi îraz eyledim deyu bizi işhar eyledi bu hususda bu vecih üzere şahidânlarız ve şahadet dahi ederiz deyu her biri mensuku-l feza olmamlı bil mûvacehe ber-nehc-i şer'î edâ-ı şehâdet itmeyle şudud-u mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havele olunduğu/ Fî 10

Şuhud-u mezbûrdan usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i meztüre karye-i mezkûre imâmı Hacı Halil Efendi ibn-i Mehmed ve muhtâr-ı evveli Osman ibn-i Emin ve muhtâr-ı sanisi İsmail bin Hacı Hafızdan sırran ve ba'dehu mezbûr İsmail ile yine karye-i mezkûreden Mustafa bin Ahmed ve Mustafa Zati bin İbrahim ve Ahmed bin Halil'den bi'l muvacehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde itdikleri iş'âr ve ihbâr olunub müddeiyye-i mezbûre Adile'ye hasebiyle ihtar ve ferahat idub ba'dehu kavlen âkar-ı mezbûre mucibince olmadığından bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemin verilmeğın mucibince müddeiyye-i mezbûre Adile ile vekîlleri mezbûr Tahsin Efendinin müekkil-i mezbûr Ali beyinde olan âkar-ı mezbûrun feshi olunduğu/ Fî 13 Cemaziyel aher Sene 325 (M. 24 Temmuz 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 33

Nevşehir Kazâsına tabi Karacaviran karyesinde sâkin sahib-i arz-ı hâl Çoban oğlu Seyyid bin Ömer kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) Kazây-ı mezkûr hazine vekili Yovanaki Efendi veledi Tostar muvacehesinde iş bu tarihi zabtdan yirmi gün mukaddem yedimde netacen müstakillen malım olan yedi yaşında yedi yüz gurûş kıymetli bir re'si doru kısrağım bağ altında arayolda terk olub el-hâletü hâzihî vekîl merkum vâz'-ı yed eder olmağla bilistihkak taleb ederim deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında zikr olan kısrağ vâz'-ı yedini tâ'ien ve katien ikrar mâ-adâ mezbûrun ber vech-i muharrer müddeasını inkâr eder / Fî 24 Cemaziyel aher Sene 325 (M. 4 Ağustos 1907)

Müdde-i aleyh Yovanaki Efendi

Müdde-i mezbûr Seyyid

Müdde-i mezbûr ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havale olundu.

Müdde-i mezbûr Seyyid'den ber vech-i muharrer müddeasına mutabık bi't-taleb olundukda her biri karye-i mezkûreden Yüzoğlan oğlu Mehmed bin Mehmed bin Ömer ve Çullu oğlu Yusuf bin Mustafa bin Ali nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehadet itmeleri ile şahindan-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu/ Fî 24

Şâhidân-ı mezbûranın her biri usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân evelen bâ-varaka-ı mestûre zatları ârifân Hüseyin bin Abdi ve Hafız Emin Efendi ibn-i Mehmed'den sırran ve ba'dehu Nuh Naci Efendi ibni Seyyid Mehmed ve Osman bin Mustafa'dan bi'l muvâcehe alenen tezkiye adl ve makbulu-ş şehade idukleri iş'âr ve ihbâr olunub müdde-i mezbûr Seyyid'e bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemin virilmeğin mucibince zikr olunan kısrağdan kifâyet ve müdde-i mezbûr Seyyid'e hâlâ edâ ve teslimi vekîl-i merkum Yovanaki Efendiye tenbih olunduğu/ Fî 14 m

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 34

Nevşehir Kazâsın Müşbik Mahallesinde sâkin sahib-i arz-ı hâl Hafız Ali Efendi ibn-i Mehmed Ali kazây-ı mezkûr bidayet mahkemesinde ma' kud (m) kazay-ı mezkûr mal müdürü vekîl-i Mehmed Tefvik Bey ibn-i İzzed muvâcehesinde kazây-ı mezkûre tabi Karacaşar Karyesineden Fehmi bin Hacı Hasan ile beynimizde ber vech-i nısfıyed müşterek olan üç yüz gurûş kıymetli altı baş bir re's doru kısrağın iş bu tarihi zabtdan iki ay mukaddem sirkad olunub sarıkıyla ma'en der dest ve hükümet ma'rifetiyle Hancıya teslimi Dobada namıyla müeyyide olmakla iki münadi yedinde görüp zikr olunan kısrağ-ı mezbûr Mehmed Tefvik'e vâz'-ı yed ider olmağla sual olunub mezbûr Kara oğlu nısfından kifâyet hâlâ bana edâ ve teslimi vekîl-i mezbûr Mehmed Tefvik Bey'e tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müdde-i mezbûrun ber vech-i muharrer müdde'âsını külliyyen inkâr eder/ Fî gurre-i Receb Sene 325

Müde-i aleyh Mal Müdürü vekîl Mehmed Tefvik

Müdde-i Hafız Ali

Müdde-i mezbûr ber-vechi muharrer müddeasıyla beyyineye havelesidir. Fi gurre

Müdde-i mezbûr Hafız Ali Efendiden ber-vech-i muharrer müddeasına tatbik bi't-taleb olundukda her biri Karacaşar Karyesinden Derviş oğlu Necib bin Derviş bin Hacı Hasan ve Çolak oğlu Mustafa bin Ömer bin Osman nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu Fi Gurre-i Receb

Şâhidân-ı mezbûran her biri usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture zâtları ârifân Kovacı zade Mehmed Efendi ve Ali Ağadan sırran ve ba'dehu yine mahalle-i mezkûreden Mustafa Efendi ibn-i Halil Hazım bin Ali'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmayub müdde-i mezbûr Hafız Ali Efendi bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemin verilmeğın mucibince zikr olunan fuzul nısfından kifâyet ve müdde-i mezbûr Hafız Ali'ye hâlâ edâ ve teslimi müekkile izafetli vekîl-i mezbûr Tefvik beye tenbih olunduğu/ Fî gurre-i Receb

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 35

Nevşehir Kazâsının Kapucubaşı Mahallesinde sâkine sahibi-i arz-ı hâl marifetü'z-zat Fatıma Hatun ibnetehu Aksaraylı Molla Ahmed bin Abdullah'ın ba hüccet-i şeriyye vekîli Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Mehmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) Eskil Mahallesinde zevc-i dâhili derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Mehmed bin Hacı Emin muvâcehesinde müekkilem mezbûre Fatıma Hatun bin yüz elli bir gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle mezbûr Mehmed'in zevce-i menkua-i medhul bihası olub iş bu tarihi zabtdan dört sene mukaddem mezbûr Mehmed askere gider iken zevcesi müekkilem mezbûreyi firaşından hâsıl ve müekkilem mezbûre Fatıma'dan mütevellide olma dört yaşında sağîre kızı Kerziban ile babası mezbûr Hacı Emin menziline terk idub ona kâinvâliyesiyle mezbûr Hacı Emin halen şeri şerif muamale-i gayrı layık dürlü dürlü edâ ve huzzatı tahmil idemeyub kendisi zevc-i mezbûr Mehmed'e mektubiyle beyan idub mezbûr Mehmed'in varidine değin babası menziline ikâmet itmekde iken mezbûr Mehmed gelub müekkilem mezbûre ile sebahat itmediğinden sual olunub müekkilim mezbûreye sağîre-i mezbûre ile babası menziline başka mesken-i şeride iskândan hukûk-u zevcini ra'bet itmek üzere mezbûr Mehmed'e beyyine olunmak bi'l vekâle matlubumdur deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müdde-i vekîl mezbûrun müekkilesi mezbûre Fatıma Hatun ol mikdar gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhûl bihası sağîre-i mezbûre kendi kızı olduğunu tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf eder/ Fî 29 Cemaziyel aher Sene 325

Müdde-i aleyh Mehmed

Müüdekiye vekîli Nuh Efendi

İş bu tarihi zabtdan beş gün mururunda mezbûr Mehmed Efendi mahallede menzil tarafı zevcesi vekîl-i müekkilesi mezbûr Fatıma Hatun mûris mezbûre ile hukûk-i iskân ideceği teshidiyle müdde-i vekîl-i mezbur Nuh Naci Efendiye tefhim olunduğu/ Fî 29

NUMARA 36

Nevşehir Kazâsına tabî Sulusaray Karyesinde sâkin iken bundan altı ay mukaddem vefât iden mütekaid Kol Ağası Hacı İbrahim Ağa bin Ahmed'in verâset-i zevce-i menkuha-i metrûkesi Zeyneb Hatun ibnetehu Mehmed ile diğêr zevce-i menkuha-i metrûkesi Hadice Hatun ibnetehu Mehmed ve mezbûr Zeyneb mütevellideleri sulbiye-i kebir kızı Gülîzar ve sulb-i kebir oğulları Haşim ve Hasan ve sulb-i sağîr oğlu İbrahim ve mezbûre Hadice Hatun'dan mütevellide sulb-i kebir kızı Elmas munhasıra olduğları lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkik olduktan sonra verase-i mezbûrundan sağîre-i mezbûrun ba hüccet-i şeriyye vasisi vâlidesi marifetü'z-zat mezbûre Zeyneb Hatun kazâyı-ı mezkûr mahkemesinde (m) kazâyı-ı mezkûr mal müdürü vekîli Ömer Derviş Efendi ibn-i Seyyid Mehmed muvâcehesinde zevcim ve murisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı İbrahim Ağa'nın hayat ve sıhhatinde şehri iki yüz altmış ikişer gurûşdan bin üç yüz on üç senesinde şehri Şabanında yirmi altı buçuk guruş bedel-i tezyil iki yüz otuz beş buçuk gurûşdan bir senelik maaş matrahi iki bin sekiz yüz yirmi altı gurûş ve bin üç yüz on dört senesinden üç bin yüz gurûş dört gurûş ve üç yüz yirmi iki senesinin vuku katî yevmi yüz elli yedi gurûş ve otuz para cem'an altı bin yüz yirmi yedi guruş otuz para kable'l-ahz ve'l-istîfâ veratını benimle diğêr zevcesi mezbûre Hadice Hatun ve kızları mezbûr Gülîzar ve Elmas ve oğulları mezbûrun Haşim ve Hasan ve İbrahim'e munhasıra ve meblağ-ı mezkûrî dahi bize mûris olub zevcim mezbûrun bizden başka veraseti ve terekesi müstehak ahz-ı olmamağla meblağ-ı mecmua-ı mezkûru dâhilinde olduğu saikadan bize hâlâ edâ ve teslimi Ömer Derviş Efendiye tenbih olunmak ba suret matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında meblağ-ı mezkûr müteveffâ-yı mezbûrun hayat ve sıhhatinde istimaki olduğunu ikrar mâ-adâ müdde-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer verâset-i müdasını inkâr eder./ Fî Gurre-i Receb Sene 325

Müdde-i aleyha vekîlleri Ömer Derviş Efendi

Müddeiyye-i mezbûre Zeyneb

Müddeiyye-i mezbûreden ber-vech-i muharrer müddeasını beyyineye havalesine /
Gurre-i Receb

Müddeyye-i mezbûre Zeyneb Hatun'dan ber-vech-i muharrer müdasına mutabık bi't-taleb olundukda her biri karye-i mezkûreden Ahmed bin Ahmed bin Mustafa ve Sufyan bin İbrahim bin Süleyman nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î eyledikleri şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiye havale olunduğu /gurre-i receb

Şâhidân-ı mezbûran usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture karye-i mezkûreden Süleyman bin Mehmed ve Yusuf bin Ali'den sırran ve ba'dehu tahsildar İbrahim Efendi ibn-i Hacı Ali ve diger İbrahim Efendi ibn-i Hacı Osman'dan bi'l muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmayub mucibince verasetlerine ba'de'l-hükm meblağ-ı mezkûrî bi'l vekâle vâz'-ı yed mal ziyedinden müddeyye-i mezbûre Zeyneb Hatun ile verase-i mezbûruna hâlâ edâ ve teslimi mezbûr Ömer Derviş Efendiye tenbih olunduğu/ Fî gurre-i receb

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 37

Nevşehir Kazâsının Kapucubaşı Mahallesinde sâkin iken dört mah-ı mukaddem vefât iden Surtun oğlu Hüseyin Efendi ibn-i Hacı Ahmed bin Abdullah'ın verâsetini sulb-i kebir oğlu Hazım ve sulbîye-i kebir kızları Emine ve Fatıma'ya munhasıra oldukları lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra verase-i mezbûrunun sahib-i arz-ı hâl marifetü'z-zat mezbûre Fatma'nın ahz-u kabzı ba hüccet-i şeriyeye vekîli Ahmed Ağa ibn-i Hacı Ali kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) zıkr-i âti akar vâz'-ı yed beyyine adl ile şeri sabit ve hukmü lâ hak olan verase-i mezbûrundan derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr mezbûr Hazım olınan da'vet ve ihtara icabet itmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir nasb ve ta'yîn olınan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde müekkilem mezbûrenin babası ve murisi müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Efendinin hayat ve sıhatinde muntakillen malı ve metruf olunduğu müekkil-i mezbûre de kâin bir taraftan Surtun oğlu Ali menzil ve bir taraftan Surtun oğlu Mustafa menzili ve bir taraftan Sefa oğlu Raşid Efendi menzili taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud kofani bir bâb oda ve tahtalı altı bâb oda ve müstemilat-ı saire-i malumeye havi beş bin gurus kıymetli bir bâb menzil oda tezyil üzerine kâin

bir taraftan Ahmed bağı ve bir taraftan Uçhisar bağı ve iki taraftan tarik-i âmm ile mahdud tahminen iki dönüm miktarı beş yüz guruş kıymetli bir katme bağ ve Çuzul Kum nam mahalde kâin bir taraftan Dellal Kadir oğlu Mehmed bağı ve bir taraftan Gazi oğlu Hazım ve bir taraftan Nimet oğlu Ali ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud tahminen iki dönüm miktarı beş yüz guruş kıymetli bir katme bağ ve Kadıra nam mahalde kâin bir taraftan Tatar oğlu zevcesi Elif bağçesi ve bir taraftan Çekiç oğlu Ömer bağçesi ve bir taraftan Hacı Mustafa bağçesi ve taraf-ı rabî merkum ile mahdud tahminen bir dönüm miktarı bin beş yüz guruş kıymetli bir katme bağçe ve Karaman çarşısı civarına kâin bir taraftan sağhane bir taraftan merşiyân dükkânı ve iki taraftan tarik-i âmm ile miktarı üç bin guruş kıymetli nısf kavehane ile sekiz kat yatak ve dört kilim iki yüz guruş ve altı çuval altmış ve iki harar kırk gurûş ve iki eski yüz yorgan yüz gurûş ve dört halı yüz gurûş dört kibel hisse elli gurûş ve bir iteği yüz gurûş ve sekiz minder seksen gurûş ve dükkân sermayesi üç bin gurûş ve bir camız erkeği üç yüz gurûş ve bir karasığır inek yüz elli gurûş ve bir dibek yüz gurûş ve bir merkeb yüz guruş ve yirmi batman kuru üzüm yüz guruş ve on batman pekmez yüz altmış guruş ve iki bel on gurûş ve iki çapa on guruş ve iki balta on beş guruş ve iki saban iki yüz gurûş ve bir kahve değirmeni yirmi gurûş ve bir yazma kalem kari elli gurûş ve bir Mehmediye ve bir Ahmediye kitapları otuz gurûş ve bir kat çuka elbise dört yüz gurûş ve beş entari altmış gurûş ve iki çuka şalvar elli gurûş ve iki şilte seksen guruş ve bir şal yirmi guruş ve yirmi kat bihası çamaşır yüz elli gurûş ve cem'an on sekiz bin beş yüz beş guruş terekesine vekîl mezbûr Tahsin Efendinin müekkil-i mezbûr Hazım'a vâz'-ı yed ve fuzûlî gasb ve zabt eder olmakla sual olunub tereke-i mezbûreden müekkilim mezbûre Fatıma'nın bir bağ hisse-i erşiyesinden kifâyet müekkilem mezbûre için hâlâ bana edâ ve teslimi müvekkili mezbûr Hazım'a izafetlü vekîl mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak bi'l vekale matlubumdur duyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müdde-i vekîl-i mezbûrun ber vech-i muharrer müdasını inkâr eder/ Fî 27 Cemaziyel ahir Sene 325 (M. 7 Ağustos 1907)

Vekîli musahhir Tahsin Efendi

Müdde-i vekîl Ahmed ağa

Müdde-i vekîl-i mezbûr ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine gurre-i receb

Müdde-i vekîl-i mezbûrdan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri mahalle-i mezkûreden Çurus oğlu Mehmed bin Mustafa bin Mehmed ve Ribaş oğlu Hazım bin Mehmed bin Ahmed nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiye havale olunduğu./Gurre-i Receb-325

Şâhidân-ı mezbûran usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture mahalle-i mezkûre imâmı Mehmed Efendi ibn-i Ali ve Ahmed bin Ahmed'den sırran ve ba'de mezbûran ile Hasan bin Mustafa Abdulhak bin Abdullah'dan bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl makbûlü'ş-şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmayub mucibince akarat-ı mezkûre ile yirmi menzil bir dükkân birini virmegin üç çuval ve üç kilim ve yirmi kadar nuhâsî ve dört kat yatak kıymetli olan üç bin dört yüz yetmiş guruş ve bundan kifâyet mahalinde müvekkilsî mezbûre Fatıma için müddei vekîl mezbûr Ahmed'e hâlâ edâ ve teslimi müvekkili mezbûr Hazım'a izafetlu vekîl mezbûr Tahsin Efendiye ba'det-tenbiye matbağ-ı itibar maharrere-i mezkûre idub müekkilesi mezbûre Fatıma için müdde-i vekîl mezbûr Ahmed Ağaya hâlâ edâ ve teslimi müekkili mezbûr Hazım'a izafetlü vekîli mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduğu / Fî gurre-i receb Sene 325

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 38

Nevşehir Kazâsının Kaya Camî Mahallesinde sâkin sahib-i arz-ı hâl marifetü'z-zat Hadice Hatun ibnetehu Halil İbrahim kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) zevci dâhili kazây-ı mezkûre tabî Tepe Karyesinde sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Emir oğlu Hacı Seyyid Ahmed bin İbrahim muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan beş mah-ı mukaddem mezbûr Hacı Seyyid Ahmed zevc-i dâhilim olub beynimizde hüsn-ü muaşere tehir olmağla ve müctema ve mütekarrer ve ma'kûd-ı aliyye mehr-i müeccel hakkım olan üç yüz guruşla nafaka iddeti müeyyin-i malumum üzerlerine ve mûrusu sekatım kendi üzerlerine olunmak ve kendi malım olan bir döşek ve bir yorğan ve bir yasdık ve bir sandık ve altı peşkir ve bir katre ve bir alaca entariyi bana virmek üzere

zevcim mezbûr Hacı Seyyid Ahmed ile malumu mahmiyye-i şeriyye ile hali olduğunda ol dahi ber vech-i muharrer hali mezkûru kabûl idub hukûku zevciyata müteallik-i amme ve da'vâ-i mutealiyat ve kaffe-i ilan ve muhasatından mezbûr Hacı Seyyid Ahmed'in zimmetini ibra-i daim sahihi şeri ile ibrâ ve isabet eylediğinde ol dahi hukûku zevciyata vesaireye mute'allik âmme ve hâviyeden benim zimmetimi ibra-i daim sahihi şeri ile ibrâ ve isbat eylediğinde / Fî 26 Cemaziyel aher Sene 325 (M. 6 Ağustos 1907)

Müdde-i âleyh mezbûr Hacı Seyyid Ahmed

Müdde-i mezbûr Hadice Hatun

Tarafından her birini âheren ibrâsı bir münevvel muharrer bâde-l kabul her birinin ızrarı ile ve sihamen olmaya iş bu mal hesabı teza ve münhasır kalmadı dedukde. / Fî 26 Cemaziyel aher Sene 325 m (M. 6 Ağustos 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 39

Nevşehir Kazâsının Tahta Camî Mahallesinden Hafız Fehmi Efendi ibn-i Mehmed sulbiye-i sağîre kızı tezkire-i Osmaniyesinde üç yüz on sekiz tevellüd olub on iki tevellüdün tashihi idilen müsali rical sahi olunmayan Şerife hâzır olduğu hâlde Kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) Bekdik Mahallesinden Emir oğlu Abdulkadir bin Ali muvacehesinde kızım sağîre-i hasire-i mezbûre Şerife'yi iş bu sene-i hal ziyası olman yirmi beşinci günü mahzar-u şuhûdda bin beş yüz bir gurûş mehr-i müeccel ve mahalle-i mezkûrede kâin malûmû-l hudut menzilinden üç yüz gurûş kıymetli bir bâb oda ve beş yüz gurûş kıymetli Çömlekçi nam mahalde kâin malumu-l hudut bir katme bağ mehr-i muaeccel tesmiyesiyle velâyetim hasebiyle mezbûr Abdulkadir'in oğlu mahbusi Mustafa'ya akd-i nikah eylediğimde mezbûr Abdulkadir dahi oğlu mahbusi mezbûr Mustafa için bil velaye tezevvuc ve kabûl idub mehr-i muaccel mezkûru olan bir bâb oda ile bağın kızım sağîre-i hasire-i mezbûre üzerine mesulü ferayesi icra eyleyub kızım sağîre-i hâzire-i mezbûre Şerife'ye mezbûr Abdulkadir'in oğlu mahbusi Mustafa'nın zevce-i mezkuh-u gayri

medhul bihası olmuşdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında kazâyı bir munüsü muharrer üzere olduğu bi't-tamah tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf eder./ Fî 13 Receb Sene 325 (M. 22 Ağustos 1907)

Müdde-i aleyh mezbûr Abdulkadir

Sağîre-i hâzire-i mezbûre Şerife

Müdde-i mezbûr Hafız Fehmi

Mezbûr Abdulkadir itirazı mucibince bil velaye aldım eyledim / Fî 13

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 40

Nevşehir Kazâsının Kaya Camî Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ümmügülüm Hatun ibnetehu Hafız Osman bin Ahmed'in verâset-i zevc-i metruku Edhem bin Abdullah ile vâlidesi Emine Hatun ibnetehu Hasan ve sadriye-i sağîre kızı Elmas ve oğlu Süleyman'a munhasıra bedel-i hak kabe'l kısmı sağîre-i mezbûre Elmas dahi vefât idub verâseti bâbası mezbûr Edhem ile cadesi mezbûre Emine Hatun'a munhasıra ve tashihi müessili mîrâsları bi hükm olunmasını şer-i on iki sehinden olub sehmi mezkûreden sekiz sehmi mezbûr Edhem'e ve üç sehmi mezbûre Emine Hatuna ve bir sehmi mezbûr Süleyman'a isabet-i tahkikinden sonra verase-i mezbûrun merifetü'z-zat mezbûre Emine Hatunun ba hüccet şeri ahz-u kabz vekîl sahib-i arz-ı hâl Oraham Efendi veledi Yordan kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) verase-i mezbûrundan derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr mezbûr Oraham muvâcehesinde müekkilem mezbûre Emine Hatunun kızı ve mûrisi müteveffâ-yı mezbûrenin hayat ve sıhhatinde zevc-i mezbûr Edhem zimmetinde bin gurûş mehr-i müeccel alacak hakıyla elli aded beşlik altın üç yüz gurûş ve iki kat tatarı mah takım entari elbise iki yüz gurûşun cem'an bin beş yüz gurûş alacak hakkına kabe'l-ahz ve'l-istîfâ vefât idub verâseti cadesi müekkilim mezbûre ile sağîre kızı mezbûre Elmas ve zevc-i mezbûr Edhem ve oğlu mezbûr Süleyman munhasıra bedel-i hak kabe'l kısmı sağîre-i mezbûre Elmas dahi vefât idub verâseti müekkilim mezbûre Emine Hatunla babası mezbûr Edhem munhasıra ve terekesi dahi müekkilimle virûs-u mezbûrun müverrihi olub bi'l-cümle terikesi mezbûr Edhem vâz'-ı yed eder

olmağla sual olunub vâz'-ı yed olduğu mutekayyen mezbûratın terekesinden muekkilim mezbûrenin ber tafsil-i mezbûr üç sehmi hisse-i erşiyesinden kifâyet ve müekkilim mezbûre için hâlâ bana edâ ve teslimi mezbûr Edhem'e tenbih olunmak bi'l vekâle matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında zevcesi müteveffâ-yi mezbûrenin terekesinin vâz'-ı yedini ve bin gurûş mihir ve bir kat elbise deyni olduğunu tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub ma'ada müdde-i vekîl-i merkumun elli beşlik altın ile bir kat entari elbise müdde'âsını inkâr eder / Fî 17 Receb Sene 325

Müdde-i aleyh mezbûr Edhem

Müddeyye-i vekîli merkum Orahim Efendi

Müddeyye-i vekîli merkum ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyine havalesine /17

Müddeyye-i vekîli merkum Orahim Efendiden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık bit-taleb olundukda asla şahidim yokdur deyu ikâme-i beyyineden izaha ve raiz idub talebiyle mezbûr Edhem bi'l muvâcehe ber nehc-i şeri yemin verilmeğın mucibince müdde-i vekîl-i merkum Orahim Efendi da'vâ-i mezkûresiyle mezbûr Edhem bila beyyine maruzundan men olduğu / Fî 17 Receb Sene 325 (M. 26 Ağustos 1907)

Mezbûr Edhem'in akar ve irağı mucibince meblağ-ı mezkûr bin gurûşla bir kat elbiseden müdde-i vekîl-i merkumun müekkilesi mezbûrenin ber tafsil-i mezkûr üç sehmi hisse-i erşiyesinden kifâyet ve müekkilesi mezbûre Emine Hatun için vekîli merkum Orahim Efendiye hâlâ edâ ve teslimiyle mezbûr Edhem'e ilzâm olduğu / Fî 17

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 41

Nevşehir Kazâsında misafiren sâkin Ürgüp Kazâsından Miyalcı Mahallesinde mütemekkin sahib-i arz-ı hâl tebe'a-ı devlet-i aliyyenin Rum milletinden Orahim veled-i İstafon Kalez oğlu kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) kazây-ı

mezkûrun Hıristiyan Orta Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan tabiye-i müşarımileyh millet-i merkumesinden uzun Yozuf veled-i Anastas veled-i Babari oğlu Atama verâset-i zevce-i metrukesi Ketrin veladeti Yoska ile sulbîye-i kebîrete kızları Marenko ve Oliğ ve li-ebeveyn er karındaşları Oraham ve İsak ve Sofrun'a munhasıra olduğu lede'-ş-şer'î'l-envar zâhir ve mütekakkik oldukdan sonra verase-i merkumundan derûn-i arz-ı hâlde isimleri mezkûr şahısları marifleri merkumat Ketrin ve Marenko ve Oliğ'nin vakalet-i amme ile ahz u kabzı ba hüccet-i şeri vekîlleri Oraham Efendi veledi Yordan muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan on iki sene mukaddem müteveffâ-yı merkûm Yozuf'un hayat ve sıhhatinde karındaşı merkum Sofron ile müşterek zimmetlerinde olunub alacak hükmü olub meblağ-ı mezkûrî kable'l-ahz ve'l-istîfâ merkum Yozuf ber vech-i muharrer fevt olub verâset-i zevc-i metrukesi merkum Katrine ve sulbîye-i kebîre kızları mütemekkin Marenko ve oğulluğu li-ebeveyn er karındaşı merkuman Oraham ve İsak ve Sofron munhasıra terekesini dahi vekîli merkuman müekkil-i merkumat Ketrin ve Marenko ve Oliğ vâz'-ı yed eder olmağla meblağ-ı mezkûrî vekîl-i merkuman müekkilleri merkumatdan yedi ay mukaddem taleb eyledikleri bin beş lira edâ ve teslim idub mütebaki yirmi beş lira alacak hakkım kalmakla müteveffâ-yı merkuman er karındaşı merkum Sofron'dan hakkıma talebim baki kalmak üzere murisleri müteveffâ-yı merkumun vâzu'l-yed eder oldukları terekesinden hâlâ bana edâ ve teslimi müekkilleri merkumat Ketrin ve Marenko ve Oliğ'ye izafetli vekîl-i merkum Oraham Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müvekkilli merkumat murisleri müteveffâ-yı merkûman terekesini izaat eder olduklarını ve müdde-i merkuman ibrâz eyledigini senede iki imza ile mahzub olub havi olduğu meblağ dahi müşterek olduğu cihetle müekkillerinin murisleri müteveffâ-yı merkûm hususdan ve terekesinden beş lira edâ ve teslim idub mütebaki on lira tereke-i mezkûrunun deyni olduğunu tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub ancak meblağ-ı mezkûrun nisfı olan on beş liranın tereke-i muteveffây-ı merkumdan ahzına dair sened-i mezkûrde bir guna kefalet eyledigini ve şirketini ise muhayyel bulunduğuna binâen meblağ-ı mezkûr on beş lira sahib-i imza olan sufrundan mütali itmek lazım gelub müekkillerinin murisleri müteveffâ-yı merkûman defater ve evraki der-i aliye de bulunduğundan celb ve tetkik olunmak üzere bir ay mehl-i şeri talep ederim deyu def-i tasaddi eder / Fî 15 Şaban Sene 325 (M. 23 Eylül 1907)

Müdde-i aleyh vekîli Oraham Efendi

Müdde-i merkum Oraham

Vaki' vekîl merkumun der'aliyyeden celb ve tedkik itmek üzere mehl talebi def' sali cevab-ı şeri olmadığı kenduye ba'del tefhim müdde-i merkum Oraham'e meyil virilmekin mucibince meblağ-ı mütebaki mezkûr on liranin müekkilleri merkumatdan iza'at eyler oldukları mûrisleri müteveffâ-yı merkûmanın terekesinden müdde-i merkum Oraham'e hâlâ edâ ve teslimiyle müekkilleri merkumat Ketrin ve Marenko ve Oliğ'ye izafetlü vekîl merkum Oraham Efendiye bedeli teslim müdde-i merkumun ibrâz eylediği senedin havi olduğu otuz lira deyni iddi'aya müşterek olub sened-i mezkûrde kefalet ve şerkidin olunması zikr ve beyan olunduğundan meblağ-ı mezkûrun on beş lirası sahib-i imza olan sufrundan mütalide muhatara olmak iktizâ eylediği.

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 42

Nevşehir Kazâsına tabî Göre Karyesinde sâkin sahibe-i arz-ı hâl marifetü'z-zat Meryem Hatun ibnetehu Hüseyin kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) zevci matluki Dere mahallesinde sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Abdullah bin Hüseyin muvâcehesinde mezbûr Abdullah bin gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevci dahilim iken iş bu tarihi zabtdan iki ay mukaddem beni "terk ittim" deyu kolumdan tutup dışarı atub ben dahi babamın menziline girub ikâmet itmekde isem de mezbûr Abdullah'dan beyanen matluki olduğumu bana ve zimmetimde mutekarrer ma'kûd-ı aliyye mehr-i müeccel meblağ-ı mezkûr bin gurûşu hâlâ bana edâ ve teslimi mezbûr Abdullah'a tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müddeiyye-i mezbûre ol mikdar gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhûl bihası olduğunu tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub mâ-adâ müddeiyye-i mezbûrenin beyanen talâk müdde'âsını inkâr eder/ Fî 24 Recebü-l fert Sene 325(M. 2 Eylül 1907)

Müdde-i aleyh mezbûr rûs mutlak Abdullah

Müddeiyye-i mezbûre Meryem Hatun.

Müddeyye-i mezbûre Meryem Hatun ber vech-i muharrer müddeasına beyyineye havalesidir/ Fî 24

Müddeyye-i mezbûre Meryem Hatundan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri Camî Âtik Mahallesinden Kalaycıoğlu Rıza bin Abdullah bin Ali ve Kırıcıoğlu Ömer bin Ahmed bin Halil nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen

Mezbûr Abdullah teğayyib itmekle mecellenin bin sekiz yüz otuzuncu maddesinin fıkra-i ahiresinde kezâlik müdde-i aleyh müddeiyenin da'vâsını inkâr idub müdde-i bi'l muvâcehe müddeasına ikâme-i beyyine ettikten sonra gabled tezkiye diel hükm müdde-i aleyh meclis-i hükümden teğayyib olması hâkim yine anın gıyabında beyyine tezkiye ve hükm idilebilir deyu muharrer olmağla şâhidân-ı mezbûran usûl-ı mevzû'âsına tatbikân evvelen bâ-varaka-ı mestûre Camî Âtik Mahallesi imâmı Hafız Şevki Efendi ibn-i Ahmed ve muhtâr-ı Memiş bin Süleyman'dan sırran ve badehu İsmail bin Ali ve Hüseyin bin İbrahim'den alenen lede't tezkiye adl ve makhbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmağın mucibince meblağı mezkûr bin guruşu müddeyye-i mezbûre Meryem

Hatuna hâlâ edâ ve teslime mezbûr Abdullah'a tenbih olunduğu / Fî 29 Receb Sene 325 (M. 7 Eylül 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 43

Nevşehir Kazâsının Karacakürd Mahallesinde sâkin iken bundan bir sene mukaddem vefât iden Tüccardan Kara Yakub oğlu Ahmed Efendi ibn-i Mehmed bin Abdulah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva Hatun ibnetehu Hafız Abdullah ile kendinden mukaddem vefât iden zevcesinden mütevellidleri sulb-i kebir oğulları Hafız Mustafa Efendi ve Ali Osman ve Salih ve sulb-i sağır oğlu Tahsin'e munhasıra oldukdan sonra verase-i mezbûrundan sahibe-i arz-ı hâl marifetü'z-zat mezbûre

Havva Hatun'un ahz-u kabza ba hücceti şeriyeye vekîli Mustafa Efendi ibn-i Hacı Sa'îd kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) verase-i mezbûrun derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr mezbûr Hafız Mustafa Efendi muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Havva Hatun müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Efendinin hayat ve sıhhatinde dört yüz elli gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhul bihası olub meblağ-ı mezkûrî kable'l-ahz ve'l-istîfâ verâseti ber-vech-i muharrer verase-i mezbûruna munhasıra olduğu hâlde vefât idub tereke-i vakfiyesinde dahi oğlu mezbûr Hafız Mustafa Efendi vâz'-ı yed eder olmağla sual olunub meblağ-ı mezkûr ile hisse-i erşiyesi vâzu'l-yed olduğu babası ve mûrisi müteveffâ-yı mezbûrun tereke-i vakfiyesinden müvekkilem mezbûre Havva Hatun için hâlâ bana edâ teslimi mezbûr Hafız Mustafa Efendiye tenbih olunmak bi'l vekâle matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında babası ve murisi müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vâzu'l-yedini tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub ancak müdde-i vekîli mezbûrun müekkilesi mezbûre Havva Hatunun babası ve murisi vefâtından yedi gün mukaddem mahzar-ı şuhûdda terk-i tatlîk terk idub niza-ı mezkûr ile vaki' olan talâkı beyan olmağla mezbûre Havva Hatun babam ve murisim müteveffâ-yı mezbûre vârisi olamaz mezbûrenin mehr-i dahi ma'lumum değildir deyu tasaddi eylediği def'i müdde-i vekîl-i mezbûr inkâr eder / Fî 16 Rebiulevvel Sene 324 (M. 29 Nisan 1907)

Müdde-i aleyh mezbûr Hafız Mustafa Efendi

Müdde-i vekîl-i mezbûr Mustafa Efendi

Dav'î mezbûr Hafız Mustafa Efendi ber-vech-i muharrer def'i müddeasına beyyineye havalesidir/ Fî 16

Dav'î mezbûr Hafız Mustafa Efendiden ber-vech-i muharrer def'i müddeasına mutabık bit-taleb olundukda her biri mahalle-i mezkûreden Şehirli oğlu Hafız Ali Efendi ibn-i Mustafa bin Hacı Ali ve Kapucu Başı Mahallesinde Havva Hatun ve Emine Hatun ibnetehu Hacı Mustafa Bin Ali nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen

Şâhidân-ı mezbûran her birisi usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân evvelen bâ-varaka-ı mestûre Karaca Kürd Mahallesi imâmı Hacı Ahmed Efendi ibn-i Hüseyin ve muhtârı

Süleyman bin Süleyman ve Kapucubaşı mahallesi imâmı Mehmed Efendi ibn-i Ali ve muhtâr-ı evveli Mehmed bin Arif ve muhtâr-ı sanisi Ahmed bin Ahmed'den başka başka sırran ve ba'dehu Ahmed bin Osman ve Mehmed bin Seyyid ve Hasan bin Osman ve Mehmed bin Salih'den bi'l-muvacehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunub müdde-i vekîl-i mezbûr Mustafa Efendi bundan mukaddem müvekkilem mezbûre Havva Hatunun mehr-i dört yüz guruş ve hisse-i erşiyesi dahi dört yüz gurûşla cem'an sekiz yüz gurûş üzerine mezbûr Hafız Mustafa Efendi selh ve ibrâ olub bedel-i sali mezkûrun iki yüz gurûşunu müekkilem mezbûre Havva Hatun'a edâ ve teslim olduğu dahi ahz-u kabza kabûl idub bedel-i mah mezkûrdan altı yüz guruş sadiye olunmayub tarafıma yine birer kıta ibrâsı dahi îta ve şuhûd-u mezbûrenin müekkilem mezbûrenin beyan-ı mutlaki olub zevc-i müteveffâ-yı mezbûre verese olmayacağı hakkında şehâdetleri gayri makbul olub müekkile-i mezbûre vârisi olduğu ber vech-i muharrer ibrâsıyla muhakkaktır ve bedel-i mal-ı mezkûresi mütebakisi henüz olmadığından öyle olunacak ibrâ-i mezkûresi kısmıyla tereke-i mezkûreden mihri mezkûre ile hisse-i erşiyesi müekkilem mezbûre Havva Hatun için taleb ederim deyu ba'de def' olduğu da'vâ etdikde ol dahi cevabında mezbûre Havva Hatundan bi't-tevasat malumunu inkiza ol mikdar gurûş üzerine selh ve ibrâ olunub ba'dehu müvekkilesi mezbûre Havva Hatun nedâmet idub sai ve ibrâ-ı mezkûr-u kısmıyla da'vâya kıyam itmişdur deyu selh ve ibrâ olduklarını tâ'ien ve katien ikarar ve i'tiraf itmeğin mucibince meblağ-ı mütebak-i mezkûr altı yüz gurûş müekkilem mezbûre Havva Hatun için müdde-i vekîl mezbûr Mustafa Efendi'ye hâlâ edâ ve teslimiyle mezbûr Hafız Mustafa Efendiye ilzâm olunduğu / Fî 15 Şaban Sene 325 (M. 23 Eylül 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 44

Nevşehir Kazâsının Kaya Camî Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Cedidin oğlu Abdullah Efendi ibn-i Hacı Mehmed bin Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine Hatun ibnetehu Hasan bin Bekir ile sulbîye-i kebîre kızı Havvana ve sulb-i kebir oğlu Edhem munhasıra ve tahsisi mes'ele-i mîrâsları yirmi dört sehinden olub sehm-i mezkûreden cem'an yirmi bir sehmi mezbûran Havvana

ve Edhem ve üç sehmi dahi mezbûre Emine Hatun isabet-i tahkikinden sonra verase-i mezbûrundan marifetü'z-zat mezbûre Emine Hatunun ba hücceti şeri vekîl sahib-i arz-ı hâl Oraham Efendi veled-i Yordan kazâ-i mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) Zikr-i atî akar vâz'-ı yed beyyine adl ile şeri sabit ve hükmü şeri la hak olan verase-i mezbûrum derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr mezbûr Edhem olınan da'vet ve ıstara icabet itmeyub hukûkunu muhafaza-i vekîl-i musahhir nasb ve ta'yîn olınan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvacehesine müekkilem mezbûre Emine Hatunun zevci ve murisi müteveffâ-yı mezbûrun hayat ve sıhhatinde beş yüz elli gurûş mehr-i müeccel alacak hakkı olup meblağ-ı mezkûrî kable'l-ahz ve'l-istîfâ zevci mezbûr Abdullah Efendi vefât idub verâsetini ber-vech-i muharrer verase-i mezbûrun munhasıra olup terekesi dahi vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Edhem vâzı'yed eder olmağla meblağ-ı mezkûr tereke-i müteveffâ-yı mezbûrun mahalle-i mezkûrede kâin bir taraftan İshak menzlili ve bir taraftan Necib menzili ve bir taraftan Çatlının Mehmed menzili ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud fevkani iki bâb oda ve tahtani altı bâb oda ve müştemilat-ı saire-i malumeye havi bir bâb mülk-ü menzil sekiz bin gurûş ve Karatepe nam mahalde kâin bir taraftan Hıristiyan bağı bir taraftan Toprakçı oğlu bağı ve bir taraftan Elmacı oğlu Emurhan bağı ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud dört dönüm mikdarı bir mikdarı bir katme bağ sekiz yüz gurûş ve Kazâltı nam mahalde kâin bir taraftan Ahmed Çavuş bağı ve bir taraftan Hıristiyan bağı ve bir taraftan Tataroğlu Hacı Mustafa Efendi bağı ve taraf-ı rabî Germiyanoğlu Rif'at Efendi bağı ile mahdud altı dönüm bir katme bağ bin iki yüz gurûş ve bir yük şilte seksen gurûş ve dört kat yatak iki yüz gurûş ve dokuz yorgan üç yüz altmış gurûş ve sekiz yün yorgan yüz gurûş küçük ve büyük dört nuhâsî tencere altmış gurûş ve iki nuhâsî sini yüz elli gurûş ve bir nuhâsî sahanlık yüz gurûş ve üç yük çuval altmış gurûş ve çamaşır leğeni kırk gurûş def'a iki hakiye kırk gurûş ve dokuz on nuhâsî dört yüz gurûş ve bir iteği elli gurûş ve iki kilim elli gurûş ve bir re's merkeb iki yüz guruş ve bir re's karasığır inek nısfı yüz gurûş ve bir re's tosun yüz gurûşun meşhiyet-il cem'an on iki bin altı yüz kırk gurûş terekesine vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Edhem fazul müstakillen zabt-ı vâzu'yed eder olmağla sual olunub meblağ-ı mezkûr beş yüz vazul-yed olduğu tereke-i mezkûreden bir tehsim mezkûr üç sehmi hisse-i erşiyesinden kifâyet ve layıkî vechle müekkilem mezbûre için hâlâ bana edâ ve teslimi mezbûr Edhem'e izafetlü vekîl mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak bi'l vekale matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında

müdde-i vekîl merkumun ber-vech-i muharrer müdde'âsını katien inkâr eder. / Fî 25
Receb Sene 325 (M. 3 Eylül 1907)

Müdde-i aleyh vekîl-i musahhir Tahsin Efendi

Müdde-i vekîl-i merkum Oraham Efendi

Müdde-i vekîl-i merkum ber-vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesidir/ Fî
28

Müdde-i merkum Oraham Efendiden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık bit-
taleb olundukda her biri zikr olunan Camî-i Cedîd mahallesinden Hasan Efendi ibn-i
Mehmed bin Hüseyin ve Mumcu Mehmed Şerifzade Hasan bin Mehmed Şerif bin
Hasan ve Karaca Kürd Mahallesinden Mustafa bin Ali bin Ali ve Raşid Bey
Mahallesinden Mehmed Efendi ibn-i Mehmed bin Bekir nam kimesnelerin ber tafsil-
i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekle şuhûd-u
mezbûrun sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu. / Fî 10 Şaban 325 (M. 18
Eylül 1907)

Şuhûd-u mezbûrun usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture Camî-i
Cedîd mahallesinin imâmı Salih Efendi ibn-i İbrahim ve muhtâr-ı evveli Rıza bin Ali
ve muhtâr-ı sani Hacı Mehmed bin Nuri ve Karaca Kürd Mahallesi imâmı Hacı
Ahmed Efendi ibn-i Hüseyin ve muhtârı Süleyman bin Süleyman ve Raşid Bey
Mahallesi imâmı Hacı Osman Efendi ibni Süleyman ve muhtârı Mehmed bin
Derviş'den başka başka sırran ve ba'dehu Ömer Derviş Efendi bin Seyyid Mehmed
ve Seyyid Ahmed bin Ali'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş
şehâde idukleri işar ve ihbâr olunub mezbûr Emine Hatun bi'l muvâcehe ber-nehc-i
şer'î yemin verilmeğin mucibince meblağ-ı mezkûr beş yüz elli gurûşun vâzu'l-yed
olduğu tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan akarat-ı mezkûrenin ber-tafsil-i mezkûr üç
sehim hisse-i erşiyesinden kifâyet ve mahalinde layıkı vech ile müekkilesi mezbûre
Emine Hatun için müdde-i vekîl-i merkum Oraham Efendiye hâlâ edâ ve teslimi
müekkil-i mezbûr Edhem izafetli vekîl mezbûr Tahsin Efendiye ba'de-t tenbih eşya-ı
muharrere-i mezkûre ve hayvanat için ikâme-i beyyineden ihtarı acz idub taleb-i
tehlif olmağla mezbûr Edhem'in yemininden taliken üç sehmi hisse-i erşiyesinden
kifâyet ve müekkilesi mezbûre için müdde-i vekîl-i merkum Oraham Efendiye

kezâlik hâlâ edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Edhem'e izafetlü vekîl mezbûr Tahsin Efendiye başkaca tenbih olunduğu. / Fî 13 Şaban Sene 325 (M. 21 Eylül 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 45

Nevşehir Kazâsının Karaca Kürd Mahallesinde musafiren sâkin Arabsun Kazâsının Köstesin karyesinden sahib-i arz-ı hâl Ahmed bin Tatar Hasan kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) kazây-ı mezkûr mal müdürü vekîli Talat Efendi ibn-i Bekir muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan yirmi gün mukaddem yedimde netacen malım olan sayia sağ kulağı delik on iki yaşında uzun kuyruklu iki yüz guruş kıymetli bir re's karasığır öküzüm karyemiz civarında Karadağ nam mahâlde zaî olunmağda ikiside sirkat ve zaî olub îrad itmekde ikisi mezbûr öküzü mezbur Talat Efendi yedinde bulmamla zikr olunan öküzden kifâyet ve hâlâ bana edâ ve teslimi mezbûr Talat Efendiye tenbih olunmak bi'l istihkak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında zikr olunan öküz vâz'-ı yed ikrar maâdâ müdde'âsını inkâr eder. / Fî 5 Ramazan Sene 325 (M. 12 Ekim 1907)

Müdde-i aleyh Talat Efendi

Müdde-i mezbûr Ahmed

Müdde-i mezbûr Ahmed ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havale olunduğu

Müdde-i mezbûr Ahmed'den ber vech-i muharrer müddeasına mutabık bit-taleb olundukda her biri Köstesin karyesinden Hüseyin bin İbrahim bin Bekir ve Ali suvacı ibn-i Emir Ahmed oğlu Osman nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber nehc-i şeri şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu / 5

Şâhidân-ı mezbûran her birisi usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture zatları ârifân Ali Çavuş bin Hacı Ahmed ve Hacı Mahmud bin Salih'den

sırran ve ba‘dehu Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Mehmed ve Hacı Ahmed bin Hacı Süleyman’dan bi’l muvâcehe alenen lede‘t tezkiye adl ve makbûlü‘ş şehâde idukleri iş‘âr ve ihbâr olunub müdde-i mezbûr Ahmed bi’l muvâcehe ber-nehc-i şer‘î yemin verilmekle mucibince zikr olunan ökülden kifâyet ve müdde-i mezbûr Ahmed hâlâ edâ ve teslimi vekîl-i mezbûr Talat Efendiye tembih olunduğu. / Fî 5

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 46

Nevşehir Kazâsının Raşid Bey Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Köze oğlu Hafız Tahsin Efendi ibn-i Hafız Ahmed bin Abdullah verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine Hatun ibnetehu Hasan ile sulbîye-i kebîre kızı Ümmügülsüm li-ebeveyn er karındaşı Süleyman Efendiye munhasıra bedel-i hak kabe’l kısmı mezbûre Ümmügülsüm dahi vefât idub verâset-i zevci metruku Edhem bin Abdullah ile vâlidesi mezbûre Emine Hatun sadriye-i sağîre kızı Elmas ve a‘mme-i mezbûr Süleyman Efendiye münhasıra bedel-i hak kabe’l kısmı mezbûre Elmas vefât idub verâseti babası mezbûr Edhem ile cedesı mezbûre Emine Hatun munhasıra olduğu lede‘-ş-şer‘i’l-envar zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra verâset-i mezbûrundan zikr-i âti akar vâz’-ı yed beyyine adl ile şer‘en sabit ve hükmü şerî la hak olan marifetü-l zat mezbûre Emine Hatunun ahz u kabzı ba hücceti şeri vekîli sahib-i arz-ı hâl Oraham Efendi veled-i Yordan kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma‘kud (m) vurûs-u mezbûrundan derûn arz-ı hâlde ve ismi mezkûr Edhem’e olunan da‘vet ve ıstara icabet itmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl musahhir nasb ve ta’yîn olunan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde müekkilem mezbûre Emine Hatunun zevci ve murisi müteveffayı mezbûr Tahsin Efendinin hayat ve sıhhatinde zimmetinde mehr-i müeccel ve mu‘accel iki bin beş yüz guruş ve başkaca alacağı olan beş bin guruşun cem‘an yedi bin beş yüz guruş hakkını kable‘l-ahz ve‘l-istîfâ mezbûr Hafız Tahsin Efendi vefât idub verâseti vürus-ı mezbûrun munhasıra ve terekesi dahi mûris olub terekesini dahi vürus-u mezbûrun vâz’-ı yed eder olmağla meblağ-ı mecmua-i mezkûri vâz’-ı yed oldukları murisleri müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden talep eylediklerinde verase-i mezbûrun tereke-i müteveffâ-yı mezbûrun iş bu tarihi zabtdan altı sene mukaddem ve Kirmansarık nam mahalde kâin bir

tarafdan Kudret oğlu Ahmed bağçesi ve bir tarafdan İbrahim Efendi bağçesi ve bir tarafdan Beğler bağçesi ve taraf-1 rabî tarik-i âmm ile mahdud bir dönüm mikdarı bir katme bağçe ve karşı toprak sınırı nam mahalde kâin bir tarafdan Görelı Hasan kırılığı bir tarfdan Hafız Osman tarlası ve bir tarafdan İbrahim tarlası ve taraf-1 rabî tarik-i âmm ile mahdud bir dönüm mikdarı bir katme tarla ve yalnız mezar nam mahalde kâin bir tarafdan Hasan oğlu İsmail bağı ve bir tarafdan Seyyid bağı ve bir tarafdan Hafız Mustafa bağı ve taraf-1 rabî tarik-i âmm ile mahdud iki dönüm mikdarı bir katme bağ ve burusu nam mahalde kâin bir tarafdan Tarçın oğlu damadı Mehmed tarlası ve bir tarafdan müezzin Süleyman Efendi tarlası ve bir tarafdan Hacı Eyüb oğlu Hacı tarlası ve taraf-1 rabî tarik-i âmm ile mahdud iki dönüm mikdarı bir katme tarla ba mahzarı şuhûdda meblağ-1 mecmua-1 mezkûr müteallisinde tarafından icab ve kabûl havi şurut maksude mevzunun ari bâ sebat sahihi şeri ile müekkilem mezbûre Emine Hatun bağ ve teslim eylediklerinden müekkilim mezbûre dahi iş'âr olınan ve teslim ve kabzı kabûl idib ol tarihten beru yedinde müstekillen mülkü müşterasıyle Kuyuklu nam mahalde kâin bir tarafdan Cafer Hacı bağı ve iki tarafdan Hıristiyan bağı ve taraf-1 rabî sadık bağı ile mahdud iki dönüm bir katme bağı on beş vukiyye yük bir sedir şiltesi yüz elli guruş ve iki kat yatak dört yüz guruş ve bir sekil yorgan elli guruş ve bir kalınca seccade yüz elli guruş ve bir büyük çuval otuz guruş ve bir halı otuz guruş ve bir leğen ve bir leğencik seksen guruş ve mezkûr bağdan müekkili mezbûr Edhem'in kat'i eylediği işçar-1 mesmurenin mütemaen kıymetli olan sekiz yüz guruşun hissesi bin altı yüz doksan katmeyle müekkilem mezbûrenin müştekilat babasından mûris malını vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Edhem fazul-u zabt ve müdahil eder olmağla sual olunub eşya-1 muharrere-i mezkûrenin kifâyet ve kati' eylediği işçar-1 mezkûrun zımmına kıymeti olan sekiz yüz guruşu müekkilim mezbûre Emine Hatun için hâlâ bana edâ ve teslimi da'faret mezkûrenin bedel-i hak müdahil ve ikadesine mutani müekkil-i mezbûr Edhem'e izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak bi'l vekale matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müddeiyye-i vekîl-i mezbûrun ber vech-i muharrer müddeasın inkâr eder. / Fî 28 Receb Sene 325 (M. 6 Eylül 1907)

Müdde-i aleyh vekîli musahhir Tahsin Efendi

Müdde-i vekîl merkum Oraham Efendi

Müdde-i vekîl-i merkum ber vech-i muharrer müddeasıyla havalesine / Fî 28

Müde-i vekîl-i merkum Oraham Efendiden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık bi't-taleb olundukda her biri Raşid Bey Mahallesinden Mehmed Efendi ibn-i ibn-i Mehmed bin Hacı Bekir ve Camî Cedîd Mahallesinden Bekir Efendi-zade Hüseyin Efendi ibn-i Hüseyin nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat etmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen sual olunduğu / Fî 29 Receb Sene 325 (M. 7 Eylül 1907)

Şâhidân'ı mezbûran her biri usulu mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture zikr olunan Raşid Bey Mahallesi imâmı Hacı Tahsin Efendi ibn-i Süleyman ve muhtarı Mehmed bin Derviş ve Camî Cedîd Mahallesi imâmı Sadık Efendi ibn-i İbrahim ve muhtârı Rıza ibn-i Ali ve Hacı Mehmed bin Nuri'den başka başka sırran ve ba'dehu Ömer Derviş Efendi ibn-i Seyyid Mehmed ve Seyyid Ahmed bin Ali'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr ve tahkikini mucibince ikarat ve eşya-ı muharrere-i mezkûrun kifâyet ve kati' eylediği işcarın dükkân kıymeti olan meblağ-ı mezkûr sekiz yüz guruşu müekkilim mezbûre Emine Hatun için müdde-i vekîl Oraham Efendiye hâlâ edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Edhem'e izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduğu. / Fî 13 Şaban Sene 325 21 (M. 21 Eylül 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 47

Nevşehir Kazâsında ka'in Hakkı Efendi hanında misafiren sâkin Boğazlıyan Kazâsında Sırçalı Tekir Karyesinden sahibu-l arz-ı hâl Hacı Onbaşı ibn-i Mustafa Çavuş Kazây-ı mezkûr mahkemesinde makud(m) kazây-ı mezkûrun Kapucubaşı Mahallesinde Tatar oğullarında misafir-i sâkin Aksaray Kazâsının Karakum Karyesinden derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Ali Beğ ibn-i Hacı Ahmed muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan on gün mukaddem yedimde mustakilan malım olan aleni iftimal on yedi yaşında beyaz at malım ve eğri büğrü eğri bahtasi bir re's sağ arka ayağı yuka kıllığı beyaz iki buçuk yaşında bir re's atım yirmi iki re's barkırlı muharrere-i mezkûrede da'vâ olunmakda ikisi anlaşarak olunub tehr itmekde ikisi

olunan kısarak ve tay mezbûr Ali Beğın yedinde bulmağla sual olundukda el tezki kısarak ve taydan kifâyet ve bana teslimi mezbûr Ali Bey'e tembih olunmak bila setahkak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında mezkûr kısarak ve tay vâz'-ı yedini tai'en ve kat'iyen ikrar ve i'tiraf idub ancak bundan bir hafta mukaddem mezkûr kısarak ve tay mûna'di yedinde sevk-i Sultaniye'de mezbûr kısarak yedi yaşında olmak üzere yirmi beş mecdiye üzerinde takrir idub ba'de zikr olunan kısarak ah'al ve fevk tarafından dokuz yaşında olunduğu ihbâr olunmağla ruc'u eylemiş isem de belde tarafında kabûl ettiğim icbar olunub ol cihetle meblağ-ı mezkûr yirmi beş mecdiye bazar mültezimi Değirmenci Ahmed'e teslim idub yazdurur kabûl itmemele zikri mürur ırk kısarak ve tay mülk-ü meşru'am olmak üzere bi hak vâzu'l-yed ederim deyu def'i tasaddi ve müdde-i mezbûrun ber vech-i muharrer müdde'âsını inkâr eder/ Fî 7 Ramazan Sene 325 (M. 14 Ekim 1907)

Müdde-i aleyh Ali Bey

Müdde-i Hacı Onbaşı

Müdde-i mezbûr Hacı Onbaşı ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesiyle /7

Müdde-i mezbûr Hacı Onbaşı'dan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık bi't taleb olundukda zikr olunan Boğazlıyan Kazâsının Sırçalı Tekir Karyesinden şahidlerini getirmek üzere mehil taleb etmekle müdde-i mezbûr Hacı Onbaşıya bir hafta mehil verildiği mezbûr Ali Bey'e tefhim olunmuştur. Ba mehil-i mezkûrun iktizâsında müdde-i mezbûr hâzır ve Ali Bey teğayyib idub müdde-i mezbûr Hacı Onbaşı ol malı hakkı taleb etmekle mezbûr Ali Bey'in hukûkunu muhafazaya Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Mehmed vekîl musahhir nasb ve ta'yin olunub muvâcehesinde bi't taleb olundukda her biri karye-i mezkûreden Emin bin Ali bin Emrullah ve Ali Yazın Bölükbaşı bin Halil nam kimesnelerin zikr olunan kısarak ve tay era'i ve işaret ederek ber tafsil mezkûr bi'l muvâcehe ber nehc-i şeri' şehâdetleriyle isbat itmemele şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu / Fî 12 Ramazan Sene 325 (M. 19 Ekim 1907)

Şâhidân-ı mezbûran her biri usul-ü mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mestur izafetten zatları ârifân Ahmed Ağa ve Mustafa Ağa ibn-i Küçük Hacı Ali'den sırran

ve ba‘dehu Halil bin Osman ve Süleyman bin İsmail’den bi’l muvâcehe alenen lede‘t tezkiye adl ve makbûlü‘ş şehâde idukleri iş‘âr ve ihbâr olunub müdde-i mezbûr Hacı Onbaşıya bil muvacehe ber-nehc-i şer‘î yemin verilmeğın mucibince zıkr olınan kısrak ve taydan kifâyet ve müdde-i mezbûr Hacı Onbaşı’ya hâlâ edâ ve teslimi müekkilim mezbûr Ali Bey’e izafetli vekîl mezbûr Nuh Naci Efendi’ye tenbih olunduğu / Fî 12 Ramazan Sene 325 (M. 19 Ekim 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 48

Nevşehir Kazâsının Eskil Mahallesinde sâkin sahibi-i arz-ı hâl ma‘rifetüz-zat Rabîa Hatun ibnetehu Mevlüd kazây-ı mezkûr mahkemesinde mak’ud (m) zevc-i dâhili Bekdik mahallesinde sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Torun Hasan bin Osman muvâcehesinde mezbûr Hasan zevc-i dâhilim olub beynimizde hüzn-ü imtizacımız olmadığından biz dahi sağır oğlum Durmuş ile nafaka ve mesken-i şeriyye muhtaç olduğumuzdan bizi infak ve mesken-i şeriyyede iskâna zevcim mezbûr Hasan’a tenbih olunmak matlubumdur deyu da‘vâ eder ol dahi cevabında müddeiyye-i mezbûre zevce-i menkûha-i medhûl bihası ve sağır-i mezbûr Durmuş oğlu olduğunu tâ’ien ve katien ikrar ve i’tiraf idub ancak zevcim müddeiyye-i mezbûre mehr-i müeccel benimle mudmakini ben dahi zevcim mezbûre naşize olarak menzilimden zevc idub bana itâ‘at ve inkıyad ve imtina‘ itmekle zevcim mezbûre mesken-i şeri’ olan menzilime gelib kavlı bana itâ‘at ve inkıyad ve hukûk-i zevciyyet bi gayr-ı hakk müraat ettiğı hâlde infak ederim deyu tasaddi eylediğı rekz-i mikaren müddeiyye-i mezbûre Rabîa Hatun dahi zevc-i mezbûr Hasan’ın mesken-i şeri menzili olduğunu tâ’ien ve katien ikrar ve i’tirafıyla zevcim mezbûr Hasan beni boşasın deyu def‘ tasaddi eder. / Fî 12 Şevval Sene 325 (M. 18 Kasım 1907)

Müdde-i aleyh Hasan

Müddeiyye-i Rabîa Hatun

Müddeiyye-i mezbûre Rabîa’nın akam-ı ref‘ide irâd eylediğı kelâm def‘ sali cevab şeri olmağla kendüye tefhim olunub mucibince zevc-i mezbûr Hasan’ın mesken-i

şeriyeye olan menziline varub kelevvel itâ'at ve inkıyad hukûk-i zevciyyet mûraat itmek üzere mezbûre Rabîa Hatuna tenbih olunduğu. / Fî 12 Şevval Sene 325 (M. 18 Kasım 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 49

Nevşehir Kazâsına tabî Eneği Karyesinde sâkin sahıbe-i arz-ı hâl ma'rifetü'z-zat Fatıma Hatun ibnetehu Hüseyin kazây-ı mezkûr bıdayin mahkemesinde mak'ud (m) zevci dâhili karye-i mezkûrede sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Solakoğlu Ahmed bin Abdullah muvâcehesinde mezbûr Ahmed bin gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dâhilim olub iş bu tarihi zabtdan birkaç gün mukaddem ağzundan daimen sahi tatli teslim itmekle ol vecihle beni zevcim mezbûr Ahmed'den miyane olduğundan tarih-i mezkûrdan beri zevcini inkıyad etmemle sual olunub zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ı aliyye mehr-i mezkûr alacak hakkım olan meblağ-ı mezkûr bin gurusu hâlâ bana edâ ve teslime vârisim inkıfasına değın beni infak ve mesken-i şeri de iskâna mezbûr Ahmed'e tenbih olunmak matlubumdur deyu ba'del da'vâ ve'l-istîdak mezbûr Ahmed dahi cevabında müddeiye-i mezbûre zevce-i menkûha-i medhûl bihası olduğunu tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub mâ-adâ müdde'âsını inkâr eder. / Fî 9 Şevval Sene 325 (M. 15 Kasım 1907)

Müddeiye-i mezbûre ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havale olunduğu / Fî 9

Müddeiye-i mezbûre Fatıma Hatundan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri karye-i mezkûreden Hüseyin Ağa ibn-i Mustafa bin Osman ve Ahmed Ağa ibn-i İbrahim bin Abdullah ve Yakub Ağa ibn-i İsmail bin Abdullah nam kimesneler şahidleri olub ikâmesine havale olundukdan sonra mezbûr Ahmed taayyin idub mezbûre Fatma Hatun dahi ikmal-i muhakeme taleb edib mezbûr Ahmed'in hukûkunu muhafazaya Tahsin Efendi ibn-i Mustafa vekîli musahhir ta'yîn olunub muvâcehesinde müddeiye-i mezbûre Fatma Hatun'un ikâme eylediği mezbûrun Hüseyin Ağa ve Ahmed Ağa ve Yakub Ağa nam kimesnelerin

ber-tafsili mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat etmekle şuhûdu mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu. / Fî 13

Şuhûdu mezbûrdan her biri usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture zatları ârifân Çavuş oğlu damadı İbrahim Efendi ibn-i Hacı Ali ve Baklacızade Rıza Efendiden sırran ve ba'dehu karye-i mezkûre muhtârı olub Eyub Ağa ibn-i İbrahim ve Emin Ağa bin Mustafa'dan bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmağın mucibince müddeiye-i mezbûre Fatma Hatundan zevci mezbûr Ahmed'den miyane olduğuna ba'del hükm müddeiye-i mezbûrenin nafaka-i iddet-i mani malumu ve mûris-i sekine için takdir idilen yüz elli guruşu Hüseyin istihkakde müddeiye-i mezbûre Fatıma Hatun'a edâ ve teslimine müekkil-i mezbûr Ahmed'e izafetlü vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduğu ve mezbûr Ahmed'e huzur-u şeride tecdid-i iman ittirmek lazum gelib ancak tecdid-i nikâh hususu müddeiye-i mezbûre Fatma Hatunun rızasına muhdac iduğu müddeiye-i mezbûrenin mehir mezkûru olan meblağ-ı mezkûr bin guruşu başkaca isbat ile husul ve hısım olunmak iktizâ eylediği / Fî 13 Şevval-i mükerrerem Sene 325 (M. 19 Kasım 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir.

NUMARA 50

Nevşehir Kazâsında kâin Şah Süleyman oğlu Derviş Ağanın hanında misafiren sâkin Aksaray Kazâsının Hasanlı Karyesinden sahib-i arz-ı hâl Mustafa bin Mustafa kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) kazây-ı mezkûre tabi Melegübü karyesinden derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Mükremin bin Topal Mahmud muvâcehesinde tarihi zabtdan dört ay mukaddem yedimde müstakillen ve netacen malım olan dört re's karasığır öküzlerim geceleğın karye-i mezkûrede kâin menzilim havalisinden sirkad olunub zaî olduktan sonra zikr olınan öküzlerin ufak değın küçük boynuzlu ve uzun kuyruklu ve dudakları bir mikdar beyazlı yedi yaşını tekmil edip sekizine devriden sağ kulağı kesik dört yüz elli guruş kıymetinde bir re's öküzümü mezbûr Mükremin yedinde bulmamla sual olunub zikr olınan öküzden kifaye ve hâlen bana edâ ve teslimi mezbûr Mükremin'e tenbih olunmak bila istihkak matlubumdur deyu da'vâ

eder. Ol dahi cevabında zikr olınan öküze vâz'-ı yedini tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub ancak maruz-zikr öküzü iş bu sene-i mübareke-i şehri temmuz evahirinde Nevşehirli Şeyh Yusuf'dan karyemizde pazaryerinde on beş mecdiye ... ve makbuz mukabelesinde iştirâ' ve kabz etmemle zikr olınan öküze mülk-ü müşteram olmak üzere bi hakkı vâz'-ı yed ederum deyu def' tasaddi ve müdde-i mezbûrun ber vech-i muharrer müdde'âsını inkâr eder. / Fî 15 Şevval Sene 325 (M. 21 Kasım 1907)

Müdde-i aleyh mezbur Mükremin

Müdde-i mezbur Musdafa

Müdde-i mezbûr ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine.

Müdde-i mezbûr Mustafa'dan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine talep olundukda her biri Aksaray'ın Hasanlı Karyesinden Hacı Kâhya oğlu Kamber bin Hacı Mehmed bin Abdullah ve Derviş bin Ahmed bin Ahmed nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr zikr-i mururundan öküzü ira ve ta'ayyin ve işaret ederek bi'l muvâcehe ber nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmeleriyle şâhidân sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu. / Fî 19

Şâhidân-ı mezbûran her biri usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture zatları ârifân kasap esnafından Kürd Hacı Musa bin Mehmed ve Hüseyin bin Süleyman'dan sırran ve ba'dehu Hasan Bey bin Mahmud ve Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Mehmed'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunub müdde-i mezbûr Mustafa'ya bi'l muvâcehe ber nehc-i şer'î yemin verilmekin mucibince zikr olınan öküzün kifâyet ve müdde-i mezbûr Mustafa'ya hâlâ edâ ve teslime mezbûr Mükremin'e tenbih olunduğu. / Fî 19 Şevval Sene 325 (25 Kasım 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 51

Nevşehir Kazâsına tabî Ağıllı karyesinde sâkin sahib-i arz-ı hâl Torun oğlu Mevlüd bin Bekir kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) karye-i mezkûrede sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Abdullah bin Yusuf muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan beş sene mukaddem mezbûr Abdullah kızı gâib-i anil meclis Fatıma'yı sekiz yüz guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle mahzar-ı şuhudda bana tezevvuc ve tenkih eylediğinde ben dahi ber vech-i muharrer tezevvuc ve tenkih kabûl idub gâibe-i mezbûr Fatıma zevce-i menkûha-i gayrı medhul biham oldukdan sonra mezbûr Abdullah akd-i mezbûr bana nedâmet idub zevcem gâibe-i mezbûre bana virilmekten âbâ ve imtina' ederek beş seneden beru sırf istediğim meblağı bana virmiş ben dahi tatbik etmek üzere ve bila tevesat muslahin mezbûr Abdullah ile beş yüz guruş üzerine sai' olub ben dahi kızı zevcim gaibe-i mezbûre Fatıma'ya biyanen tatbik idub bedel sai' mezkûru tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim deyu müdde-i mezbûr Mevlud'ün takrir-i mefruzundan mezbûr Abdullah akd ve nikâhı intikal müdde'âsını tasdik eyledigini / Fî 17 Şevval Sene 325 (M. 23 Kasım 1907)

Müeediyye-i mezbûre pederi Abdullah
Müdde-i Mevlüd

NUMARA 52

Nevşehir Kazâsının Camî-i Atik mahallesinde sâkin sahabe-i arz-ı hâl marifetü-z-zat Fatıma Hatun ibnetehu Kalaycı İbiş oğlu Ahmed Kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) zevci matluki Kapucubaşı Mahallesinde sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Ziya bin Osman ve Ali oğlu muvâcehesinde mezbûr Ziya'nın bin yüz bir gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevci dâhilim olub beynimizde hüsn-ü muaşeretimiz olmamağla iş bu tarihi zabtdan bir buçuk mah-ı mukaddem mezbûr Ziya'nın firaşından hâsıllar ve benden mütevellidler iş bu hazıran-ı bil-meclis sulbi sağır oğulları üç yaşında Mehmed ve bir yaşında İbrahim ile tard ve teb'id etdikden sonra mezbûr Ziya Çürük Yusuf oğlu Abdullah'ın kahvehanesinde mahzar-ı şuhûdda bana zevcim ve babama ka'in peder ve vâlideme kâinvâlide diyecekti üçden dokuza şart idub şart-ı mezkûrede bana beni mezbûr Ziya'nın talâk-ı selase ile mutlak

olduğum cihetle mezbûr Ziya'nın zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ı aliyye mehr-i müeccel meblağ-ı mezkûr bin yüz bir guruş hâlâ bana edâ ve teslimi ve i'ddetim inkızasına degin beni infak ve mesken-i şeride iskân bi hakk'ıl hîzâne secirisine müdde'a olan hâzırûn-ı mezbûran için dahi babaları mezbûr Ziya üzerine mikdarı kifaye meblağ-ı karzı takdir olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müddeiyye-i mezbûre Fatıma Hatun ol mikdar guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhûl bihası ve sağîran-ı hâzırûn-ı mezbûran sulbi oğulları olduğunu ve ber vech-i muharrer şart-ı mezkûru tamamiyle taian ve katian ikrar ve i'tiraf idub ancak şart-ı mezkûr bundan sekiz ay mukkadem olub hacelere mesul bâ sual itdikde bir şey lazım gelmedi deyu cevab verdiklerine binâen zevcim mezbûre ile babamın menziline ikâmet itmekte iken evvelki vâlidem ile çekişüb mahalle-i mezkûrede işcar ideceğim menzile geçip bana itâ'atten âbâ ve imtina' ve oğullarım sağîran-ı hâzırûn-ı mezbûran ile bundan bir mah-ı mukaddem babasının menziline gitmiştir deyu def'i tasaddi eder. / Fî 3 Rebiulahir Sene 325 (M. 16 Mayıs 1907)

Müdde-i aleyh mezbûr Ziya

Müddeiyye-i mezbûre Fatıma

Mezbûr Ziya'nın tahrir-i meşruhu üzere tasaddi eylediği def' müddeası vaki sahi cevab-ı şeri olmağın kendüye teslim olunub salifi'z-zikr ikrar ve itirağ mucibince lazım gelen mehr-i müeccel meblağ-ı mezkûr bin yüz bir guruşu müddeiyye-i mezbûre Fatıma Hatuna hâlâ edâ ve teslimiyle mezbûr Ziya bedeli lazım müddeiyye-i mezbûrenin nafaka-ı iddet ve mürus sekenası için beyinlerinde bi'l rıza karz ve takdir idilen yevmi altmış paranın ba'dehû üç mâ-adâ cema'n yüz otuz beş guruşu hüsn-ü istikakda müddeiyye-i mezbûre Fatıma Hatuna teslimi mezbûr Ziya'ya tenbihi ve sağîran-ı hâzırûn için başkaca nikâh takdir olunmak iktizâ eyledikde / Fî 10 Zilkade Sene 325 (M. 15 Aralık 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 53

Nevşehir Kazâsının Camî-i Âtik Mahallesinde sâkine sahibi-i arz-ı hâl ma'rifetü'z-zat Fatıma Hatun ibnetehu Kalaycı İbiş oğlu Ahmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) zevc-i mutlak Kapucubaşı mahallesinde sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Ziya bin Osman Daloğlu mahzarda takrir-i kelâm tâ'bir ani'l-merâm idub mezbûr Ziya ile beynimizde nikâh kai' iken feraşından hâsılları ve bundan mütevellidleri bi hak'ıl hîzâne hususu terbiyemizde olan Hacı Sefir oğulları iş bu hâzırân-ı bil meclis üç yaşında İbrahim'in asla malları olmayub nafakaya muhdaç olmalarıyla sual olunub sağırân-ı hazırân-ı mezbûran için babaları mezbûr Ziya üzerine mikdar-ı kifaye meblağ karz ve takdir olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında sağırân-ı hâzırûn-ı mezbûran sulb-i oğulları olub bi hak'ıl hîzâne müddeiyye-i mezbûre hususu terbiyemizde olduğunu ikrar ve i'tiraf eder. / Fî 10 Zilkade Sene 325 (M. 15 Aralık 1907)

Müdde-i aleyh mezbûr Ziya

Middeiyye-i mezbûre Fatma Hatun

Mezbûr Ziya ile müddeiyye-i mezbûre beyinlerinde bil razi sağırân-ı hâzırûn-ı mezbûran için babaları mezbûr Ziya üzerine iş bu tarihi kitabdan bir buçuk paradan cem'an üç guruş kayd-ı şeriden nafaka karz ve takdir olunub meblağ-ı mefruz mezkûru sağırân-ı hâzırûn-ı mezbûranın nafaka ve kuh biha vesair luzum-u mezbûrelerine rafi ruus lede-l kazâ iden ve da'vâ inkızası babaları mezbûr Ziya üzerine rucu' hazineleri müddeiyye-i mezbûre Fatıma Hatuna canib-i şeriden izin verildiği. / Fî 10 Zilkade Sene 325 (M. 15 Aralık 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 54

Nevşehir Kazâsının Herekli Mahallesinde sâkine sahibi-i arz-ı hâl ma'rifetü-z zat Emetillah Hatun ibnetehu İbrahim kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr sadr-ı kebir oğlu Mehmed bin Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm

tâ'bir ani'l-merâm idub beni imtiyar ve kızlarım alîl olub nafaka ve hizmetciye eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olmamla oğlum mezbûr Mehmed üzerine kîbel-i şer'den mikdar-ı kifaye nafaka karzı ve takdir olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder müddeiyye-i mezbûre Emetillah Hatunun takrir-i meşruh vakiye mutabuk ve zikr-i âli tebliğ dahi muruf itdugi nikâh mucibet-i el-hâletü hâzihî zuhur ve mütehakkik olunmağın tarafların rızalarıyla vâlidesi mezbûre Emetillah Hatunun nafakası için oğlu mezbûr Mehmed üzerine iş bu tarihi kitabdan yevmi ikişer gurûş nafaka karzı ve takdiri olunduğu/ Fi gurre-i Receb Sene 325

Müdde-i aleyh mezbûr Mehmed

Müddeiyye-i mezbûre Emetilla Hatun

Meblağ-ı mefruz-u mezkûr nafaka ve kisve biha ve eşya-ı lüzum mezburesine hurç ve surf oldu âlâ iktizâ âsitaneye ve Aziz oğlu mezbûr Mehmed üzerine rucu' müddeiyye-i mezbûre Emetillah Hatuna canib-i şeriden izin virildiği / Fî Gurre-i Receb Sene 325

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 55

Ma'rûz-u mezbûr Hazım'ın ba hüccet-i şeriyye vekili Abdulkadir Efendi ibn-i Halil kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) ma'ruz-u aleyha mezbûre Fatıma Hatun mezbûr Ahmed Ağa muvâcehesinde yedimde olan bin üç yüz on dört sene-i miladisi Temmuzunun yirmi beşinci günü tarihiyle muverrih Surunoğlu Hafız Hüseyin Efendi mühr ve imzasına havi ba sened bir katme nai mülk senedim budur ki Nevşehir Kazâsının Kapucubaşı Mahallesi ahâlisinden bulunduğum hâlde taraflı bilade gösterildiği vech üzere mahalle-i mezkûrede mutasarrıf olduğum mahul-u ba müştemil bir bâb hane ve yine tarafları gösterilen dört dönüm miktarı Cevzlikol nam mevkide beş dönüm miktarı Avanusyolu nam mevkide cem'an iki katme bağ ve yine tarafları gösterildiği üzere nısf yer bâb kahvehane ile bilade merkum dokuz kalem eşya'ı menfuz ile bir ağır takım el hâsıl libası olduğum elbisenin mâ-adâ ba cümle emlak ve umul ve eşya bana nisbet olunur ise tamam nam müsennar olunub

cümlesinde alaka-i medhum yukarda bana nisbet olan bir mucib sened-i cümlesi oğlum Hazım'ın mal ve mülküdür benim asla ve kat'a alakam yokdur oğlum Hazım bu vecihle ve şuhûdan huzurunda naği mülk eyledim ha'i bir vecihle alakam olmayub oğlum Hazım'ın mal ve mülk olduğunu mebni iş bu naği mülk senedim oğlum merkum Hazım yedine hüsn-ü rıza ile iata eyledim deyu muharrer olub bila senedi dahi muharrer bir kazğan ve büyük ve küçük iki semerlik ve beş vukiyye neticesine ve beş eğri ve beş sehmini ve iki setruye tası ve beş yük döşek ve on yük yasdık ve altı yük yorğan ve haneye mahzusu sair evran ve hususat-ı sairenin cümlesi ve bu muharrer olub müteveffâ-yı mezbûr hayat ve sıhhatinde müvekkilim oğlu mezbûr Hazım naği mülk itmekle bir güne maruzları yokdur deyu def-i tasaddi eder ol dahi cevabında müekkilesi mezbûre Fatıma'nın baba ve murisi müteveffâ-yı mezbûrun hane-i vefâtında mehr-i vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Hazım yedinde olub sened-i mezkûru tasaddi' ve tehyir eylediği cihetle kabûl etmem maramın sened-i sahi' ma' kud ve bundan bir mah-ı mukaddem müekkilim mezbûre ile mahzar-ı şuhûdda sali taleb olunduğu senedin tasdi' olduğuna delalet eder bana âli vekîl-i mezbûrun itirazını virup hükmü ilamın tasdikini talep ederim deyu ba'de def' eylediği sened-i mezkûru külliyyen inkâr eder/ Fî 20 Rebiulahir 325 (M. 2 Haziran 1907)

Ma'ruz-u aleyh vekîli Ahmed Ağa mezbûr

Ma'ruz-u vekîl Abdullah Efendi

Lede'l murafa'i mecelle-i ahkâm-ı adliyenin bin beş yüz doksan birinci maddesinin fıkra-ı evvelisinde mikdar ikrarında mütehherrihi nısfını muzaf felası sağırılığı hai itmiş olub teslimi ve kabzı bulunmadığı tamam olmaz deyu muharrer ve mestur olduğuna binâen ma'ruz ve vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendinin sened-i mezkûru-ı naği mülk-ü müddeası havi olub teslim-i ve kabzı bulunduğunu da'vâ-i bir kayd-ı şart olmadığından def' sali cevab-ı şeri olmadığı kendüye tefhim ve mucibince hükm-ü mezbûr tasdik ve inkaz olunub sened-i mezkûr ilam-ı mezkûr derûninde ber vehc-i şeri isbat olunan terekenin evratı iktisam olunub maruz-u aleyha mezbûre Fatıma'nın huzaratiyesinden kifâyet ve müekkilem mezbûre Fatıma için vekîl-i mezbûr Ahmed Ağa'ya hâlâ edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Hazım'a izafetli vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendi'ye tenbih ve i'lam-ı mezkûrede zikr olunan vekat-ı sermayesinden mütebaki sekiz yüz altmış gurûş ve üç kat yatak ve altı çuval ve iki

harar ve iki iskemle yorganı ve dört hakiye ve bir camız inek ve otuz ka'î nuhâsî ve otuz kile ve beş kile bulgur ve iki kile yarma ve üç sadeyağ ve yirmi çömlek bina'ir(peynir) ve yirmi batman üzüm ve on batman bekmez ve iki bel ve iki çapa ve iki bast ve bir kahve değirmeni ve bir boz kilim kadim ve bir Mahmudiye ve bir Ahmediye kitap ve bir kat çivik elbise ve beş entari ve iki çivik şalvar ve iki şilte ve bir şal ve yirmi kat beyaz çamaşır ve bir direk yufka hakkında asla şahidim yokdur deyu ikâme-i beyyine izhar mucibiyle matruz mezbûr Hazım'a bi'l muvâcehe bernehc-i şer'î yemin verilmeğin mucibince vekîl-i mezbûr Ahmed Ağa da'vâ-i mezkûresiyle vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendiye bila beyyine maruzun mut'î olunduğu tezyil olunduğu. / Fî 23 Rebiülahir Sene 325 (M. 5 Haziran 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 56

Nevşehir Kazâsının Rum Orta Mahallesinden olub bundan akdem der-i aliyyede İstaliye'de fevt olan tebe'an devlet-i aliyyenin Rum milletinden Doktor Kostaki veledi Filibusu veledi Annaniye'nin verâseti li-ebevyn kız karındaşı Anastasya ve li-ebeveyn er karındaşı Yorgi Fikri Efendiye bahs olduğıları lede'-ş-şer'î'l-envar zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra verâset-i merkumandan şahsi maruf-u merkume Anastasya kazâyı mezkûr bidayet mahkemesinde ma'kûd (m) müteveffâ-yı merkûman medyuni Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde karındaşım ve murisim müteveffâ-yı merkûman hayatında mezbûr Tahsin Efendi zimmetinde cihet-i karzından yirmi dört gurûş alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûrî kable'l-ahz ve'l-istîfâ verâseti benimle karındaşım merkum Yorgi Fikri Efendiye mahsus ve meblağ-ı mezkûr havi bize mûris olunduğu hâlde fevt olub karındaşım ve mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun benden başka verâseti ve tezkiyesine mütehakkik ahz kimesnesi olmamağla meblağ-ı mezkûrî mezbûr Tahsin Efendiden bila verase hâlâ taleb ederim deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müteveffâ-yı merkûm hayatında cihet-i mezkûrenin ol mikdar gurûşu deyni olduğunu ikrar ma'da itdiğim merkumun ber vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr eder. / Fî 7 Rebiulahir Sene 325 (M. 20 Mayıs 1325)

Müdde-i aleyh mezbûr Tahsin Efendi

Müddeyye-i merkûme Anastasya

Müddeyye-i merkume ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine/ Fî 7

Müddeyye-i merkumenin ber vech-i meşruh müddeasıyla mutabık beyyine taleb olundukda her biri tabe'an-ı müşarın-ileyha millet-i merkumesinden ve mahalle-i mezkûrenin babası Zari Efendi veledi Yorgi Bacıkiryako ve Endunum veledi İsbul veledi Endun nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı merkuman sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu / Fî 7

Şâhidân-ı merkumanın her biri usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân evvelen bâ-varaka-ı mestûre Rum Mahallesi muhtârı Andırya veled-i bacı Apustol ve muteberânı Kirbaku veled-i Dimilis'dan sırran ve ba'dehu Oraham veledi Yordan ve Sovi veledi Tanaşerun bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye mûteber ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve izbar olunub şehâdetleri makbul olmağın mucibince verasanı merkumanın verâsetlerini ba'del hükm meblağ-ı mezkûrî verâsetan-ı merkuman müddeyye-i merkume Anastasya ile karındaşım merkum Yorgi Fikri Efendiye hâlâ edâ ve teslimi merkum Tahsin Efendiye tenbih olunduğu. / Fî 7 Rebiulahir Sene 325 (M. 20 Mayıs 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 57

Nevşehir Kazâsının Rum Aşağı Mahallesinde mutemekkin tebe'an-ı devlet-i aliyyenin Rum milletinden aleyna hükm gıyabi ilam sadır olan mûtemekkin Kalyon oğlu Yovanagi Efendi veledi Yazlı'nın vekâlet a'mme ile ba hüccet-i şeri vekîli tebe'an-ı müşarini-leyhanın Ermeni milletinden da'vâ vekîli Erakil Efendi veledi Serkez Kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m). Rum Baş Mahallesinde mutemekkin tebe'an-ı müşarini-leyhanın millet-i merkumesinden ma'kud-ı aliyye Taşçıoğlu kızı Tekzimaruz Sezilde Yıkulan kezâlik vekâlet-i a'mme ile ba hüccet şeri hususta vekîl Abdulkadir Efendi ibn-i Halil muvâcehesinde i'lam-ı gıyaba

mezkûrede tafsilan zikr ve beyan olunduğu üzere müddeaya beş katme Rum ile tefrizi tahvilatı vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendinin müekkilisi merkume Desbine'nin kızı malı olmayub bundan akdem fevt olan zevci Zikrel oğlu Semyu'nun zevce-i metrukesi merkume Desbine ve sulbiye-i sağîre kızları Odukuye ve Marnaku ve sulbî sağîr oğlu Tomi'ye munhasıra bedel-i hak kabe'l kısm merkum Tomi dahi fevt olub verâseti vâlidesi merkume Desbine ve li-ebeveyn kız karındaşları merkumattan Odukuye Marnoki'ye munhasıra ve terekesi dahi verase-i mezkûrat mûris oldukdan sonra merkume Desbine hariç kısmı müddeaya beş katme tahvilatı müekkilim damadı merkum Yonaki Efendiye emanet virub mukabilinde müekkilim merkum dahi ba deysle merkume kâinvâlidem Desbine yedinde bulunan eşya-ı Rum ile tecvir bil muakabilinin tahvilatı ilanlarına kâinvâlidem mezbûre Desbine yedinden emaneten aldığım münasebetle iş bu beş aded şahid murislerini kâinvâlidem mezbûre Desbine hane-i vakt benden talep eder ise icabında kendisine teslime mecbur olduğumu miyan iş bu Yuselum mezbûre yedine virilmiştir deyu muharrer ise de zikr olunan Yusul Rum el ba'de olub tercihinde sehva olduğundan i'yyan iyaz olunub muacehemde tercih olunmak lazımdır ve tahvilat mezkûre müteveffâ-yı evvel merkum Tesyu'nun terekesinden olub verase-i merkuman muris olduğdan sonra merkûm Marnoki dahi fevt olub verâseti zevc-i metruki müekkilim merkum Yonaki Efendi vâlidesi merkum Desbine ile sadırı sağîre oğulları Yorgi ve Secun'a munhasıra ve tahvilat-ı mezkûreden hisse-i şayiası ber vech-i muharrer verase-i merkuman muris olub zikri murur iden tahvilatın dört katmesiyle ikramiye isabet iden bir katmesinden yirmi beşi müekkili merkum Yovanaki Efendi yedinde mevcut olub ancak hükm-ü gıyaba i'lam-ı secil olduğdu da'vâda beyyineye muhtac bulunduğu ve şahit Yovanaki Efendinin müekkilim merkum Yovanaki Efendiye ada'vet nubiyyesi resmen sabit olub ahiren de vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendi ile sağîrûn muhteman Enyagi vekâlet itmek üzere merkume Desbine'nin vekîl-i olub şu hâlde hükmü şahid ve sehiminde vekil olması hususundan şehâdet-i mezkûremizce vekîl olmadığı ve şuhulanın maruzlarına nasb şehâdet idemediği ve diğere şahid Yandi merkum Desbine ile Karabaş yekdigierinin malında tasarruf eder derecede virusluğu olduğdu mal-ı cihet idilecek ve merkum Desbine'nin vekîl Suği Yedusi tarafının tahvilat mezkûreden azari taksim miyanlarında bir tamam zimmetle müda'ya beş kayme tahvilatın müteveffâ-yı evvel Secundan müntakil olduğdu şahidi yok ise de vekîl-i merkuman evvar bil kitabisiyle ta'yin olduğundan ve zikr olunan tahvilat kibel taksim olduğundan müekkilim yedinde inkası ve yahud adl

vezinesinin teslim idilmesi ve yirmi beş liranın hissesine isabet iden miktarı teslim ideceğiz deyu def' tasaddi eder olduğu cevabında tahvilat-ı mezkûre müekkilesi merkume Desbine'nin malı olduğu şuhûdul teybin idub i'lamı dahi fetva haneden tasdik idildiğinden mefruz-u vekîl Erakil Efendinin iramının reddi hükm olan tasdiki ve tahsis ikrarında olan dört katme tahvilatla yirmi beş liranın müekkilesi merkume Desbine için ahz u kabz vekîl olan Yovanaki Efendi veled-i Kirmakoya hâlâ edâ ve teslimi müekkili merkum Yovanaki Efendiye izafetli vekîli merkum Erakil Efendiye tenbih olunmasını talep ederim deyu ba'de-t def' olduğu. / Fî 24 Zilkade Sene 325 (M. 29 Aralık 1907)

Müddekiye-i aleyha vekîli mezbûr Abdulkadir Efendi
Maruz-u vekîl-i merkum Erakil Efendi

Ledi'el meracil mecelle-i ahkâm-ı adliyenin bin sekiz yüz otuz altıncı maddesinin fıkra-i ahiresinde da'vây-ı def'i tesbit itmediği ve ba idupde def' sahi olmadığı takdirde hükm dafi infaz ve ita kılunur deyu muharrer ve mestur olduğunda bena-i mekraz vekîli Erakil Efendinin tasaddi eylediği def'i müddeası kavlı-i mecdid edilib def'i sali cevab şeri edilmeği kenduye tezhim olunub mucibince hükm-ü evvel tasdik ve taht ikrar ve iğrafında olan dört katme tahvil terekeme isabet iden yirmi beş lirayı mevcut ise eyyam-ı mütehallik elbise mütellerini heman müekkilesi merkum Desbine için ahz u kabz vekîli olan merkum Yovanaki Efendiye hâlâ edâ ve teslimiyle müekkili merkum Kalış oğlu Yovanaki Efendiye izafetli vekîl merkum Erakil Efendi ba'del lazım mütebaki üç lira hakkında başkaca fusil ve hasm olmak üzere hükm def'i infaz edildiği Fî 24 zilkade 325 (M. 29 Aralık 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 58

Nevşehir'in Doğala Karyesindeki sâkine sahibe-i arz-ı hâl ma'rifetü'z-zat Fatıma ibnetehu Salih kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) kazây-ı mezkûre tabî Kurugöl karyesinde sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Hacı Memiş bin İbrahim olnan da'vet ve ihtara icabet itmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir nasb

ve ta'yîn kılınan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde beni ifal ve bila defa'atle muhatara olduğum hâlde izinnameyle babam mezbûr Salih ve vâlidem Hayriye Hatun ibnetehu Ahmed rızalarıyla kâin olan karyemizden Abdulkadir bin Mustafa'ya beni tezcid ve tenkih itmek üzere bir guna mani şeri ve nizamı olmadığından dairesi hane-i şeri takdim olunan izinname-i raim üzerine vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Hacı Memiş tarafından Fi 3 kanunu evvel Sene 323 tarihli imzasına havî canib-i şeri takdim ettiği arz-ı hâlde benim için karyemizden Tunca oğlu Ahmed Mahzumi oğlu Ömer'e akd itmek maksadıyla ızdar ahz idecekle müsemmu' ifadem olduğundan mahkememizin ibrazı hususunda müsaade deyu mücerred bizden beş on gurûş istifade etmek için ilahaz tahkim olunan istidağında benim kendusune akd-i nikâhimı mağlub edâsı olmayub izahı tahsi ve istifade-i nefsi hanede olub ırzımı mucib olmuştur öyle olmayub izinname virilmeğin ve buna mani olmak üzere müekkil-i izafetlu vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müdde'âsını inkâr eder/ Fî 1 Muharrem Sene 326 (M. 4 Şubat 1908)

Müdde-i aleyh vekîli musahhir mezbûr Tahsin
Müddiyye-i mezbûre Fatıma

Vekîl-i mezbûr Tahsin Efendi müvekkili mefruze inkârda bulunur isede müvekkilim mezbûr Hacı Memiş müddeiyye-i mezbûrenin mücerred izinnamesi virilmemek için işra idulub kendusi tegayyib ve da'vete icabet itmediği cihetle usul-ü murüs müddeiyye-i mezbûre Fatıma'nın meful itmek fikr-i fasidi olmamış mucibince müvekkili mezbûr Hacı Memiş iddi'ası şerren müsemma olunmaya şayan olmadığından müddeiyye-i mezbûre Fatıma'ya muhatara olunmak müvekkili mezbûr Hacı Memiş'e izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih ve müddeiyye-i mezbûre Fatıma'nın bir mucibi ilamı vazı izinnamesi virilmek iktizâ eylediği/ Fî Gurre-i Muharrem Sene 326 (M.4 Şubat 1908)

Kazâyı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 59

Nevşehir Kazâsının Çardak kariyesinde sâkine sahibi-i arz-ı hâl ma'rifetu'z-zat Elmas Hatun ibnetehu Memed Ali kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) zevc-i dâhili Tatlar karyesinde derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Süleyman bin İnceoğlu Mehmed li'ecl'il-Osmaniyyede bilahere olub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir nasb ve ta'yîn olınan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde mezbûr Süleyman sekiz yüz bir gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevci dâhilim dört sene mukaddem firaşından hâsıl ve bundan mutevvelide dört yaşında sulbiye-i sağîre kızı Fatıma ile beni karyemizde birağub li'eclil ismiyle ahze götürdükden sonra ikâmet idmekte olub iş bu tarihi zabtdan bir sene mukaddem talâk-ı selase ile terk ve tatlîk itdiği ekserai ifadesi tabisattan haneden götürüb benim için yoksun hâsıl olmağla mezbûr Süleyman zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ı aliyye mehr-i müeccel mezkûr alacak hakkım olan sekiz yüz bir gurûşu hâlâ bana edâ ve teslimi müekkile izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müddeiyye-i mezbûrenin ber vech-i muharrer talâk-ı selase müdde'âsını külliyyen inkâr eder/ Fî 3 Rebiulahir Sene 325 (M. 16 Mayıs 1907)

Müdde-i aleyh vekîl-i musahhir Tahsin Efendi

Müddeiyye-i mezbûre Elmas

Müddeiyye-i mezbûreden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyineye havalesine/ Fî 3

Müddeiyye-i mezbûre Elmas Hatundan ber vech-i meşruh müddeasına mütabık beyyine talep olundukda her biri Eskill Mahallesi Sarı Müezzin oğlu Seyyid Ahmed Bin Ahmed ve Karabekar Karyesinden Mustafa bin Mehmed bin Topal Ali nam kimesnelerin ber tafsili mezkûr bi'l muvacehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu/ Fî 7

Şâhidân-ı mezbûran usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân evvelen bâ-varaka-ı mestûre zatları ârifân Hafız Abdi Efendi ibn-i Mehmed ve yolcu Tahsin Efendi ibn-i Seyyid Mehmed'den sırran ve ba'dehu Mehmed bin Osman ve Hasan bin Hasan'dan bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr

olunmağın mucibince ba'de'l-hükm mebleğ-ı mezkûr sekiz yüz bir gurûşu müddeiyye-i mezbûre Elmas Hatuna hâlâ edâ ve teslimi müekkili mezbûr Süleyman'a izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olundu/ Fî 3 Muharrem Sene 326 (M. 6 Şubat 1908)

NUMARA 60

Nevşehir Kazâsı'nın Hıristiyan Aşağı Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan tebe'a-i devlet-i âliyyenin Rum Milletinden Hacı Yesfal oğlu Anastasi veld-i Yeraşkuh veled-i Baci Baska'nın verâseti zevce-i metrukesi Desbine veladete ve Asil ile ve sulbî kebîr oğlu Yovanni munhasıra ba'dehu kable'l-ahz ve'l-istîfâ merkum Desbine dahi fevt olub verâseti sadr-ı kebîr oğlu merkum Yovanni munhasıra olduğu lede'-ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkik olduktan sonra merkum Yovanni Kazây-ı mezkûr bidayet mahkemesinde ma'kud (m) müteveffâ-yı merkûm mezbûr Oraham Efendi veled-i Yordan muvâcehesinde babam ve murisim müteveffâ-yı merkûman hayatında merkûman Oraham Efendi zimmetinde cihet-i karzden yirmi beş gurûş alacak hakkı olub kable'l-ahz ve'l-istîfâ verâsetince vâlidem merkume Desbine munhasıra olduğu hâlde fevt olub ba'dehu kablel taksim vâlidem merkume Desbine dahi fevt olub verâseti ancak bana munhasıra ve meblağ-ı mezkûr dahi bana muris olub murislerim müteveffâ-yı merkûmanın benden başka vârisi ve terekisinden müstehak âher kimesne olmamağla meblağ-ı mezkûrî merkûm Oraham Efendiden bi'l verâse hâlâ taleb ederim deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müteveffâ-yı merkum hayatında cihet-i mezkûrenin ol mikdar gurûş deyni olduğunu ikrar ma'da verâset müdde'âsını inkâr eder. / Fî 3 Muharrem Sene 326 (M. 6 Şubat 1908)

Müdde-i aleyh merkûm Oraham

Müdde-i merkûm Yovanni

Müdde-i merkûm ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine / Fî 3

Müdde-i merkûm Yovanni'den ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri Hıristiyan Mahallesinden Kosta veledi Yovanagi ve veledi Kosta Vitru ve İsmafon veledi Sevo nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l

muvâcehe ber nehc-i şeri şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı merkuman sırran ve alenen tezkiye havale olunduğu / Fî 3

Şâhidân-ı merkuman her biri usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân evvelen bâ-varaka-ı mestûre Kôse oğlu Hacı Yursi ve Ari oğlu Yovanagi Efendi veled-i Sunriden sırran ve ba'de ve Yovanni Efendi veledi Takir ve Batri veledi Yorki'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye maiyetinde ve mazul oldukları iş'âr ve izbar olduğunu mucibince ba'de-l hükm meblağ-ı mezkûrî müdde-i Yovani hale edâ ve teslimi merkum Oraham Efendiye tenbih olunduğu / Fî 3 Muharrem Sene 326 (M. 6 Şubat 1908)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 61

Nevşehir Kazâsının Memiş Bey Mahallesinden olub Koçhisar Kazâsında sâkine sahıbe-i arz-ı hâl marifetü'z-zat Behiye Hatun ibnetehu Hacı Ahmed bin Abdullah ba hüccet-i şeriyye vekîli mussemimi Abdulkadir Efendi ibn-i Halil kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) kazây-ı mezkûrun Tahta Camî Mahallesinde sâkin derûn-ı arz-ı hâlde ismi mezkûr zevc-i mutlak Abdullah Efendi ibn-i Eneğili Halil evvelden da'vet ve ihtara icabet etmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir nasb ve ta'yin olunan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde müekkilem mezbûre Behiye Hatun bin beş yüz bir guruş mehr-i muaccel ve bin guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Abdullah Efendinin zevce-i menkûha-i medhûl bihası iken iş bu tarihi zabtdan bir sene mukaddem müekkilem mezbûre Behiye Hatunu talâk-ı selase ile tatlîk itmekle zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ı aliyye ol meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz bir guruş iki kat elbise bin gurûş ve ceylan derisi kaplı bir sanduk altmış guruş derûninde tasaddi elli guruş ve bir altun yüzük elli guruş yedi aded francodan gömlek yetmiş guruş ve beş çift çiçekli çorap yirmi guruş ve üç yorgan döşek ve çarşaf kırk gurûş ve bir çeket ala yazma yirmi guruş ve bir işlik oyuncak on guruş ve üç işlik başlık yirmi guruş ve beş aded bez otuz guruş ve bir yağcı derûnünde on aded uçgur ve ... elli guruşun cem'an üç bin dokuz yüz yirmi bir guruş müekkilem mezbûre Behiye Hatun için hâlâ bana edâ

ve teslimi müekkil-i mezbûr Abdullah Efendiye izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak bi'l vekale matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müddeiyye-i vekîl-i mezbûrun ber vech-i muharrer müdde'âsını külliyyen inkâr eder. / Fî 8 Zilhicce Sene 325 (M. 12 Ocak 1908)

Müdde-i aleyh vekîli musahhir mezbûr Tahsin Efendi
Müddeiyeye vekîli mezbûr Abdulkadir Efendi

Müddeiyeye vekîli mezbûrun ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine havalesine. / Fî 8

Müddeiyeye-i vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendiden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri Memiş Bey Mahallesinden Dekar Mehmed bin Ali bin Mehmed ve Hafız Mehmed Nuri Efendi bin Hacı İbrahim bin Halil nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu. / Fî 8 Muharrem Sene 326 (M. 11 Şubat 1908)

Şâhidân-ı mezbûran her biri usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân evvelen bâ-varaka-ı mestûre mahalle-i mezkûrede muhtâr-ı evveli hafız Ali Efendi ibn-i Ali ve muhtâr-ı sanisi Ali bin Mehmed'den sırran ve ba'dehu Hacı Mehmed bin Osman ve Ali Hâce bin Arif'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmağın mucibince meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz biz guruşu müekkilesi mezbûre Behiye Hatun için müdde-i vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendiye hâlâ edâ ve teslimi müekkil-i Abdullah Efendiye izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye ba'de'l tenbih muharrere-i mezkûre ve nakt için asla şahidim yokdur ikâme-i beyyineden izhar-ı ahza idub talebiyle vekîl-i mezbûr mezbûr Abdullah Efendi yemin edinceğe değın eşya-ı muharrere-i mezkûre mevcut ise aynen ve müstehlek ise zimmen kıymetli olan bin dört yüz yirmi guruş dahi müekkilesi mezbûre Behiye Hatun için müdde-i vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendiye hâlen edâ ve teslimi müekkili mezbûr Abdullah Efendiye izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduğu. / Fî 14 Muharrem Sene 326 (M. 17 Şubat 1908)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 62

Nevşehir'in Tahta Camî Mahallesi'nde bi-eclid-ticare Mersin şimendüfer idaresinde arabacılık hizmetinde mustahdem iken vefât iden Adil bin Habib bin Hasan'ın verâseti babası mezbûr Habib ve vâlidesi Emine Hatun ibnetehu Mehmed'e munhasıra olduğu lede'-ş-şer'î'l-envar zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra ve versanın mezbûrundan sahib-i arz-ı hâl mezbûr Habib kazây-ı mezkûr bidayet mahkemesinde ma' kud (m) müteveffâ-yı mezbûrun merbutu Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde oğlum ve murisimiz müteveffâ-yı mezbûrun hayat ve sıhhatinde mezbûr Tahsin Efendi zimmetinde cihet-i karzından on iki gurûş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istîfâ verâsetimizle vâlidesi mezbûre Emine Hatun'a munhasıra olduğu hâlde vefât idub meblağ-ı mezkûr dahi bize mûris olup oğlum ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun bizden mâ-adâ başka vârisi ve terekesine mutihakik ahz kimesnesi olmamağla meblağ-ı mezkûrî mezbûr Tahsin Efendiden bila veraseyi hâlâ talep ederim deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müteveffâ-yı mezbûr hayat ve sıhhatinde cihet-i mezkûrenin ol mikdar guruşu deyni olduğunu ikrar ma'da verâset-i müdde'âsını inkâr eder. / Fî 28 Muharrem Sene 326 (M. 2 Mart 1908)

Müdde-i aleyh mezbûr Tahsin

Müdde-i mezbûr Habib

Müdde-i mezbûrdan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyineye havalesine / Fî 28

Müdde-i mezbûrdan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine talep olundukda her biri mahalle-i mezkûreden Rıza Efendi ibn-i Süleyman bin Ahmed ve Tevfik bin Hacı İsmail bin Mustafa nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat idub şâhidân-ı mezbûranın adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını mezbûr Tahsin Efendi dahi tasdik eylediği. / Fî 28

Mucibince müdde-i mezbûr Habib ile mezbûre Emine Hatun'un verâsetlerine ba'de'l hükm meblağ-ı mezkûrî verasan-ı mezbûrana hâlâ edâ ve teslimi mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduğu. / Fî 28 Muharrem Sene 326 (M. 2 Mart 1908)

NUMARA 63

Nevşehir Kazâsının Kaya Camî mahallesinde sâkin iken bundan otuz sene mukaddem vefât iden derzi Mustafa bin Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkuha-i metrukesi Aişe Hatun İbnetehu Mehmed Emin ile kendunden mukaddem vefât iden zevcesi Hadice Hatun ibnetehu Abdullah'dan mütevellideleri sulbîye-i kebîre kızları Fatıma ve Şerife ve yine kendinden mukaddem vefât iden zevcesi Şerife Hatun ibnetehu İbrahim'den mütevellideleri sulbîye-i kebîre kızı Aişe ve sulb-i kebir oğulları Hacı Osman ve Abdullah ve mezbûre Aişe Hatundan mütevellide sulbîye-i kebîre kızı Tayyibe'ye munhasıra bedel-i hak kabe'l kısmı mezbûre Şerife dahi vefât idub verâseti zevci metrukesi Nuri bin Ahmed ile sadrı kebir oğulları Hazım ve gaib-i anil beled Mehmed'e munhasıra olduğu lede'-ş-şer'i'l-envar zâhir ve mütehakkik olduktan sonra verase-i mezbûrundan sahib-i arz-ı hâl mezbûr Hazım ile zaat-ı marifey-i mezbûre Fatıma Kazây-ı mezkûr bidayet mahkemesinde ma' kud meclis-i şerisinde müteveffâ-yı evvel mezbûrun medyun Adil Efendi ibn-i Ali muvâcehesinde babam ve murisimiz müteveffâ-yı evvel mezbûrun hayat ve sıhhatinde mezbûr Adil Efendi zimmetinde cihet-i karzdan yirmi beş gurus alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûrî ahz ve istina verâsetimle verase-i mezbûrun munhasıra olduğu hâlde vefât idub bedel-i hak kabe'l kısmı mezbûre Şerife dahi vefât idub verâseti ber vech-i muharrer verâseti mezbûrun munhasıra ve meblağ-ı mezkûr dahi bize muris olub murislerimiz müteveffâ-yı mezbûranın verase-i mezbûrundan ma'da başka vâris ve terekelerine mütehakkik ahz kimesneleri olmamağla meblağ-ı mezkûrun hisse-i erşiyelerimizi mezbûr Adil Efendiden bi'l verâse hâlâ taleb ederiz deyu da'vâ ederler ol dahi cevabında müteveffâ-yı evvel mezbûre hayat ve sıhhatinde cihet-i mezkûrenin ol mikdar gurûşu deyni olduğunu ikrar medâyan mezbûranın ber vech-i muharrer verâset müddealarını inkâr eder. / Fî 28 Muharrem Sene 326 (M. 2 Mart 1908)

Müdde-i aleyh Adil Müdde-i
mezbûr Hazım Müddeiyye-i
mezbûre Fatıma

Müddeiyân-ı mezbûrdan ber vech-i muharrer müddealarına mutabık bit-taleb olundukda her biri Kaya Camî Mahallesinde Çolak Ağa Mustafa bin Ali bin Abdullah Mıhçı zade Mustafa Efendi ibn-i Ali bin Abdurrahman nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber nehc-i şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu.

Her biri usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture mahalle-i mezkûre imâmı hafız Ahmed Efendi ibn-i İbrahim ve muhtârı Mustafa bin hacı İbrahim ve muhtâr-ı sanisi Ali İzzed bin Ali'den sırran ve ba'dehu İsmail Efendi ibn-i İzzed ve Tahsin bin Hulisi'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idukleri iş'âr ve izbar olınan her biri mahalle-i mezkûreden Çolak Mustafa bin Ali bin Abdullah'la Mıhçı-zade Mustafa Efendi Ali bin Abdurrahman nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbat itmelerini mucibince müddeiyyân-ı mezbûranın verâsetlerini ba'de-l hükm meblağ-ı mezkûrde hisse-i erşiyelerin müddeiyân-ı mezbûran Fatıma ve Hazım'a hâlâ edâ ve teslimi mezbûr Adil Efendiye tenbih olunduğu./ Fî Gurre-i Muharrem Sene 326

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 64

Mûteriz sahib-i arz-ı hâl mezbûr Edhem'in ahz u kabza ba hüccet-i şeriyye vekîl Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Mehmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) derûn-i arz-ı hâlde mezkûretü-l ism mûteriz aleyha mezbûre Emine Hatunun vekîli merkum Orahim Efendi muvâcehesinde yedimde olan bin üç yüz yirmi seney-i maliye Şubatının yirmi beşinci günü tarihiyle müverrih vekîl-i merkumun müvekkilesi mezbûre Hatunun imza ve parmak işaretine havi iş bu bir kıta' sened-i natık olduğu üzere müekkilim mezbûr Edhem'in babası ve murisleri müteveffâ-yı mezbûrun bil cümle terekesi olan mahale-i mezkûrede kâin menzil-i mahdûd-u mezkûr üç bin beş yüz guruş ve bir kıta' bağ yüz guruş bir kat yorgan yatak elli ve iki yüzüz yorgan kırk guruş ve bir hamur leğeni otuz guruş ve on beş vukiyye evânî nuhâsî yüz elli guruş ki cem'an üç bin sekiz yüz yetmiş guruşdan mezbûrenin mehr-i olan beş yüz guruş tenzil olub mütebagi üç bin üç yüz yetmiş guruş üzerine büyük

sarfda kâin bir kıt'a bağçe bin dokuz yüz doksan sekiz guruş zamm olunarak cema'n beş bin üç yüz altmış sekiz guruşdan hissesine isabet eden dört yüz yirmi guruş on para ve mehr-i mezkûr beş yüz guruş mukabelesinde menzili mezkûreyi büyük oda demekle arif bir bâb oda ve matbahhanenin yolu olmak üzere ahz idub isbat-ı hak eylediğimizi mübeyyin iş bu mehl vazı imza eyledik deyu muharrer müekkilim mezbûrun vâlidesi üç yüz altı senesi teşrini-sani hilalinde vefât idub verâseti zevci metrukesi mezbûr Abdullah ile sadriye-i kebire kızı mezbûre Havvaana ve sadr-ı kebir oğlu müekkilim mezbûr Edhem'e munhasıra ve terekesinden Kızıltepe nam mahalde kâin bağ mahdud-u mezkûr ile dokuz içlik arî mumaltı ve on bir el peşkiri ve bir zira çuka ve üç silgi ve bir hamam takımı ve on iki yirmilik altun ve beş top kudratı yüz ve on iki penye ve yüz ve bir top cezari ve bir acem şalı ve iki yüz dirhem sim serme ve yirmi beş parça sahan ve tas ve saire ve beş lira müteveffâ-yı mezbûr Abdullah terekesinden mezbûre Emine Hatun ketb ve imza ve Karatepe nam mahalde kâin bağ mahdudi mezkûri babası hayatında techiz ve tekvin ve iskata selasen birağup ba'de'l vefât verese-i beyinlerinde rızalarına müzayede beş yüz gurûşa müekkilim Edhem'e satıp meblağ-ı mezkûrî müteveffânın iskat-ı salâtına harç ve sarf etmiştir deyu eşyay-ı muharrere-i mezkûre ile bağ mezkûru mezkûr müekkilim mezbûr Edhem'in mal ve mülkü olup ber mucib sened-i mezbûre Emine Hatun iskat-ı hak etmiştir öyle olacak ilam-ı mezkûrun tafsili ile eşya-ı muharrere-i mezkûreye tamamı ve nakd-i mezkûr beş liranın tesliminden müvekkilim mezbur Edhem'in hisse-i erşiyesini müvekkilim mezbur Edhem için hâlâ bana eda ve teslimi müvekkilesi mezbure Emine Hatuna izafetli vekili merkum Orahim Efendiye cebr ve tenbih olunmak bil vekâle matlubumdur deyu def' tasaddi eder ol dahi cevabında eşya-ı muharrere-i mezkûre hakkında mürur zaman ve izar hakkında halak-ı iradesine iddeasını hükmü mensur ve zikr olunan beş lirayı iskânda ideası ibraz etdiği senedin mahtubatına mani ve kable'l-ahz ve'l-istîfâ olduğu cihetle asla kabûl idmem bina'en âleyh hükm-ü evvel mezbûrun tasdikiyle müekkilim mezbûrenin hisse-i erşiyesini müekkilim mezbûre için hâlâ bana edâ ve teslimi müekkili mezbûr Edhem'e izafetli vekîl-i mezbûr Nuh Efendiye tenbih olunmak mezkûrede zikr ve beyan olunduğu üzere eşya-ı muharrere-i mezkûre ve müennes için asla şahidim yokdur vekîl-i mezbûr Orahim'den tehliği taleb ederim deyu sened-i mezkûr eşya-ı muharrere mezkûre virildiğini inkâr eder. / Fî 13 Zilkade Sene 325 (M. 18 Aralık 1907)

Müdde-i aleyh Vekîli Oraham Efendi

Müdde-i vekîl Nuh Efendi

Mezbûr Oraham mecliste hâzır olub derûn-i ilamda muharrer eşya ve evânî nuhâsî ve hayvanattan iki kat yatak ve üç tencere ve bir sini ve bir çamaşır leğeni ve iki yük çuval ve bir çamaşır teknesi ve diğeri bir teknesi ve on beş vukiyye ve evânî nuhâsî ve bir iteği ve bir kilim ve bir merkeb ikrar ve i'tiraf idup ma'ada eşyay-ı evânî nuhâsî ve hayvanat için bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemin verilmeğın mucibince tahtı tasarrufunda olan bir yük şilte ve iki kat yatak ve dokuz yorgan ve sekiz yastık ve bir sini ve bir çuval ve bir halı ve bir kilim ve yirmi beş vukiyye evânî nuhâsî ve nisf inek ve tosun ve bir tencere hakkında vekîli merkum Oraham Efendi vekîl-i mezbûr Nuh Efendiye bila beyyine mu'razadan men olunduğu/ Fî 23 Zilhicce

Kazây-ı nâib-i Nevşehir

Ve saniyen mûteriz vekîl Nuh Efendiden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine talep olundukta iştiray-ı malumu Hacı Efendi ve Dülkar Ali oğlu Ali Osman ve İnceoğlu Hafız Mustafa ve Revabil oğlu Hacı şahidleri olup bunlardan başka asla şahidleri olmamağla ikâmesine havale olunduğu/ Fî 23 Zilhicce Sene 325 (M. 27 Ocak 1908)

Vekîl-i mezbûr Nuh Efendi karar imhal olunduğu hâlde ikâme-i beyyineden izhar-ı acz idup talebiyle vekîl-i merkum Oraham Efendinin mükilesi Emine Hatuna bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemin verilmeğın mucibince mecellenin bin sekiz yüz otuz altıncı maddesinin fıkra-i ahiresi hükmüne tevfikân hükm vaki ve infaz olunduğu ba'de'l taksim muteriz vekîl Nuh Efendinin ber vech-i muharrer eşya ve nafaka iddi'ası hakkında mürur zaman olduğı gibi hükümeti tevcih etmediğı kendüye tefhim ve bi gayr-ı hakk vekîli merkum Oraham Efendiye muarazanın men olunduğı tezyil olunduğı / Fî 9 Safer Sene 326 (M. 13 Mart 1908)

Kazây-ı nâib-i Nevşehir

NUMARA 65

Nevşehir Kazâsının Karaca Kürd Mahallesiinde sâkin Dadı oğlu Hacı Ahmed bin Veli kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) mahalle-i mezkûrede sâkin iken bundan akdem vefât iden Dadı oğlu İsmail bin Veli'nin sulb-i sağır oğlu Şükrü'nün li-eclil husum vasisi İsmail Efendi ibn-i Ali muvâcehesinde karındaşım müteveffâ Hacı İsmail'in mucib-i tahrir olan emval-i menkul ve gayrimenkule bil cümle terekesi canib-i şeriden tahrir olunub otuz bir bin dokuz gurûş kısmı ita idulub tereke-i mezkûrun bir mucib kısım nısfı karındaşım müteveffâ-yı mezbûrun ve diğere nısfı dahi müntakil benim olub karındaşımın hayat ve sıhhatinde beraber tasarruf etmekte iken karındaşım vefât edub mecmua tereke karındaşımın deyu tahriri ve ol vecihle bila verase tevzi ve taksim olunduğu kısım-ı mezkûrenin nihayet hayat-ı tahrirde nısfı benim olduğu ona ve tahrir-i terekeye yazılmıştı tereke-i mezkûrenin mecmua-ı karındaşım müteveffânın vüriselerinin malı mûrisleri olmak üzere vasî-i mezbûr Adil Efendi'ye bi'l vesaye vâz'-ı yed eder olmağla sual olunub tereke-i mezkûrenin nısfı hisse-i şayiasından kifâyet ve hâlâ bana teslim mezbûr Adil Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında tereke-i müteveffâ-yı mezbûre bil vesaye vâz'-ı yedini ikrar ma'da müdde-i mezbûrun ber vech-i muharrer müdde'âsını inkâr eder. / Fî 11 Safer Sene 326 (M. 15 Mart 1908)

Müdde-i aleyh vasî-i mezbûr Adil Efendi

Müdde-i mezbûr Hacı Ahmed

Müdde-i mezbûr ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine/ Fî 11

Müdde-i mezbûr Hacı Ahmed'in ber vech-i meşruh müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri mahalle-i mezkûreden Kara Yakub oğlu Hafız Mustafa Efendi Ahmed Bin Mehmed ve Hafız Süleyman Efendi ibn-i Sinan bin İsmail nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î eyledikleri şâhidatleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkıyeye havale olunduğu. / Fî 11 Safer Sene 326 (M. 15 Mart 1908)

Şâhidân-ı mezbûrandan her biri usul-ü mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture mahalle-i mezkûre imâmı Ahmed Efendi ibn-i Hasan ve Memiş bin Hacı

İbrahim'den sırran ve ba'dehu Nuri ibn-i Tahsin ve Ömer bin Süleyman'dan bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunub müdde-i mezbûr Hacı Ahmed'e bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemin verilmeğin mucibince bil cümle tereke-i mezkûrenin nısfı sabıkından kifâyet ve müdde-i mezbûr Hacı Ahmed'e hâlâ edâ ve teslime ve dahi mezbûr Adil Efendiye tenbih olunduğu. / Fî 11 Safer Sene 326 (M. 15 Mart 1908)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 66

Nevşehir Kazâsının Kapucubaşı Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Havva Hatun ibnetehu Hacı Ahmed bin Süleyman'ın verâseti sadırıye-i kebir kızı Nazife ve sadr-ı kebir oğlu Mehmed Hilmi Efendi ibn-i Hacı Ataullah ve diğer sadr-ı kebir oğulları Abdulrauf Efendi ve Hafız Mustafa Raf'et Efendi ibn-i Hazım bin Hacı Fehmi'ye münhasıra olduğu lede'-ş-şer'î'l-envar zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra verase-i mezbûrundan sahib-i arz-ı hâl mezbûr Hafız Mustafa Raf'et Efendinin vekâlet-i a'mme ile ahz u kabzına ba hüccet şeri vekîl Nuh Naci Efendi ibn-i seyyid Mehmed kazya-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) zikr-i âti akar vâz'-ı yed beyyine adl ile şeri sabit ve hükmü şeri la hak olan verase-i mezbûrundan derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûrundan mezbûr Mehmed Ali Efendiye olunan da'vet ve ihtara icabet itmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir nasb ve ta'yyin olunan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde müvekkilim mezbûr Hafız Mustafa Rafet Efendinin vâlidesi müteveffâ-yı mezbûrenin hayat ve sıhhatinde babası Hacı Ahmed'in murus-u mustekaline malik ve mutasarrıf olduğu kazây-ı mezkûr çarşısında kâin Niğdelioğlu hanı ve diğer Arif bir taraftan müftahihane bir taraftan Tuzcuoğlu Hanı ve iki taraftan tarik-i âmm ile mahdut bir bâb hanım on altı akce itiyarı ile iki akce param bedel-i hususi ile üç yük şilte yüz gurûş ve iki sedir halısı yüz yirmi gurûş ve dört halı seccade üç yüz gurûş ve dört kara kilim üç yüz yirmi gurûş ve bir kara seccade yirmi beş gurûş ve üç yasdıklı yer örtüsü altmış gurûş ve on sekiz viskon yasdık yüzü altmış gurûş ve on sekiz yün mamûlü yasdık iki yüz guruş ve yer ziyası yüz guruş ve bir kebir kazğan altmış ve bir küçük kazğan elli gurûş ve iki testi otuz gurûş ve yirmi sahan yüz gurûş ve bir sini seksen gurûş ve iki

kilit ve iki ibrik elli beş gurûş bir kebir bikter kilit iki yüz gurûş bir samur leğen otuz gurûş ve bir menkul elli gurûş bir dizi ayna yüz gurûş ve bir sandık ve beş kat don ve gömlek yüz gurûş cem'an iki bin kırk gurûş terekesi ba'de ... verase-i mezbûrun mûrisi olmuş iken tereke-i mezkûreye vekîl-i mezbûrun müekkilim mezbûr Mehmed Hilmi Efendi fuzûli ve bi gayr-ı hakkın vâz'-ı yed müekkilim mezbûrun hisse-i erşiyesini virmekden imtina eder olmakla sual olunub eşya-ı muharrere-i mezkûre ile han-ı mezkûrun akce yarım yol hisse-i erşiyesiden her bil-hesabı şimdiye kadar makbuz olan bedel-i icarından müekkilim mezbûr Hafız Mustafa Raf'ed Efendinin iki sehmi hisse-i erşiyeye-i şer'iyyesinden keyfiyet ve müekkilim mezbûr için hâlâ bana edâ ve teslimi müekkilim mezbûr Mehmed Hilmi Efendiye izfetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak bi'l vekâle matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müdde-i vekîl-i mezbûrun bize muharrer müdde'âsını inkâr eder/5 Saferü- l hayr Sene 326 (M. 9 Mart 1908)

Müdde-i aleyha vekîl-i mezbûr Tahsin Efendi

Müdde-i vekîl Nuh Naci Efendi

Müdde-i vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendi ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine/ Fî 5 Safer Sene 326 (M. 9 Mart 1908)

Müddi vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendiden ber vech-i meşruh müddeasına mütabık beyyine talep olundukda vekîl-i mezbûrun müvekkili mezbûr Mehmed Hilmi Efendi i'tiraf itdiği hâlde isbat idmeyin ve idemediği takdirde mezbûr Mehmed Hilmi Efendiye bunun için virilmek üzere hükm-ü gıyaba virilmesini talep ederim / Fî 5

Müdde-i vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendinin talep vakî müekkin görülmeyi mucibince müekkilim mezbûr Mehmed Hilmi Efendi iraz itdiği hâlde isbat itmekle ve isbat itmediği takdirde yemin idinceye değin eşya-ı muharrere-i mezkûre mevcut ise isbat müstakillen ise zaman-ı kıymetleriyle han-ı mezkûrun iki akçe param ba'de'l hususu şahsisi ve mütrakim bedel-i ra'iden mütehakkik bil-hesaba müdde-i vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Hafız Mustafa Raf'et Efendinin iki sehmi hisse-i erşiyesinden keyfiyet müekkil-i mezbûr Hafız Mustafa Raf'et Efendi için müdde-i vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendiye hala eda ve teslimi müvekkil-i mezbûr Mehmed

Hilmi Efendiye izafetli vekil mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduğu./ Fî 5 Safer
Sene 326 (M. 9 Mart 1908)

Kazâ-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 67

Nevşehir Kazâsının Eskil Mahallesinde sâkin zikr-i ati akar vâz'-ı yed beyyine adl ile şeri sabit ve mütehakkik olan sahib-i arz-ı hâl Ali bin Mehmed kazâyı mezkûr mahkemesinde (m) mahalle-i mezkûrede sâkin iken bundan akdem vefât iden Aişe Zehra Hatun ibnetehu Yusuf bin Abdullah verâseti li-ebeveyn kız karındaşı gaib-i ani'l-beled Aişe li-ebeveyn er karındaşı münayi sulbî kebîr oğlu Seyyid Mehmed Efendiye munhasıra olduğu lede'-ş-şer'î'l-envar zâhir ve mütehakkik veraset-i mezbûrundan derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Seyyid Mehmed muvâcehesinde mahalle-i mezkûrede kâin bir taraftan absarlı menzili ve bir taraftan bir nakşiroğlu Emin menzili ve iki taraftan tarik-i âmm ile mahdut dükkânı bir bâb ve tahdalı üç bâb oda ve bir mikdar avlu ve müstemilad saire-i malumiyye havi bir bâb mülk-ü menzil mülkü ve metsuh mahalle-i mezkûreden Çakır Abdullah oğlu Hacı Hasan olub ba'dehu vefât verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Rabîa Hatun ibnetehu Hasan ve diğer zevce-i metrukesi Aişe Zehra Hatun ibnetehu Yusuf ile diğer vârislerine munhasıra olduktan sonra menzil-i mahdud-u mezkûru verâseti karzı mezbûran Rabîa Hatun ve Aişe Zehra Hatun mihirleri mukabelesiyle terk ve her biri mensuf olub iş bu tarihi zabtdan on dört on beş sene mukaddem mezbûre Rabîa Hatun menzil-i mahdud olan nisf hisse-i şayiasını bin yüz elli gurûştan merku' makbuz mukabelesinde bana bağ ve temlik ittiğinde ben dahi iştira ve karz ve kabûl ve ol vecihle taht-ı tasarrufunda iken mezbûre Aişe Zehra Hatun dahi menzil-i mahdud mezkûru diğer nisfında hisse-i erşiyesini bundan altı sene mukaddem bin beş yüz gurûş temlik merku' makbuz mukabelesinde bana bağ ve temlik virdiği huzul ve kabûl idub bu kami mamulleri huzurumda tekrar etdikden sonra mezbûre Aişe Zehra Hatun hâlâ ziyade ve sehimde secil ve şerriyesinde bulunduğundan bir müddet sonra menzil-i mahdud mezkûrde vefât idub verâseti kız karındaşı gâib mezbûre Asiye ile mezbûr Seyyid Mehmed Efendiye munhasıra menzil-i mahdud mezkur dahi gâibiye-i mezbûre Aişe ile mezbûr Seyyid Mehmed Efendiye muris olmak üzere zikr-i

müteveffâ-yı mezbûreye canib-i şeriden tahrir ve menzil-i mahdut mezkûr-u dört ay münadi ustasıyla sevk-i satında mezbûre ve inkıza lede-l mezbûr Seyyid Mehmed üzerine malı olmayıb rabîf olduğundan ihasıyla âbit dairesinde müdhayed menzil-i mahdut mezkûru temlik-i ve şahsı zuhurunda bana ihtarname tebliğ olunmuş ise de menzil-i mahdut mezkûr biz dahi malı mülkü müşteram olduğundan bi hakk-ı vâz'-ı yed ederim deyu da'vâ eder ol dahi cevabında menzil-i mahdut mezkûr murisimiz müteveffâyeye mezbûrenin hayat ve sıhhatinde müstakillen mal ve mülkü olub ba'de vefata kız karındaşı gayibiyye-i mezbûre Aişe ile bana muris olub mezbûr Aişe gaib olmağla muris-i mezbûrun mucib tahrir olunan terekesi canib-i şeriden sürur ve menzil-i mahdut mezkûr dahi mahalle-i şer'iyeden usul kanuna dairesinden dört ay ziyade olub bedel-i mukdesiyle bana ahal olunub mamule-i ferağasının icrasunun yatırılan tezkere üzerine müddeiyye-i mezbûrenin bi-hakkıl şeride tehir-i terk ve imza ile muamelesi ita ve muvakkak tapu 'am ve razi mamuri tarafını bana ita olundu müracat itmekle fasıla ederken sekut-u ihtiyar itdiği hakkı olmadığına delalet eder deyu defi tasaddi ve müdde-i mezbûrun menzil-i mahdut mezkûrun nısfı ve Rabîa Hatundan nısfı ve Aişe Zehra Hatundan şerren müdde'âsını inkâr eder./ Fî 20 Safer 326 (M. 24 Mart 1908)

Müdde-i aleyh mezbûr Seyyid Mehmed Efendi

Müdde-i mezbûr Ali

Müdde-i mezbûr Ali ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine/ Fî 20

Müdde-i mezbûr Ali'den ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri mahalle-i mezkûreden Hacı Osman Usta bin İbrahim bin Osman ve Seyyid bin Hacı Ahmed bin Hacı Hasan ve Mehmed Bey ibn-i Süleyman bin Ahmed ve Hacı Hüseyin bin Kadir bin Hacı Yusuf ve Dobadalı Memiş Hulusi bin Hafız Ali bin Memiş ve Muta oğlu Mustafa bin İsmail ve Salih Taci Samed bin Ali Osman ve şarklı Mehmed Çavuş oğlu Mustafa bin Ali nam kimesneler şahidleri olub bunlardan başka asla şahidim yokdur deyu mahsar-ı şuhûd etdikden sonra ikâmesinden bedel- hulûl mezbûr Hacı Osman usta hicarında vefât iden Çakır Abdullah oğlu Hacı Hasan babasını dedesini bilirim on sene evvel eski iyali-sururundan aldı nıfzı gıyabının birinin ve nısfı Aişe'nin kendu şartıyla Ali'ye virdiği yüklük mamulesi hazuran kırk elli adım içinde takrir virdi Aişe vefât itdi babasını

dedesini bilmem deyu mezbûr Seyyid tapuya varıldığından oğlan üzerine varmak kendi kadıya götürdü Aîşe vâlidesi babası dedesini bilmem deyu ve mezbûr Mehmed'in tapu yokluğu zamanında Aîşe'nin babası Abdullah dedesini bilmiyorum sualiyle bin beş yüz gurûş virdim parasını tamâmen aldum deyu mesuliyedini ve mezbûr Hacı Hüseyin'e olur yazıldığını âli geldi o da bana yazacaksınız dedi bizde kadıya tekrar dedik Aîşe evladı babasını dedesini bilmem deyu ve mezbûr Dobadalı Memiş Hacı bin Derviş bilmem deyu mezbûr Muta oğlu Mustafa Aîşe karı dediler bir karı Ali bin Osman Derviş Aîşe evladı baba ve dedesini bilmem deyu mezbûr bi gayr-ı hakk Samed Ali'ye on beş yirmi senede ol hanede ... bu hacenin vârisi Aîşe bin Ali'ye virdim deyu Aîşe'nin baba ve dedesini bilmem deyu mezbûr şarklı Mehmed Çavuş oğlu Mustafa tapu pazarlığından haklarının Aîşe abaya istidaları oralara bu haneye bu çocuğu virdim deyu Aîşe'nin babasını ve dedesini bilmem deyu her biri yekdiğerine beni muhalif ve muteveffate mezbûrenin babası ve dedesi isimleri ve zâtlarını bilmediğini beyanla ifadeleri kabûl mani' olub başka şahidleri olmayub taleb-i tehlif dahi olmadığı / Fî 27 Safer 326

Müdde-i mezbûr Ali dâvâ-i mezkûresiyle mezbûr Seyyid Mehmed Efendiye bilâ beyyine mûarazadan bedel-i mani menzil-i mahdud mezkûrdan kifâyet vecihle mahallinde mezbûr Seyyid Mehmed Efendi ile gaibiyye-i mezbûre Aîşe'ye hâlâ edâ ve teslimi müdde-i mezbûr Ali'ye tenbih olunduğu/ Fî 27 Safer 326 (M. 31 Mart 1908)

Kazâ-ı nâib-i Nevşehir

NUMARA 68

Nevşehir Kazâsına tabî Tuz Karyesinde sâkine sahîbe-i ar'zuhal marifetü'z-zat Fatıma Hatun ibnetehu Hacı Osman kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) yine karye-i mezkûrede sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr zevc-i mutlak Bekir bin Yusuf'a olınan da'vet ve ihtara icabet eylemeyûb hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir nasb ve ta'yin olınan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Bekir bin gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dâhilim olub beynimizde hüsn-ü muaşeretimiz olmamağla iş bu tarihi zabtdan iki

sene mukaddem mahzar-ı şuhûdda beni talâk-ı selase ile tatlık itmekle mezbûr Bekir'in zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ı aliyye mehr-i müeccel mezkûr bin guruşu hâlâ bana edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Bekir'e izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müekkile-i mezbûrenin ber vech-i muharrer müdde'âsını inkâr eder. / Fî 6 Şevval Sene 325 (M. 12 Kasım 1907)

Müdde-i aleyh vekîl Tahsin Efendi

Müddeyye-i mezbûre Fatıma Hatun

Müddeyye-i mezbûre ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesidir.

Müddeyye-i mezbûre Fatıma Hatun ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri karye-i mezkûrenin imâmı Mehmed Efendi ibn-i Hacı Süleyman bin Mustafa ve Hatib oğlu Ömer bin Emin bin Süleyman ve Aziz Ağa ve Emir Süleyman oğlu Süleyman şahidleri olub bunlardan başka asla şahidim yokdur deyu mahzar-ı şuhûdda ikâmesine sual olundukdan sonra şuhûd-u mezbûrdan mezbûr imâm Mehmed Efendi vekîli mezbûrun müekkili mezbûr Bekir zevcesi müddeyye-i mezbûre Fatıma Hatunu iki def'a terk eylediğine ve mezbûr Ömer dahi mezbûr Bekir zevcesi müddeyye-i mezbûre Fatıma Hatuna üçden dokuza şart itdim boşadım deriken bi'l muvâcehe ber nehc-i şer-i edâ-i şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı mezbûr sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu/ Fî 6 Şevval Sene 325 (M. 12 Kasım 1907)

Şâhidân-ı mezbûran usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân zatları ârifân Bekir bin Hacı Emin ve Hacı Gaffar oğlu Hafız Ömer'den sırran ve ba'dehu Hasan Efendi ibn-i Mehmed ve Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Ahmed'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde eyledikleri işar ve iz'ar olunmağın mucibince müddeyye-i mezbûre Fatıma Hatun vekîl-i mezbûrun müvekkil-i mezbûr Bekir'in meyane olduğunu ba'del hükm mehr-i müeccel meblağ-ı mezkûr bin guruşu müddeyye-i mezbûre Fatıma Hatuna hâlâ edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Bekir'e izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendi'ye tenbih olunduğu/ Fî 15 Saferü-l Hayr Sene 326 (M. 19 Mart 1908)

NUMARA 69

Nevşehir Kazâsına tabî Eneği Karyesinde sâkine sahibi-i arz-ı hâl ma'rifetü-z zat Hayriye Hatun ibnetehu Mustafa bin Ali'nin ahz u kabzı ba hüccet-i şeriyye vekîli Oraham Efendi veledi Yordan Kazâyı mezkûr mahkemesinde (m) zevc-i mutlaki karye-i mezkûrede sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Kırbıyık oğlu Bekir olınan da'vet ve ihtara icabet etmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir ta'yin olınan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa mahzarında ve takrîr-i kelâm ve tâ'bir ani'l-merâm idub müekkilem mezbûre Hayriye Hatun ile vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Bekir'in mukaddema zevciyat beyinlerinden nikâh kâin iken firaşından hâsıl ve müekkilem mezbûre Hayriye Hatundan mütevellid bir yaşında sulb-i sağîr oğlu İbrahim müekkilem mezbûre Hayriye Hatunun bi-hakkı-l hizane hecir ve terbiyesinde nafakaya muhtaç olmağla sağîr-i mezbûr İbrahim için babası mezbûr Bekir üzerine kîbel-i şer'den mikdar-ı kifâye meblağ-ı karzı takdir olunmak bi'l vekâle matlubumdur deyu da'vâ eder / Fî Gurre-i Rebiu-l evvel Sene 326 (M. 3 Nisan 1908)

Müdde-i aleyh vekîli musahhir Tahsin

Müddeiyye-i vekîl-i Oraham Efendi

Hakikat-ı hal müdde-i vekîl-i mezbûrun takrir-i meşruh vaka' mutabık ve zikr-i âti meblağ-ı karar ma'ruf idub sahihatü-l kelimatdan Ömer Derviş Efendi ibn-i Mehmed ve İbrahim Efendi ibn-i Ali ihbârlarıyla zahir ve mütehakkik olmağın sağîr-i mezbûr İbrahim için babası mezbûr Bekir üzerine iş bu tarihi kitabdan yevmî altmış para nafaka karz ve takdir olunub meblağ-ı mefruz mezkûru sağîr-i mezbûr İbrahim'in nafaka ve kisve biha vesair levazım-ı zaruriyesine harc ve sarfa lede-l ikdizâ astıdaneye inde-z zafer vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Bekir üzerine rucu müddeiyye-i vekîl-i merkum Oraham Efendinin müekkilesi mezbûre Hayriye Hatuna canib-i şeriden izin virildi / Fî Gurre-i Rebiu-l evvel Sene 326 (M. 3 Nisan 1908)

NUMARA 70

Nevşehir Kazâsının Kapucu Başı Mahallesinde sâkin sahib-i arz-ı hâl mahzar Mustafa Efendi ibn-i Mehmed Ali kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) Camî-i Âtik Mahallesinde sâkine derûn-i arz-ı hâlde mezkûreti-l ism Zeyneb Hatun ibnetehu Kamil oğlu Ahmed olunan da'vet ve ihtara icabet itmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir nasb ve ta'yin olunan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde vekîl-i mezbûrun müekkilesi mezbûre Zeyneb Hatun bin bir guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhûl biham olub firaşından hâsıl ve mezbûre Zeyneb Hatundan mütevellid sulb-i saġîr oġlu bir yaşında Mehmed Zihni'yi alub mesken-i şeri olan menzilimden izinsiz huruc idub zikr olunan camî mahallesinde kâin karındaşı Hamdi'nin menziline ikâmet ve inkıyad huruc itmekle sual olunub mahalle-i mezkûrede kâin mesken-i şeri menzilime gelüb kelevve bana ita'at ve inkıyad ve hukûk-i zevcite mûra'at itmek üzerine müekkilini izafetli vekîl Tahsin Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında inkâr eder / Fî 5 Rebiu-l evvel Sene 326 (M. 7 Nisan 1908)

Müdde-i aleyh vekîl Tahsin

Müdde-i mezbûr Mustafa

Müdde-i mezbûrun ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyine taleb olundukda i'tiraf-ı vukufunda isbat etmek üzere hükm-ü gıyaba taleb eder / Fî 5

Taleb-i vaka' muvakat olmaġla müekkilesi mezbûre Zeyneb Hatun zevci müdde-i mezbûrun mesken-i şeri olan menziline girib zevci müdde-i mezbûr Mustafa Efendiye kelevve itâ'at ve inkıyad ve hukûk-i zevcine mûra'at itmek üzere müekkilesi mezbûre Zeyneb Hatuna izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduġu / Şehri Rebiu-l evvel

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 71

Ma'ruz-u sahib-i arz-ı hâl mezbûr Edhem'in ahz u kabzı ba hüccet-i şeri vekîli Nuh Efendi ibn-i Seyyid Mehmed (m) ma'ruz-u aleyha derûn-i arz-ı hâlde mezkûreti-l ism mezbûre Emine Hatunun vekîl-i merkumu Oraham Efendi muvâcehesinde üç yüz tarihinde vefât idub Közeoğlu Hafız Osman bin Hafız Ahmed'in zevcesi mezbûre Emine Hatunun mehr-i müeccel ve muaccel sekiz yüz guruş ve hisse-i erşiyesi üç yüz altmış yedi guruş ve kızı Ümmü Gülsüm'den yedi yüz altı guruş olmasından üç yüz doksan sekiz guruşun cem'an iki bin üç yüz elli bir guruş alacak mukabilinde ve Hacı Hafız Osman'dan muntakil Raşid Beğ mahallesinde ka'in üç bâb odaya bir bâb haneye otuz liraya bey ve semanı ahz ve arazi cihetinden kendusine hisse-i erşiye kendusine intikal itmeyub yirmi beş seneye müteceviz el yevm müekkilem ba tapu mutasarrıf alacak da'vâlarının mahkeme-i nizamiyede ru'yet ve fasıl idilmesi hususu meclis-i mahsus vekale kararı ile on yedi mart üç yüz dört tarihinde irade-i seniyye cenab-ı padişahî şerif müteallik buyurulan tahrirat iktizâsından mahkeme-i nizamiyede ru'yet edilmesini ve hisse-i erşiyesini kâmile ahz eylediğinden muaraza ve ikâmesinin maniğ ... almış olduğu sekiz yüz elli dokuz guruşun istidadıyla müekkilem için bana teslimi ve müteveffânın yalnız mezhur bir bağ ve bir hane vuku bekayide bir katme bağ ve başka birisi yukarda duyduğumu tasaddi eder ol dahi cevabında müekkilem mezbûre Emine Hatunun iki bin beş yüz guruş mehrinden sekiz yüz guruş ikrar mutebakisini izhar iştirâ eylediğini emlak ve arazi tereke-i müteveffâdan olub verese muvâcehesinde icab ve kabûliyle şeri makamı olduğu ve zikr olınan kubkalede bağ ve müekkilem mezbûrenin babasından mûris mustakil mal olduğu ber-nehc-i şer'î sebat ve hükm-ü şeri la hak olub eşya-ı menkul dahi mevcut olduğun ikrar ve i'tiraf idub alacak da'vasının mahkeme-i nizamiyeye aid olduğuna dair i'trazi dahi gayri vaid mahkeme-i şerinin secil-i zaifinden olduğundan i'tirazat mesrudenin reddiyle hükm olan tasdikini talep ederim deyu def-i tasaddi eder Fî 6 Rebiu-l evvel Sene 326

Müdde-i aleyha vekîli Oraham Efendi

Müdde-i vekîli Nuh Efendi

Ledi'e-l muraca mecellenin bin sekiz yüz otuz altıncı maddesinin fıkra-i ahiresinde da'vaya defa tesbit itmediğini veya idupde defa' salih olmadığı takdirde hükm-ü vaki

infaz ve icra kılınır deyu muharrer ve mestur olduğuna binâen matruz-u vekîl Nuh Efendinin takdir-i meşrusu üzere tasaddi eylediği defa‘ salih cevab-ı şeri olmadığı kendüye tefhim olunub mucibince hükm-ü evvel tasdik ve infaz matruzu a‘leyha vekîl Oraham Efendiye ba şer’i muarazadan men‘ olunduğu tezyil olundu / Fî 6 Rebiu-l evvel Sene 326

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 72

Nevşehir Kazâsı hapisanesinde muvaffak evveli mezkûre tabi Akçaşar Karyesinden sahib-i arz-ı hâl Müezzîn oğlu Hacı Mehmed bin Mustafa kazâ-ı mezkûr mahkemesinde ma‘kud (m) kazâ-ı mezkûre tabi Melegubi karyesinde sâkine derûn-i arz-ı hâlde mezkûreti-l ism ma‘rifetü’z-zat Meryem ibnetehu Osman muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan bir sene mukaddem mezbûre Meryem tefsini karye-i mezkûrede ka’in odamızda vaki‘ karındaşım karısı ve Niğde’nin Kiredere karyesinden Yusuf bin Osman ve Hasan bin Receb şahidlerim vekîlim babam mezbûr Mustafa ve karındaşım Ca‘fer ve Niğde’nin Alay karyesinden Feyzullah bin Mustafa hâzır oldukları ve mezbûrenin baba ve atası ve akraba-ı ta‘likatları ve karyelerinden kimesneleri olduğu hâlde Niğdeli İzzed Efendi muvâcehesinde beş yüz elli bir guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle bana tezevvuc ve tekti‘ ve nidaz-ı kabûl-u zul idub mezbûre Meryem zevce-i menkûha-i medhûl biham iken diger zevcem Hayriye ibnetehu Mevlud ile imtizac itmediklerinden karyemizden karar ve zikr olunan Melegubi karyesinde babası mezbûr Osman’ın menziline olub kendusine suret-i cebiride karar itdirdiğim cihetle aleyhime ikâme olunan ceza ve edâsından naşi hakkımda sadır olan ihzar mezkûresi üzerine muvaffaku-l yedimde mezbûre zevce-i menkûha-i medhûl biham olduğundan karyemde ka’in menzilime kelub kelvela bana itaa‘t ve inkıyad ve hukûk-i zevcine mura‘at itmek üzere mezbûre Meryem’e cebir ve teslim olunmak muradımdır deyu da‘vâ eder ol dahi cevabında bundan bir sene mukaddem zikr olunan Melegubü karyesinde ka’in menzilimiz kenarda ve komşularımız uzakda ve anam ve babam bulunmadığı bir sırada leyl istihak-ı radelerinde mezbûr Hacı Mehmed ve babası mezbûr Mustafa ve karındaşı mezbûr karz-ı Süleyman hanemize havi ve deyni cebir ifrası bulunan Akçaşar karyesine

götürüb yed hanenin devrinin zul üzerinden kabûl geldikleriyle mezbûr Hacı Mehmed Bekir beni izale ve ihdika ve namusu idub akıbet yerimde bulub karyemize geldim ve ikmali namusum için da'vâ itdim deyu akdi nikâhını inkârla noksan bekâretimi taleb ederim deyu def' tasaddi eder / Fî 18 Şehri Rebiu-l evvel Sene 326 (M. 20 Nisan 1908)

Müddeyye-i aleyha mezbûre Meryem

Müdde-i mezbûr Hacı Mehmed

Tasaddi eylediği defaatle mikaran mezbûr Hacı Mehmed'in takrir-i meşruhu üzerine tasaddi eylediği da'vası ilam-ı cebir mevcut ve mezbûre Meryem'in babası ve akraba-i ta'likatından ve karyesinden kimesne bulunmaması ve hane rızasına delalet iden karyesi heyet-i asitanesinden mani' şeri ve tatbisi olmadığıнын izinname-i âlemi tabir olmadığı ve akd-i nikâh maruf olmadığı üzere zevcinin karyesinde olacak lazım gelirse zevcimin karyesinde kavi bulması ve mezbûre Meryem'in mani bulunmadığı mezbûre cebir ve ekserisi ile itiraz eylediği iştirah ve müddeyye-i mezbûre bulunan mezbûre Meryem'in nefasi tezkiresi olub itdiği mecruh akd-i nikâh şer-i mesmu bil nafakaya tâ'ien olmadığı kenduye tefhim olunub mezbûre rızasıyla akd-i nikâh olunduğuna taleb tehlif olmamağla mucibince müdde-i mezbûr Hacı Mehmed da'vâsı mezkûresiyle mezbûre Meryem üç yüz yirmi münarımdan ba'del mani nizamnamesi tabîlkâr ciheti başka husul ve hükm olunub iktizâ eylediği/ Fî 18 Şehr-i Rebiu-l evvel Sene 326 (M. 20 Nisan 1908)

Kazâ-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 73

Nevşehir Kazâsının Herekli Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Sofulu Yusuf oğlu Yusuf bin Hasan'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma Hatun ibnetehu Mehmed ile sulbîye-i kebîre kızı Aişe ve zevc-i mutlakından mütevellid sulb-i kebir oğlu Hasan'a munhasıra bedel-i hak kabe'l kısmı mezbûre Fatıma Hatun dahi vefât idub verâseti zevc-i metruku Ali bin Ahmed ile sağîre-i kebir kızıları mezbûre Aişe ve Şerife'ye munhasıra bedel-i hak kabe'l kısmı mezbûr Hasan dahi vefât idub verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma Hatun ibnetehu

Molla Seyyid Mehmed ile sulbîye-i kebîre kızı diğeri Aîşe ve sulb-i kebir Yusuf'a munhasıra olduğu mahzar-ı zımmem cadesi şuhûd-u adl ile şeri sabit ve mütehakkik olduktan sonra verase-i mezbûrundan sahîbe-i arz-ı hâl marifetü'z-zat mezbûre Aîşe'nin ahz u kabzına ba huccet-i şeri vekîl Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Mehmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) zikr-i ilamıyla vâzu'l-yedi beyyine adl ile şeri sabit ve mütehakkik olan mahalle-i mezkûreden derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Körük Ahmed bin Hüseyin bin Abdullah'ın kezâlik ahz-u kabzı ba hüccet-i şeri vekîl Orahim Efendi veledi Yordan muvâcehesinde ve iş bu tarihi zabtdan cadesine mukaddem vefât iden müekkilem mezbûre Aîşe'nin babası ve murisi müteveffâ-yı mezbûrun hayat ve sıhhatinde yedinde mustakil mal ve m lk  olan mahalle-i mezkûrede kâin bir taraftan mezbûr Körük Ahmed menzili ve bir taraftan Hacı Memiş menzili ve bir taraftan Ali oğlu ve taraf-ı rabî tarik-i  mm ile mahdud tahtalı    b b oda ve bir mikdar havlu müştemilat-ı saire-i malumeye m lk  menzil ba'de vekat müekkilem mezbûre ile karındaşı mezbûr Hasan muris olub menzil-i mahdud ve mezkûru beyinlerinde iktisam ve bir selas hisse-i erşiyesini karındaşı mezbûr Hasan menzil-i mahdud mezkûrede olan iki selase hisse-i ma'yinesini vekîl-i mezbûrun müekkili mezbûr Körük Ahmed sahn-i malum bağ ve teslim idub mezbûr Ahmed müekkilem mezbûrenin menzil-i mahdud ve mezkûrede olan selas-i hisse-i ma'yinesini fuzûli ve bi gayr-ı hakk zabt v z'-ı yed eder olmağla sual olunub menzil-i mahdud-u mezkûrun selas-i hisse-i ma'lum maiyesinden kefiyed ve mahallemizde müekkilem mezbûre Aîşe içun hâlâ bana edâ ve teslimi müekkili mezbûr Körük Ahmed'e izafetli vekîl-i merkum Orahim Efendiye tenbih olunmak bi'l-ve kale matlubumdur deyu da'v  eder ol dahi cevabında evvelen müdde-i vekîl-i mezbûrun müekkilesi mezbûre Aîşe'nin verâset-i müdde'âsını inkâr ve müdde-i vekîl-i mezbûr şuhud-u adl ile sebat idub vesaye yedimde olan üç yüz yirmi iki senesi kanunievvelin altıncı günü tarihli muverrih muvakat bir katme tapu ilamı yevmi malımın ve mutasarrıfı olub mezbûrenin pederini vefâtı ise on beş sene mutecaviz olub mürur zaman olduğu cihetle da'vâsının reddini talep ederim deyu def' tasaddi ve müdde-i vekîl-i mezbûrun tasdik icar müdde'âsını inkâr eder/ F  10 Cemaziyel ahir Sene 325 (M. 21 Temmuz 1907)

Müdde-i aleyh vekîli Orahim Efendi

Müdde-i vekîli Nuh Naci Efendi

Müdde-i vekîli Nuh Naci Efendi ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyine havalesi

Müdde-i vekîl Nuh Naci Efendiden ber vech-i muharrer tasdik-i icar müddeasına mutabık beyyine talep olundukda mahalle-i mezkûreden meyancı Halil İbrahim oğlu Yusuf ve Kuşcu Emin bin Abdullah bin Mevlâ Mehmed ve Tatar oğlu Süleyman bin Ali bin Ahmed ve Can oğlu Hasan ve Hacı Memiş oğlu Derviş ve Köle karısının Ömer ve Hacı Köse Hasan ve Koca Başın Veli ve Mustafa ve oğlu Ahmed ve Hacı Osman oğulları İzzet ve Mehmed ve Ali ve Tahta Camî Mahallesinden Koç Sami oğlu Mehmed ve Hacı Abdürrezzak oğlu Tahsin ve Ahmed şahidlerim olub bunlardan başka asla şahidim yokdur deyu huzur-u şuhûd itdikten sonra şuhûd-u mezbûrundan mezbûrun Karşıcı Emin ve Tatar oğlu Süleyman nam kimesnelerin ber tafsil mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehadetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu/ Fî 28 Rebiu-l evvel Sene 325 (M. 11 Mayıs 1907)

Şâhidân-ı mezbûran her biri usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture mahalle-i mezkûre imâmı Hafız Fehmi Efendi ibn-i Hacı Ömer ve muhtâr-ı hafız Osman Efendi ibn-i Mustafa'dan sırran ve ba'dehu Ali bin Mustafa ve Hacı Mustafa bin Ömer'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idukleri iş'ar ve izbar olundukdan sonra vekîl-i merkum Orahim Efendi müekkilim mezbûr Körük Ahmed Hasan bin Yusuf'un hayatında on sekiz yirmi sene mukaddem müddeiyye-i mezbûre Aîşe hisse-i şayiasından mukabil Kolaklı nam mahalde kâin ma'lumu-l hudud bağın nısfını beş yüz guruş tesmiye idilerek istika-i hak idub medhurluğu bir sene akdem mezbûr Hasan'ın vefâtından sonra oğlu Yusuf'la mezbûre istikad-ı hak itmediğinden ba tevasat malımın Karayazı nam mahalde ka'in malumu'l hudud bir katme bağ ile bir kat yatak üzerine sai' bedel-i sai' mezkûru ahz ve kabz idub mezbûr Yusuf babası müteveffanın hayatında mazbure Aîşe hisse-i mezkûresini iştikar-ı hak eylediğini kerede vefâtından sonra oğlu Yusuf'dan ahz itmekle ca'iz olmadığından müdde-i vekîl-i mezbûrun müekkilisi mezbûre Aîşe'nin müekkilim mezbûre husumet tevcih itmez da'vası olduğu hâlde gasbdan da'vâ itmek lazım gelur duyu def-i tasaddi ve müdde-i vekîl-i mezbûr dahi cevabında defa' merkumdan müekkili mezbûr Körük Ahmed müekkilim mezbûrenin menzil-i mahdud mezkûrde olan selase hususunu şeraye talep olub müekkilim mezbûre

evvelce iştikar-ı hak itseydi şeraye taleb olmaz idi deyu defa' merkurumun ber vech-i muharrer müdde'asını inkâr eder/ Fî 21 Zilhicce Sene 325 (M. 25 Ocak 1908)

Müdde-i vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendi

Da'vaî vekîl-i merkurum Oraham Efendi

Da'va-î merkurum ber vech-i muharrer def' mddesiyle beyyineye havale / Fî 21

Da'vaî merkurum Oraham Efendi ber vech-i muharrer def' müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda evvelen mtevfıfa Hasan'ın oğlu Yusuf'la bir kat yatak ve bir bağ hıfzında şahidlerim mahalle-i mezkûreden Kşektaşlı Kara Ahmed ve Kâhya Oğlu Hafız Ahmed ve şebni oğlu Hacı Hafız ve Topal Ahmed ve Karacakürd mahallesinden Tereci oğlu Bekir ve Saniya mtevai Hasan'ın hayatında Kolaki nam mahaldeki bağ hakkında mahalle-i mezkûreden yine Molla Hasan ve Camî-i Cedîd mahallesinden Hacı Ömer zevcesi Ümmügülsüm ibnetehu müezzin Hüseyin nam kimesneler şahidleri olub bunlardan başka asla şahidleri olmadığı beyan vesaire idukden sonra ikâmesine havalesine/ Fî 21 Zilhicce Sene 325 (M. 25 Ocak 1908)

şâhidân-ı mezbûran mezbûr Derviş bin Hacı Memiş bin Hüseyin mutmaki Yusuf bin Yusuf dedesini bile bilmem ben ol vakt ziyade yok idim Hasan babanın malından kız karındaşım Aişe'ye yirmi sene mukaddem bir göz ev verdi Aişe onu terk itti Hasan'da ona bedel bir bağ virdi deyu mezbûratan Emine Hatun ve Ümmügülsüm Hatun on yedi on sekiz yirmi sene evvel malını böldüler evi beş yüz guruş ve bağı da beş yüz guruş duttular Aişe edây-ı terk itdi Kolaklıda yarım bağ virdiler Aişe'de aldı deyu ve mezbûr Kşektaş Kara Ahmed bin Osman bin Hüseyin Yusuf oğlu Hasan dedesiyle bi'l menzilin malını terk etdikden sonra orada bulundum bu da'vâyı iden karyı babasından hisse-i erşiyesine mukabel bir kat yatak ile bir bağ virdiler o da razı oldu götürdü deyu ve mezbûr Kahya oğlu Hafız Ahmed Efendi ibn-i Mustafa bin Ali bundan bir sene mukaddem Hasan Ağa vefât itti baba ve dedesini bilmem deyu ve mezbûr şeyh oğlu Hacı Hafız Halil İbrahim Efendi ibn-i Mustafa bin Halil İbrahim bundan on üç ay evvel mefazien vefât iden Hasan bin Yusuf bin Yusuf'un vefâtından sonra müddeiyye-i Aişe babamla da'va itti müteveffânın oğlu Yusuf Karayazıda bir bağ ile bir kat yatak virdi müddeiyye ile ibrâ ve iskat edildiler bağ ve yatak Aişe'nin yedine virildi ve mezbûr Terecioğlu Bekir bin Hacı Ahmed bin Hacı

Mustafa bundan on üç ay evvel vefat idub Sümüklü Yusuf oğlu Hasan bin Yusuf bin Yusuf Hasan ona da hisse veriyormuş Hasan oğlu Yusuf'la Karayazıdaki bağ ve bir kat yatak ile Aişe sai ve ibra olub parmak basdı yatak bağ Aişe'nin yedinde derdi halak-ı müddea müteveffânın dedesi Süleyman ile kabûl mani' ve başka şahidi olmamağla talebiyle mezbûre Aişe bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î' yemin verilmeğin mucibince menzil-i mahdud mezkûrun selas-i hissesinden kifâyet ve müekkilesi mezbûre Aişe için vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendiye mahallinde vech layıkıyla ve hâlâ edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Ahmed'e izafetli vekîl-i mezbûr Orahim Efendiye tenbih olunduğu/ Fî 16 Saferü-l hayr Sene 326 (M. 20 Mart 1908)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 74

Nevşehir Kazâsına tabî Nar Karyesinin Orta Mahallesinde sâkine ma'rifetü'z-zat Emine Hatun ibnetehu Hacı İbrahim bin Abdullah'ın ahz-u kabzı ba hüccet-i şerî vekîli karye-i mezkûreden sahib-i arz-ı hâl Mahmud Ağa ibn-i Hacı Süleyman Kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) karye-i mezkûrede sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Kara Bekir oğlu Hasan bin Hasan muvâcehesinde müekkilim mezbûre Emine Hatun mezbûr Hasan'ın zevce-i menkûha-i medhûl bihası olub yedimde olan bin üç yüz yirmi dört senesi muharemu-l haramının on beşinci günü tarihli muverrih ve ol tarihte kazây-ı mezkûr nâibi bulunan Mustafa Asım Efendinin mühr ve imzasını havî bir katme hüccet-i şer'iyeye takti olduğu üzere müvekkilem mezbûre ihtiyare ve nafakaya muhtaç ve babasından mûris ikâmet itmekte iken zevci mezbûr Hasan diğer zevcesiyle imtizac itdiremeyub zevcesi müekkilim mezbûre ba hanesinden tard ve teb'id ve sefaletе düşar eylediğinden müekkilim mezbûrenin talebiyle taib mumile müekkilim mezbûre Emine Hatun için zevc-i mezbûr Hasan üzerine kıbeli şeriden yevmi üç gurûş kadar ma' ruf nafaka karz ve takdir ve meblağ-ı mefruz mezkûru nafaka ve kisve biha vesair evânî nuhâsî harc ve sarf oldu ... asitanaye izin virub olunduğundan yer ve müekkilim mezbûre Emine Hatun deyun-u ... olduğundan zevc-i mezbûr Hasan'ın zimmetinde mutakarrer iş bu tarihi zabtdan degin yirmi altı ay yedi gün nafaka-i mutrakisi olan iki bin üç yüz altmış bir guruş müekkilim mezbûre için zevc-i mezbûr Hasan'dan bi'l vekale halen taleb ederim

deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müddeiyye-i vekîl-i mezbûrun müekkilesi mezbûre Emine Hatun zevce-i menkûha-i medhûl bihası ve nafaka-i meblağ-ı mecmua-i mezkûr zimmetinde deyni olduğunu tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf ve ba'de muvazi murur ideceğim nafakasını teadiyye eylediğinden tard idub lakin meblağ-ı mecmua-i mezkûru hâlâ edâ ve teslime takatim yoktur mutasat tevib itmek üzere bir mehli şeri taleb eder deyu mehli-l timas eder / Fî 21 Rebiu-l evvel Sene 326 (M. 23 Nisan 1908)

Müdde-i aleyh Hasan

Müddeiyye-i vekîli Mehmed Efendi

Mezbûr Hasan ikrar-ı mucibince ba'de ilazam meblağ-ı mecmua-i mezkûrun sekiz yüz guruş on gün mururunda ve bin beş yüz altmış bir guruş dahi otuz bir gün sonra ve murur idecek ilam nafakası beher ay nihayetinde müekkilesi mezbûre Emine Hatun için müdde-i vekîl-i mezbûr Mahmud Ağaya edâ ve teslimi mehl virilub ve ol cihedle mezbûr Hasan'a tenbih olunduğu / Fî 21 Rebiul evvel Sene 326 (M. 23 Nisan 1908)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 75

Nevşehir Kazâsına tabi Eneği Karyesinde sâkin olub zali Abdulkadir Efendi ibn-i Halil ve Hacı Mustafa bin Mehmed ta'rifleriyle ma'ruf olan sahib-i arz-ı hâl Hacı Şerife Hatun ibnetehu Ali bin Mehmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) takrîr-i kelâm ve tâ'bir-i ani'l-merâm idub karye-i mezkûreden olub el yevm der' âliyyede devletlü Yusuf İrsaleddin Efendi Hazretlerinin dulkarı Hüseyin Ağa ibn-i Resul'dan elli guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i dâhilim iken beni üç sene mukaddem der' âliyyeye götürüb beynimizde istidada imtizac mesalib olmağla firaşından hâsıl ve bundan mütevellide ma'rifet şer âli ma'yen olunduğu üzere el-hâletü hâzihî bir buçuk yaşında sulbiye-i sağîre kızı Lütfiye ile yine bundan on bir ay mukaddem li-ecliş şehade karye-i mezkûreye bila nafaka ve mensuk şer'a gönderib bir hanede müsta-i ceren iskân idub evvel tarihte tabir ve cins nafakasıyla irsal

itmekle deyun kesireye müstefrak olub zevcim mezbûr Hüseyin Ağadan nafakamı taleb ettiğimde karye-i mezkûreden Akif Ağa ibn-i Hasan'a gönderdiği mektubunda beni tatlık idub ve mehr-i mezkûrum için sekiz yüz guruş irsal ittigini iş bu tarihi cihetten sekiz gün mukaddem mezbûr Akif Ağa tarafından bana tebliğ olunub hafiz meblağ-ı mezkûrî bana te'viye itmemiş ise de mehr-i mezkûrumdan mutebaki iki yüz elli guruşla iddetim nafakasına degin bana bi'l vesaye mezbûre Lütfiye'ye mezbûr Hüseyin Ağa üzerine kıbel-i şer'den kadir-i ma'rif nafaka karz ve takdir olunması matlubumdur deyu da'vâ eder/ Fî 3 Rebûl-ı ahir Sene 326 (M. 5 Mayıs 1908)

Müddeyye-i mezbûre Hacı Şerife Hatun

Hakikat-ı hal müddeyye-i mezbûrenin sebat ve beyan olunduğu mütevel muharrer üzere olub zikr-i âli meblağ-ı karzı mu'rif idukde marifan mezbûran ihbârlarıyla lede'-ş-şer'î'l-envar zâhir ve mütehakkik olmağlan müddeyye-i mezbûrenin iddet ve nafakasına degin ve sağire Sahre mezbûrenin nafakasından bihaları için mezbûr Hüseyin Ağa üzerine iş bu tarihi kitabdan yevmi üç guruşdan cem' elli guruş karz ve takdir olunub meblağ-ı mefruz mezkûru nafaka ve kisve biha vesair lüzum-u surur beyinlerine harc ve sarf ledel iktizâ istidaneye mezbûr Hüseyin Ağa üzerine rucu' müddeyye-i mezbûre Hacı Şerife Hatuna izin verilip mehr-i mezkûrundan mutebaki iki yüz elli guruş dahi mezbûr Hüseyin Ağa'nın müddeyye-i mezbûre Hacı Şerife Hatuna başkaca edâ ve teslim eylemesi lazım geldiği/ Fî 3 Rebiu-l-ı ahir (M. 5 Mayıs 1908)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 76

Nevşehir Kazâsının Karaca Kürd Mahallesinde sâkin iken bundan yirmi yedi sene mukaddem vefât iden Kumcu oğlu Mustafa bin Mustafa bin Osman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Elif Hatun ibnetehu Abdullah ile sulb-i kebir oğulları Mustafa ve Musa ve kendinden mukaddem vefât iden zevcesi Hayriye Hatun ibnetehu Musa'dan mütevellidleri sulbîye-i kebir kızları Aişe ve Kiraz ve Fatıma ve sulb-i kebir oğulları gayibun ânîl beled İbrahim ve Ömer ve Ahmed ve Mehmed'e

munhasıra ba‘dehu kable‘l-ahz gaib mezbûr İbrahim dahi bundan on sene mukaddem İzmir’de vefât idub verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma Hatun ibnetehu Bekir ile Sülbiye-i kebire kızı Rukiye ve li-ebeveyn kız karındaşları mezbûrat Aişe ve Kiraz ve Fatıma li-ebeveyn er karındaşları gâibun mezbûran Ömer ve Ahmed ve Mehmed’e munhasıra bedel-i hak kabe’l kısmı mezbûr Musa dahi bundan sekiz sene mukaddem askerde vefât idub zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeyneb Hatun ibnetehu Abdullah ile li-ebeveyn er karındaşı mezbûr Mustafa’ya munhasıra bedel-i hak kabe’l kısmı gaib mezbûrundan mezbûr Mehmed’e varid bundan beş ay mukaddem vefât idub verâseti li-ebeveyn kız karındaşları Aişe ve Kiraz ve Fatıma’ya li-ebeveyn er karındaşları gâib-i mezbûran Osman ve Ahmed’e munhasıra olduğu lede‘-ş-şer‘i’l-envar zâhir ve mütehakkik olduktan sonra verase-i mezbûrundan gâib- mezbûr Osman’ın varid ve zuhuruna degin hukûkunu muhafaza ve umurunu reddiyet ve tabiyeye li-ebeveyn kız karındaşı mezbûr Kiraz ve gâib-i mezbûr Ahmed’in varid ve zuhuruna degin hukûkunu muhafaza ve umurunu de‘in ve şaya-ı sulbîye-i kebire kızı Hadice başka başka cihetlerle kâin nasb ve ta‘in olduktan sonra verase-i mezbûrunun zaatları mürufle mezbûrât Aişe ve Kiraz ve Fatıma ve Rafi ve Hadice’nin vekâlet-i a‘mme-i mutlaki mahmiye-i şeri‘ ile ahz u kabzı ba hüccet-i şeri vekîlleri sahib-i arz-ı hâl Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Mehmed ve Ahmed bin Mehmed Kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma‘kûd (m) zikr-i âti akar vâz’-ı yed beyyine adl ile şeri sabit ve subut beyyine hükm-ü şeri la hak olan verase-i mezbûrundan mezbûr Mustafa’nın ahz u kabzı ba hücceti şeri vekîl Erakil Efendi veledi Serkiz muvâcehesinde müekkilimiz mezbûratın babaları ve murisleri müteveffâ-yı evvel mezbûrun hayat ve sıhhatinde mahalle-i mezkûrede kâin bir taraftan Kuraşlı oğlu Ali menzili ve bir taraftan Fehmi bin Kamil menzili ve tarafını tarik-i âmm ile mahdud ..... verase-i dört bab oda ve ..... dört bâb oda ve bir mikdar havlu ve müştemilat-ı saire-i malumeye maddiden bin guruş kıymetli bir bâb mülk-ü menzil ile yine mahalle-i mezkûrede kâin bir taraftan Kuraslı oğlu dal menzili ve bir taraftan Köse Davut oğlu Derviş menzili ve bir taraftan kabristan taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud dört bin guruş kıymetli etraf-ı erbay-ı divar ile muhatar bir katme rede damı arkası yedinde müstakillen mal ve mülkü olub ba‘de ve karşısı verâseti ber vech-i muharrer verase-i mezbûrun munhasıra zikr olunan menzil va‘ris verase-i mezbûrun murisi olub ba‘de kable-l kısmı gâib-i mezbûr İbrahim dahi bundan on sene mukaddem İzmir’de vefât idub verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma Hatun ibnetehu Bekir ve sulbîye-i kebire kızı müekkile-i mezbûre Rukiye ile li-ebeveyn kız

karındaşları müekkilleri mezbûrat Aîşe ve Kiraz ve Fatıma ve li-ebeveyn er karındaşları ga'ibun mezbûrun Ömer ve Ahmed ve Mehmed'e munhasıra ba'de kable-l kısmı mezbûr Musa dahi bundan sekiz sene mukaddem askerde vefât idub verâseti ber vech-i muharrer verase-i malumesini munhasıra ba'dehu kable-l kısmı gâib-i mezbûratdan mezbûr Mehmed varid ve zuhur bundan beş ay mukaddem vefât idub verâseti li-ebeveyn kız karındaşları müekkillerimiz mezbûrat Aîşe ve Kiraz ve Fatıma ve li-ebeveyn er karındaşları gâib-i mezbûran Osman ve Ahmed'e munhasıra ve zikr olınan menzil arazide olan hisse-i erşiyeye-i şâyiaları müekkillerimiz mezbûrat ile gaiban mezbûrana muris olmuş iken vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Mustafa menzil-i mahdud-u mezkûr ile ırza-i mezkûreye ba firak müstakillen gasba zabt vaziyed idub müekkillerimiz mezbûratın murisleri mutefeyyun mezbûrundan murusu hisse-i erşiyeye-i şâyialarını virmekden imtina' eder olmağla sual olunub müekkillerimiz mezbûratın hisse-i erşiyeye-i şâyialarından kifâyet ve mahallinde müekkillerimiz mezbûrat için halen bize edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Mustafa'ya izafetlü vekîl merhum Erakil Efendiye tenbih olunmak bi'l vekale matlubumdur deyu da'vâ ederler ol dahi cevabında müddeiyyan-ı vekîlan-ı mezbûranın müekkilleri mezbûratdan ber vech-i muharrer verâset müddealarını müteveffâ-yı evvel mezbûran tarihi vefâtı otuz altı sene olub ol tarihte yedinde müekkil-i mezbûr Mustafa zikrleri murur iden menzil ve araziye vaz'iyedini tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub ancak zikr olınan menzil ve arazi müekkilim mezbûr Mustafa'dan müstakillen mal ve mülklerdir müddeiyyan-ı vekîlan-ı mezbûranın müekkilleri mezbûrat bir guna da'vâ itmeyub murur zaman olmağla bila umur istima olunmaz ve gâib-i mezbûrdan İbrahim'in vefâtı ma'lumum değildir ve gâib-i mezbûr Ömer ve Ahmet hakkında kısımları müekkilim mezbûr Mustafa'ya havi şer'i olmaz ve mezbûr Mehmed bundan on bir sene mukaddem gelib bundan bir sene mukaddem vefât idub bir guna da'va itmedikden bir da'vaî bir müddet mûris ve bir müddet vâris idubde murur-u zaman hadine mübala' olunduğunda istima-i caiz olmadığı cihetle müddeiyyan-ı vekîlan mezbûranın müekkilleri mezbûratın bila hal kısmı suretleriyle da'vaları dahi yedimde olan iki katme kusvay-ı şerifde zid mefkud oldukda malını hazfı kayim-i nasb olınan irazın idenesiyle müruf olan Bekir'den ve mezkûremizden tokdur akçesi vardır bakub deyu da'va olması Bekir mezkûr olunacak umurun Bekir'den da'vası mesmu' olur mu el cevab olmaz vâz'-ı yed mefkud malını nıfzı hükm tarafız tarafını nasb olınan Ömer Bekir'in yedinde olan menzil için bizden husus-u dairede deyu da'vaî diger müstakillen benim mülkumdür deyub inkâr

eylemesi Ömer'den da'vası mesmuası olur mu el cevab olmaz deyu mesmu olub hükmü şeri olmuyacağından da'valarının reddini talep ederim deyu def' tasaddi eder ve müddeiyan-ı vekîlan-ı mezbûran yedimizde olub bin üç yüz yirmi iki senesi şehri rebiu-l evvelinin yirmi beşinci günü tarihiyle müverrih kazây-ı mezkûr bedâyin ceza mahkemesinden virilen ilam nizamı muris mahsurası natık olduğu üzere menzil-i mahdud-u mezkûr babasından muris otuz seneden beru mutasarrıf olduğunu vekîl-i merkumanın müekkili mezbûr Mustafa ikrar ve i'tiraf idub vekîl-i merkum Erakil Efendi zikr olunan menzil arazi otuz altı sene deyinde müekkil-i mezbûr Mustafa'nın müstekillen mal ve mülküdür deyu esbab-ı temlikden sukut-u murur zaman ile müekkillerimiz mezbûratın hisse-i erşiyesinden mahrum kaldıkları ve hükm-ü şeri olmadıkları hakkında müdafası baya mahal olub şimdiye kadar yok idin mahkemede müekkillerimiz hak kazânub i'lam-ı temyizen tefhin ve iade-i mahkeme-i umur olunduğu müekkillerimiz mezbûrat zatü-l zevc olub üç yüz on bir ve on iki ve on üç senelerinin hisse-i erşiyeye-i şayalarını karındaşları vekîl-i merkuman müekkil-i mezbûr Mustafa ile ahza icbar virilen ahz u kabza ve beyinlerinin iktisam ve üç yüz on sekiz senesine kadar taht-ı tasarrufunda olub bundan yirmi gün mukaddem müekkil-i mezbûr Mustafa müekkillerim mezbûrat zikr olunan menzil ve arazide olan hisse-i erşiyeye-i şeriyeye-i şayialarından olmuş iki buçuk liraya sai' ve şeraye talep olunub vekîl-i merkumanın murur-u zaman da'vası meduadır deyu ba'def' olduğu vekîl-i merkum müdayen vekîlan mezbûranın ber vech-i muharrer rusuf ve sai ve şera müddealarını inkâr eder/ Fî 7 Safer Sene 326 (M. 11 Mart 1908)

Müdde-i aleyh vekîli merkum Erakil Efendi

Müdde-i vekîli mezbur Ahmed

Müdde-i vekîli mezbûr Nuh Naci Efendi

Müddeiyan-ı vekîlan-ı mezbûrandan ber vech-i muharrer sai' ve şera müddealarına mutabık beyyine talep olundukda her biri mahalle-i mezkûreden Kıroğlu Musa bin Mustafa bin Abdullah ve Cerid oğlu Mustafa bin Bekir bin Abdullah ve Cerid oğlu Süleyman ve Eskici Mehmed ve mahalle imâmı Hafız Hüseyin Efendi ve Kömürcü oğlu Mustafa ve Kurti-zade Ali Efendi ve Hacı gazar oğulları İzzet ve Ali ve Kapucu Başı Mahallesinden Tatar oğlu İbrahim ve Çorak Ali Zade Hayrullah Efendi ve Tahta Camî Mahallesinden Fah Fah oğlu Mehmed ve Hacı Abdulhamid oğulları Osman ve Ahmed ve Kaya Cami Mahallesinden Durali oğlu Hasan ve Bekir'den ve

Bekdik Mahallesinden Emir Ağa Oğlu Ahmed Durani Oğlu damadı erbayın Hasan ve Aksaray'ın Kızılcın Karyesinden Kusval oğlu Ömer varid Hacı oğlu Mustafa şahidleri olub bunlardan başka asla şahidlerimiz yoktur deyu huzuru-l şuhûd itdikten sonra şuhûd-u mezbûrundan mezbûran Kır oğlu Musa ve Cerid oğlu Mustafa nam kimesnelerin ber tafsil mezkûr ber-nehc-i şer'î' şehâdetleriyle isbat itmiş şâhidân-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu / Fî 22 Rebiu-l evvel Sene 326 (M. 24 Nisan 1908)

Şâhidân-ı mezbûran her biri usul-ü mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i meztüre zatları ârifân Hayrullah ibn-i Hafız Ali ve Hacı Efendi ibn-i Seyyid'den sırran ve ba'dehû Ali bin Ali ve Hafız Hüseyin bin İbrahim'den bi'l muvacahe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri işar ve ihbâr olunub şâhidânları makbul olmağın vekîl-i merkum Erakil Efendi müddeilerin ba husul da'vâları murur zaman olunduktan müsemma olmadığının davi aleyha adl olarak mehil taleb olundu ve icade virub üç yüz on bir ve on iki tarihlerinin bicar-ı tehkim iddi'alarına karşı dahi huzur-u hükm-ü dairede bu matlumumdur zaman da'vâlarını müdde-i aleyh ikrar veya hükm taleb oldu deyu şehâdetle da'vây-ı mesmu idilmeyecek ve ancak evvel ikrarı/ Fî 11

Bir senedle isbat itmiş idilmeğin mecellenin bin altı yüz altmış dördüncü maddesinin fikra-ı ahiresi ahkamınca sened-i mesmû evvel bir icar hususunda isbat itmekle ve şâhidân-ı mezbûranın icar muruk daire-i şehâdetleri olmadığından bu mülkümle şehâdet-i mürur zaman mesmu olmaz takdir-i meşru üzerine tasaddi idildiği def-i sahih ve cevabı şer-i olduğu kendüye tefhim olunub mucibince maru-l zikr menzil da'vâmdan müddeiyan-ı vekîlan mezbûrun müekkilleri mezbûrata havi erşiye-i şer-i şevvalinin mürufunda ve mahalinde dahi müekkilleri mezbûrat için müddeiyyan-ı vekîlan-ı mezbûran Nuh Naci Efendi ve Ahmed'e hâlâ edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Mustafa'ya izafetli vekîl-i merkum Erakil Efendiye tenbih olunduğu/ Fî 27 Rebiul aher Sene 326 (M. 29 Mayıs 1908)

Kazâ-i Nâib-i Nevşehir

NUMARA 77

Nevşehir Kazâsının Herekli Mahallesinde sâkine sahibi-i arz-ı hâl ma'rifetü'z-zat Kadın Hatun ibnetehu Halil'in vekâlet-i a'mmeyle ba hüccet-i şeriyye vekîli Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Mehmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) Karaca Kürd Mahallesinden derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr micancı Hacı Ali Ağa ibn-i Halil bin Hacı Memiş'den kezâlik vekâlet-i a'mmeyle ba hüccet-i şeriyye vekîl Erakil Efendi veled-i Serkis mahsarında takrîr-i kelâm tâ'bir ani'l-merâm idub müekkilem mezbûre Kadın Hatunun zevc-i dahili Tahir bin Hacı Ali hanede sened-i varid ve kesb olunmak ve Ürgüb menzil-i gayrı meşruhda mütekarrer olub mezbûr Tahir'in feraşından hasıl ve müekkilem mezbûreden mütevellid sulb-i sağîr oğlu Ali Rıza ile müekkilem mezbûre Kadın Hatun nafakaya eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olmalarıyla yedimde olan zir musrik oğlu Ömer Bekir maruzi ve matruzi kendiyekadar olmayıb kazir oluş Ömer'den zevcesi Hatun'un nafakası ziyade üzerine lazım olur mu elcevab olur bu muris Ömer'in oğlu Bekir sağîr kızından nafakası dahi zabd üzerine lazım olur mu el cevab olur deyu fetvay-ı şerik natık olunduğu üzere müekkilem mezbûrenin zevc-i menzul mezbûr Tahir'in babası vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Hacı Ali Ağa müesser olmağla müekkilem mezbûre ile sağîr-i mezbûr için mezbûr Hacı Ali Ağa üzerine kıbel-i şer'den mikdar-ı kifaye meblağ-ı karz ve takdir olunmak bi'l vekale matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müdde-i vekîl-i mezbûrun ber vech-i muharrer müddeasını tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub ancak müekkilim mezbûr Hacı Ali Ağa murus olub bütün adide müştemil mesken-i şeri menzil olmağla oğlu menzul mezbûr Tahir ve zevcesi mezbûre Kadın Hatun ve oğlu sağîr mezbûr menzilinden edâyı idecek mesken-i şeride zevc-i menzul mezbûr Tahir'e ita't ve inkiyad ve hukûk-i zevcine mûraat itmek şartıyla infak ve iaşeye hazur deyu def' tasaddi ve müdde-i vekîl-i mezbûr dahi menzil-i mezkûr dahi menzil-i mezkûrun canib-i şeriden mayinesine taleb idub zikr olunan menzil ma'rifet-i şeriyle ledelmayine mesken-i şeri olduğu tahkik eylediği/ Fî 13 Rebiu-l aher Sene 326 (M. 15 Mayıs 1908)

Müdde-i aleyh vekîl-i merkum Erakil Efendi

Müdde-i vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendi

Tarafların mallarına münasib olub nafaka hukûku üzere istihkak hâsıl ve vukuya Karaca Kürd Mahallesinde Hacı Nuh oğlu Muhsin ve Musdafa Efendi ibn-i Mehmed Hacı Beşir bin Yusuf olunmuştur. Barenin dört buçuk gurûş vaki mahallesinden tat Ömer oğlu Hacı Ali Ağanın ve Ahmed ve Şeyh oğlu Memiş bin Hacı Ali ve Müslüm Ağa ibn-i Sami beherine yevmi ikişer gurûşdan altı gurûş üç nefre karar-ı muruf idildi beyanıyla ve infak idemeyub vekîl-i merkum Erakil Efendi müekkil-i mezbûr Hacı Ali Ağanın ira itdiğini mesken-i şeride malulat ve mülusa iyyaliyle idemeyin bi'l vekale tehir itdikde isede şahid itdiğine ve ifa idemediği hâlde ekserisiyle karar müruf itdiği icbar olunan şehrine yevmi ikişer gurusdan cem'an altı gurûş canib-i şeriden vekîl-i mezbûr Hacı Ali Ağa üzerine iş bu tarihi kitabdan nafaka karz olundu meblağı mefruzu mezkûru nafaka ve kisve bi'l vesaire mürusu mezbûrelerine huruc ve suruf oldu ancak mezbûr Hacı Ali da'vâ-i müdde-i vekîl Nuh Naci Efendinin müekkilisi mezbûre kadın Hatun'a halen virilmediği mezbûre Kadın Hatun'dan zevc-i menzul mezbûr ta'yîn ve inkıyad ve hukûku zevciyata mura'ât itmek ve vekil-i merkum Erakil Efendinin müekkilisi mezbûr Hacı Ali Ağaya edâ ve tesliminde olan ifrad-ı ailesi mezbûre kadın Hatunun bir gûna iz'ac itmek üzere müvekkile izafetli müekkilisi Erakil Efendiye tenbih olunduğu/ Fî 22 Rebiul aher Sene 326 (M. 24 Mayıs 1908)

NUMARA 78

Nevşehir Kazâsına tabî Kurugöl Karyesinde sâkin sahib-i arz-ı hâl Kovaz oğlu Hacı Memiş bin Şakir bin İbrahim'le ba hüccet-i şeri vekîl Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Mehmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) kazây-ı mezkûre tabi Doğala Karyesinde sâkine derûn-i arz-ı hâlde mezkûretü-l ism ma'rifetü'z-zat Fatıma ibnetehu Kovaz oğlu Sami muvâcehesinde mezbûre Fatıma iş bu tarihi zabtdan üç sene mukaddem yedi yüz elli bir gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle müekkilim mezbûr Hacı Memiş'in zevce-i menkûha-i gayr-i medhûl bihası iken karye-i mezkûre hey'et-i ihtiyaresi tarafından mezbûr Fatıma'nın mani şer-i nizamisi olmadığına dair verilen ilam-ı vaziyed üzerine nüfus-u muamelası icra ve maksad-ı şeriyyeden istinam i'ata olunmuş ise de mezbûre Fatıma müekkilim mezbûr Memiş'in ber vech-i muharrer zevce-i menkûha-i gayr-i medhûl bihası olmağla sual olunub nafakasını zevc-i müekkilim mezbûr Hacı Memiş teslim ve hukûk-i zevciyete mûraat itmek

üzere mezbûre Fatıma'ya tenbih olunmak bi'l vekale matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Hacı Memiş bundan üç sene mukaddem karyemize görücü olub beni kaldurub rıza ve namusumu infak ideceği mesuka mesmuam olmağla ihafımdan şimcileri komşu hanelerinde ve üç ay kadar Hacı İsmail Efendi Hanesinde nefsimi hıfz ve iki sene dahi evveli mezkûre tabi Kiledis Karyesinde halamın menziline ikâmet idub mezbûr Hacı Memiş menzilimize hücum ve beni bulmadığı cihetle elbiselerimle babam mezbûrun dükkânını ahz ve gasb idub karar itmekle babam mezbûr Sami tarafından cihet-i adliyyeye da'va eyleyub mezbûr Hacı Memiş'in hakkında tahkikat-ı icra olunmaktadır deyu akd-u nikasını küllüyen inkâr eder / Fî 25 Muharrem Sene 326 (M. 28 Şubat 1908)

Müddeyye-i aleyha mezbûre Fatıma
Müdde-i Vekîl Nuh Naci Efendi

Müdde-i vekîl Nuh Naci Efendi ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine / Fî 25

Müdde-i vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendiden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık bit-taleb olundukda her biri zikr olınan Doğala Karyesinden Erkeci oğlu Mahmud ve Halil Efendi oğlu Hasan ve Hacı Oğlu Ali Çavuş ve Kurugöl Karyesinden Hasan oğlu Derviş ve Osman bin Ali Osman ve Anakız oğlu Osman ve filancı Hasan oğlu ve Tatar Hasan ve Küçük Mehmed oğulları Osman ve Ali ve Ali oğlu Ahmed ve Ahraz oğlu Abdürrezzak ve Kanber oğlu Yusuf ve Abdi oğlu Ali ve İbrahim Kvasoğlu Hasan Çavuş ve Çayuz Ahmed ve Ahmed Onbaşı ve Kazâr Abdullah oğlu Alaeddin ve Molla Mevlüd nam kimesnelerin haberleri olub bunlardan başka asla şahidlerim yoktur deyu mahzar-ı şuhûd etdikden sonra şuhûd-u mezbûrundan mezbûr Abdi Oğlu Ali bin Hasan Bin Hacı Memiş'den vekîl itdim sonraki günü Doğalalı Salih yedi yüz bir gurûş nikâh ve beş yüz gurûş elbise parası virdi bizim köylü Topal Ahmed Efendi nikâh kıydı birkaç kişi varudu deyu ve mezbûr Küçük Ahmed oğlu Ali bin Osman Abdi'nin Ali Hacı Memiş'in vekîli biz de şahid idik üç sene oldu hatırımda kalmadı Topal İmam ikrar itdi şimdi vefât itdi deyu mezbûr İhras oğlu Abdürrezzak bin Ali bin Abdürrezzak üç sene mukaddem Hacı Memiş'in vekîli Ali Ağa ve Kızın vekîli babası yedi yüz bir gurûş nikâh ve beş yüz

guruş da esvab parası bir süre sonra kıza nikâh kıydılar adını bilmem deyu mezbûr Kanber oğlu Yusuf bin Mehmed üç sene mukaddem Hacı Memiş tarafından Ali Ağa vekîl ve bizler şahid idik bu adam kızının tarafından vekîl yedi yüz bir guruş nikâh ve beş yüz gurûş elbise parasına virdiler ve Doğala'dan Salif'in kızını ifra ittiler isminide ben çok bilmem kızın yanında bir iki tane Doğala'dan irayedî velahi efendi bilmem deyu ve mezbûr Osman bin Ali Osman bin Ömer üç sene evvelisi bahar aşasında Doğala'ya gitdik Salif Ağanın hayadında oturduk kızın hayrına şerrine vekîl olduğumu deyu yedi yüz bir gurûş nikâhı kıydılar ve beş yüz guruş da urba parası virdiler bana düğünde olduğunu bilmem deyu ve mezbûr Kazâr Abdullah oğlu Alaeddin bin Hüseyin köyden Abidi'nin Ali ve Ahmed ve İsmail ve Abdülrezzak birkaç kişi Doğala'ya gitdik bu sermeni üç sene evveldi Salif Ağanın yazlığına vardık birkaç kişi Salif Ağanın yanına gittik kızın babası merağın oldu mu deyu kız da ver baba dedi ben yanında beraber olduğum hâlde yedi yüz bir guruş nikâh ve beş yüz gurûş elbise parası virdiler nikâhını kıydılar aynı gün mü bilemiyorum deyu ve mezbûr Hasan oğlu Derviş bin İbrahim Hacı Memiş Doğala'ya gitmeğe hâzırlanmış meyamını götürdük nikâhını kıydık deyu benim başka bilmiyom deyu ve mezbûr İbrahim kovacı oğlu Hasan Çavuş ibn-i Şükrü üç sene oldu ay ve gününü bilmiyorum bizim köyden Abdi ve birkaç kişi gitdik Salih Ağa kızının vekîli oldu yedi yüz gurûşa nikâh kıydılar ve beş yüz gurûş elbise parası virdiler o köyden kimin olduğunu bilmem hatırımda kalmadı deyu yek digerin ifadelerinde muhalif ve karar mechul ve böyle müdmekini beni babanla şehâdetleri kabûl mani olub mezbûre Fatıma'ya mecburen kaldırım madesinden istinat kadarı isticâ ve derdest tahkikat evrakı olub mezbûr Hacı Memiş hakkında ihzar mezkûresi virildiği zahir eylediği ve mezbûre Fatıma'nın mani' şeri' nizamisi olmadığına dair Doğala Karyesinin imâm ve muhtârı tarafından irtinam-ı 'am haber virilüb ve şuhûd-u mezbûrundan mücerred mezbûr Hacı Memiş'i cezâden kurtarmak için ihtiyar-ı kezb itdikleri işitildi.

Da'vâ vekîli mezbûr Nuh Naci Efendi her mütebaki şahidlerini ikâme için ker'en mehl-i şeriyye virildiği müekkilim göndermiyor deyu mütebaki şahidlerini ikâmenin izhar-ı acz idub taleb-i tahlif dahi olmamağın mucibince müdde-i vekîl mezbûr Nuh Naci Efendi bi'l vekale da'vâ-i mezkûresilye mezbûre Fatıma'ya bi'l vesaye mua'razadan men' olunduğu/ Fî 11 Rebiu-l aher Sene 326 (M. 13 Mayıs 1908)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 79

Nevşehir Kazâsının Bekdik Mahallesinde sâkin Osman bin Hüseyin kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) mahalle-i mezkûreden Hüseyin bin Vali ve Koçhisar Kazâsının Yağmur Höyük karyesinden Mustafa bin Hasan hâzır oldukları hâlde bin üç yüz yirmi bir sene-i malisi Şubatı itidasında kızım Aîşe'ye velayet ve vekâletim hasebiyle hâzırûn-ı mezbûran Hüseyin ve Mustafa şahitleriyle bi'l vekâle ve bil velaye bin yüz gurûş mehr-i müeccel ve iki yüz gurûş mehr-i muaccel tesmiyesiyle ikar ve nikâhını talep olan Koçhisar Kazâsının Yağmur Höyük karyesinden Bekir bin Raşid'e i'kad ve nikâh ve izdivaç olunduktan sonra ve zikr olunan Bekdik Mahallesi hey'et-i ihtiyarısı tarafından mezbûrenin mani' şeri' ve tatbisi olmadığına da'ir virdukleri i'lam ve hayır üzerine nüfus dai'resince mu'amelesi ba'del icra bin üç yüz yirmi iki senesi Nisan'ın on birinci günü tarihli müverrih bir katme izinname Nevşehir mahkeme-i şeriyyesinden i'ta olduğu/ Fî 23 Rebiu-l aher Sene 326 (M. 25 Mayıs 1908)

NUMARA 80

Nevşehir Kazâsına tabî Karabekar Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Osman Çavuş ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma Hatun ibnetehu Abdullah ile subıye-i kebire kızı Ümmihan ve sulb-i kebir oğulları Ahmed ve Mehmed Ali'ye münhasıra bedel-i hak kabe'l kısmı mezbûre Fatıma Hatun dahi vefât idub verâset-i sadriye-i kabire mezbûre Ümmühan ve sadr-ı kebir oğulları mezbûran Ahmed ve Mehmed Ali'ye munhasıra bedel-i hak kabe'l kısmı mezbûr Mehmed Ali dahi vefât idub verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zehra Hatun ibnetehu Kadir ile sulbîye-i kebire kızları Elmas ve Şerife ve li-ebeveyn kız karındaşları Ümmühan ve li-ebeveyn er karındaşı Ahmed'e munhasıra bedel-i hak kabe'l kısmı mezbûre Zehra Hatun dahi vefât idub verâset-i sadriye-i kebire kızları Elmas ve Şerife ile li-ebeveyn er karındaşı Ali'ye bedel-i hak kabe'l kısmı mezbûre Elmas dahi vefât idub verâseti li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Şerife ile mezbûr ümmi Ahmed'e munhasıra bedel-i hak kabe'l kısmı mezbûre Şerife dahi vefât idub verâseti zevc-i menkûh Hasan ibn-i Ali ile sadriye-i sağîre kızları Elmas ve Muhaddus ve Ali mezbûr Ahmed'e munhasıra tashih mes'ele-i mîrâsları hükm

olunmasına şer'iyenin dört yüz kırk sehinden olub siham-ı mezbûreden üç yüz yirmi sekiz sehmi mezbûre Ümmühan ve yüz doksan bir sehmi mezbur Ahmed'e ve yirmi dört sehmi mezbur Ali'ye ve seksen bir sehmi mezbur Hasan ve yüz sekiz sehinden cem'an iki yüz on altı sehmi sağîra-anı mezbûratan Elmas ve Muhaddus'e isabet-i tahkikinden sonra sağîran-ı mezbûratdan ba hüccet-i şer'iyye vasileri babaları sahib-i arz-ı hâl mezbûr Hasan'ın ahz-u kabz-ı ba hüccet-i şer'i vekîl Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Mehmed Kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) zikr-i âti akar vaz'ıyed beyyine adl ile şeri sabit ve hükmü şeri' la hak olan derûni arz-ı hâlde ism-i mezkûr verase-i mezbûrandan karye-i mezkûrede sâkin mezbûr Ahmed'e olunan da'vet ve ihtara icabet itmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir nasb ve ta'yîn olunan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde müekkilim mezbûr Hasan'ın zevcesi ve murisi müteveffaate mezbûre Şerife'nin hayat ve mûrisi müteveffâ-yı evvel mezbûr Osman Çavuşun hayat ve sıhhatinde yedinde müstakillen malı ve mülkü olan karye-i mezkûrede kâin bir taraftan Korsunun Mehmed menzili ve bir taraftan Arab Hasan oğlu Hasan menzili ve bir taraftan çulhu oğlu Osman menzili ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud bir bâb mülk-ü menzil ve mürusu ile menzil-i mezkûr civarında ka'in bin altmış altı ve üç yüz on ma'lumu-l hudud bir katme harman yeri ve yine karye-i mezkûrede ka'in bir taraftan Halil ve bir taraftan Arab Hasan ve bir taraftan Ali ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud yarım dönüm ve bir katme bağçe ve yine mahal-i mezkûrede ka'in ma'lumu-l hudud bir ırğatlık bir katme diğer bağçe yine karye-i mezkûre hududu dahilinde ka'in ma'lumu-l hudud bir dönüm mikdarı bir katme yoncalık yine karye-i mezkûre hududu dahilinde kâin ma'lumu-l hudud iki katme bağ ve yine karye-i mezkûrede muazı mutarede-i ma'lumede kâin ma'lumu-l hudud yüz dört kile mahal-i sehm istia'b eder otuz altı katme ve iki yüz karık yedi dönüm tarla ile beş re's inek ve tane beş yüz gurûş dokuz re's öküz beş yüz gurus ve beş re's merkeb üç yüz gurûş bir re's aygır yedi yüz elli gurûş ve otuz ağnam yedi yüz elli gurûş ve yirmi re's maruzan tevisve fark def' olunmasına iki yüz gurûş ve beş mahdud taht-ı ka'im iki yüz elli gurûş ve dört müsta'mel kilim yüz elli gurûş ve iki nakışlı kilim seksen gurûş ve bir müsta'mel kilim otuz gurûş ve üç ferda seccade yetmiş beş gurûş ve iki müsta'mel seccade otuz gurûş ve on yük çuval altmış gurûş ve iki tefnik yirmi gurûş ve iki saat yetmiş gurûş ve kolye yirmi beş gurûş ve sekiz yük döşek üç yüz gurûş ve on yorğan yüz gurûş ve on yasdık elli gurûş ve bir kürek kırk gurûş ve bir kahve değirmeni beş gurûş ve iki eğer takımı elli gurûş ve otuz kovan arı yüz elli gurûş hesaba dört bin iki yüz seksen

beş gurûş terekisi ba‘de vefât vurus-u mezbûrun murisi olub bedel-i hak kabe’l kısmı mezbûre Fatıma Hatun dahi vefât idub verâseti ber vech-i muharrer vurus-u mezbûrdan munhasıra bedel-i hak kabe’l kısmı mezbûr Mehmed Ali dahi vefât idub verâseti vurus-u mezbûrdan munhasıra bedel-i hak kabe’l kısmı mezbûre Zehra Hatun dahi vefât idub verâset-i mûris-i mezbûrdan münhasıra bedel-i hak kabe’l kısmı mezbûre Elmas dahi vefât idub verâseti vurus-u mezbûrun münhasıra bedel-i hak kabe’l kısmı mezbûr Şerife dahi vefât idub verâseti ber vech-i muharrer vurus-u mezbûrun munhasıra ve terekeleri dahi ber vech-i muharrer vurus-u mezbûrun murisi olub müekkilim mezbûr Hasan’ın zevcesi ve murisi müteveffâ-yı mezbûrenin mûrislerinden mûris terekelerinden vasileri olduğu sağîran-ı mezbûran ile mûna ber tafsil-i mezkûr iki yüz doksan yedi sehmi hisse-i erşiyelerini mezbûr Ahmed fuzûlî ve bi gayr-ı hakkın mudahele ve vazî‘yed eder olmağla sual olunub müekkilim mezbûrun ber tashih mezkûr hisse-i erşiyesinden kifâyet ve mahalinde vazıla kabûl müekkilim mezbûr Hasan için hâlâ bana edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Ahmed’e izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak bi’l vekâle matlubumdur deyu da‘va eder ol dahi cevabında müdde-i vekîl-i mezbûrun ber vech-i muharrer müdde‘âsını inkâr eder / Fî 20 Cemaziyel evvel Sene 325 (M. 1 Temmuz 1907)

Müdde-i aleyh vekîli Tahsin Efendi

Müdde-i vekîl Nuh Naci Efendi

Müdde-i vekîl-i mezbûr ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyine havale olunduğu / Fî 20

Müdde-i vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendiden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyineye taleb olundukda her biri karye-i mezkûreden Mehmed bin Halil bin Musa ve Yüz Musa oğlu Ali bin Musa bin Mustafa ve Arab Hasan oğlu Hasan ve Arif Hâce oğlu Derviş ve Halil oğlu Durmuş nam kimesneler şahidleri olub bunlardan başka asla şahidim yokdur deyu mahzar-ı şuhûd etdikden sonra şuhûd-u mezbûrun mezbûran Mehmed bin Halil bin Musa ve Yüz Musa oğlu Ali bin Musa bin Mustafa nam kimesnelerin ber tafsil-i mezkûr bi’l muvâcehe ber-nehc-i şer’î şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mezbûran sıran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu/ 20 Cemaziyel evvel Sene 325 (M. 1 Temmuz 1907)

Şâhidân-ı mezbûran her biri usul-u mezvusasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture zatları ârifân Ahmed bin Hacı Ali ve Çerkes oğlu Mehmed'den sırran ve ba'dehu Bekir bin Mehmed ve Musa bin Mehmed Ali'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmağın mucibince müteveffâdan mezbûrunun bi'l müeccel terekesi olan i'kaden ve eşya ve evânî nuhâsî ve hayvanatdan ber tashih iki yüz doksan yedi sehmi hisse-i erşiyelerinin kefiyed ve mahalinde dahi la tasyil müekkilim mezbûr Hasan için vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendiye halen edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Ahmed'e izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduğu / Fî 8 Muharrem Sene 326 (M. 11 Şubat 1908)

NUMARA 81

Nevşehir Kazâsının Eskil Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden İsmail bin ibn-i Mehmed bin Mahmud'un verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeyneb Hatun ibnetehu Hacı Mehmed ile sulb-i sağîre oğlu Mehmed'e munhasıra olduğu lede'-ş-şer'î'l-envar zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra sağîr-i mezbûrun ba hüccet-i şeriyye dahi mensubesi vâlidesi mezbûre Zeyneb Hatun'un bila sali ve bil vesaye ahz-u kabzın ba hüccet-i şeriyye vekîli sahib-i arz-ı hâl Abdulkadir Efendi ibn-i Halil kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) mahalle-i mezkûrede sâkin derûn arz-ı hâlde ismi mezkûr müteveffâ-yı mezbûr mezbûrun li-ebeveyn er karındaşı Mahmud Ağa ibn-i Mehmed muvâcehesinde müekkilem mezbûre Zeyneb Hatunun zevc-i ve murisi müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin tahriri esnasında dolabında mevcut olan dokuz yüz elli gurûşu mezbûr Mahmud Ağa'ya devren olunarak teslim olunan iki yüz vukiyye yük yataktan yüz kırk sekiz buçuk vukiyyesini edâ ve teslim idub mütebaki elli bir buçuk vukiyyesini kendi emirine sarf-ı istihalin idub meblağ-ı mezkûr dokuz yüz elli gurûşla mezkûr bi'l vekale zımmen tahkik olan altı yüz elli gurûşun cem'an bin altı yüz gurûşu müekkilem mezbûre için hâlâ zaman bana edâ ve teslime mezbûr Mahmud Ağaya tenbih olunmak bi'l vekâle matlubumdur deyu da'vâ eder. Ol dahi cevabında müddeiyye-i vekîl-i mezbûrun ber vech-i muharrer müddeâsını inkâr eder / Fî 19 Muharrem Sene 325 (M. 4 Mart 1907)

Müdde-i aleyh mezbûr Mahmud Ağa

Müddeiyye-i vekîli mezbûr Abdulkadir Efendi

Müddeyye-i vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendi ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havale/19 muharrem

Müddeyye-i vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendi ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri Karaca Kürd Mahallesinden Hacı Mehmed bin Hacı Ahmed bin Abdullah ve Camî-i Cedîd mahallesinden Kovacı Ağa Mehmed Efendi ibn-i Hacı Ömer bin Abdullah ve Nar Karyesinden şeriyye kâin Fehmi Efendi ibn-i Adil bin Şerif nam kimesnelerin ber tafsil mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekle şâhidân-ı mebzuran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu / Fî 19 Muharrem Sene 325 (M. 4 Mart 1907)

Şâhidân-ı mezbûran her biri usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i Camî-i Cedîd Mahallesi imâmı Sami Efendi ibn-i İbrahim ve muhtâr-ı evveli Mustafa bin Talib ve Nar Karyesi imâmı Hacı Ali Efendi ibn-i Süleyman ve muhtâr-ı evveli Hüseyin Ağa ibn-i Osman ve Karaca Kürd Mahallesi imâmı Ahmed Efendi ibn-i Hasan ve muhtâr-ı evveli Süleyman bin Süleyman ve muhtâr-ı sani Muhsin bin Hacı İbrahim'den başka başka sırran ve ba'dehu Ali Efendi ibn-i Hacı Tahir ve Süleyman bin İsmail ve Hacı Mehmed bin Mahmud'dan bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olunmağın mucibince meblağ-ı mecruh mezkûr bin altı yüz gurûş vasî-i mezbûre Zeyneb Hatun için müdde-i vekîli mezbur Abdulkadir Efendiye hala ve zamana edâ ve teslimi mezbûr Mahmud Ağaya tenbih olunduğu / Fî 21 Muharrem Sene 325 (M. 6 Mart 1907)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 82

Ma'ruz-u âleyha merkûmesine vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendi (m) Ma'ruz-u merkum Yovanaki Efendi vekîl-i merkum Erakil Efendi muvâcehesinde vekîl-i merkum Erakil Efendi ile sevkiyesinden mahkeme-i cahiyemizde vezil ilamda mezkûr ve biyan olınan şahidlerden Belkız Bindal hakkında tasaddi olınan ta'yin-i iltifat olunmasının hisse-i ğayri tamam idukden şayan-ı kabûl olunmağın hukûk-i

mezkûrun yine Kazâ-ı mezkûr mahkeme-i şeriyyesinde ber-nehc-i şer'îyye ru'us iktizâ eder deyu fetva hane-i celileden beyan buyurulmağla vekîl-i merkur Erakil Efendiden sual olunub ta'in-i mezkûrun ziyası ihrac olunmağın bi'l vekâle taleb ederim deyu da'va eder. Ol dahi cevabında şâhidân-ı merkur Yovanaki'nin vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendinin müekkilesi merkume Desbine'ye olan feratı şer-a şehâdet mani olur derecesinde ferais olunduğu tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub lakin yekdigerin malında tasrif eder derecesinde ve sandıklı şailesiyle şahid merkur Yovanaki vekîl-i mezbûrun müekkilesi merkume Desbine'nin malını bila teklif ahz ve sarf idub merkume Desbine malımın bedelini vir deyu taleb itmez ve merkume Desbine dahi şahid-i merkur Yovanaki'nin malını ol vecihle bila teklif tasrif eder merkur Yovanaki dahi malının esmanını taleb itmez ilamı-ı mezkûrede ta'nım bundan ibarettir deyu def-i tasaddi ve vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendi inkâr eder / Fî 22 Cemaziyel evvel Sene 326 (M. 22 Haziran 1908)

Ma'rûz-u vekîl-i Erakil Efendi

Müdde-i aleyh vekîl mezbûr Abdulkadir Efendi

Vaki' vekîl-i merkur Erakil Efendi ber vech-i muharrer def-i müddeasıyla beyyineye havale/ Fî 22

Vaki' vekîl-i merkur Erakil Efendiden ber vech-i muharrer def' ve ta'in müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri Rum aşığı mahallesinden Ken'an oğlu Mina Efendi ve oğlu Yordus Efendi ve Okim oğlu Kosta ve Kapusız oğlu Andon ve babası Samil oğlu Zarela Miyos ve Yaşlı Mahallesinden Mısırlı'nın Yovan ve Melekubi Karyesinden Lazarak ve Yavri oğlu Yetru ve Arbusun Kazâsı Hristiyan mahallesinden Yekul oğlu Dimitri ve Malid oğlu Yasof ve Yovan oğlu Merer nam kimesneler şahidleri olub bunlardan ma'da asla şahidlerim yoktur deyu huzur-u şuhûd idub ve şuhûd-u merkuman ikâme itmek üzere üç gün mahal-i şeriyye virildikten sonra vekîl-i merkur Erakil Efendi müekkilim merkur Yovanaki Efendi ve der' aliyeye gidub on beş gün kadar avdet ideceğinden müekkilim merkuman ve bundan ikâme-i şuhûd itmek ve ikâme-i şuhûd idemiyecek olursa icab-ı şeriyye icra itmek üzere on beş gün bila mehl taleb edib vekîl-i mezbûr Abdulkadir Efendi cevabında vekîl-i merkur Erakil Efendiye ikâme-i şuhûd itmek üzere üç gün mehl virilub beş gün murur itdigi hâlde ikâme-i şuhûd idemedigi gibi müekkil-i merkur

Yovanaki Efendi dahi ikraren der' aliyeye gitdiği cihetle aruzuna degin on beş gün dahi mehl taleb etdiği müekkilem merkume Desbine'nin hukûkunu teaddilimden seracemde bırakmak ve hukûkunu ibtal itmek fekr fasidine mani olduğundan asla asla kabûl itmem vekîl-i merkum Muhatul ile ikâme-i beyyineden izhar-ı acz eyelediği nizası itmekle hükm olan tasdiğini taleb eder / F 28 Cemaziyel Evvel Sene 326 (M. 28 Haziran 1908)

Vekîl-i merkum Erakil Efendi ber vech-i muharrer tasaddi eylediği ta'in şuhûd müdde'âsını ledel taleb ile umuru evkat itdigini ve ta'in mecir ve olduğuna zuhur ve müekkil-i merkum Yovanaki Efendi mevcut iken der' aliyeye firar itdiği vekil-i mezbûr Abdulkadir Efendinin müekkilesi merkume Desbine'ye ızrar-ı kasd itdiği istidal olunub mehl-i şeriyeden hitamında ikâme-i şuhûd idemeyub beş gün murur itdiği hâlde yine ikâme-i şuhûd idemeyub evvel beş gün daha mehil taleb etdiği ikâme-i beyyinenin izhar icra irad olunmamağın mucibince hükm- evvel mezkûr tasdik ve tekrar tezyil olunduğu / F 28

Kazy-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 83

Nevşehir Kazâsının Melegubi Karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Gcebenin oğlu Osman bin İbrahim bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Rabîa Hatun ibnetehu Mustafa ile sulbiye-i kebire kızları Zeyneb ve Hamide ve Zahide ve sulb-i sağır oğlu Hüseyin'e munhasıra olduğu lede'-ř-şer'i'l-enver zâhir ve mtehakkik oldukdan sonra verase-i mezbûrundan sahib-i arz-ı hâl mezbûr Hüseyin vekâlet-i a'mme ile ahz u kabzı ba hüccet-i şeri vekîl Nuh Naci Efendi ibn-i Seyyid Mehmed kazy-ı mezkûr mahkemesinde ma'kd (m) verase-i mezbûrundan zikr-i ti akar vz'-ı yed beyyine adl şerren sabit ve hükm- şeri la hak olan derûn-ı arz-ı hâlde mezkûretü-l ism mezbûre Zeyneb'e olınan da'vet ve ihtara icabet itmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl-i musahhir nasb ve ta'yin oluan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muhacehesinde yedimde olub bin üç yüz yirmi üç senesi Kanuni-evvelinin dokuzuncu günü tarihli müverrih-i vekîl-i mezbûrun müvekkilesi mezbûre Zeyneb'in imza ve parmak işaretini iş bu bir katme ibrâsında tatbik

olunduğu üzere müekkilim mezbûr Hüseyin'in babası ve mûrisi müteveffâ-yı mezbûrun müekkilesi mezbûre Zeyneb karye-i mezkûre civarının camî nam mahalde kâin Dal oğlu Mustafa arsası ve iki taraftan Hüseyin arsası taraf-ı rabî Ali Osman arsasıyla mahdud bir katme zuhurum münezzel arsasıyla karye-i mezkûre hududu dâhilinde keşişlik nam mahalde kâin bir taraftan Canuvar oğlu Ali onbaşı tarlası ve bir taraftan Göçeben oğlu Hüseyin tarlası ve bir taraftan Raim oğluları ve Kır Yusuf ve Ahmed Ağa tarlasıyla mahdud iki dönüm bir katme tarla ve arazi beş yüz guruş ile beş re's ağnam iki yüz elli guruş ve bir nuhâsî demir leğen yirmi beş guruş ve nakden iki yüz guruşun cem'an dokuz yüz yetmiş beş guruş hisse-i irşiyeye-i şayıasıyla mukabil ahz u kabzı kabûl idub mutebaki tereke hakkında müekkilim mezbûrun zimmetini ibrâ idub sened-i mezkûru mahzar-ı şuhûdda virdikden sonra zikr olunan tarla ve arsaya beş yüz guruş sehmini merkuh ve makbuza mukabel senede müekkilim mezbûr Hüseyin beğ-i bat ile bağ ve teslim olduğunun ve teslim ve kabz ve kabûl idub el-hâletü hâzihî vekîl-i mezbûrun müekkilesi Zeyneb'e zikr-i mururundan tarla ve arsaya fuzûlî ve bi gayr-ı hak vâz'-ı yed eder olmağla sual olunub mezkûr tarla ve arsadan kefiyed ve müdahale-i vakasından musemma müekkilesi mezbûre Zeyneb'e izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak bi'l vekâle matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müdde-i vekîl-i mezbûrun ber vech-i muharrer müdde'âsını inkâr eder / Fî 11 Cemaziyel ahir Sene 326 (M. 11 Temmuz 1908)

Müddeiyye-i aleyha vekîli mezbûr Tahsin Efendi

Müdde-i vekîli mezbûr Nuh Naci Efendi

Müdde-i vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendiden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb oludukda buyrulan şahidleri irasında şahidlik ikâmesinden ızhar-ı acz idub vekîl-i mezbûr müekkilesi mezbûre Zeyneb'in .... hükm-ü gıyaba taleb eder. / 11

Müdde-i vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendinin taleb ve ikâmeyi müennek olub müekkilesi mezbûre Zeyneb yemin idinceye degin zikr olunan tarla ve arsadan kefiyed ve malında müekkilesi mezbûr Hüseyin için vekîl-i mezbûr Nuh Naci Efendiye halen edâ ve teslimi müekkilesi mezbûre Zeyneb Hatunun vekîl-i mezbûr

Tahsin Efendiye tenbih olunduğu / Fî 14 Cemaziyel ahir Sene 326 (M. 14 Temmuz 1908)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 84

Nevşehir Kazâsının Herekli Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Âşık Hasan oğlu Hafız Hüseyin Efendi ibni Hacı İsmail bin Hasan'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice Hatun ibnetehu Yusuf ile vâlidesi Rukiye Hatun ibnetehu Hasan ve babası mezbûr Hacı İsmail ve sulb-i sağır oğlu Tevfik munhasıra olduğu lede'-ş-şer'i'l-envar zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra sağır-i mezbûr için mezbûr Hacı İsmail vasî nasb ve ta'yîn oldukdan sonra verase-i mezbûrundan marifetü'z-zat mezbûre Hadice Hatun kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kud (m) li-eccil husum vasî nasb ve ta'yîn olunan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde zevcim ve murisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hafız Hasan'ın hayat ve sıhhatinde mehr-i müeccel ve muaccel iki bin yedi yüz gurus alacak hakkım olub meblağ-ı mezkûrî kable'l-ahz ve'l-istifâ verâseti varidesi mezbûre Rukiye babası mezbûr Hacı İsmail ve sulb-i sağır oğlu Tevfik'e munhasıra olduğu hâlde vefât idub bi'l cümle terekesine razı vasî-i mezbûr Tahsin Efendi vaziyed eder olmakla sual olunub meblağ-ı mezkûr iki bin gurus vâz'-ı yed olduğu tereke-i mezkûrundan halen bana edâ ve teslimi mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyu da'va eder ol dahi cevabında müddeiyye-i mezbûrenin ber vech-i muharrer müdde'âsını inkâr eder / Fî 9 Cemaziyel ahir Sene 326 (M. 9 Temmuz 1908)

Müdde-i aleyh mezbûr Tahsin Efendi

Müddeiyye-i mezbûre Hadice

Müddeiyye-i mezbûreden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyineye havalesine / Fî 9

Müddeiyye-i mezbûre Hadice Hatundan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb oldukda her biri Herekli mahallesinde Kerim oğlu Ahmed Ağa bin

Mehmed ve Kazi oğlu Hasan bin Hacı Mehmed bin Hasan nam kimesnelerin ber tafsil mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î şehâdetleriyle isbat itmekle hazuran-ı mezbûran sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu / Fî 9

Şâhidân-ı mezbûran her biri usul-u mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka Hafız Mustafa Efendi ibn-i Ahmed ve Hacı Hüseyin bin Abdullah'dan sırran ve ba'dehu Mehmed bin Salih ve Şükrü bin Bekir'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri isar ve ihbâr olunub müddeiyye-i mezbûre Hadice Hatun bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemin virlimekin mucibince meblağ-ı mezkûrî vâzu'l-yedi olduğu tezkiye-i müteveffâ-yı mezbûrdan müddeiyye-i mezbûre Hadice Hatuna hâlâ edâ ve teslimi vasî-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduğu / Fî 9 Cemaziyel aher Sene 326 (M. 9 Temmuz 1908)

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 85

Nevşehir Kazâsına tabî Tuz karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Mevlûd bin Süleyman bin Ali Osman'm verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Elif Hatun ibnetehu Ahmed ile sulbîye-i kebîre kızları Aişe ve Hadice ve Döne ile li-ebeveyn er karındaşları muhannes ve gaib-i ani'l-beled îkatâ munhasıra olduğu lede'-ş-şer'i'l-envar zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra verese-i mezburdan gaib mezbûrun hukûkunu muhafazaya kâin nasb ta'yin olınan sahib-i arz-ı hâl mezbûr Memiş Kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) verase-i mezbûrundan derûn-i arz-ı hâlde mezkûretü-l ism mezbûre Elif Hatun olınan da'vet ve ihtara icabet itmeyub hukûkunu muhafazaya vekîl nasb ve ta'yin idilen Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde yedimde olan iş bu kısm-ı mucibince hisse-i erşiyeme isabet iden yüz seksen gurûş yirmi dokuz para ile kısmı bulunduğum gâib-i mezbûr Osman'm hissesi olan yüz seksen gurûş yirmi dokuz para kocama üç yüz altmış bir gurûş on sekiz paraya müekkilesi mezbûre Elif Hatuna izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye bi'l verâse taleb ederim deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müdde-i mezbûrun müdde'âsını inkâr eder Fî 18 Cemaziyel ahir Sene 326 (M. 18 Temmuz 1908)

Müddeyye-i aleyha vekîl-i musahhir Tahsin

Müdde-i mezbûr Memiş

Müdde-i mezbûrdan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyineye havale / Fî

18

Müdde-i mezbûrdan ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda yedimde bulunan bir katme kısm-ı şeriyeye mucibince eşya-ı muharrere-i mezkûre mevcud âli îta müstakil âli kısımlarının hane-i mezbûre Elif Hatunun bi'l mucibette demekle hâlâ bana edâ teslimini taleb ederim / Fî 18

Taleb-i vaka' muvafak olub mezbûre yemin idinceye degin bir mucib kısmı eşya-ı muharrere-i mezkûre mevcûd eşya-i müstakil eşya-i ziyade kısımlarını müdde-i mezbûr Memiş hâlâ edâ ve teslimi müekkilesi mezbûre Elif Hatuna izafetli vekîl mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduğu / Fî 18

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

NUMARA 86

Nevşehir Kazâsına tabî Nar Karyesinin Baş Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Mehmed Ali oğlu Ahmed Çavuş ibn-i Hacı Yusuf'un verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice Hatun ibnetehu Hacı Hafız Hasan Efendi ve babası mezbûr Hacı Memiş ve anası Fatma Hatun ibnetehu Mustafa ile sulbiye-i sağîre kızı Kamile ve sulb-i sağîr oğlu Şevket'e munhasır olunduğu lede'-ş-şer'i'l-envar zâhir ve mütehakkik olduktan sonra verase-i mezbûrandan sâğîrûn-ı mezbûranın ba hüccet-i şer-i vası kable'l-ahz sahib-i arz-ı hâl mezbûr Hacı Hafız Hasan Efendi ibn-i Hacı Mehmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) zirk-i âti akar vâz'-ı yed beyyine adl ile şer'en sabit ve mütehakkik olan karye-i mezkûrede sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Hacı Musa'nın ahz-u kabzına ba hüccet-i şeri vekîl Erakil Efendi veled-i Serkiz muvâcehesinde vasileri olduğum hâzırûn-ı mezbûranın babaları ve mûrisleri müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Çavuş'un hayat ve sıhhatinde yedinde mustakil mal ve mülkü olan Çat Karyesinde Dere Yolak nam mahalde ka'in bir

tarafdan Musa oğlu Halil ve bir taraftan Hacı İhtiyar oğlu Hüseyin ve dere ile mahdud üç hisse-i emtiyar ile bir hisse Güdük Halil ve Kileköyde ve yine karye-i mezkûrede Yüklük nam mahalde kâin bir taraftan Arab oğlu Ahmed ve bir taraftan Kart oğlu Hüseyin Çavuş ve çay tarafından ile mahdud nisf körük metlik ve Kileköy karyesinin koyak nam mahalde ka'in bir taraftan Hacı Memiş ve iki taraftan taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud ra'is rûs mikdarı bir katme nisf bağ ve mezar ardı nam mahalde ka'in bir taraftan küçük Hacı oğlu Mehmed bağı ve bir taraftan Çamur İsak oğlu bağı ve tarik-i âmm ile mahdud dört dönüm mikdarı bir katme bağ tarla ve Kebis bağ nam mahalde kâin bir taraftan Nalıncı Oğlu Mehmed bağçesi ve bir taraftan şehra Ahmed bağçesi ve bir taraftan Hasan beğ oğlu bağçesi taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud yarım dönüm mikdarı bir katme bağçe ve kovacık nam mahalde ka'in bir taraftan Hatib oğlu İbrahim munhasıra ve bir taraftan Mehmed Ağa ve bir taraftan Halil İbrahim ve taraf-ı rabî çay ile mahdud iki dönüm mikdarı bir katme bağ ve hasluk nam mahalde ka'in bir taraftan Hacı Memiş oğlu Musa ve bir taraftan Mustafa Çavuş ve bir taraftan taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud üç dönüm mikdarı bir katme bağ ve Kulaklı nam mahalde ka'in bir taraftan Mehmed Emin bağı ve bir taraftan Hacı Ateş oğlu Mehmed ve bir taraftan İbrahim Çavuş ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud üç dönüm mikdarı bir katme bağ ve mahalle-i mezkûrede kâin ma'lumu-l hudud bir bâb menzil-i derûnun bir bâb kemerli oda ile yedi cedid kilim ve altı yüz yirmi gurûş ve bir nuhâsî bakır kova iki yüz yirmi beş gurûş bir yük döşek ve yorğan ve bir büyük yasdık yüz elli gurûş ve iki aded Osmanlı lirası iki yüz on dört gurûş ve bir tabanca yüz seksen gurûş ve bir sa'an seksen gurûş ve siyah çulluk seksen gurûş ve bir şilte üç yüz gurûş ve bir umumi şal altmış gurûş ve bir şalvar kırk gurûş bir kutuda velacen kırk gurûş ve bir testi düşekli on beş gurûş ve bir kara dağ tabancası yüz seksen gurûş ve bir kırma çifte dokuz yüz seksen gurûş ve bir büyük tabak on gurûş ve altı yatık tabak beş gurûş ve iki vukuyyesi dört gurûş ve dafa' yirmi beş aded Osmanlı lirası iki bin altı yüz gurûş aded-i sekine cem'an dört bin dokuz yüz seksen sekiz gurûş terekesine vekîl-i merkum Erakil Efendinin müekkil-i merkum Hacı Memiş fuzûli ve bi gayr-ı hakkın mudahale zabt ve vâz'-ı yed eder olmağla sual olunub ez-cümle tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan sâğirûn-ı mezbûranın hisse-i erşiyelerinin kifâyet ve halen bana edâ ve teslimi müekkil-i mezbûr Hacı Musa'ya izafetli vekîl-i merkum Erakil Efendiye tenbih olunmak bil vesaye matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında zikr olunan Çat karyesinde selas-i hisse-i Kurek Halil'in zımme iradını bağ hane derûnun

bir bâb oda ve bir saan ve bir şalvar ve bir kundura olacak ve bir yatık tabak ve bir su kuyusu müteveffâ-yı mezbûrun olduğunu tâ'ien ve katien ikrar ve i'tiraf idub mutebaki ikarat mezkûre müekkilim mezbûre Hacı Musa'nın vâz'-ı yed emanet irâd tarıkıyla olub mecellenin 1637nci maddesi mucibince matruz-u mezkûrdan beru tai mururudan da'vâ zamanın husurları müşerret olub müdde-i vasî-i mezbûr Hacı Hafız Hasan Efendi müekkili hükm-ü şeri ledel mezbûrdan def' tasaddi ve eşya-ı vukiyyeden ve nakid eder muharrere-i mezkûre defa'ret mezkûreye inkâr eder/ Fî 16 Cemaziyelahir Sene 326 (M. 16 Temmuz 1908)

Müdde-i aleyh vekîl-i merkum Erakil Efendi

Müdde-i vasî-i mezbûr Hacı Hafız Hasan Efendi

Müdde-i vasî mezbûr Hacı Hafız Hasan Efendi ber vech-i muharrer müddeasıyla beyyineye havalesine/ Fî 16

Müdde-i vasî-i mezbûr Hacı Hafız Hasan Efendiden ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda her biri Karaca Kürd Mahallesinden Yusuf oğlu Mustafa bin Mustafa bin Yusuf ve Samun oğlu Mustafa bin Ali Mustafa ve Nar karyesinden İbil oğlu Mehmed bin Süleyman bin İbrahim ve defa' başka şahidleri var olduğu beyan ve ikâmesine sual olundukdan sonra şahidlerini ikâme idub vekîl-i merkum Erakil Efendi tenbih ve müdde-i vasî-i mezbûr vaz-u-l mal mülkü talebinde ızrar ve taleb vaz-ı muaffak olmağla vekîl-i merkum Erakil Efendi için vekîl-i menzur nasb ve ta'yin olınan Tahsin Efendi ibn-i Mustafa muvâcehesinde şuhûd-u mezbûrun ber tafsil-i mezkûr bi'l muvâcehe ber-nehc-i şer'î eyledikleri şehâdetleriyle isbat itmekle şuhûd-u mezbûrdan sırran ve alenen tezkiyeye havale olunduğu / Fî 23 cemaziyelaher Sene 326 (M. 23 Temmuz 1908)

Şuhûd-u mezbûrdan her biri usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân evvelen bâ-varaka-ı mestûre zâtları ârifân mahalle-i mezkûre imâmı Ahmed Efendi ibn-i Hasan ve İfa Necib bin Seyyid Mehmed ve diğer ifaya Ahmed bin Ömer ve Hacı Nusuhiddin'e başka başka sırran ve ba'dehu Mehmed Efendi ibn-i Eyub ve Hafız Osman Efendi ibn-i Mustafa'nın oğlu Şükrü bin Mustafa ve Osman Efendi ibn-i Ali'den bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri iş'âr ve ihbâr olundukda mucibince bi'l vekâle tereke-i müteveffâ-yı mezbûrun menkul ve gayrimenkul eşya

ve nusul edâ iden sağıran-ı mezbûranın hisse-i erşiyelerinin mahallelerinin kifâyet ve mahallinde ve secil tesyil müdde-i vasî-i mezbûr Hacı Hafız Hasan Efendiye hâlen edâ ve teslimi müekkil-i merkûm Erakil Efendinin müekkil-i mezbûr Hacı Musa'ya izafetli vekîl-i mezbûr Tahsin Efendiye tenbih olunduğu/

Kazây-ı Nâib-i Nevşehir

87

Aksaray Kazâsının Akemin Karyesi ahâlisinden teskirede Ali Bey Hafız Musa mûkim sahib-i arz-ı hâl Cabir oğlu İbrahim bin Hüseyin kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) karyenin Kapucubaşı Mahallesinde derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr İbrahim bin Musa muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan yirmi gün mukaddem müdde-i aleyh mezbûr İbrahim karyemize gelüb benim emvalimden olan dört yaşında kır tonda bir re'simi elli sekiz mecrediye bedel- mukabilinde iştirâ idub ve bedel-i mezkûr elli sekiz mecrediye bana kable'l-ahz ve'l-istîfâ mezkûru ahz olduğundan ziyadesiyle mezkûru halen bana eda ve teslim itmek üzere müdde-i aleyh mezbûr İbrahim'e tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ itdikten sonra müdde-i âli mezbûr İbrahim Ağadan cevaben tarih-i mezkûr müdde-i mezbûrdan ol mikdar meblağ ismi mevkufl mezkûru bazarlık idub yedimde ise de ancak bedeli olan elli sekiz mecrediyeye şimdiye kadar bi tamam eşyaya müdde-i mezbûr İbrahim bırakub ma'adâ sened-i tahsilâtı mezyun ve mevcut idilmiş olduğundan müdde-i mezbûrun kâinpederi gaib-u ani-l meclis Mustafa müddeiyya mucusundan tehliis itdirmek üzere ben Aksaray mahkeme-i şerisinde resmen tevkil idub ben dahi haiz olduğum vekâlet mucibince istia-ı li-eclil takib Konya'ya kadar gidub bilmiş olduğum musarafat ahidname-i vekîlim olmak üzere temizde kati ibrâya on sekiz iddi'aları Osman müdde-i mezbûr kâinpederi mezbûr Mustafa'dan alacağım olub kelevvel eylüle doğru mururumun istidağından ben dahi sened-i mezkûrun Osman'a müdde-i merkum İbrahim Ağaya gelecek eylül tesviyede böyle hükm deyu müdafen beyan itmekle müdde-i mezbûr dahi ikâme itdigim sened da'vâsı olub müdde-i âleyhanın dahi meşruhuna cihet-i taliki olub matlubum olan sened-i mezkûr mevcut olduğundan aînen bana edâ ve teslimi bana taraf-ı şerîden tenbih buyurulmuş iddi'a ve müdde-i aleyh merkum İbrahim Ağa dahi serd eylediği def-i meşruhuna

ırsar itmiş isede olunan müdafası şer'en şayan-ı tefat görülemeyüb kendüsüne ba'del tefhim mucibince alâ mûcib-i i'tirâf sened-i mezkûr mevcut elbise ainen redd-i iadesine mustehallik istkam olan elli sekiz aded ism-i mevcudunun müdde-i mezbûr İbrahim halen edâ ve teslimi müdde-i âli mezbûr diğere İbrahim Ağaya tenbih olunduğu / Fî 14 Receb Sene 326 (M. 12 Ağustos 1908)

Müdde-i aleyh mezbûr İbrahim

Müdde-i mezbûr İbrahim

88

Nevşehir Kasabası Eski mahallesi ahâlisinden ve vergi dairesi tahsildarı sahib-i arz-ı hâl İbrahim Efendi ibn-i Hacı Osman kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) kazây-ı mezkûrun Karaca Kürd Mahallesinde sâkin derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr reji dairesi me'mur sayık Mehmed Hulusi Efendi muvâcehesinde müdde-i aleyha me'mur Mehmed Hulusi Efendinin bundan bir sene mukaddem Arab oğlu Yovanaki Efendi yedinden ahz ve istifraç itmiş olduğum bin üç yüz gurûş lira yüz yedi hesabıyla edâsına bin zaman ve kefil olduğu beyan meblağ-ı mezkûr kefaletim hasebiyle değin Hafız Musa Yovanaki Efendiye tamâmen edâ ve teslimi itdiğimden idilecek meblağ-ı mezkûr yüz yedi hesabıyla bin üç yüz gurûş müdde-i âli muma-ileyh Mehmed Efendi virmekden imtina' ider olmağla sual olunub meblağ-ı mezkûr bin üç yüz guruşu bana edâ ve teslimine tenbih buyurulmuş taleb ve da'vâ itdikde huzzara değin muma-ileyh Yovanaki Efendiden tefriz-i miyan da'vâ itdikde müdde-i aleyh mûmâ-ileyh Hulusi Efendi cuvabında ol mikdar meblağa dein hisse-i mûmâ-ileyhe Arab oğlu Yovanaki Efendiye deyni edilib müdde-i İbrahim Efendinin dahi meblağ-ı mezkûrî edâ itdigini ikrar ve i'tiraf idub el-hâletü hâzihî edâ ve teslimine ve mani olduğuna müdafimen beyan idiyorsa da alâ mûcib-i i'tirâf mûrağ-ı kefil-i merkumun huzzar-ı mûmâ-ileyhadan tasdikine mukabil kefalet-i cihetden edâ itmiş olduğu meblağ-ı mezkûr bin üç yüz guruş kefil-i me'mur İbrahim Efendiye müdde-i aleyh mezbûr Mehmed Halil Efendinin edâ ve teslimine tenbih olunduğu / Fî 15 Receb Sene 326 (M. 13 Ağustos 1908)

Müdde-i aleyh mezbûr Mehmed Halil Efendi

Müdde-i mezbûr İbrahim Efendi

89

Li-eclil Nevşehir'in Baş mahallesinde sâkin zatı mahkeme-i bedâin odacısı İsmail Ağadan mahkeme-i şeriyye mahzarı Hasan Ağa ile maruz iş bu tarihi kitab-ı muhtadin Aişe Hatun bin Abdullah nam Hatun (m) yine Nevşehir Kazâsı mafsatından Maççan karyesinden hazzı bi'l muhles Ali bin Mehmed nam kimesneye mani' şeri ve nizamesi olmadığından nısfı tevzic ve tezkih olduğuna tezviç itmek dahi olmağla evvelce mahkeme-i şerinin icra olmuş olmak matlubumdur deyu Hafız merkum Ali Hafze mezbûr Aişe'nin akar meşruh tasdik ve mezbûre Aişe'nin virgiman malı şerisi olmadığı ra'iz idecek bir kimesneye tevcih itdirmek üzere zikre mani terekesi bana tarafından takdir kılınmak vekâleti mezbûreye tefşire iğram kalkub tabine-i şeri itdirilmiş iş'âr buyurulmuş tafsiren ol vecihle mezbûre Aişe hâzır bulunmuş mezbûr Ali'ye tezevvuc eden şeri verilmekin ma vak'î bit taleb ketb ve emla olundu / Fî 19 Receb Sene 326 (M. 17 Ağustos 1908)

Müddeyye-i aleyha mezbûre Aişe

Müdde-i mezbûr Ali

90

Nevşehir'in Karaca Kürd Mahallesinden Ekiş Mehmed oğlu Nuri Muharrem Mehmed bin Nuri huzzar mezbûre tabî Göre Karyesi ahâlisinden Hatib oğlu Halil İbrahim kendusiye havi nam Bekir bila mukaddema bana namzar ve neşhis olmuş Niyazi bin mezbûreye talib oldum ise de el-hâletü hâzihî mezbûreye olmakdan ferağat itdiğimi mahalli imza ederim şuhûdu-l hâl / Fî 20 Receb Sene 326 (M. 18 Ağustos 1908)

Karaca Kürd Mahallesinden Mehmed bin Nuri

Karaca Kürd Mahallesinden Süleyman bin Süleyman

Ve tahsildar Yakub Ağa ibn-i Seyyid

Karaca Kürd Mahallesinden Hafız Ahmed bin Ahmed

Nevşehir Kasabasının Bekdik mahallesinde sâkin zât-ı ta'rif-i şeri ile mâruf olan husus-u arz-ı hâl Hüseyin bin Hacı Hüseyin Kazâyı mezkûr bidayed mahkemesinde ma'kud meclis-i şeri önünde Nevşehir'in Kapucu Başı Mahallesinde sâkin Ahmed bin Hacı Tahir muvâcehesinde müdde-i aleyh mezbûr Ahmed müteveffâ pederim Hacı Hüseyin'den muris ve müntakil bi'l vecihle emval-i menkul ve gayrimenkul versaeti şart ve hududuna degin eşyayı envayı umurumu kibel-i şer'den bana aid idilmiş vasî dahi nasb ve ta'yin buyurulmuş ise de ben el-hâletü hâzihî ve tesyid ve bi'l rıza ve yirmi yaşımı mütejavize ve zevcesi varmış iyyal evladı bulunduğumdan vasî-i hâzır mezbûr Ahmed Ağaya senedin müsteğni bulunmamağla ol vecihle pederim ve mûrisim müteveffâ-yı merkûm Hacı Hüseyin bana muris ve isam mahsuta bulduktan sonra bana şahidim vasî-i hâzır mezbûr Ahmed'e tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder. Müdde-i aleyh mezbûr Ahmed dahi cevabında müddeiyye-i mezbûre a'bid mezbûre ile ait mezbureye vasî ve emvalen vaz-ı yed olduğunu ikrar müddeasına inkâr eder

Müdde-i mezbûre Hüseyin'den verased müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda mezkûr Bekdik Mahallesi ahâlisinden Hamdi bin Halil ile Rasık bin Ahmed nam şâhidân ile isbat ideceğini akd ve beyan eyledi

Şâhidân-ı mezbûran Hamdi bin Ali meclis-i şer'iyye gelüb lede'ş-şahid müdde-i mezbûre sahib-i arz-ı hâl

Yirmi beş yaş gâib-i ahsal-i i'yal sahibesi ve mustağni arz ol vasî olduğunu şâhidân için şehâdet ederim deyu iddi'a-ı şehâdet eyledi.

Mahalle-i mezkûre ahâlisinden İsak bin Ahmed şahidlik ifadesi dare'si iddi'a-ı şehâdet eyledi müdde-i aleyh mezbûr dahi şâhidân-ı mezbûrun adl ve makbûlü'ş şehâde idildiğini tezkiye edilmiş taleb eylemekle taleb-i vaki-i vecihle şâhidân-ı mezbûran mahellesinden tezkiye idilmesine karar verildi/ Fî 22 Receb Sene 326 (M. 20 Ağustos 1908)

Şahidler

Müdde-i mezbûre Hasibe

Müdde-i aleyha mezbûr Ahmed

Ve Ahmed bin Halil

İsak bin Ahmed

Yevm-i mezkûrde müdde-i vekîl Nuh Efendi ile müdde-i aleyh vekîli Erakil Efendi Ağustosun on sekizinci pazarirtesi günü teşekil ta'rif edilirse müdde-i vekîl Nuh Efendi müekkilinden izahat alarak mukimde bulunmak üzere şehr-i salının yirminci cumartesi günü mahkemede hâzır bulunacağına karar virildi ve taraf-ı tefkim kılındı/ Fî 18 Rebiu-l evvel Sene 324

Müdde-i aleyh vekîl merkum Erakil

Müdde-i vekîl mezbûr Nuh Naci

92

Ta'rifî vekîlleri mezkûrede meclis-i şeri hâzır olduklarından müdde-i vekîl Nuh Efendi Havva'nın kesbi üç yüz yirmi bir sene-i rumisi şehr-i mayıs ayı ve mayıs ve hâziran itdiklerinden mezbûre Hadice'nin li-ebeveyn er karındaşı Hacı İbrahim vekâleti bizzat müekkilim merkum Hacı İbrahim hemşiresinin akarını taleb-i merkum Hacı İbrahim vâlidesinin aldığı malunet üzerine kendi er karındaşı vekîl vâlidesi dahi razı ve racî oldukları hâlde mezbûre Hadice'nin babalığı bulunması hasebiyle ve istikak müekkili muvâcehesinde bir mevcubesi şerrisine eda'ı olan şâhidân-ı mezbûranın nısfından Tahta Camî Mahallesinden Hacı Abdussamed oğlu Hacı Nuri mütmai Durmuş ve Osman ve Ahmed Minur Redif Taburu ser Çavuş Çoruk Kalfa oğlu Mehmed Efendi Camî-i Cedîd mahallesinden Hulusi Efendi-zade Mustafa Asım ibn-i Bekir ve Raşid Bey mahallesinden Abdi Çavuş bin Mehmed mehl-i şer-i itmediğinden Hüseyin li-ebeveyn müvekkilim mezbûre Hadice'ye müekkilim Mustafa Efendiye bir mucub şeri akar itmişdir bilahere yani iş bu da'va tarihinden iki hafta mukaddem Nevşehir'in Tahta Camî mahallesinden Hacı Abdulhamid oğlu Hacı Nuri Efendi ve mahzumi Durmuş Efendi ve Raşid Bey Mahallesinden Kel Ahmed oğlu Ali Ağa muvâcehesinde mezbûre Hadice vâlidesi

Zeyneb Hatun kendi hanesinin akd-ı seykiyan bidaen müekkilim gıyabına ikra itdiği şuhûd-u muharrere ile beyyine huzzar bulunmadığı hesabıyla ol vekale müekkil ve zevcesiyle taraf-ı şeriden beyyineye buyurulmasını talep ederim.

Müddeyye-i mezbûre vekîli Erakil Efendi kelâm-ı izeral Nuh Efendi zabt olunda da'vâ olunan akar müekkilinin gıyabına ve kayine biyan ve da'va itmiş bulunduğu mahkemede de müekkilem Hadice'nin li-ebeveyn er karındaşı Hacı İbrahim dükkânın bizzat müekkilim Mustafa Efendinin i'kade taleb olunduğu da'vâ cihetiyle mehr-i şerisine akarım ve kabûlüne da'vâ itmiş ve her iki da'vâda evvel ki şahidleri ikâme ideceğini ve miyan itmekde ise de da'vâ olursa bu haliyle da'vâsına mütenafiz ve tenafiz ise da'vânın ismane mani bulunduğundan ve müekkilim Hadice Hatun da'vây-ı zamana bağlı olup iş bu da'vânın mîrâs-ı şerisi ta'rifine tebliğ olundukda iş bu akar da'vasını tekzib iden ve vukuyu fûruz ve takdiri ise dahi razı olmayub men' eder olduğundan bu vecihle beyyineyi mezanin ve canibini derkar ve ikâmesine huzur-u iskade biyan olunan nizak şer-i da'vâya men' olduğunu arz ederim

Müdde-i vekîl-i mezbûr Nuh Efendi iş bu da'vânın nâib-i sabık zamanının ve kabul-u beyan iden mahkemenin usul-ü mesmu'ası da'vâsı zabt ve izah edilmediğinden zabt-ı sirkasının hükm-ü şer-i iyyaliyle bir kayd ve zaman ve tevcih idilmiş taraf-ı şeriden karar idilmiş olduğundan da'vâ tezevvuc idilmiş davası def'i talâkına ait kabul-ü arz ve nikâh davasından ibaret bulunmuş olmağla ber-mucib teşrih davası beyanat-ı hükm ve rızaya alır birer surette mezburenin müvekkili ve müvekillerde mezbureye iadesiyle davaya kadar eşya-ı haline olup virildiği ilaveten beyan ederim.

Tarafların ifadeleri tedkik olunmak üzere bu babda mahkeme-i şeride ağustosun yirmi birinci Perşembe gününe mühlet kılındı.

Müdde-i aleyh vekîl-i mezbûr Erakil

Müdde-i vekîl-i mezbûr Nuh Naci

Şehr-i hâziranın on beşinci Salı günü müddeyye-i aleyha mezbûre vekîli Erakil Efendinin bil istida' vaki olan müracât-ı üzerine müdde-i mezbûr Mustafa'ya mahkeme-i şeriyeden tasyik ve bir netice virilmiş tebliğ ittirilen muhatara da yükün yevm-i mayıs olan günü müdde-i Mustafa'dan gelmiş ve müdde-i aleyha vekîli

Erakil Efendi hâzır bulunmuş olduğu hâlde teşekkil ta'rif itdirildikten sonra müdde-i Mustafa Efendi vekîli Nuh Efendinin mahkemede bulunmadığından kendusunun iktidarı olub diğeri ta'yin ideceğinden bir iki mehil taleb eyledi.

Müdde-i aleyha vekîli Erakil Efendi kendisinin haziranın yirmi beş recebinde ikâme olunub bizzat kendusu hâzır bulunduğu da'vasının tevcih idemediğinden vekîl ta'yin itmek üzere izhal olunduğu ta'yin itdiği vekîl dahi tevcih da'vası ve iktizâ takip itmediğinden takib-i da'vâ itmesi hakkında istida' takdim eylediğinden yine mahkemeye beyan idilub da'vâya kadar kati' tebliğ olunduktan sonra vekîl gelub tekrar teşekkil ta'rifleriyle mahkemeye ve fakat biz aran bir rabt olmadığı ve bu defa tefhim olarak tarafımızdan da'vasına kati itdirilmeyub müdde-i Mustafa Efendi bizzat gelmiş ise de yine vekîl ta'yin itmek üzere mehil taleb etmiş mahkeme benzer da'vâya ibaret ve izinnameye meşru olmıyan nikâh da'valarının eşya-ı ol beyan meştecat-ı hasabiden velayet-i tebliğ kılınan ol emri ali iktizâsına olunduğu hâlde böyle bir sene müddet izinnamesiz ve ta'kib da'vası nikâh hamı olduğundan da'vasının şer'en cem'i evvel cihetle musbet iddiâları vecihle şeri şeren mesmu edilmeyeceğine taraf-ı şeriden tenbih buyurulmasını taleb ederim.

Müdde-i Mustafa Efendiden tekrar cuvaben vekîl ta'yin idileceğini ve ifade virmiye ahz olduğunu taleb eyledi / Fî 10 Şabab Sene 327 (M. 8 Eylül 1909)

Müdde-i aleyh vekîl Erakil

Müdde-i mezbûr Mustafa

Müdde-i Mustafa vekîl nasb ta'yin üzere ba vaki mahkeme-i şeri mayısın on dokuzuncu cumartesi günü talik kılındıkda taraf-ı tefkim yevm-i ma'luk mezkûrde müdde-i Mustafa Efendi vekîli Nuri Efendi ve müdde-i aleyha vekîli Erakil Efendi hazır oldukları hâlde tasaddi nasb teşekkil ta'rifitdikten sonra müdde-i aleyha vekîli Erakil Efendi ledel ahz ve karz eylediğim vecihle nikâha mani şartları zevci bizzat ve ba vekîl-i şerisi ve gâib-un bizzat biladet ve ba vekîl-i şerisinden akd-i nikâh için meclis-i akar zevc-i tarafın iki er veya bir er ve iki hatun tevkil şahid zevc-i tarafı keza bu mütallu kabz-ı nikâh iki şahid teşekkil için ve arzu hanemize dahi icab ve kabûl için dahi akd-i nikâhın ita olduğunu kezâlik bir ara iki Hatun ve iki şahid hâzır olmak kâin akd-i nikâh beyis olmuyacağından iş bu şerait-ı tefkik bir gûna tevcih

da'vaları dahi defa bulmadığından ve esasen şeren secl olmayan iki zabt da'vânın elli altıncı sahifesine nakli şer

93

Nevşehir Kazâsının mahmiye-i Nar Karyesinin Orta Mahallesinden Turcan oğlu İbrahim rais tasdik-i şeriyle müruf olan Mustafa kerimesi Emine Hanım ahz ve kabza ba hüccet-i şeri vekîli meclis-i şerisi Erakil veled-i Serkiz kazây-ı mezkûr bidayet mahkemesinde ma'kûd (m) yine karye-i mezkûre ahâlisinden Kara Memiş oğlu Mehmed Ağa muhderemi Yusuf muvâcehesinde müekkilem mezbûre Emine Hatun müdde-i âli merkum Yusuf bin Mahmud beyinlerinde zevcine kaih ve imtizac itmekdeler ise müekkilem mezbûreden mütevellide sulbiye-i sağîre bir buçuk yaşında mütevellide ile müekkilim müdde-i aleyha merkum bila seyyid eza ve ceza ve bila infak pişmah mukaddem hanenin tard ve teb'id idub müekkilem mezbûre ile yatakda altı aylık benimle bulunduğuna bina' infak ve iska eylemiş ve zimmetinde makud mehr-i müecceli olan bin elli bir gurûş müekkilim izafetlü bana edâ ve teslime tembih ve adl-i medinimi takdirde vâlidesine irad olmak üzere mesken-i şeri tedârik ile ve müekkilim havive iğzaç itmiyeceğimi mudâfa-i taleb ve da'vâ ederim deyu iddi'a eder ol dahi cevabında müddeiyye-i mezbûre bana hukûk-i zevcine mûraat itmeyub ve benim sekine olduğum hanesi vâlidemden ibared olub müstakillen menzil-i şeri bulunmağla ve ol vecihle itâ'at ve inkiyaz itmesine beyyine buyurulmasına taleb ve da'vâ eder. Vekîl-i mumaileyh Erakil dahi müstakillen hanesi olmadığına vâlidesi beraberce olduğu gece karındaşı Mustafa dahi ol hanede sâkin bulduklarına beyan eder ve müdde-i Ali dahi ifade-i serkisinde ısrarla ma'rifet-i şeriyle kesf ve mayinesini taleb ederim.

Ba'dehu icabına bakılmak üzere evvel amade mahal-i mezkûrenin köstek ve tahkikine zımmen mahalline gidilmesine karar virildi. Ve ... gününe mahkemesi talik kılındı / Fî 28 Receb Sene 326 (M. 26 Ağustos 1908)

Müdde-i aleyh mezbûr Yusuf

Müdde-i vekîl Erakil Efendi

Şehr-i Ağustosun yirmi beşinci Pazar-irtesi günü ta‘rifi huzur olmağla müdde-i vekîl Erakil Efendi kendine icra kılınan mezkûr hane sokak kıyısının vusul-u tarafı karşı ahır kıyısına kadar duvar çekildikde ve yukarı ki yazlığın kuyusu çekildiğinde müstakil haneye edâ idildiğinde müekkilim müdde-i aleyh Yusuf Ağa izağaç raziye inanmamak üzere fasik bir kere pederi hanesine göndereceğini menzili kaville itdiği hâlde müekkilimin itâ‘at huzzar ve miyar bulunduğu ve bunlar icra ittiği hâlde nafaka tedrisini talep ederim.

Müdde-i âli mezbûr dahi virileceğine ve dair kefil dahi idare ideceğini söyledi. Müdde-i aleyh mezbûr Yusuf menzili sekineye elverişli olduğu nâib-i vaki ile hakir-i ihtiyarına muhtâr-ı evvel ve sani ve usul-ü zuhura tarafından mahallince keşf-i ati ve taraflarının itafatından mürur eder miyan anlaşıldığını ve sekine-i mezkûrenin cümle kapısı husul tarafın ahır kapısına kadar serkeşide idildiği hâlde beyinlerinin men‘ def‘ idildiği hâlde müdde-i vekîl Erakil Efendinin ifadatı mezuatının anlaşılmasına ziyade müdde-i âli dahi bu cihetin tahrir eylediğine binâen müddeiyan-ı mezbûre Emine Hatun dahi hukûk-i zevciti ra‘is ve itaat itmekle müdde-i vekîl Erakil Efendiye tenbih olunduğu / Fî 11Şaban Sene 324 (M. 30 Eylül 1906)

Müdde-i aleyh mezbûr Yusuf

Müdde-i vekîl Erakil

Nevşehir Kazâsının mahmiye-i Nar Karyesi ahâlisinden sahib-i arz-ı hâl Küçük Hüseyin oğlu Mehmed Ali (m) karye-i mezkûrede yukarı mahalle ahâlisinden derûn-i arz-ı hâlde mezkûr Resul oğlu Mustafa muvâcehesinde müdde-i âli mefruzu bundan üç sene mukaddem hanemin altında inşa itdirmiş olduğu bir göz dam hanemin altında altı arşun mikdarı tecavüz itmiş olmasından mahalle-i kaimin nakdim olunan istida‘m meclis-i belediyeye ledel-i ahval-i belediye tarafından iki keşif iğram kılınub icra idilen keşif neticesinde hakkımı tahakkuk ve müdde-i âli merkumun tecavüz itmesi sabit olmuş olmağla müdahil ikasından mutlakımı istihak arzınca

taleb ve da'vâ ederim deyu ol dahi cevabında va'ka idilen tarafın kendusu idilmiş ise de bir guna mani olmadığına ve bir mikdar yer kendu tarafından olmuş ise de kendusune luzumune bina olduğu ve zararı olmadığı müdafen beyan eyledi.

Mahalle-i mezkûrenin etraf ve sürûrlarını tecavüzünü anlamış ve mahalle-i mezkûre me'mur göndermek üzere karar virilub bu beyanın mahkemesi canib-i şer-i kendüne ta'lik kılındı / Fî 28 Receb Sene 326 (M: 26 Ağustos 1908)

Müdde-i aleyh mezbûr Mustafa

Müdde-i mezbûr Mehmed Ali

96

Üçüncü daire-i hümayun ifrad mestirasından ve Nevşehir'de Topal Hafız'ın hanesinde sâkin iken bundan on gün mukaddem vefât iden Avanos Kazâsının Kara Fakih karyesinden Şevki oğlu Mehmed bin Mehmed bin verâseti babası mezbûr Mehmed'e münhasır olduğu lede'-ş-şer'i'l-envar zâhir ve mütehakkik olduktan sonra kazây-ı mezbûrundan mezbûr Mehmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) müteveffâ-yı mezbûr medâyuni Davud Efendi ibn-i Süleyman muvâcehesinden oğlum ve murisim müteveffâ-yı mezbûrun hayat ve sıhhatinde mezbûr Davud Efendi zimmetinde cihet-i karzdan elli gurûş alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûrî kable'l-ahz ve'l-istifâ verâset-i ancak bana munhasıra üzerine terekesine müstehak ahz kimesnesi olmamağla meblağ-ı mezkûrî mezbûr Davud efendiden bi'l verâse halen talep ederim deyu da'va itdikde ol dahi cevabında müteveffâ-yı mezbûre hayat ve sıhhatinde cihet-i karzdan ol mikdar gurûş deyni olduğunu ikrar-ı mâ-adâ verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde-i mezbûrun ber vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine talep olundukda her biri Maççan karyesinden Süleyman bin Ali bin Dolguncu oğlu oğlu huzur-u şerisinde istitha olundukda babasından başka verâseti olmadığına şehâdet ederim ve müteveffâdan ismi Mehmed birbirinden ismi de Mehmed olub bundan başka verâseti olmadığını ma'lumum değildir deyu iddi'a-ı şehâdet eyledi.

Karye-i mezkûreden Mehmed Çavuş bin Halil şahid Süleyman'ın ifade-i dairesinde beyan ve şehâdet eyledi.

Şahid-i merkumandan âli la kabûl tezkiyelerine karar verildi/ Fî 30 Receb Sene 326 (M. 28 Ağustos 1908)

Müdde-i aleyh mezbûr Davud Efendi
Müdde-i mezbûr Mehmed

Şuhûd

Karye-i mezkûreden Mehmed Çavuş bin Halil
Maççan Karyesinden Süleyman bin Ali

Şâhidân-ı mezbûran Süvari Çavuşu Hüseyin Efendi ve Ahmed Ağadan sırran ba'dehu Kadir'in Ali ve Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed bi'l muvâcehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde edildikde iş'âr ve ihbâr olunmakla mezbûr Mehmed'den veratına ba'del hükm meblağ-ı mezkûr elli gurûşu müdde-i mezbûr Mehmed'e halen edâ ve teslimi mezbûr Davud Efendiye tenbih olunduğu / Fî 30

97

Nevşehir Kazâsı mahmiye-i Boğaz Karyesi ahâlisinden sahib-i arz-ı hâl Hacı Hasan oğlu Halil bin Halid (m) kazây-ı mezkûrun Eskil Mahallesi ahâlisinden derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûre Meryem bint-i Ömer muvâcehesinde benim netacen malım olan bir re's kısrâğım huzuran raî olundukda ise karyemiz ahâlisinden birçok melsefat olunduğu bir rızada olmıyanın mezkûru müdde-i aleyha mezbûre Meryem mahdumi Mehmed ile ma'en on mukaddem ahz ve gasb iyal olduğum zarar üzerine acı sovanın ictimar eylemiş olduğuna zabt-ı fetrle bulundurulan istihad mezkûr kısrak netacen ber vech-i muharrer malım olduğuna beyan müdde-i aleyha mezbûre red ve tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında müdde-i aleyha mezbûre iki yaşında razi olınan sair kısrak olmağla iki taraftan bırakub ve cümle kendune malum olub ol vecihle bi hakk-ı vâz ederim deyu müdafa beyan eyledi.

Tereke-i netac iddasına bulunduğu bizzad zai olduğuna merâm olmağla müdde-i aleyha mezbûreden netac iddi'asına usul-u itatına karar verildi.

Müdde-i aleyha mezbure Meryem'den netacen mal olduğu Eskill mahallesinden Tahir oğlu Şakir ve Kızıl Ali'nin oğlu Hasan ve Çoban Mustafa ve Abdullah bin Mükremin ile isbat ideceğini söyledi ve başka İsmail dahi şahidi olduğunu müdafa-i beyan eyledi. Şahidlerden Mustafa Âdem ma'lumat beyan eyledi.

Şahid Şükrü bin Tahir iki yaşında kısa boynuzu dik ve her iki kulağı yarık ve bir ceviz-i toynakda takrizinden olduğuna ve bir mîrâs men olub ve bağından birine ağ olduğuna şahidim ve şehâdet dahi ederim deyu iddi'a-ı şehâdet eyledi. Diğer şahid Eskill mahallesinden Selamullah oğlu İsmail Yükmece bunların olduğuna biyan derim iki yaşında kulağının bir tarafı yarık ve bayağı yarık olduğuna olduğu kendunden bunların olduğu şahidimden için dahi şehâdet ederim deyu iddi'a-ı şehâdet eyledi.

Mezbûrenin tehlizi mucibine icra idilub zikr olunan kecible müdde-i aleyha mezbûreye Meryem'e müdde-i mezbûr Halid'e tenbih olunduğu/ Fî 30 Receb Sene 326 (M. 28 Ağustos 1908)

Müdde-i aleyh mezbûre Meryem

Müdde-i mezbûre Halid

98

Nevşehir Kasabasının Nar karyesinden Baş Mahallesi ahâlisinden Mahmud oğlu Hacı Musa Ağanın zikr-i âti da'vâya vekâlet a'mme-i mutlak sahibiyle vekîl bulunan kâin-i mezkûr da'vâ vekîllerinden sahib-i arz-ı hâl Erakil Efendi veled-i Serkiz müvekkili Hacı Musa Ağanın muhdahdemi bundan mukaddem vefât iden Ahmed Çavuş'un sulb-i sağır oğlu Şevket ile sağire kızı Kamile'nin ba hüccet-i şeriyye vasî mensubları ilam hadileri Hacı Hasan Efendi müekkilim mezbûr Hacı Musa Ağa üzerine sağır-i mezbûran için bedel-i tesmiye ba'de nafaka ve kisve bihalarına muntazaman istihal eylediği 22 Cemaziyel ahir Sene 326 ve 714 tarihli nafakasıymış / Fî 27 Cemaziyel aher

Müekkilime tebliğ olunan ilam-1 iyanına muris nizamiyesi tarafından izam-1 arz ilamı

Muma-ileyh mesmu ile Hacı Hasan Efendi müekkili Musa ile Musa Ağa aleyhine nafaka da'vasına da'vetine kati itdikle kayalık mahkemesine beni vakalet-i mumamiyele tevekkil ederek ve ben dahi olucak mahkemede hâzır bulunmuş olduğum hâlde ben dahi nafaka müdde-i vasî mumaileyh nafaka da'vasından sağır ile sâğırûn-1 mezbûranın emlak ve arazi eşya ve nakid da'vasına kâin ve mübaşeret idilmiş olduğu hâlde kendime değin haberdar itmeğin iş bu müekkilim aleyhinde iştilal itmiş olduğu nafaka sair mezbûr Canan'a nizaran sâğırûn-1 mezbûranın mutağı idilirdi malı olmadığı ve beni müekkilim Hacı Musa üzerine nafaka takdir itdirilmiş olduğu hâlde / Fî 25 Cemaziyel Aher 326 ve 755 numerulu kezâlik müvekkilim aleyhinde istihsal eylediği ilam gıyabında müekkilim aleyhinde istihsal olunan ilam-1 hâzırûn-1 mezbûranın pederleri munağı Ahmed'in müntakil deyu müekkilim üzerine hükm idilmesi ve ilam-1 gıyabağı mezkûrede esbab-1 kanuni menzil-i iraza itmiş ise müdağın mezkûr nafaka ilamında sâğırûn-1 mezbûranın malı olmadığı diğer emlak ve diğer eşya-1 bedel olan ilam gıyabına sâğırûn-1 mezbûranın emlakı olduğu da'va idilmiş ilam-1 mezkûr başkaca eşya-1 nafakadandır evvel emirde bu cihetden fusul veraitini veled-i el hace başkaca meramımı arz ideceğim maruz-u aleyhi vasi mumaileyh Hacı Hasan Efendi cevabında Mahmud oğlu Hacı Musa muhderemi münavi Ahmed'den hâzırûn-1 mezbûran Şevket ve Kemal nam sâğırûn-1 yevmi ism-i şer ba'de dedeleri Musa üzerine nafaka takdir olunmuş olduğu hâlde müekkilim şeri la hak olmuş vekîl-i sâğırûn-1 mezbûranın babaları mutağı Ahmed'in umumi menkul ve ğayri menkulleri varid deyu vekîl-i musahhir Erakil Efendinin müekkili Hacı Musa tarafından bi ğayri hak vâz'-1 yed ve tasarruf eder ve sâğırûn-1 mezbûrana isabet iden hisselerini virmekden imtina' itmiş olduğundan ol vecihle bil vesaye da'vây-1 ve Hacı Musa'nın aleyhine ilam ilam-1 istihsal etdikden sonra vekîl-i mûmâ-ileyhe vaka' bulan nisyam ve imtina' üzerine vekîl-i mûmâ-ileyhe müekkilim Hacı Musa'nın sâğırûna isal olunan emvalin nisyam ve imtinaından nafaka da'vasına kâin ve aleyhinde ilam-1 vasî istisal kılındığı ve şu hâlde bir gûna tezahür olduğu bil vesaye müdafine biyan eder ve ol vecihle ilamının tasdiğini bil vesaye talep eder deyu da'vâ eder.

Ma'ruz-u vekîl Erakil Efendi istihsal olan nafaka ilamında tarihimi / Fî 22 Cemaziyel ahir Sene 326 tarihli ve emlak ve eşya ilamı Fî 25 Cemaziyel ahir tarihli ve hasır yeksenekde tebliği Fî 27 Cemaziyel ahir tarihli olmasına ve re'sen nafaka da'vasında sağır-i mezbûranın malı olmadığı ikrar nafaka da'vâ ve diğer emlak ve arazi da'vâsında malı olduğuna dair ve kavilen taleb da'vâsı mezbûr nafaka ve emlak ilamıyla mezbûr haneden deyu def' kavilen tehuren ikrarında da'vânın tenkiz olduğu bir ahze bulunduğundan iş bu nafaka ilamından nafaka mucib olup olmadığına münkazi şerisinin beyan buyurulmuş oldu el hace fuzûlinle müstağni ikzaya suvalini talep ederim.

Ma'i mesûl Hacı Hasan Efendi ifade-i saykasında ısrar eyledi ol babda nafaka ilamı ile ve diğer emlak ilamının murur tarihleriyle tedkik eylemek üzere mahkeme şehri ağustosun yirminci Cuma-irtesi günü sair icra ve mahkemede hâzır bulunmasına karar virildi/ Fî 1 Şaban Sene 326 (M. 29 Ağustos 1908)

Müdde-i aleyh mezbûr Hacı Hasan Efendi

Maruz-u mûmâ-ileyh Erakil Efendi

Munâği mezbûr Ahmed'in sağır oğlu Şevket ve sağire kızı Kamile'nin şükr-ü mütebeyyin idilmek üzere mahkeme-i şeriyye ahkârı hukûka vasî ve dedesi mûmâ-ileyh Hacı Hasan Efendiye tenbih olunduğu/ Fi 10 Şaban şehri Ağustos'un yirmi altıncı Salı günü ta'rif-i huzzar bulunmuş olmağla sağire Kamile ve Şevket mahkeme kararı ikazısıyla meclis-i şeri de ledel ma'beyne sağır Şevket'in beş yaşında olduğu müteakkik bir katme tezkireyi ibrâz Nar Baş Mahallesinde 116 hanede mütevellid mûnaği Ahmed'in oğlu Şevket'in olduğu anlaşıldığı ve sağire mezbûre Kamile'de üç yaşında bulunduğu iddi'a iden dedesi mezkûre-i a'mmesini ahz idememiş ise de nasb-ı hal üç yaşından ziyade olduğu biyan ve ifade eylemiş ve Metruz Hacı Musa vekîli Erakil Efendi nafaka da'vası şerren mutekazi da'vâda olup intima malı var deyu da'vâsı hususlarında müekkilim aleyhinde bulunduğumun ve gaib-i hükm-ü mezbûra bulunduğumuz her birisi için ayrı ayrı iğrazan mahkememiz derdesat rai'yet bulunduğu ve emlak da'vâsı nafaka da'vâsına münkisar ve her iki ilamın nekzine mucib olduğu ve mecelle-i halilenin ıstilahat muhkikazında böyle mal ve mustahzi münâzaa eyledikde men' nakidim olunacak men' olan iş bu emlak hakkında iğraz mahkememiz neticemiz ise olmadığı nafaka da'vâsına rayiet

kalacağından emlak da'vâsının neticesine kadar nafaka da'vâsının ahkâm-ı şeriden bulunduğunu arz ederim.

Tarafının ikaratlarını tedkik ve ona göre bir karar virilmek üzere şehir-i ağustosun yirmi sekizinci günü ta'lik kılındı.

Ma'ruz-u aleyha Hasan

Ma'ruz-u vekil Erakil

Maruz-u vekil Erakil Efendinin müekkil-i Hacı Musa sâğirûn-ı merkumanın babası müteveffâ-yı merkûm Ahmed Çavuş'dan kendi emlak ve arazisi olduğu Fî 25 Cemaziyel ahir 326 tarihinde dedesi Hacı Musa aleyhinde surur iden ilam-ı şeride vekil Erakil Efendinin müekkil-i Hacı Musa Ağanın müteveffâ-yı merkûm Ahmed Çavuş'un emlak ve arazisine vâz'ı yed beyyine adl ile şeri sabit olmuş olduğumuz ve sâğirûn-ı mezbûranı infak ideceği sened olmadığına vekil mûmâ-ileyhin ol babının inkıza-i da'vası şayan-ı iltifata gidilmeyub müekkilim mezbûr dedesi Hacı Musa üzerine vekil-i nasb Mustafa Şükrü Efendi tarafından firuz ve takdir olunan yevmi-l meşre paradan üç gurûş sâğirûn-ı mezbûranın kendi bihasına huruf olmak üzere cediti vasî mezbûr Hacı Hasan Efendiye huruf veledi-l hace istidana izin virdiğimiz nafaka ilamı mender canından anlaşılmasına binaen ol babın iğraç-ı istida'sında ve hüküm-ü istida'mın tasrifine karar virilirse Erakil Efendiye tenbih olunduğu/ Fî 17Şaban Sene 326 (M. 14 Eylül 1908)

99

Nevşehir Kasabasının Nar Karyesinin Baş mahallesi ahâlisinden Mahmud Enes Oğlu Hacı Musa Ağanın zikr-i ati da'vâ'ya vekil müsemmil şerisi Nevşehir'in Ermeni mahallesi ahâlisinden Erakil Efendi veledi Serkiz def-i da'vâ hususuna ve iğraz ve itiraz ve tecrize ve bu cevaba olmağla hususu mezkûrun müteveffak olduğu umulun kelimesine kazây-ı mezkûr bidayet mahkemesinin ma'kud meclis-i şeri ilanında karye-i mezkûre ahâlisinden Karaca Kürd Mahallesinden Şeyh oğlu Hacı Hasan Efendinin ba hüccet-i şeri ve mümessi bulunduğu mûnaği Ahmed'in sulbinden mütevellid Kamil ve Şevket nam sâğirûnın ve peder ve murisleri mûnaği Ahmed bin

Musa'dan müntakil-i emval menzule dair menzul pederi müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Çavuş'un hal-ü hayat ve sıhhatinde bedenlen müstakillen mal ve mülkü olan Çat Karyesinden Dere Yolak nam mahalde kâin bir taraftan Musa oğlu Halil ve bir taraftan Hacı İhtiyar oğlu Hüseyin ve dere ile mahdud üç hisse itibariyle bir hisse körek Halil'in ve sekiz kile gübresine karye-i mezkûrede Yüklük nam mahalde kâin bir taraftan Arab oğlu Ahmed ve bir taraftan Karas oğlu Hüseyin Çavuş ve Camî taraflıyla mahdud ve nisf güvercinlik ve kırk kile gübre ve Nar karyesinin Koyak nam mahalde kâin bir taraftan Hacı Musa ve iki taraftan Çat ve taraf-ı rabî tarik ile mahdud iki dönüm mikdarı bir katme nisf bağ ve mezar-ardı nam mahalde kâin bir tarafı Küçük Hacı oğlu Mehmed bağı ve bir tarafı Hacı İsa oğlu ve bir tarafı tarik ile mahdud dört dönüm mikdarı bir katme bağ ve tarla ve kilise bağ nam mahalde kâin bir taraftan Nalıncıoğlu Mehmed bağçesi ve bir tarafı şehla Ahmed bağçesi bir taraftan Hasan beğ oğlu bağçesi ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud yarım dönüm bir katme bağçe ve Köçek nam mahalde kâin bir taraftan hatib oğlu İbrahim Hüseyin ve bir taraftan Mehmed Ali ve bir taraftan Halil İbrahim ve taraf-ı rabî çay ile mahdud iki dönüm mikdarı bir katme bağ ve Hüyük nam mahalde kâin bir taraftan Hacı Musa oğlu Musa ve bir taraftan Mustafa Çavuş ve bir taraftan çay ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud üç dönüm mikdarı bir katme bağ ve Kumluklu nam mahalde kâin bir taraftan Mehmed Emin bağı ve bir taraftan Hacı Osman oğlu Mehmed ve bir taraftan ve bir taraftan İbrahim Çavuş ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud üç dönüm mikdarı bir katme bağ ve mahalle-i mezkûrede kâin ma'lumu-l hudud bir bâb menzil derûn-i bir bâb yirmi oda ile bir cedid kilim üç yüz yirmi gurûş ve bir nuhâsî yirmi sekiz ve iki yorgan yirmi beş gurûş ve bir büyük döşek ve bir yorğan yasdık elli gurûş ve iki Osmanlı lirası iki yüz on dört gurûş ve bir tabanca yüz seksen gurûş ve bir sa'n seksen gurûş ve bir çivili şilte seksen gurûş ve bir şilte otuz gurûş ve bir eyyam nal altmış gurûş ve bir şalvar kırk gurûş ve bir kundura ve kırk gurûş ve bir kase ve bir sekil on beş gurûş ve bir Karadağ tabancası yüz seksen gurûş ve bir kırma çiftte yüz seksen gurûş ve bir büyük tabak on gurûş ve iki ufak tabak beş gurûş ve iki vukiyyesi dört gurûş vukiyye yirmi beş Osmanlı lirası iki bin üç yüz yetmiş beş gurûşun sağîren dört bin dokuz yüz seksen sekiz gurûşunu mütehakkik / Fi 25 Cemaziye-1 Ahir Sene 236 tarihinde müekkilim merkum aleyhinde gıyaben sadır olub yine mah-ı mezburun yirmi yedisinde tebliğ kılınan yedi yüz elli lira nakdi mal ilam-ı gıyabaya hesabı ilam suvali ile ilam-ı mezbûrun matlusuna keyfiyet musteban buyurulacağı vecihle müddeaya ikardan mazar-ı arazinin bağ ve tarla ve

hane ve derûnin adet ve bir sa'in ve bir suval kendune virileceğini ve bir tabak ve bir su kırbası hakkında tâ'ien ve katien şerihat hisse-i selas Göre halkından mâ-dâ emlak ve arazi hakkında ikrarım olmadığı gibi eşya hakkında dahi bir güne şalvar ve bir tabak ve bir vukiyyesine mâ-adâ ikrarım olmadığı hâlde bir sain ve bir kundura virileceğine keza ikrar gösterilmiş ve bir göz oda ve nısf güvercinlik müekkilimin mal ve mülkü ise de diğer mütebaki emlak-ı mezkûre hakkında mürafen arz olacağı vecihle müekkilimin vâz'-ı yed müekkilime zevcesi hemşireleri Zeyneb'e ve müteveffâ-yı hemşiresi Fatıma Hanım der-i alide oğlu ve veratı Şükrü'ye izafetle dört yüz elli sekiz bağımdaki bir katme arazinin nısfı müekkilim Hacı Memiş Ağanın hizasındaki hemşiresi Zeyneb Hatunun ve diğer nısfı da der-i âli de müteveffâ hemşiresi Fatıma Hatunun ve mezbûre Fatıma vefât idub huzzaren verais oğlu der-i alide Şükrü'ye intikal itmesinde ve müekkilimin vâz'-ı yed ise varis ve emanet suretiyle olduğu ve Kum Kaledeki bir katme bağ müteveffâ-yı mezbûre Fatıma Hatunun müstakillen mülküdür mezbûre Fatıma der-i âliye giderek müekkilimi varis bırakmasıdır ve Hüyük nam mahaldeki bağ müekkilim Hacı Memiş Ağanın vâlidesi Aişe bint-i Abdullah olub mezbûre Aişe'den defaetle müekkilimin hanesinde bulunan hemşiresi Zeyneb Hatuna intikal itmiştir bu kade müekkilime aiddir ve Mezarlı-derenin bağ nısfı mezbûre Zeyneb'in ve nısfı diğerine müteveffâ-yı mezbûre hemşiresi Fatıma'dan müekkilime vâz'-ı yed âiddir ve Kalecikdeki bağ müteveffâ-yı mezbûre müekkilim hemşiresi Fatıma Hanımındır müekkilim vâz'-ı yed varisdir ve Koyak nam mahaldeki müekkilimin zevcesi Fatıma Hanımındır müekkilimin vâz'-ı yed zevcesine izafetlidir ve Çat Karyesindeki Dereyolak nam mahaldeki salas-i güvercinlik müekkilimin mahdumi mutağı Ahmed'e kadar verasesine intikal itmiştir ve sekiz kile kuyusu vazı müteveffânındır müekkilim şahide hâzırdır Çat'da Gün Halil ile menzil nısfı Gün Halil'in müekkilim Hacı Memiş Ağadan müstakillen malıdır ve mezarlık arazi tarla müekkilim badesiyle elindedir müvekkilimin şerren mülküdür hane-i karar munağı Ahmed Ağadan dört mecdiyeye satın almış ise de müekkilimin badesiyle şera itmiştir ve bir göz oda dahi müekkilimin hanesi müstakillen bir tandır oda olub müekkilim nısfından sarf iden bir oda nakline kalmıştır ve mecellenin 1637'nci maddesi mucibince malınız müekkilim hüküm-ü şeri edilmeyeceğimiz sağırın dahi hazuru şarttır şu hâlde müekkilim hüküm-ü şeri idilmeyeceğine şu hâlde dahi mûmâ-ileyh Hacı Hasan Efendi usul-u dairesine mahkeme-i sairane selef-i âlileri zımmen arz itmiş isemde istika itmediğimden mahkemeye ol vecihle müracat itmediğinden ol vecihle mahkemeye

ğiyaben şer'a ve usulen müekkilime ihtarname tebliğ olunduğu hâlde bu kade rais edilmeğin hanem Kazâsına beş gün kaldık hükm-ü mezkûru ita itmişdir ol babdan zabt olunan altıncı maddesine mutmalik olmakla bu cihetden razı ilam mezkûr menkusudur

Vas-i ma'ruza aid dahi Hacı Hasan Efendi tarafından vazı tahmiren cuvaba iğzal matruz-u vekîl mûmâ-ileyh müekkili Hacı Musa aleyhinde Nevşehir Kazâsı mahkeme-i şeriden sadır olan ilam-ı mezkûr hanede eşya-ı şer-ide karar ve hükmü şayan etdikden tamamıyla itdiğinden iğraz olduğunu ve makruz vekîl şahidlerin res ve şahidleri hakkında ve bazı mezbûrların aleyhinde bir uğraş der meyan idem de iki cihetle şayan-ı kabûl bir def-i cem'an olmıyan iğraz istidasına virile ilam-ı derûnun olan umulların icra muaffakatıyla firuzat olub taraf-ı şerisinden müşamirbat eylemesi ita kılınan cevaba tahriri ve asıdasından ibaretdir tarafların ifadelerini tedkik ile ol babdaki ilam-ı mezkûrun irazı mahkemenin şehri ağustosunun yirminci gününe ta'lif-i murur eyledi / Fî 2 Gurre-i Muharrem Sene 324

Müdde-i aleyh Erakil

Maruz-u vekîl-i merkum Hacı Hasan

Tarafların ifade ve suret müddeaları ba'de-l hukûk idilmek üzere maruz-u vekîl Erakil Efendiden kısmen sevk iden ilam-ı ğiyabındaki ifadesinden ikrar-ı olup olmadığı cihetle tedkik ol babın zabt secilin canib-i mururuna karar virulub şubatın yirmü üçüncü günü Cuma-irtesi günü sair eyledikde bulunmak üzere ta'lik kılındı / Fî 21 Şaban Sene 326 (M. 18 Eylül 1908)

Maruz-ı aleyh mezbûr Hacı Hasan

Maruz-ı mezbûr Erakil

100

Nevşehir Kasabası Karaca Kürd mahallesinden Hacı Hasan Efendi ibn-i Ahmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma' kud (m) yine kazây-ı mezkûr mahallesinde Camî-i Atık mahallesi ahâlisinden ve Nevşehir Kazâsı bedâyin mahkemesi âti mübaşirlerinden Osman Efendi ibn-i Ali muvâcehesinde müdde-i âli meshurul

Osman Efendiye tahmini bir mah-ı müeccel olmak üzere beğ etmiş olduğum / Receb gurreleri olan Çarşamba gününe muteber şaban-ı şerif gurrelerinde edâ ve şaya itmek üzere otuz gurûş malum benimdi beğ olduğu kabûl ve tesmiye mezkûru ahz-u kabz eylemiş ise de ma'liğ mezkûr otuz gurûş li-eccil-i mezkûr hulul ve şur-u şa'yan ma'lum-u mezkûrun altıncı Cumairtesi günü olduğu da'vâ-i mağiye-i mezkûre murur itdiğine meblağ-ı mezkûr otuz gurûşu bana edâ ve teslimi müdde-i âli Osman Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyu ba'de-l da'vâsı ol dahi cevabında mezkûr tesbiyem otuz gurûşu tahşîş üzerine ahz-ı kabz itmiş ise de mah-ı mezbûr li-eclil mezkûr husus-u hulul eylediğine binâen virmekden imtina' itdim.

Müdde-i müşarınileyhadan mah-u şaban-ı müftahim gurreleri seciden olduğuna ve li-eclil mezkûrun havale ittiği şuhûd-u şâhidânın isbatına karar virildi.

Müdde-i merkum hulul-u li-eclil müddeasına mutabık beyyine talep olundukda her biri Kapucubaşı mahallesinden Hacı Sami Efendi ibn-i Ali ve Derviş Ağa ibn-i Mehmed bin İbrahim ile isbat ideceğini söyledi.

Şâhidân-ı mezbûran mahalle-i mezkûre ahâlisinden Hacı Sami Efendi ibni Ali bin Hacı Mustafa şehâdet olundukda geçen Çarşamba günü yâd-ı cemil akşamı arazine birkaç refik kalarak kıbel-i müceh hanemin divanında hulul-ü şâhidân-ı maruzum verasine ve müşahede ittiğim için ve hasabiyle şahidim ve şehâdet dahi ederim deyu edây-ı şehâdet eyledi Derviş bin Mehmed bin İbrahim ise şahid oldukda diğer şahid Hacı Sami Efendinin ifadesi dairesine beyan-ı şehâdet eyledi müdde-i âli mûmâ-ileyh dahi usulen şahidlerin tedkisini talep eylemiş olmağla şâhidânların tezkiyelerine karar virildi / Fî 6 Şaban Sene 326 (M. 3 Eylül 1908)

Müdde-i mezbûr Hafız Halil

Müdde-i mezbûr Hacı Hasan

Şuhûd

Derviş Ağa

Hacı Sami Efendi

Mahalle-i mezkûre imâmı Hafız Mehmed Efendi ibn-i Hafız Ali Efendi ve muhtâr-ı evvel Hazım Efendi ibn-i Salim Hacı'ye alenen tezkiye idildikde şâhidân-ı mezbûr

Hacı Sami Efendi ve Derviş bin Mehmed'den adl ve makbûlü'ş şehâde olduklarına
şehâdet ederiz deyu edây-ı şehâdet eylediği / Fî 17

Muhtâr   imâm
Mühür   mühür

101

Nevşehir Kasabasının Dere Mahallesi Camî Şerif vakıf mütevellisi mahalle-i
mezkûre ahâlisinden Hafız Mehmed bin Hacı Hasan'ın ba hüccet-i şeriyye vekîli
müsebil-i şerisi Nuri Efendi ibn-i Osman kazây-ı mezkûr bidayet mahkemesinde (m)
kazây-ı mezkûrenin Camî-i Cedîd mahallesinde Ata Efendi-zade Osman Efendi
tarafından ayrı ayrı günde üç defa da'vet ve bir defa ıstar tebliğ itdirildiği hâlde
icabet itmeyub derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr Osman Efendinin hukûkunu
muhafazaya vekîl-i musahhir nasb ve ta'yîn olunan Davud Efendi ibn-i Süleyman
muvâcehesinde vakf-ı mezkûrun mütevellisi hafız Mehmed müdde-i aleyh gıyaba
mûmâ-ileyh Osman Efendiye bir seney-i müeccel olmak üzere / Fî 24 rebiu-l ahir
sene 325 tarihli mühled virdim makbuzu olan makuzad dört yüz doksan iki gurus
ical-i mezkûr hulul ve miyali zaman müddet idildiği hâlde meblağ-ı mezkûrî müdde-i
âli gıyaba merkuma virmekden imtina eder olmağla meblağ-ı mezkûrî vakf-ı
mezkûre izafetle bana edâ ve teslime mezbûr Davud Efendiye tenbih bedel-i bir
katresinde iraz da'vet itdikde ma'en bin üç yüz yirmi beş rebiulevvelin bir sene
vadeyle deyni olmak Dere mahallesi Camî şerif vakıf nakdinin ve mütevellisi Hafız
Mehmed Efendi dört yüz yirmi sekiz gurûş ve bir helal şa'ya olmak altmış dört
gurûşun cem'an dört yüz doksan iki gurûş zimmetinde bu cihetle deyu mahsar-ı
şuhûdda ve pederi Ata Efendi-zade Osman Nuri Efendi hasebiyle müruz olduğunda
vekîl-i musahhir Davud Efendi rızaya senedi mezkûr aranan olundukda müvekkilim
bir günahı olmadığını inkâr itmekde memur olan sekirenin istima ve imtina
mahkemenin şahid-i gıyabına yirmi altıncı gününe talik-i karar olundu / Fî 11 Şaban
Sene 326 (M. 8 Eylül 1908)

Müdde-i aleyh vekîli Davud
Vakf-ı mezkûr vekîli Nuri

Müdde-i mütevveli vekîli Nuri Efendi ve vekîl-i musahhir Davud Efendi hâzır oldukları hâlde şahidi Dere Mahallesinden Hacı Mehmed bin Ali istihar oldukda müddeiyan-ı merkum Osman Nuri Efendiye bir seneye mütevaciz / Fî 23 Rebiul evvel Sene 325 günü ibaren bir sene-i vade ve yüz yirmi sekiz gurûş ile bir hâlâl şer'iyeye bedeli olmak üzere doksan dört gurûşun cem'an dört yüz doksan iki gurûş medyun muma-ileyha borcu olundukda şahidim için şehâdet itdum deyu şehâdet eder. Eskil Mahallesinden Tahir Efendi ibn-i Mehmed istihar oldukda Dere Mahallesi Camî Şerif nakdinden Hafız Mehmed Efendi yedinde yüz yirmi sekiz gurûş ve bir halâl şer'iyeye bedeli olmak üzere altmış dört gurûşun cem'an dört yüz doksan iki gurûşun muma-ileyh Osman Efendi bize sened-i mecmua vâris olduğu şahidim edâyı şehâdet ederim deyu edâyı şehâdet eder vekîl-i musahhir mûmâ-ileyhde usulen şahidlerin tezkiyelerini talep etmek üzere talep-i vaki sahihle şahidlerin tezkiyelerine varid olundu/ Fî 12 Şaban Sene 326 (M. 9 Eylül 1908)

Müdde-i aleyh vekîl-i musahhir

Müdde-i vekîl-i mezbûr Nuri

Dere Mahallesi muhtâr-ı sanisi Ahmed bin Mehmed ve Eskil Mahallesi muhtar-ı evveli Mustafa Seyyid Mehmed'den ba'dehu Mehmed bin Hacı (okunamadı; yazı belli değil)adl ve makbûlü'ş şehâde idukleri (okunamadı; yazı belli değil) şehâdetleriyle isbat olduğundan meblağ-ı mezkûr dört yüz doksan iki gurûş vakf-ı mezkûr mütevellisi Nuri Efendiye hâlâ edâ ve teslimi müvekkile izafetli vekîl-i mezbûr musahhir Davud Efendiye tenbih olundu/ Fî 20 Şaban Sene 326 (M. 17 Eylül 1908)

102

Nevşehir Kasabasının Karaca Kürd Mahallesinden sahib-i arz-ı hâl Kırık oğlu Osman bin Mehmed kazay-ı mezkûr mahkemesinde (m) beyyine derûni arz-ı hâlde ismi mezkûr kazâyı mezkûrenin Camî Cedîd mahallesinde Asım oğlu İbrahim bin Mustafa muvâcehesinde müdde-i aleyh mezbûr tarihi hâziran on iki günü mukaddem zevce-i menkûha-i medhûl biham-ı hanesinde tamam olduğu halde hanesinde bila kabûl ve ifa itdiği üzere medhûl biham Camî-i Cedîd halkından mütehakkik olmak

üzere bir tamam olundukda müdde-i aleyha merkum hanesine virilmek üzere mezbûre Meryem Hatun nam mezbûrede bana iştihai müddei aleyh merkum Oraham Efendiye tenbih olunmak matlubumdur deyi da'vâ eder ol dahi cevabında müdde-i mezbûrun zevcesi deyni karısı olub edâ üzerine bir güne altun görmediğini ve mezbûre geldiğinde tabiye gelmediğini ifade ve beyan eder. Müdde-i mezbûrun zevcesi Sultan nam kadından gerek iştibarı hakkımla da'vâsı mütehakkik idecek olmak üzere mezbûrenin mahkeme-i şeriyeye istarı da'vet idildi / Fî 11 Şaban Sene 326 (M. 8 Eylül 1908)

103

Nevşehir Kasabasının Karaca Kürd Mahallesinde sahib-i arz-ı hâl Kırpık oğlu Osman bin Mehmed kazây-ı mezkûr mahkemesinde (m) derûn-i arz-ı hâlde mezkûreti-l ism müruf-u veladet mezbûre Sultan bin Hazım muvâcehesinde mezbûre Sultan benim biham iken tarihinden bir ay mukaddem hanemden savuşub Kaya Nam mahalde varıb ve üç yüz yirmilik altını ve bir edâyı şal ve bir cekit altun güya otuz gurûşdan üç yüz yirmi beş kıymetli olan hanesinden firar itmek olduğu ve mezbûre zevce-i menkûha-i medhûl biham bana ita itmek üzere kibel-i şer'den tenbih olunmasını talep ederim. Ol dahi cevabında müdde-i mezbûr benim zevc-i dahilim olub vekîl-i numa-ileyhin ol mikdardan seksen hisseyi yedime alacağım deyu da'vâ eder ve olınan davete gelmeyub mehrim mukabilinde ita kılındığından yedimde isede virmem deyu bana itam hakkında müdde-i mezbûr Osman dahi yakîn olduğu hanem mahali sekineye virmiş olduğu mukaddesama sevk itdiğim şer-i vekîl Tahsin Efendi ve muhtar-ı sanisi Hüseyin Hafız Ahmed Efendi ile Hacı Seyyid Mustafa şahidleri olub tarafların yevm-i kısm olan mahalle-i şer'iyede mecmu mezbûre hal sekineye olduğunda zevcim mezbûrenin itâ'at ve inkıyadını talep ederim.

Müdde-i mezbûrun şayiası ve cümle mecmua hane-i mezkûre sekanad şer-i davi olduğu usul -ü mezbûre şer-i vekîli mezkûratlarıyla ikmalinde sekif olub yevmi kılınan ra'yüz mürur haneyle anlaşılması müdde-i aleyha mezbûre Sultan zevc-i mezbûr Osman'a itâ'at itmek üzere beyyine olduğu/ Fî 24 Şaban Sene 326 (M. 20 Eylül 1908)

Müdde-i aleyha mezbûre Sultan

Müdde-i mezbûr Osman

Nevşehir Kasabasının Nar kariyesinde sâkin iken bundan akdem katlen vefât iden Abdullah bin Mehmed bin Mustafa'nın verâseti vâlidesi Şerife Hatun ibnetehu Hasan Hüseyin ile li-ebeveyn karındaşı Fatıma ve er karındaşı Hasan'a munhasıra olduğu lede'-ş-şer'i'l-envar zâhir ve mütehakkik olduktan sonra verase-i mezbûrundan mezbûre Şerife ve Fatıma ve Hasan kazây-ı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) karye-i mezkûre ahâlisinden Boz Beg oğlu Rıza ve yeğeni Ahmed ve ... oğlu Mustafa nam kesan tarafından maktul-ü mezbûr Abdullah'ı ba katl itmiş olmalarına mahkeme-i temyiz ceza dairesi idama mahkum oldukları ve hükmü nizamiyesinden başka mahkeme-i şer'iyyece hukuk tecriminden feragat eylediklerini müş'ir-i vuku hali için iş bu mahale-i vaz-ı yed parmak ve imza eyleriz maktul-ü merkumun verasesinden bulduklarını miyan iş bu mahalli / Fî 13 Şaban Sene 326 (M. 9 Ekim 1908)

Maktul-ü merkumun er karındaşı Hasan

Maktul-ü merkumun kız karındaşı Fatıma

Maktul-ü merkumun vâlidesi Şerife

Tasdik-i şehâdet ederiz

Karye-i mezkûre kul Kabak oğlu Mehmed Ağa İbni Hacı Ali

Karye-i mezkûreli Gürün oğlu İsmail bin Mustafa

Nevşehir Kasabasının Camî Cedît mahallesinden sahib-i arz-ı hâl Ellialtı oğlu Halil Ağa İbni Hacı Ahmed kazâyı mezkûr mahkemesinde ma'kûd (m) derûn-i arz-ı hâlde ismi mezkûr mahalle-i mezkûreden Hasan Bin Mustafa mahalle-i mezkûrede kain bir taraftan er karındaşım Ellialtı oğlu Hacı Ali ve bir taraftan Boyacıoğlu Abdullah bin Seyyid diğer taraftan Gözde Hanım ve taraf-ı rabî tarik-i âmm ile mahdud verase-i hissede beş hissesi bana ve bir hissesi müdde-i aleyha merkûm Hasan'a ait olmak üzere pederimiz hal-i hayatında taksim olunduğu hâlde müddei aleyha merkum Hasan kendi hissesine isabet iden bir göz hanesinden vaz-ı kadimini ..... müceddeden kapu küşad itmekte olduğundan inşaat .... kelvela hal-i şikas arzını

taleb ederim müdde-i aleyha mezbûr dahi cevabında mezkûr havlu müstakillen benim mülkumdür müddeiyyan bir taban yol olub doğrusu kadimhaneden açılacak imiş ben böyle bir haneye müdahalede dahi bulunmuyor mezkûr havlu benim mülkumdür deyu da'vâ eder. Hane-i mezkuredek-i havluya müdde-i aleyh mezburun kapu küşad idub itmediği müdahalesi anlaşılmaq üzere keşfine ve ehli habere mahal-i mezkûrde hakkı bulunmayan yine ta'rifinin bu babdaki mahkemeleri keşf-i mezkurun ibrâzına ta'lik kılındı. Sened idilerek birinci Cumartesi günü ta'lik kılındı/ Fî 1 Şevval 324 (M. 18 Kasım 1906)

106

Nevşehir Kazâsına tabî Nar karyesinde sahib-i arz-ı hâl Besim Efendi ibn-i İbrahim pederi münayi İbrahim'in verâseti ile zevcesi Emetilla Hatun ibnetehu Hacı sulbî kebîr oğulları Şükrü, Hakkı ve sulbîye-i kebîre kızı Refika'ya munhasıra ve tashih-i mayideleri (sekiz) yedi sehinden olub sehmi mezbûreden bir sehmi mezbûre vâlidem Emetilla ve iki sehinden altı mezbûran Şükrü Hakkı ve Baki ve bir sehmi dahi kızkarındaşımız Refika'ya şer'an isabet idub muris pederimiz müteveffâ-yı mezbûr İbrahim müdde-i aleyh hâzır mezbûr Hacı Derviş Efendinin bundan tahminen on beş sene evveli karye-i mezkûre muhtârı bulunduğu derecede mürusu müteveffâ pederimiz İbrahim Efendinin hazine-i celileden matlubu bulunan mecdiye otuz dokuz gurûş hasebiyle sekiz yüz yirmi sekiz gurûşluk senedini müdde-i aleyh Hacı Derviş Ağa karyemizde muhdar olmak hasebiyle karye-i ahâli duyûmî name-i hazineye mahsub itdirmiş olduğu hâlde meblağı mezkûrdan bizlere ve ber mucib tahsil ve bizlere edâ ve teslimi müdde-i aleyhe tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder ol dahi cevabında kerce müdde-i merkumun mûrisi muteveffa İbrahim Efendi sekiz yüz yirmi sekiz gurûşluk senedini hazine-i celilenin matlubuna karşı karyemiz tahsildarı Sofu oğlu Tefvik ve Topcu Ömer oğlu Mehmed Ali tarafından mahsub idilmiş ise de meblağ-ı mezkûrî pederi müteveffâ-yı merkûm İbrahim Efendi ve biraderenin virğusine mahsub idildiğini beyan ve iddi'a eder müdde-i merkum dahi müdde-i aleyhadan beyan itdiği tahsildarları mahkemeye götürmek üzere iş bu mahkeme şehri Şabanın yirmi beşinci günü pazartesi günü götürmesine karar virildi / Fî 23 Şaban 326 (M. 20 Eylül 1908)

Müdde-i aleyh mezbûr Hacı Derviş

Müdde-i mezbûr İbrahim

Yevm-i mezkûr müddei ve müdde-i aleyh hâzır olmakla ol vecihle şekil ta'rif idilmiş olmağla müdde-i merkum iratı eylediği şahid Tevfik ve Ömer nam kimesnelerse tahsildar edâ olmayub müdde-i aleyh merkûm Hacı Derviş tarafından istidâm olunmakda iddi'a vekîlinin kesire virmeyecek isem de ancak mütmaği pederim İbrahim Efendinin hane-i celilesinde matlubağ olan mecdiye otuz dokuz guruşdan sekiz yüz yirmi sekiz gurûş müdde-i aleyh merkum karyemiz Aşağı Mahallesi namına yatırılmasını kuyudat mal ile mütebat olmağla evvel cihedle daire-i mezkûrdan istifarını talep idmiş olmağla talebi vakî muvaffak kâin görülmüş olmağla ve bu cihedle maldan kaydı çıkarılıb üzerine karar virildiğinden bu babdaki mahkeme-i şeri tüccarı Musa'nın ibrası hesabıyla kendine tatlîkine karar virildi/ Fî 28 Şaban 326 (M. 25 Eylül 1908)

Müdde-i aleyh mezbûr Hacı Derviş Efendi

Müdde-i mezbûr İbrahim

107

Nevşehir Kazâsı Dere Mahallesi Camî-i Şerîf evkaf mütevellisinden zikr-i ati da'vâya ba hücceti şeri vekîl müseccil şerisi kazây-ı mezkûr da'vâ vekîllerinden Nuri Efendi ibn-i Osman kazayı mezkûr mahkemesinde makud (m) mahalleyi mezkur ahalisinden Hacı Yakub oğlu Seyyid'e üç defa da'vetiye bir katme muhatara tarafına tebliğ idildiği hâlde adam icabında bulunduğu vakfı mezkûr mütevellisi gıyaben mahkemenin icrasına talep eylemekte taleb-i def' vechle müdde-i aleyh hukûkunu muhafazaya Davud Efendi ibn-i Süleyman vekîl-i musahhir nasb ve ta'yîn idildiğini vekîl-i musahhir Davud Efendi vakf-ı mezkûrun müdde-i aleyha gıyaba mezbûr Hacı oğlu Seyyid vakf-ı mezkûrun nakudundan olan gurre-i Şaban tarihli mecdiye yirmi gurûş hesabıyla üç yüz seksen sekiz guruş bir sene-i müddet vadesiyle gurre-i muharrerm 325 tarihli beş yüz doksan sekiz gurûş ile menzul iki sened içun bir sehmi şeri olmak üzere bir sehmi mezkur olan iki yüz yirmi bir gurûş otuz para cem'an bin iki yüz seksen gurûş on paranın vade-i mezkûr olduğu hâlde müdde-i aleyh gâib-i

mezbûr Seyyid meblağ-ı mezkûr ve bir mikdarın imtinağ itmekde olduğundan meblağ-ı mezkûr tahsil vakfı mezkûra hâlâ bana edâ ve teslimine tenbih olunmak matlubumdur deyu da'vâ eder müdde-i aleyh vekîli Davud Efendi cevaben müdde-i vekîl merkumunda müdafasını inkâr eyledi vekîl-i mezkûr Nuri Efendi vakfı mezkûrun alacaklı olmakla iki katre sened ibrâz eylemekle vekîlimesede ledel-i iraden müekkilimin borcu olmadığı gibi sened ziyasının mehilleri dahi inkâr eyledi derûn-i senede muharrer şuhûd ihtarı olunmaya karar virildi ta'rif-i tefkim kılındı/ Fî 25 Şaban 326 (M 22 Eylül 1908)

Müdde-i muharrer Nuri Efendi
Vekîl-i musahhir Davud Efendi

Yevmi mezkûr tarafın hâzır bulunduğu hâlde şahid Dere Mahalleden Kel Ali oğlu Hacı Mehmed bin Ali bin Musa Mehmed istihsar olundukda Dere Mahallesi Camî Şerîf vakıf mezkûrundan ve Hafız Mehmed Efendinin bin üç yüz yirmi dört senesinde mahtul şerif itmesinden bir sene da'vâ ile üç yüz otuz sekiz gurûş ile bil kelâm hadisi elli gurûş yirmi mah-ı mukaddem hesaben üç yüz seksen sekiz gurûş Hacı Yakub oğlu Seyyid Ağa istikraz eylediği ve bin yirmi beş senesi muharremul haram istidağında bir senedi vadeyle res'en alması yüz yirmi gurûş ile kezâlik bir kelâm-ı kadim hadisesi yetmiş sekiz gurûş cem'an yüz doksan sekiz gurûş her iki senede kezâlik ber vech-i vürusu şeri bin iki yüz sekiz gurûş para müdde-i aleyha merkum Seyyid'in virman olduğuna şehâdet ederim deyu da'vâyı şehâdetinde bulundu.

Mahalle-i mezkûre vekîl Ali Ağa oğlu Hacı Mehmed

Diğer şahid mahalle-i mezkûreden Hacı Çavuş oğlu Hafız Osman Efendi ibn-i Hilmi bin Mehmed istisha da'vâ olundukda diğer şahid Hacı Mehmed Efendinin ifade-i dairesine beyan ve şehâdet ederim Hilmi Hacı oğlu Hafız Osman Efendi vekîl-i musahhir şahidlere usulen şahidlerin tezkiyelerini talep etmek olmakla talebi def'ecihle şahitlerin tezkiyelerine karar verildi/ Fî 28 Şaban Sene 326 (M. 25 Eylül 1908)

Şâhidân-ı mezbûran usûl-ı mevzû'âsına tatbîkân bâ-varaka-ı mestûre mahalle-i mezkûre muhtâr-ı sanisi Ali bin Abdullah ve Ahmed bin Mehmed Ağadan sırran ve

ba'dehû Seyyid Mehmed bin Hacı Ahmed ve Ali bin Ahmed'den bil muvacehe alenen lede't tezkiye adl ve makbûlü'ş şehâde itdükleri iş'âr ve ihbâr itmeğın mucibince bin iki yüz seksen gurûş üzerine vakfı mezkûr mütevellisi Nuri Efendiye halen edâ ve teslimi müekkile izafetli vekîl-i musahhir mezbûr Davud Efendiye tenbih olundu/ Fî 29 Şaban Sene 326 (M. 26 Eylül 1908)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1. NEVŞEHİR'İN KISA TARİHÇESİ

Güzel atlar ülkesi olarak bilinen “Kapadokya Bölgesinin” şehirlerinden biri olan Nevşehir tarihinin çok eski dönemlere dayandığı bilinmektedir. Coğrafi açıdan baktığımızda; Nevşehir Kızılırmak Vadisinin güney yamacına kurulmuş olan Konya kapalı havzasında kalan bir şehirdir. Nevşehir Orta Anadolu’da Melendiz ve Hasan Dağı gibi yanardağların kül ve levhaların birleşmesiyle oluşmuş çok geniş bir plato üzerinde yer almaktadır. Bu dağlardan çıkan lavlar zamanla çevreye yayılarak geniş platolar oluşturmuştur. Platoların tümüne Kızılırmak Platosu adı verilir.

İlin güney batısında Erdaş Dağı, doğusunda Hodul Dağı bulunmaktadır. İlin kuzeyinde ise Kızıldağ vardır. Erdaş Dağının kuzey uzantıları ise Oylu Dağı ve Kemil Dağı vardır. Kurak kuşak üzerinde bulunduğu için yer üstü su kaynakları pek zengin değildir.

Gülşehir yakınında Kızılırmak vadisi tabanında 2-4 km genişliğinde kıyı ovası vardır. Kızılırmak vadisinde alüvyon topraklardan oluşan geniş alanlar ortaya çıkmıştır. Kıyı ovasında yetişen bitkilerin üretim açısından önemi büyüktür. Nevşehir’in en büyük ovası Derinkuyu ovasıdır. Güneye doğru eğimli bu ova, çok sayıda küçük akarsuyun taşıdığı alüvyonlarla kaplanmış durumdadır.

Nevşehir III. Zaman’da ve IV. Zaman’ın başlarında Erciyes ve Hasan Dağından yükselen lav ve tüflerden oluşmuştur. Daha çok kalker vardır. Nevşehir – Ürgüp arasında daha çok andezit vardır. Erciyes Dağı yakınlarında çakmak taşı bulunur.

Nevşehir-Ürgüp-Avanos üçgeni içindeki vadi yamacından inen sel sularının,

bu yapıyı aşındırmasıyla oluklar arasında bu aşındırmadan etkilenmeyerek yüksekte kalmış kimi oluşumlar ortaya çıkmıştır. Peribacası adı verilen bu şekiller 40 metreye kadar çıkabilmektedir. Nevşehir ve Ürgüp yörelerinde görülen çok sayıdaki peribacalarına Anadolu'nun başka yörelerindeki volkanik alanlarda rastlanmaz. Nevşehir 1. dereceden deprem kuşağı içinde değildir. Bu yüzden tarihte peribacaları kolay yok olmamıştır (Hamle, 2006, s. 8).

Nevşehir'in eski adının "Nysa" olduğu ileri sürülmektedir. Ancak Nyssa'nın yerinin bugünkü Nevşehir'e mi yoksa Nar'a mı tekabül ettiği tam olarak belli değildir. Bölgenin Osmanlı idaresine girmesinden sonra şehrin yerinde Muşkara adlı bir köy mevcuttu (Şahin, 2007, s. 64). Muşkara kelimesi Arapça kökenli bir kelime, ism-i zaman, ism-i mekân olup anlamı, 'kumral' olmaktadır (Nevşehir İl Yıllığı 1998, 1999, s. 107).

Kapadokya ismi Antikçağ'dan beri söylenip gelmektedir. Bölgenin ilk sakinlerinin Hititler (Gökhan, 2011, s. 257) olduğu bilinmektedir. Milattan önce 650 yıllarından itibaren uzun süre Hititlerin idaresinde kalan Nevşehir yöresinin milattan önce XII. yüzyılda Ege göç kavimlerinden ve arkasından VII. yüzyılda Kafkaslar'dan gelen Kimmer ve İskit akınlarından oldukça etkilendiği, bir ara Asurlar'ın idaresine girdiği milattan önce 550-332 yılları arasında Persleri'in daha sonra Kapadokya Krallığı, Roma ve Bizans yönetimine geçtiği belirtilir (Şahin, 2007, s. 64). Böylece Nevşehir tarihte yerini almış çeşitli medeniyetleri eleğinden geçirmiştir.

Asur ticaret kolonileri döneminde Nevşehir'de warabtum adı verilen küçük ticaret yerleri kurulmuştur. Ancak bu yerlerin isimleri, warabtumlar civarında yazılı belgeler olmadığı için tespit edilememiştir. Genç Hitit döneminde 'Tabal Krallığı' olarak bilinen yönetim içerisinde yer almaktadır. Pers dilinde Katpatuka olarak adlandırılan Kapadokya bölgesi 'Cins Atlar Ülkesi' anlamına gelmektedir (Nevşehir İl Yıllığı 1988, 1999, ss. 109-110).

Ankara'dan doğuya giden yol üzerinde bulunan Nyssa'dan (Nevşehir ve Çevresi) Roma döneminde de yollar geçmekteydi. Bir yol Podantos (Pozanti) üzerinden Nevşehir olduğu düşünülen Nyssa üzerinden Kayseri'ye (Caseria)

çıkıyordu. Yine Archelais-Soandos-Sadakora (Nyssa yakınları)- Kayseri yolu geçmekteydi. Nevşehir yolların kavşak noktasıydı. Osiana'nın Soando olarak tespit edilen yer olduğunu ve buranın da Nevşehir olduğunu belirtmektedir (Gökhan, 2011, s. 259).

İslam fetih hareketlerinin başlaması ile birlikte, dört halife devriden itibaren, İslam tarihi kaynaklarında bölge hakkında bilgiler yer etmeye başlamaktadır. Hz. Osman Devri'nde bölgeye ilk akın olarak Muaviye'nin geldiği görülmektedir. Daha sonraki dönemlerde de fütuh hareketlerinde önemli bir yer ve yol olarak görülmüş ve İslam ordularının sürekli dikkatini çekmiştir (Gökhan, 2011, s. 264-265).

Malazgirt Savaşı'ndan sonra Selçukluların idaresine geçen bölge, 1243 Köseadağ Savaşı'nın ardından Moğol-İlhanlı nüfuzunun altına girmişti. 1317'de Moğol Anadolu umumi valiliğine getirilen Timurtaş'ın yönetimine bırakıldı. XIV. yüzyıl ortalarında Eretnalılar'ın hâkimiyetine geçti. 766 (M. 1365) yılına doğru Karamanoğulları tarafından ele geçirildi. Daha sonra Sivas merkez olmak üzere bir devlet kuran Kadı Burhaneddin'in idaresine girdi. Bölge XIV. yüzyılın sonlarına doğru Kadı Burhaneddin ve Karamanoğulları ile Osmanlılara arasındaki nüfuz mücadelelerine sahne oldu. Bu mücadelelerin ardından önce Karamanoğulları'nın ardından da Osmanlılar'ın eline geçti. Ankara savaşı neticesinde Timur tarafından Karamanoğulları'na verildi. Timur'un Anadolu'dan çekilirken bölgedeki bazı aşiret guruplarını beraberinde götürmesiyle boşalan yerlere Dulkadirli Türkmenleri yerleştirdi ve yörenin bir kısmı Dulkadiroğulları'nın nüfuz ve idaresine girdi. 894 (M. 1489) tarihli Osmanlı arşiv kayıtlarında bölgede bulunan Ürgüp nahiyesindeki Devele zeametinin, daha önceki yıllarda bölgede yöneticilik yapan ve Osmanlı yanlısı bir siyaset takip eden Dulkadır Hanedanından Alaüddevle Bozkurt Bey'in oğlundan mahlûl olduğunu belirtmesi bu durumun bir yansıması olmalıdır. Bu çerçevede Fatih Sultan Mehmed döneminde hem Osmanlı-Karamanoğulları hem Osmanlı-Dulkadiroğulları arasındaki nüfuz mücadelelerine sahne olan bölgenin bir kısmı Karamanoğulları'ndan, bir kısmı da Dulkadiroğulları'ndan Osmanlılara intikal etti (Şahin, 2007, ss. 64-65).

Nevşehir'in çekirdeği olan Muşkara köyü ve çevresinde Osmanlı hâkimiyeti altında cereyan eden önemli bir hadise tespit edilememektedir. Osmanlı idari

teşkilatı içinde Muşkara köyü Niğde sancağının Ürgüp kazasına bağlıydı. 924'te (M. 1518) idari bakımdan Ürgüp kazasının Uçhisar nahiyesinin köyleri arasında yer almaktaydı (Şahin, 2007, s. 65). II. Beyazıt'ın oğlu Şehzade Ahmet'in sır-kâtibi Muşkaralı İbrahim, Nevşehirli Damat İbrahim Paşa olarak sadrazamlığa getirildiğinde, doğduğu kent Nevşehir'de "Muşkara" adını değiştirerek kente "Yenişehir" anlamına gelen Nevşehir adını verdi. Nevşehir sonradan Osmanlı Devleti döneminde yeni baştan ve tüm eserleriyle Damat İbrahim Paşa tarafından şehri kuranın adına kıyasla Nevşehir adını almıştır (Hamle, 2006, s. 10).

Damat İbrahim Paşa, memleketi Muşkara'nın adını Nevşehir olarak değiştirip, 1725 yılında kadılara hükümler göndererek, tüm resmi yazışmalarda yeni isminin kullanılması için emir vermiştir. İbrahim Paşa Nevşehir'i ihya etmek amacı ile içecek su, köprü, han, hamam, medrese ve cami yapımına girişilmiştir. Niğde ve Selçuklular döneminde inşa edilen Nevşehir Kalesi Lale Devri'nde onarılmıştır ve kalenin masrafları için tımarlar tahsis edilmiştir (Nevşehir İl Yıllığı 1998, 1999, s. 116). Aksaray, Niğde ve Kayseri şehirlerinin birbirine bağlayan yolların kesiştiği bir derbent yeri durumunda olan (Şahin, 2007, s. 65) köy ahalisinin bir kısmı şehrin ve kervan sahiplerinin güvenliğini sağlamak üzere Derbentçi tayin edilmişlerdir (Nevşehir İl Yıllığı 1998, 1999, s. 117).

Damat İbrahim Paşa doğum yeri olan, o tarihte Niğde'nin Muşkara köyünde, Yukarı ve Aşağı Mahallelerde olmak üzere iki cami ve bir medrese, fakir halk için imaret ve bunlardan başka mektep han ve çeşmeler ve bu vakıflarına dükkânlar yaptırarak oraya muayyen vergiler hariç, diğer örfi ve angarya işlerinden öşür olmak şartıyla etrafından nüfus nakl ve aşiretleri iskân ettirmek suretiyle burasını kaza merkezi yapmış, Ürgüp'deki kadıyı ve askeri memurları buraya nakl ettirerek kasabayı sur ile genişletmiş ve Muşkara adını kaldırarak Nevşehir adını vermiştir (Yılmaz, 1999, ss. 500-501).

Ancak bu dönemde nüfusun yetersiz olduğunu gören merkez, yirmi beş civarında Boynu İnceli Türkmenlerine mensup gurupları Nevşehir'e yerleştirmiştir. Bölgenin vakıf arazisi olması dolayısıyla yılda 1,5 kuruş icar bedeli alınmasına ve Nevşehir'e yerleştirilen halkın evlerini tamamen boşaltmamak ve yaylalarda en fazla otuz-kırk gün kalmalarına ve daha sonra evlerinde iskân olmaları ile ilgili emirname

sayesinde Nevşehir'in devlet eliyle ve sıkı iskân politikalarıyla (Şahin, 2007, s. 66) bir şehir hüviyetine kazandırılmaya çalışıldığını görmekteyiz. Nevşehir Farsçada “yeni şehir” anlamına gelmektedir. Damat İbrahim Paşa Nevşehir'i bir köyden şehir haline getirmiştir. Bu durum bir insanın bir yerin kaderini nasıl değiştireceğine en güzel örnek olarak gözükmektedir.

Bu dönemden itibaren hızlı bir gelişme göstermeye başlayan Nevşehir'de nüfus olarak Türkler, Rumlar ve Ermeniler gerek kaza merkezinde, gerekse karye ve mahallelerde bir arada ve ayrı ayrı olmak üzere yaşamaktadırlar. İncelediğimiz sicillerde bu durumu gözlemlemekle birlikte, bir Müslüman bir gayr-ı Müslim (Rum veya Ermeni) arasında bir davaya rastlanılmamıştır (N.Ş.S.29/ 1-107). 19.yüzyıl sonunda kaza merkezinde 17.000 kişi yaşamaktaydı. Bu nüfusun 13.700 kadarı Müslüman, 3000'i Rum ve 250'si Ermeni'ydi. Müslümanlar kalenin bulunduğu dağın doğu, batı ve güneyindeki mahallelerde, Rumlar dağın güneyindeki mahallelerdeki dereden aşağı çay ve ona yakın bahçelere uzanan sahada, Ermeni'lerde dağın kuzeyindeki düzlükte yerleşmişlerdi (Hamle, 2006, s. 27).

XVI. yüzyılda Nevşehir'in çekirdeği olan Muşkara köyü sakinlerinin tarımla uğraştığı, bağcılık ve bahçeciliğin daha yaygın olduğu tespit edilmektedir. Ayrıca burada birkaç değirmen ve bir bezirhane mevcuttu. XVIII. yüzyıl başlarında köyün şehre dönüşümü esnasında başta dükkân olmak üzere bazı ticari binalar yapılmasına rağmen yörenin ekonomik faaliyetinde bağcılık ve buna bağlı ürünler daha fazla ön plana çıkmaktaydı (Şahin, 2007, s. 66). İncelediğimiz sicillerde de arazilerin genellikle bağlar ve bahçeler olarak geçtiği gözlemlenmiştir. Bu durum günümüzde Nevşehir merkez ve merkeze bağlı köy ve kasabalarda, Ürgüp, Avanos, Gülşehir'de yaygın olarak devam etmektedir. Zelve vadisinde bulunan kiliselerden birisi olan üzümlü kilisenin (X. yüzyıla ait) iç kısımlarının üzümle süslü olması, Derinkuyu'da yer alan Aziz Theodoros Trion Kilisesinin (XIX. yüzyıl) kapı ve çevre süslemelerinde üzüm motiflerinin yer alması bağ ve bahçeciliğin ve özellikle üzüm bağcılığının yaygın olduğunu göstermiştir.

Osmanlı Devletinin son döneminde Niğde Sancağına bağlı bir kaza olan Nevşehir, Cumhuriyet'in ilanından sonra 1924'te Niğde'ye bağlı bir ilçe olmuştur. 6429 sayılı yasa ile Nevşehir 20 Temmuz 1954 tarihinde il haline getirildi. Kırşehir

ve Kırşehir'e bağlı Mucur Avanos, Hacibektaş, Kayseri'ye bağlı Ürgüp, Niğde'ye bağlı Arapsun (1948'de Gülşehir adını aldı) Nevşehir'in ilçeleri haline getirildi. Kozaklı ve Hamamorta köyleri Avanos'a bağlı birer köy iken birleştirilerek 1954'te Kozaklı adıyla ilçe olarak Nevşehir'e bağlandı. Kırşehir 1957'de tekrar il yapıldı. Mucur ilçesi ile beraber Nevşehir'den ayrıldı. Daha önce Melegübü ismi ile anılan bir bucak merkezi olan Derinkuyu 1 Nisan 1960'da ilçe durumuna getirildi. Acıgöl Kasabası ise 4 Temmuz 1987'de ilçe merkezi olmuştur (Nevşehir İl Yıllığı 1998, 1999, ss. 109-110). Günümüzde Nevşehir ili 1 merkez ilçe (9 köy ve 8 kasaba) olmak üzere, Gülşehir (25 köy ve 5 kasaba), Ürgüp (21 köy ve 4 kasaba), Acıgöl (8 köy ve 4 kasaba), Avanos (11 köy ve 4 kasaba), Hacibektaş (28 köy ve 2 kasaba), Kozaklı (21 Köy ve 4 kasaba) ve Derinkuyu (6 köy ve 2 kasaba) ilçelerinden oluşmaktadır. Adrese dayalı nüfus kayıt sistemine göre ise Nevşehir ilinin toplam nüfusu 2010 yılında 282,337 dir ve nüfus artış hızı %-05,9 civarındadır.

2. 29 NUMARALI NEVŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİ DEFTERİNİN TANITIMI VE İÇERİĞİ

Nevşehir Şer'iyeye Sicil Defterleri toplam 30 adettir. 1 Numaralı defter hicri; Selh-i Şevval 1229 ve 1235 yılları (M. 1814-1819) yıllarını kapsayan defter olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak defterler tasnif edilirken tarih sırasına göre bir tasnif olmadığı gözden kaçmamaktadır. 3 Numaralı defterin hicri; 15 Rebiulahir 1213 ve 18 Muharrem 1221 (M. 27 Ağustos 1798 ve 7 Nisan 1806) tarihleri arasında yer alması ve en eski tarihi bünyesinde barındıran defter olması hasebiyle, Nevşehir Şer'iyeye Sicilleri defterlerinin ve mahkemenin bu tarihte Nevşehir'de olduğunu söyleyebiliriz. Ancak Damat İbrahim Paşa'nın Nevşehir'i kaza merkezi yapmasından sonra Ürgüp kadısını ve askeri erkânı buraya taşıdığı (Yılmaz, 1999, s. 501) bilinmekle birlikte, o tarihlere ait Nevşehir Şer'iyeye Sicilleri içersinde herhangi bir sicil kaydına rastlanılmamıştır.

Milli Kütüphane kayıt sıra numarasına göre 29 numaraya tekabül eden 29 Numaralı Şer'iyeye sicilleri defteri hicri; 16 Receb 1324 ve 29 Şaban 1326 (M. 5

Eylül 1906 ve 26 Eylül 1908) tarihleri arasındaki dönemi ihtiva etmektedir. Belge 107 hüküm, 49 varak ve 98 sayfadan oluşmaktadır.

Belgeler Rik'a hattıyla yazılmıştır. İlk sayfadan itibaren belge numaraları ve sayfa numaraları verilmiş, (Numara 1 ve Birinci Sahife gibi) hükümler uzun ve teferruatlı açıklamalar ihtiva etmekle birlikte bir bütünlük içerisinde olduğu gözlemlenmiştir. Yazılar bazen düz bazen sayfaya eğik gelecek şekilde yazılmak suretiyle sayfanın tamamını kaplamıştır.

Konular bakımından genel bir değerlendirme yapacak olursak;

10, 13, 16, 21, 24, 33, 45, 47, 55, 61, 64, 87, 88, 100 102 numaralı davalar alacakla ilgili konuları ihtiva etmektedir.

94, 95, 105 numaralı davalar anlaşmazlık ile ilgilidir.

14 numaralı dava eşya ile ilgilidir.

34 numaralı dava hırsızlık ile ilgilidir.

15 ve 32 numaralı davalar verilen hükme itiraz ile ilgilidir.

5, 6, 7, 19, 20, 26, 27, 28, 35, 39, 42, 49, 51, 52, 59, 68, 71 78, 93 numaralı davalar mihr ile ilgilidir.

1, 2, 4, 8, 11, 18, 22, 23, 25, 29, 30, 31, 36, 37, 40, 41, 43, 44, 46, 56, 57, 60, 62, 63, 65, 66, 67, 73, 76, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 91, 96, 99, 104, 106 numaralı davalar miras ile ilgilidir.

3, 9, 12, 38, 53, 54, 69, 74, 75, 77, 97, 98 numaralı davalar nafaka ile ilgilidir.

82 numaralı dava tayin ile ilgilidir.

89 numaralı dava vekâlet ile ilgilidir.

72 numaralı dava namus ile ilgilidir.

48, 58, 70, 79, 92,103 numaralı davalar evlilik izni ve aile birleşme talepleri ile ilgilidir.

90 numaralı dava talebinden vazgeçme ile ilgilidir.

17, 101, 107 numaralı davalar vakıf ile ilgilidir.

Sicillerin numaralı şekilde sıralanışı aşağıdaki gibi olduğu gözükmektedir.

“Tablo 1:”

Numara	Konu	Numara	Konu	Numara	Konu
1	Miras	37	Miras	73	Miras
2	Miras	38	Nafaka	74	Nafaka
3	Nafaka	39	Mihr	75	Nafaka
4	Miras	40	Miras	76	Miras
5	Mihr	41	Miras	77	Nafaka
6	Mihr	42	Mihr	78	Mihr
7	Mihr	43	Miras	79	Evlilik izni
8	Miras	44	Miras	80	Miras
9	Nafaka	45	Alacak	81	Miras
10	Alacak	46	Miras	82	Tayin
11	Miras	47	Alacak	83	Miras
12	Nafaka çocuk	48	Aile Bütünlüğü	84	Miras
13	Alacak	49	Mihr	85	Miras
14	Eşya Davası	50	Hırsızlık	86	Miras
15	Hükme İtiraz	51	Mihr	87	Alacak
16	Borç Alacak	52	Mihr	88	Alacak
17	Vakıf Davası	53	Nafaka	89	Vekâlet
18	Miras	54	Nafaka	90	Akd feshi
19	Mihr	55	Alacak	91	Miras
20	Mihr	56	Miras	92	Nikâh
21	Alacak	57	Miras	93	Mihr
22	Miras	58	Evlilik İzni	94	Anlaşmazlık
23	Miras	59	Mihr	95	Anlaşmazlık
24	Alacak	60	Miras	96	Miras
25	Miras	61	Alacak	97	Nafaka
26	Mihr	62	Miras	98	Nafaka
27	Mihr	63	Miras	99	Miras
28	Mihr	64	Alacak	100	Alacak

29	Miras	65	Miras	101	Vakıf
30	Miras	66	Miras	102	Alacak
31	Miras	67	Miras	103	Aile Bütünlüğü
32	Hükme İtiraz Temyiz	68	Mihr	104	Miras
33	Alacak	69	Nafaka	105	Anlaşmazlık
34	Hırsızlık	70	Aile Bütünlüğü	106	Miras
35	Mihr	71	Mihr	107	Vakıf
36	Miras	72	Namus		

Sicillerde geçen konuların dava olarak dağılım aşağıda çıkartılmıştır.

“Tablo 2:”

Konu	Aded	Konu	Aded	Konu	Aded	Konu	Aded
Aile	6	Anlaşmazlık	3	İtiraz	2	Nafaka	12
Akd Feshi	1	Eşya Davası	1	Mihr	19	Namus	1
Alacak Borç	15	Hırsızlık	2	Miras	40	Tayin	1
Vakıf	3	Vekâlet	1				

29 Numaralı defterde yer alan Şer‘iyye Sicilleri ilk sicilden itibaren 1 numaradan başlamak üzere her hüküm numara ile belirtilmiştir. Ancak 87. hükümden itibaren hüküm numarası verilmemiş (N.Ş.S.29, s. 79) olduğunu görmekteyiz. Bütün sayfalar 1’den başlamak üzere numaralandırılmış, 69. sayfaya kadar yazı aralıkları sık ve düz ve eğik yazı şeklinde yazılmıştır. 70. sayfadan itibaren yazı büyümeye başlamakta ve boşluklar gözükmektedir. 73. sayfa iptal edilmiş ve 87 ve 94. sayfaya herhangi bir şey yazılmamıştır. 89, 90, 95, 96. sayfalar bulunmamaktadır.

3. 29 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLLERİNE GÖRE NEVŞEHİR VE HAVALİSİNİN SOSYAL YAPISI

3.1 Kaza Karye ve Mahalleler

3.1.1 Kaza İsimleri

Osmanlı Devleti'nde taşra idaresi, aşağıdan yukarıya köy, kaza, sancak ve beylerbeyilik olmak üzere bölümlere ayrılmıştır. Kazalar Osmanlı Devleti'nde bu günkü anlamı ile il ve ilçe statüsüne benzer yerleşim yerleri olarak görülmektedir. Kendi içerisinde idari yapıda bir bütünlük arz eden kaza merkezileri Osmanlı taşra teşkilatında önemli yer ihtiva etmektedir. Kazaların yönetiminden kadılar sorumludurlar. Nevşehir kazası idari taksimat anlamında Aksaray, Çamardı, İncesu, Bor ve Ürgüp ile birlikte Niğde Sancağına bağlı durumdadır..

29 Numaralı Nevşehir Şer'iyeye Sicillerinde geçen kaza isimleri Nevşehir'in yanında başka kazaların da yer aldığını görmekteyiz. Nevşehir ismi ilk belgelerden itibaren kaza diye anılırken, 86. belgeden itibaren kasaba olarak da anılmaktadır.

“Tablo 3:”

Kaza İsimleri	Bugünkü Konumu
Nevşehir	İl Merkezi
Ürgüp	Nevşehir İline Bağlı İlçe
Boğazlıyan	Yozgat İline Bağlı İlçe
Aksaray	İl Merkezi
Koçhisar	Ankara İline Bağlı İlçe (Şereflikoçhisar)
Niğde	İl Merkezi

3.1.2 Köy ve Mahalle İsimleri

Osmanlı şehir idaresinde mahalle; mektebi, medresesi, mescidi, meydanı,

pazarı ile sosyal bir bütündü. Kasaba ve şehirler, kendine has özellikler taşıyan mahallelerden oluşmaktaydı. Mahalleler genellikle dini bakımdan mütecanis insanların oturdukları mekânlardır. Bunun yanında farklı dinlere ve mezheplere mensup insanların birlikte yaşadığı mahallelerde bulunmaktaydı. Osmanlı devletinde mahallenin merkezi Müslümanlar için cami, gayrimüslim azınlıklar için ise kilise ve havradır. Bu mabetler günlük hayatın kültürel yönünde nasıl belirleyici rol almışlarsa, idari ve siyasi hayatında da etkili olmuşlardır (Eryılmaz, 1997, s. 202). Osmanlı Mahallesi geleneksel kentin bir kesimidir; yani kapalı bir cemaatin yerleşmesi olarak kendini gösterir. Geleneksel yerleşme, savunma ve iklim koşullarına karşı koyabilme nedeniyle üst üste inşa edilmiş bitişik nizam binalardan, serinlik ve havalandırmayı sağlayan dar sokak ve dehlizlerden oluşur. Ama önemli olan iklim ve coğrafyaya göre biçimlenen fiziki doku değildir; mahalle bir içtimaî kültürel birimdir. Aynı dinden insanlardan, genelde bir sülale veya yerleşen aşiretin mensuplarından veya sürgünle gelen hemşehrilerden veya İstanbul ve bazı şehir mahallelerinde olduğu gibi birbirini tanıyan ve birbirine kefil olan haneden oluşur. Bu sonuncusu önemli bir müessesedir. Zira mahalle ve köy halkının yabancılaşmış hanelerden oluşmasını önler; mahalle bir birimdir, birey ailesinin olduğu gibi yaşadığı mahalle sekenesinin de bir üyesidir (Ortaylı, 1999, ss. 41-42). Kimi araştırmacılar, islâm şehrinin en önemli özelliği olarak, çeşitli dinsel ve etnik gruplara göre bölge ve semtlere ayrılmış olmasını belirtirler. Osmanlı şehirlerinde de genelde Müslüman olmayanlar, ayrı mahallelerde oturuyorlardı (Ergenç, 2007, ss. 257-258). Nevşehir Kazası Hıristiyan Orta Mahallesi (N.Ş.S.29, dv. 41), Rum Aşağı Mahallesi (N.Ş.S.29, dv. 2), ve Ermeni Mahallesi (N.Ş.S.29, dv. 99), gibi mahalle isimleri ile halk din, millet ve kültürel özellikler ile yaşayış ve inanış açısından birbirinden ayrıldıklarını görmekteyiz. Mahallede toplumsal merkez camî veya mescittir. Özellikle, akşam ve yatsı namazları mahallenin bütün erkeklerinin katılımı ile kılınır. Mahalleli, cami veya mescidin devamlısı olduğu için, belgelerde mahalle ahalişi genellikle cemaat olarak anılmaktadır. Bu nedenle de imam mahallenin temsilcisi durumundadır (Ergenç, 2007, s. 261). Camî Atik Mahallesi (N.Ş.S.29, dv. 12), Tahta Camî (N.Ş.S.29, dv. 16), Camî-i Cedid (N.Ş.S.29, dv. 25) gibi Nevşehir Mahallelerinin birçoğu camî isimleri ile zikredilmektedir. Zaten İslam şehirlerinde mahallelerin oluşmasında dinin önemli bir etken olduğu görülmüştür ve bu bağlamda mahalle, aynı mescitte ibadet eden cemaatin aileleri ile birlikte yerleştiği şehir kesimi şeklinde tanımlanmıştır (Yel ve Küçükaşçı, 2003, s. 324).

XIX. yüzyılın ilk yarısına kadar mahallelerin yönetimi imamlar ya da papazlar tarafından yürütülmekteydi. Tanzimat dönemi öncesi imamlar, mahallenin yönetiminden sorumlu idi. Doğum, ölüm, evlenme, boşanma ve yer değiştirme işlemlerinden gibi nüfus olaylarıyla da ilgilenen imamlar, bir bakıma nüfus ve evlendirme memurluğu görevini de yerine getiriyorlardı. İmamlar, Padişahın beratı ile dini bilgileri fazla, güvenilir ve sevilen kimseler arasından atanırlar, görecekları hizmet karşılığında “vazife” adı verilen bir ücret alırlardı. Gündelik olarak hesaplanan bu ücret, çoğunlukla vakıflardan sağlanmakta idi. İmamlar, mahalle çerçevesinde halk-hükümet ilişkilerinin sürdürülmesinde, muhtarlık kuruluncaya kadar tek başlarına, daha sonra da onlarla birlikte günümüze kadar etkinlik göstermişlerdir (Çadircı, 1997, s. 40). Mahalle yönetiminde imamların görevlerinde yetersizlikleri nedeniyle, muhtarlık teşkilatı ilk defa 1829 yılında İstanbul’da ortaya çıkmıştır. Anadolu’da ise ilk defa 1833 yılında Kastamonu Sancağı’nda kurulmuştur. Bu yıldan itibaren tüm Osmanlı vilayet, kaza, mahalle ve köylerinde uygulanmasına karar verilmiştir (Eryılmaz, 1997, s. 202). Kastamonu müteselliminin uyguladığı yöntem göre, bütün yurttaki uygulanan muhtarlık, her mahallede denenmiş, iyi huylu ve becerikli oldukları anlaşılmış mahalle halkından iki kişi oy birliği ile muhtar seçilecekti. Bunlardan birine “muhtar-ı evvel”, diğerine de “muhtar-ı sani” denilecekti. Seçilenlerin adları kadı tarafından sicile geçirilecek ve “defter nazırına” bildirilecekti. Her sancak merkezinde Nazırlar kendilerine bildirilen muhtarların listesini yapıp hükümet merkezindeki “Ceride Nezaretine” sunacaklar, muhtarlar için Darphane’de mühürler kazılıp yollanmasını isteyeceklerdi (Çadircı, 1997, ss. 38-39). Sicillerde geçen mahalle muhtarları da muhtar-ı evvel ve muhtar-ı sâni olarak görülmektedir. Bu uygulama hem Nevşehir merkez mahallelerinde hem de köy ve kasabalarda da aynı şekilde olduğu gözlemlenmektedir. Ayrıca 100 numaralı davanın imza kısmında, muhtar ve imamın mührünün de yer alması muhtarlara ve imamlara mühür kazıtıldığına bir göstergesidir.

Muhtar seçilenlere mahalle imamları kefil ediliyordu. Mahalle halkına da muhtarlar kefil oluyorlar, ayrıca ileri gelenler birbirine kefil edilerek mahkeme defterlerine kaydediliyordu. Böylece mahallede güvenliğin sağlanması, istenilen kamu hizmetlerinin eksiksiz yerine getirilmesini sağlamak isteniyordu. Bu yöntem öğrenciler, hanlarda kalan yolcular, yerleşmek üzere gelenler için de uygulanmakta

idi. Güvenilir bir kefil göstermeksizin, öğrenci olmak, hanlarda kalabilmek, iş için başka bir yere gitmek kural olarak mümkün değildi (Çadircı, 1997, s. 39). Yukarıda da izah etmeye çalıştığımız gibi imam ve muhtarların kendi mahalleleri ile ilgili her türlü bilgiye haiz kişiler olduğunu sicillerde sık sık onların şahitliklerine başvurularından anlamaktayız. Bunlara sorulan sorular genelde kapalı kapılar ardında ve gizli bir şekilde olmaktadır. Bunun en temel nedeni imam ve muhtarların mahalle halkı ile şahitlikten dolayı yüz yüze gelmelerini engellemektir. İmam ve muhtarlar bir bakıma mahallenin bilirkişileri olarak mahkemede şahitlik yapan kişiler diyebiliriz. Yine mahallelerden önde gelen kişilerin muhtar ve imam gibi şahitliklerine de müracaat ettikleri yukarıda anlatılanları tasdik eder şekilde görülmektedir. “*mahalle-i mezkûre muhtâr-ı evveli Mustafa Efendi ibn-i Osman ve muhtâr-ı sanisi Mehmed Ağa ibn-i Mahmud’dan sırran ve ba’dehû Mahmud Efendi ibn-i Hacı Süleyman ve Seyyid Mehmed Ağa ibn-i Mustafa’dan bi’l muvâcehe alenen*” (N.Ş.S.29, dv. 6), davada şahitlerin durumları göstermeleri bakımından örnek olarak görülmektedir. Aynı durum gayr-ı Müslüm davalarında da görülmektedir. “*Şâhidân-ı merkûmanın her biri usûl-ı mevzû’âsına tatbîkân evvelen bâ-varaka-ı mestûre Rum Mahallesi muhtârı Andırya veled-i bacı Apustol ve muteberânı Kırbağu veled-i Dimilis’dan sırran*”(N.Ş.S.29, dv. 56), mahkemelerde şahitlikte görülen hem muhtar hem de mahalle de güven kazanmış kişi “muteberan” olarak nitelendirilenler, (bu bir papaz olabilir diye düşünmekteyiz) mahkemelerde şahitliğine başvuru ve kendilerine güvenilen kişiler olarak görülmektedir.

“Tablo 4:”

29 Numaralı Şeriyeye Sicillerinde Geçen İmam ve Muhtarlar		
Karye/Mahalle Adı	İmam	Muhtar
Kapucu Başı Mah	Hasan efendi ibni Hasan Mehmed efendi ibni Ali	evveli Mehmed bin Arif sanisi Ahmed bin Ahmed
Camii Cedid Mah.	Sami efendi ibni İbrahim	evveli Rıza bin Ali sanisi Hacı Mehmed ağa ibni Nuri
Çiftlik Karyesi	Yakub efendi ibni Ömer	evveli Süleyman bin Emin sanisi Mehmed bin Musa
Raşid Bey Mah.	Hacı Osman Efendi ibni Süleyman	Mehmed bin Derviş
Maccan Kar-Orta Mah	Hacı Halil Efendi ibni Mehmed	evveli Osman efendi ibni Emin sanisi İsmail bin Hacı Hafız
Camii Atik Mah	Hafız Şevki efendi ibni Ali	Memiş bin Süleyman

Karaca Kürd Mah.	Hacı Ahmed Efendi ibni Hüseyin Hafız Mehmed efendi ibni Hafız Ali	evveli Süleyman bin Süleyman sanisi Muhsin bin Hacı İbrahim evveli Hazım efendi ibni Salim Hoca
Kaya Cami Mah.	Hafız Ahmed efendi ibni İbrahim	evveli Mustafa bin Hacı İbrahim sanisi Ali İzzed bin Ali
Tuz Karyesi	Mehmed efendi ibni Hacı Süleyman	
Nar Karyesi Orta Mah.	Hacı Ali efendi ibni Süleyman	evveli Hüseyin Ağa ibni Osman sanisi Hacı Osman ağa ibni İbrahim
Nar Karyesi Baş Mah.	Ahmed efendi ibni Hasan	evveli Mustafa efendi ibni Osman sanisi Mehmed ağa ibni Mahmud
Eskil Mah.		Seyyid Mehmed bin Hacı Ahmed

Osmanlı şehirlerinde mahallenin en önemli özelliği temel yönetim birimi olmasıdır. Vergi yükümlüsü reaya tahrir defterlerine ve diğer vergi kayıtlarına buldukları mahallelere göre ismen yazılmış, oturdukları binaların hangi mahalle sınırları içinde bulunduğu belirlenmiştir. Mahalle halkı birbirine müteselsilen kefildir. Osmanlı vilayet kanununda mahalledeki ev sayısı dikkate alınarak en az elli haneden oluşan bir yerleşim birimi şeklinde tarif edilmiştir (Yel ve Küçükaşçı, 2003, s. 324). Mahalle isimleri şer‘iyye sicillerinde önemli bir yer teşkil etmektedir. Mahallede yaşayan imam ve muhtarlar mahkemelerde bilirkişi ve şahit olarak dinlendiği, bu kişilerden bazılarının diğer mahalle halkı ile ilgili davalarda da görüşüne başvurulduğu görülmektedir. Örneğin, “Şâhidân’ı mezbûran her biri usulu mevzuasına tatbikan evvelen ba varaka-i mesture zikr olunan Raşid Bey Mahallesi imâmi Hacı Tahsin Efendi ibn-i Süleyman ve muhtarı Mehmed bin Derviş ve Camî Cedîd Mahallesi imâmi Sadık Efendi ibn-i İbrahim ve muhtârı Rıza ibn-i Ali ve Hacı Mehmed bin Nuri’den başka başka sırran” (N.Ş.S.29, dv. 46), diye devam eden cümleden olmak üzere dava ile ilgili diğer mahalle imamı ve muhtarın bilgisine ve şahitliğine başvurulduğu görülmektedir. Bu durum bize aynı zamanda mahallelerin bir kapalı kutu görüntüsünde olmayıp, birbirleri ile bağlantılı olduklarının da bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

29 Numaralı Şer'iyeye Sicillerinde geçen mahalle isimleri şunlardır.

“Tablo 5:”

Nevşehir Kazası Merkez Mahalle İsimleri			
Camî-i Atik Mah.	Karacakürd Mah.	Hıristiyan Orta Mah.	Raşid Bey Mah.
Eskil Mah.	Camî-i Cedid Mah.	Rum Orta Mahallesi	Memiş Bey Mah.
Herekli Mah.	Dere Mahallesi	Rum Aşağı Mah.	Ermeni Mahallesi
Kapucubaşı Mah.	Tahta Camî Mah.	Hıristiyan Aşağı Mah	Rum Baş Mah.
Bekdik Mah.			

Karacakürd mahallesinin “kürd” veya “kurd” olarak okunması ile ilgili olarak Nurhan Mıstanoglu, kelimenin kürd şeklinde okunması muhtemel olduğunu belirterek, bir kürd cemaatinin muhtemel adı olan “Karacakürd” kelimesindeki “kürd kısmının da şer'iyeye sicillerinde aynı şekilde yazıldığını belirtmektedir. Mıstanoglu, Karacakürd cemaatinin Boynuinceli aşiretinden olup, Nevşehir'e ilhak edildiğini belirtmektedir (Mıstanoglu, 2009, s. 350).

“Tablo 6:”

Diğer Mahalleler		
Ürgüp Kazası	Nar	Maççan
Esad Ağa Mahallesi	Orta Mahalle	İyal mahallesi
Miyalıcı mahallesi	Baş Mahalle	Gazarlı mahallesinde
	Yukarı Mahallesi	Orta Mahallesi
		İsalı mahallesi

Köyler; büyük ölçüde milli geleneklerimizin şekillendirdiği bir yönetim birimidir. Kökleri çok eskilere dayanmakla birlikte 1864 Vilayet Nizamnamesi'yle belirgin bir şekil alarak, mülki yapımızda vazgeçilmez bir kurum olmuştur (Eryılmaz, 1997, s. 202). Belirli bir nüfusa sahip idari bakımdan bir üniteyi temsil eden bir yerleşme şekli olan köyler, Osmanlı Devleti kayıtlarında adı karye olarak geçmektedir. Karye iskân edilen yer manasına gelmektedir (Baykara, 2000, s. 41). 1877 Konya Vilayet Salnamesine göre Nevşehir'de 32 köy, Arabsun'da ise 44 köy, Ürgüp'te ise 28 köy bulunduğunu yazmaktadır (Hamle, 2006, s. 12). 1888 ile 1909 yılları arasında Nevşehir Kazası'nda 1 nahiye ve 34 köy bulunmaktadır. Bu kazaların tamamı merkez nahiye olan nefs-i Nevşehir'e bağlıdır. 1910 yılında ise nefs-i

Nevşehir'e bağlı köy sayısı 34'ten 28'e düşmüştür. 1888-1909 yılları arasında Ürgüp Kazası'na bağlı herhangi bir nahiye yoktur. Bu kazaya bağlı toplam köy sayısı 28 adettir. Bu köylerin sayısı 1910 yılında 30'a çıkmıştır (Öztürk, 2008, s. 77-78).

29 Numaralı Nevşehir Şer'iyeye Sicillerinde de köy yerine karye olarak nitelendirilmektedir. Aşağıda tabloda 29 Numaralı Nevşehir Şer'iyeye Sicillerinde geçen karye isimlerinin o dönemdeki ve bugünkü adları verilmiştir.

“Tablo 7:”

Karye İsimleri	Bugünkü İsimleri	Karye İsimleri	Bugünkü İsimleri
Nar	Nar	Hasanlı (Aksaray)	Hasan Dağı
Sinasos	Mustafa Paşa	Ağıllı	Ağıllı
Maccan	Göreme	Kurugöl	Kurugöl
Çavuşin	Çavuşin	Tatlar	Kuyulutatlar
Dobada	Acıgöl	Karabekar	Bekarlar
İnallı	İnallı	Tuz	Tuz Köy
Suvirmez (Niğde)	Suvermez	Akcaşar (Niğde)	Ağcaşar
Çat	Çat	Kirdere (Niğde)	Kiledere
Çiftlik	Çiftlik	Alay (Niğde)	Alay
Karacaşar	Karacaşar	Kızılca (Aksaray)	Kızılca
Sulusaray	Sulusaray	Kiledis	Çakıllı
Sırçalı Tekir (Boğazlıyan)	Sırçalı Tekir	Yağmur Höyük (Koçhisar)	Yağmur Höyük
Karakum (Aksaray)	Karakum	Ak Emin (Aksaray)	Eminlik
Eneği	Kaymaklı	Boğaz	Boğaz
Eskil (Aksaray)	Eskil	Avanos	Avanos
Melegübü	Derinkuyu		

4. SOSYAL HAYAT

Osmanlı Mahallesi aile ile organik bir bağ içindeydi. Doğum, evlenme ve ölüm mahalleyi ortaklaşa ilgilendiren dayanışmaya sevk eden olaylardır. Ferdin doğumunda, evliliğinde, ölümünde şahidi mahalle halkıdır ve hayatın bu üç safhası o sayede meşrulaşır. Çocuk bütün mahalleli arasında büyür. Akdeniz dünyasında kentsel-kırsal alanda anonim hitap biçimleri “amca” ve “teyze”; “abla” ve “ağabey”dir. Mahalle halkıyla çocuk arasında bu dört yakınlaştırıcı hitapla ilişki kurulur(Ortaylı, 1999, s. 50). Bu ilişki çocukların büyüklerini bilmesi ve saygı

göstergesi olarak da günümüz kırsal yerlerim yerlerinde hala görülür.

Osmanlı ailesinde çocuk, babanın hukuki denetim vesayeti altındadır. “Ömer bin Ahmed” veya “Zeyneb bint-i Ahmed” gibi kayıtlar kız ve erkek çocuğun, her dinde ve çok yerde olduğu gibi, baba çizgisinde bir aidiyet ile doğduğunu gösterir (Ortaylı, 1999, s. 135). İncelediğimiz sicillerin tamamında da bu durum böyle karşımıza çıkmaktadır.

Türk-İslam toplumlarında doğan çocuklara isim verilirken dini ve milli motifler ön plana çıkmaktadır. Bunun yanında aile büyüklerinin isimlerinin çocuklara verildiği de görülmektedir. İsimler sadece insanların diğer insanlardan ayrılmasını sağlayan bir etiket değil, aynı zamanda toplumları, kitleleri ve kültürleri birbirinden toplunun bir aynası olarak karşımıza çıkmaktadır. Nevşehir’de Türk, Rum ve Ermenilerin yaşadığı bu isimlerden anlaşılmaktadır. Mesela Erakil Efendi veledi Serkiz (N.Ş.S.29, dv. 25), Oraham efendi veledi Yordan (N.Ş.S.29, dv. 23), Nuh Naci efendi Seyyid Mehmed ve Hüseyin bin Mustafa (N.Ş.S.29, dv. 33), sicillerde geçen isimler ve hitap şekilleri olarak gözükmektedir.

Ayrıca çocuklara, dedelerinin isimlerinin verilmesi Türk aile yapısında büyüklere saygının bir göstergesi Mehmed bin İzzed bin Mehmet (N.Ş.S.29, dv. 3) gibi bugün de devam edegelen bir uygulama olarak görmekteyiz. Ayrıca kişinin kendisinin isminin de Hasan bin Hasan (N.Ş.S.29, dv. 3) gibi çocuklarına verildiği görülmektedir. Ancak bunun saygı ile değil de cepheye gitme, ölümler vb. başka sebeplerle de mutlak izahı vardır.

Hacı, seyyid ve hoca gibi dini nitelikli unvanların kullanılması ve yine Abdullah, Fatıma gibi isimlerin toplum hayatında yaygın olması bu dönemde dini duyguların toplum hayatında çok etkili olduğunun açık bir göstergesi ve inanç sisteminde bir bağlılığın bildirgesi diyebiliriz. Bir saygı ifadesi olarak Muhammed ismi yerine Mehmed isminin kullanılması 29 numaralı şer’iye sicillerinde olduğu gibi günümüzde de devam etmektedir. Unvan ve lakaplar sadece Müslümanlar tarafından değil aynı zamanda gayr-ı Müslimler tarafından da kullanılmıştır. Hacı Yorgo (N.Ş.S.29, dv. 2), örnek olarak gösterilebilir.

“Tablo 8:”

MÜLÜMAN ERKEK İSİMLERİ						
İbrahim	Hamdi	İzzet	Mükremin	İbrahim	Musa	Arif
Nuh	Nasuh	Edhem	Hacı Mehmed	Mehmed	Osman	Tevfik
Abdullah	Hilmi	Besim	Memiş	Ali	Yusuf	Rafet
İsmail	Sadri	İsmail	Derviş	Ahmed	Halil	Hazım
Musa	Hüseyin	Adil	Abdulkadir	Abdulkadir	Mustafa	Tahsin
Hasan	İsmail Hakkı	Memiş	Rıza	Abdulhamid	Osman	Halil
Bekir	Hasan Hazım	Nuri	Mahmud	Seyyid Mehmet Adil	Fehmi	Süleyman
Memiş	Mustafa	Seyyid	Nuh	Mehmet Adil	Naci	Abdumirza
Hüseyin	Ali Rıza	Ahmed	Nazif Ali	Mümin	Raf'et	Mehmed Ali

“Tablo 9:”

MÜSLÜMAN KADIN İSİMLERİ						
Emine	Asiye	Hüsna	Hadice	Emetillah	Nazife	Zeyneb
Rukiye	Aişe	Meryem	Şifa	Behiye	Rabia	Hayriye
Aişe	Zübeyde	Zeliha	Şerife	Zehra	Kadın	Elif
Ümmühan	Fatıma	Hamide	Tayyibe	Ümmügülsüm	Zahide	Anakız

“Tablo 10:”

GAYR-I MÜSLİM İSİMLER						
İrmihal	Yordan	İstikon	Soro	Bire Tomus	Yorgi	Terfinus
Tomron	Yovannis	Mencil	Tebzol	Kostaki	İftem	Annes
Kostüne	Ğuril	Yordan	İsyul	Yovan	Dimitri	Desbine
Yovan	Esko	Koryaki	Mihail	Kostas	Foti	Erakil
Enis	Oraham	Sermuyus	Nikol	Kontine	Yozur	Nikol

“Tablo 11:”

Kullanılan Unvan ve Lakaplar					
Hacı	Hafız	Kirişoğlu	Körük Oğlu	Ağa	Çavuş
Müezzin	Çarıklı	Civelekoğlu	Ustaoğlu	Balcıoğlu	Aşık
Kürekoğlu	Delioğlan	Hacıhafız	Bartıcı	Fırıncı	Yırtıcıoğlu
Asker oğlu	Hace	Torunoğlu	Mihçizade	Kara	Derviş
Güloğlu	Hacıbeğ oğlu	Karaçavuş	Hacı hafız	Çulluoğlu	Yüzoğlan
Çurus	Ribaş	Kolağası	Kırcıoğlu	Elmacı oğlu	Yavri
Suvacı	Görelî	Tataroğulları	Torun	Topal	Kalaycı
Çakır	Dobadalı	Erkecioğlu	Elli altı	Müezzin oğlu	Körük
Beşikli	Koç	Köşektaş	Tereci oğlu	Kıroğlu	Eskici
Fah Fah oğlu	Körüs	Ahrazoğlu	Güdük	Nalıncıoğlu	Ekşi
Hatun	Efendi	Bölükbaşı	Doktor	Mısırlı	Lazorak
Solakoğlu	Kalaycı	Germiyan oğlu	Göreoğlu	Kurugöllü oğlu	Araboğlu
Molla	Çoruk kalfa	Çorakzade	Kuşçu	Çolak	Tatar

5. DEVLET GÖREVLİLERİ VE DİĞER KİŞİLER

Çalışma ve iş hayatı açısından sicillerde geçen iş kollarından table-kâr (tablkâr) İbrahim Ağa ibn-i Nuh bin Abdullah (N.Ş.S.29, dv. 1), görülmektedir. Gezici esnaf veya başında tabla ile ufak tefek satan gezici esnaf (Devellioğlu, 2008, s. 1012), ya da çerçi olarak nitelendireceğimiz kişi olarak karşımıza çıkmaktadır. Çerçilik günümüzde, modern bir yapı kazansa da, o devirlerde köy köy at arabası ile gezen pazarcı insanlar olarak nitelendirilmektedir.

Tahsildar İrmihâl Efendi'nin (N.Ş.S.29, dv. 2), tahsilât memuru olduğu gözükmektedir. Bununla birlikte önemli bir husus İrmihal Efendi'nin Osmanlı Devletinde yaşayan bir Rum olmasıdır. Bu kişi, devlet hizmetinde görev yapmış devlet memuru olarak gözükmektedir. Demek ki, tahsildarlık görevi bir Rum'a emanet dildiğine göre, devletin en ücra köşelerde bile müslim gayr-ı müslim ayrımı olmaksızın insanların eşit haklara sahip oldukları görülmektedir. Binaenaleyh Osmanlı Devleti'nin bu kişilere güvendiklerinin bir göstergesi olması açısından önemli bir örnek de teşkil etmektedir. Bir diğer tahsildar Müslüman olan İbrahim Efendi ibn-i Hacı Ali (N.Ş.S.29, dv. 36), olarak görülmektedir.

Devlet teşkilatlanması bakımında kırsal bir yerleşim yeri ve geçim kaynaklarının bir kısmı arazi üzerinde sağlanan Nevşehir'de tapu memurluğu ve komisyonunun olduğunu görmekteyiz. “*Bir dönüm dokuz evlek on dokuz arşun otuz kere araziye iki yüz yirmi guruş bedel ile ve yirmi bir kıt'a arazileri üç yüz yedi senesi nisanının onuncu günü Nevşehir tapu memuru ve komisyon mahsusu huzurunda katiyen bey' ve ferâğ eylemiş*” (N.Ş.S.29, dv. 15), cümlesi ile gördüğümüzde alım satım işlerinin ve diğer tapu ile ilgili işlerin tapu memurluğu ve komisyonu huzurunda yapıldığı ve bunun da kayıt altına alındığını görmekteyiz. Aslında böyle bir durumun kişiler arası kargaşanın önlenmesi yanında Osmanlı geleneği olarak arazilerin kayıt altına alınmasının da bir etkisi olduğunu belirtebiliriz. Ayrıca davanın bir sonraki bölümünde arazi davalarının on sene ile sınırlı olduğuna dair bir kanunun bulunduğu belirtmektedir. Günümüzde de arazi alım-satım ve tapu iş ve işlemlerinde tapu-kadastro müdürlükleri ile ilgili yanlış eksik ve hatalı iş ve işlemleri ile ilgili davaların süresi on yıldır. Yine kullanılan ölçü birimleri olarak dönüm, evlek, arşun, kerre oldukları görülmektedir. Günümüzde dönüm ve evleğin hala kullanıldığı ve halkı dilinde yaygın olarak sürdürüldüğü görülmektedir. Nevşehir ili içerisinde de 1 dönüm yerin 50x50 bazı yerlerde ise 40x40 adım olduğu bilinmektedir. Evlek olarak da bir ev yapılacak kadar yani bir dönümün çeyreği kadar olarak yer tabirleri günümüzde de kullanılmaktadır.

Ürgüp Kazasında bir redif taburu bulunmaktadır. Redif teşkilatı, büyük bir kitleyi uzun süre silâh altında tutmadan, askerlik çağına gelmiş olanları, kendi bölgelerinde az masrafla ve kısa süre aralıklarla eğitilerek savaş alanında ise

yarayacak yeterli asker bulma ihtiyacı ile kurulmuştur. Ayrıca barışta iç güvenliğin sağlanması, hükümet emirlerinin eksiksiz uygulanması için bu askerlerden yararlanma yoluna gidilmiştir. Ülkenin içinde bulunduğu zor şartların etkisiyle savunmaya yetecek sayıda asker bulundurma imkânsızlığı bir yana, toprağından koparılan kimselerin isteyerek uzun süre askerlik yapmaları da, bu dönem de mümkün değildi. Bunlar göz önünde tutularak Ağustos 1834'ten başlayarak "Nizamname" ile redif birlikleri kurulmaya başlanmıştır. Alınan kararlara uygun olarak, İmparatorluğun bütün sancaklarında subaylarla beraber 1400 kişiden oluşacak birer "Redif Taburu" kurulacaktı. Küçük yörelerde bu kadar asker çıkaracak imkân yoksa civarla birlikte ortaklaşa hareket edilerek tabur tertip edilecekti. Redif nizamnamesine göre, asker alınacaklar 23-32 yaşlarındaki gençler arasından ad çekme ile saptanacaklardı. Ayrıca taburların eğitimi için gerekli subaylar, kazaların ileri gelen aileleri arasından valiler tarafından seçilerek İstanbul'a bildirilecek onay alınacaktı. Böylece subaylığa atananlar yönetim işlerine karışmayacaklar, yalnız taburlarını eğiteceklerdi (Çadırcı, 1997, ss. 61-62). Yukarıda kurulma tarifleri anlatılan Redif Taburlarından birisinin de Nevşehir değil, ama Ürgüp Kazasında kurulduğunu görmekteyiz. Nevşehir, Ürgüp, Arabsun (Gülşehir), Avanos gibi yakın yerleşim yerlerinin birleştirilerek oluşturulduğunu düşünmekteyiz. Sicillerde ismi geçen, Ürgüp Redif Taburu mülazim-i sanisi (Üsteğmen) İbrahim bin Ahmed'dir (N.Ş.S.29, dv. 27). İbrahim bin Ahmed'in Nevşehir Karaca Kürd mahallesinde misafir olarak ikamet ettiğini yani görevinden dolayı Nevşehir'de bulunduğunu görmekteyiz. Durumun böyle olması bu kişinin tam olarak nereli olduğu bilgisine ulaşmamıza engel teşkil etmiştir. Dikkat çeken bir diğer husus Duyun-u Umumiye'nin devlet görevlilerinin maaşlarını ödemesidir. 23 Numaralı davada geçen mülazim-i sani (üsteğmen) İsmail Efendi ibn-i İsmail bin Hacı Ömer'in (N.Ş.S.29, dv. 23), Nar Karyesinin orta mahallesi sakinlerinden olduğunu görmekteyiz. Ancak bu kişinin redif taburunda mı başka bir yerde mi görev yaptığına dair bilgi bulunmamaktadır. Durum böyle olmasına rağmen Nevşehir'de başka bir birliğin bulunduğu dair bir bilginin olmaması bu kişinin de redif taburu görevlilerinden olduğu kanaati uyandırmıştır. Buradaki en temel bilgi üsteğmenin Nar'da ikamet etmesidir ve maaşının Duyun-u Umumiye tarafından ödenmesidir. Her ikisini de Ürgüp Redif Taburu personellerinden olduklarını düşünürsek Ürgüp dışında farklı bölgelerde ikamet etmeleri Nevşehir-Ürgüp ulaşımının yapıldığını ve Ürgüp esnafının, askeri personellerin bireysel

harcamalarından gelir elde ettiğini ve Ürgüp için Redif Taburunun önemli bir yer teşkil ettiğini belirtebiliriz.

Nevşehir'in o dönemdeki Mal Müdürü Eftim Efendi'nin (N.Ş.S.29, dv. 24) Rum halkından olduğunu görmekteyiz. Yukarıda da bir tahsildarın bulunması ve mal müdürlüğü gibi bir makamın Rum halkından birisine emanet edilmesi Osmanlı Devleti taşra teşkilatı yönetimi açısından Şer'iyye Sicillerinin en önemli kaynaklardan biri olduğunun da bir göstergesidir. Mal Müdürü Vekili olarak ise bir Müslüman ismine rastlamaktayız. Talat Efendi ibn-i Bekir (N.Ş.S.29, dv. 45), Kurugöl Karyesinden Şerife Hatun ile ilgili veraset davasında mahkemede Nevşehir mal müdürü vekili olarak tutanakta ismi geçmektedir. Talat Efendi ibn-i Bekir'e 45 numaralı davada da rastlamaktayız. Bu davada Talat efendinin Ahmed bin Tatar Hasan'ın kaybolan sığırı ile ilgili davada dava aleyhi olarak görmekteyiz. Yine bu dönemde bir diğer mal müdürü vekili olarak karşımıza Mehmed Tevfik Bey ibn-i İzzed (N.Ş.S.29, dv. 34) çıkmaktadır. Mehmed Tevfik Bey bir alacak davasında görülmektedir ve davaya aleyh olarak görev almaktadır. Ömer Derviş Efendi ibn-i Seyyid Mehmed (N.Ş.S.29, dv. 36) bir başka mal müdürü vekili olarak görülmektedir. Ömer Derviş Efendi, Sulusaray karyesinde ikamet etmekte iken vefat eden Kolağası Hacı İbrahim Ağa bin Ahmed'in (N.Ş.S.29, dv. 36) varislerinin açtıkları davada görülmektedir. Kolağası ise önyüzbaşı (kıdemli yüzbaşı) olarak Osmanlı ordusunda (Asakir-i Mansure-i Muhammediye) bir alayın sekiz sağ ve sekiz sol kolundan her birinin komutanına verilen isimdir.

Birinci bölümde açıkladığımız üzere kazalarda kadı yerine nâibler görev almaktaydı. Özellikle Osmanlı yargıcının (Kadının) yargılama ile birlikte, yönetim, ekonomi ve sosyal yaşantının bütünüyle ilgili geniş yetkilere sahip olması, onu şehrin en önde gelen kişisi yapmaktadır. Devrinin deyimiyle "Ehl-i şer" denilen kadı ve mahkeme görevlilerinin, yerleştikleri görev yaptıkları, mahkemenin kurulduğu yer kaza diye tanımlanmaktadır. İdari bir birim olmaktan çok yargı merkezi olan şehirlerin bütünü eyalet merkezi, sancak merkezi olmaları yanı sıra "Kaza" diye adlandırılmalarının nedeni budur. Tanzimat'tan sonra "Kaza" sancaktan sonra gelen bir idari birim, adı olmuş, günümüze kadar bu niteliğini korumuştur (Çadırcı, 1997, s. 79). İncelediğimiz sicillerin Nevşehir kaza sicilleri olmasın rağmen Ürgüp Kazası ve Arabsun Kazası davalarının da görülme nedeni bu bölgelerin adli değil idari bir

birim olarak kaza olmalarıdır. Damat İbrahim Paşa'nın Ürgüp Kadılığını Nevşehir'e taşıttırmasındaki temel etken ise Nevşehir'e bir kimlik kazandırma olarak düşünmekteyiz. İncelediğimiz dönemde Nevşehir Kazasında mahkemelerde görev alan kişi Mustafa Şükrü Efendi'dir (N.Ş.S.29, dv. 28). Mustafa Şükrü Efendi'nin ismi 28. numaralı davada Havva hatun ile ilgili bölümde geçmektedir. H. 1324 (M. 1906) tarihlerinde Nevşehir nâibi olarak Mustafa Asım Efendi (N.Ş.S.29, dv. 74) gözükmektedir. Mustafa Asım Efendi, Nar köyünden Emine hatuna Hacı Süleyman ile ilgili nafaka davasında vermiş olduğu kararda görmekteyiz. Aynı davada bir diğer dikkat çekici özellik ise mahkeme daha önce verilmiş bir kararın icrasını da takip ettiğini göstermektedir. Yine verilen kararın yerine getirilmesi için borçluya da zaman verilerek borcunu öderken zor durumda bırakmama yolu mahkemece seçilmektedir.

Kadı veya nâib, muhızırbaşı, muhızırlar, başkâtip ve kâtipler dışında Osmanlı yargı kurumu olan ve dönemin dili ile “meclis-i şer” diye adlandırılan mahkemede, temizlik işleri ile uğraşan, ısıtma aydınlatma ile görevli müstahdemler de vardı (Çadırcı, 1997, s. 90). Aynı görevi günümüzde de sürdüren kişiler bugün mahkemelerde görev alması aslında Osmanlı mahkemelerinde kadı ve nâib dışında kişilerin de görev yaptığını mahkemelerin aslında bir kurumsal kimlik olarak komple bir yapıda olduğunu göstermektedir. Müverrih Surunoğlu Hafız Hüseyin Efendi (N.Ş.S.29, dv. 55) dava kâtibi olarak gözükmektedir. Mahkemelerin görevlerinden birisi de noterlik ve tasdiklik olduğundan dolayı senet işleri de mahkemelerce onaylanmakta idi. Dikkat çekici bir husus mahkemelerde alacak verecek işlemlerinin ve senetlerin Rumi Takvim dediğimiz güneş yılı esasına göre düzenlenmiş takvime göre yazılmasıdır. Örneğin bir davada, sene-i miladi olarak geçen 25 Temmuz 1314 senesi Rumî yılı, miladi takvime göre 6 Ağustos 1898'e denk gelmektedir. Kayıtlarda ismi geçen bir diğer mahkeme görevlisi mübaşirdir. Mübaşir günümüzde, mahkemelerde, mahkeme salonlarında, hâkimin emirlerini yerine getiren, duruşmalarda sırası gelen şahitleri salona alan ve davalarla ilgili diğer işleri gören kişilerdir. Osman Efendi ibn-i Ali (N.Ş.S.29, dv. 100) o dönemde mahkemede mübaşir olarak görev almış kişilerden biri olarak kayda geçtiği görülmektedir. Öte yandan mübaşirlik bugün olduğu gibi o zaman da bir devlet görevi diğer tabirle bir memurluk olarak görülmektedir. Bir diğer mahkeme personeli odacı İsmail Ağa (N.Ş.S.29, dv. 89)'dır. Bu bilgiler ışığında Nevşehir'in o

dönem mahkemelerinde personel açısından bir bütünlük bulunduğu izlenimi edinebilmekteyiz. Bu durumun adalete ve adalet teşkilatına verilen önemin bir göstergesidir diyebiliriz. Yönetim olarak tam bir kadroya sahip olan Nevşehir’de 1906 yılında Kaymakamı, Ahmet Rami Beydir. Kaza İdare Meclisi başkanı kaymakam olmak üzere, Hacı Mehmed Efendi, Eyüp Ağa ve Todoraki Efendiden oluşmaktadır. Maarif Komisyonu ise Başkanı Ali Mahzar Bey ile üyeleri, Ahmet Sabit Efendi, Mümtaz Efendi, Mehmet Efendi, Velettin Efendi, Süleyman Rüştü Efendi, Mehmed Bey, Hayri Efendi, Mehmed Efendi’den oluşmaktadır. Belediye Başkanı Ahmet Sabit Efendi’dir. Belediye Meclis Üyeleri ise, Ali Mahzar Bey, Mehmed Bey, Hasan Efendi, Hacı Mehmed Ağa, Seyit Ağa, Kostaki Efendi, Loka Efendi, Yevenaki Efendi, Anderya Efendi, Tabib Vekil Danyal Efendi’den (Kaya, 2010, s. 19) müteşekkildir. Yönetim kademesi olarak baktığımızda da Nevşehir’de Müslim ve gayr-ı Müslimlerin birlikte olduklarını görmekteyiz.

Hazine vekili Yovanaki Efendi veledi Tostar (N.Ş.S.29, dv. 33), Nevşehir’in o dönem hazine vekili olarak karşımıza çıkmaktadır. Yovanaki Efendi dava aleyhine görev alan kişi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tüccar Kara Yakub oğlu Ahmed Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah (N.Ş.S.29, dv. 43) tacir kişi olarak karşımıza çıkmaktadır. Mehmed bin Abdullah’ın tam olarak hangi alanda iş yaptığı bilinmese de mahkeme kayıtlarına tüccar kısmından ibaresinin konulması o dönem Nevşehir’in önemli tüccarlarından birisi olduğunun göstergesidir. Nevşehir ticaret yolları üzerinde kurulmuş bir şehirdir. Damat İbrahim Paşa’da ticareti canlı tutmak için Kurşunlu Camî’nin alt kısmında beylik hanı denilen bir han inşa ettirmiştir. Bununla birlikte Anadolu Selçuklu Devleti zamanından beridir buraların bir ticaret güzergâhı olduğu bilinmektedir. Kayseri Nevşehir yolu üzerinde bulunan Sarıhan, Nevşehir Aksaray yolu üzerinde bulunan, Ağzıkarahan, Alayhan ve Akasaray Yeşilhisar yolu üzerinde Til Köyünde bulunan Doğan Han ve Doğala Köyünde bulunan Dolay Han günümüze ulaşabilmiş örneklerdendir. 1870 sayımında Konya’da 1454, Niğde’de 529, Aksaray’da 155, Antalya’da 870, Isparta’da 811, Karaman’da 450 dükkân varken Nevşehir’de 1283 dükkân, mağaza olması ticaretin ve tüketimin gücünü göstermesi bakımından çok önemlidir. 1283 dükkân ve mağazanın Salnamelerde sık görülen yanlışlardan olduğu şüphesi söylenebilse de 1888 ve 1889 Salnamelerinde, 29 yıl sonra dükkân sayısının

1096 olması (Kaya, 2010, s. 12) Nevşehir ticaretinin canlılığını göstermesi bakımından önem arz etmektedir.

Osmanlı'da tımar sistemi eski önemini kaybetmeye başlayınca, iltizam sistemi yaygınlaşmaya başlamıştır. İltizam devlete ait bir kısım vergi gelirlerinin ihale ile önceden satılması anlamına gelmektedir. Belli bir meblağ karşılığında devletten satın aldığı vergi gelirini toplayacak ya da toplattırarak kişiye ise mültezim denmektedir. Pazar Mültezimi Değirmenci Ahmet Bey (N.Ş.S.29, dv. 47), Nevşehir'de sicillerde ismi geçen dönemin Pazar Mültezimi olarak görülmektedir. Hacı Onbaşı İbn-i Mustafa Çavuş Boğazlıyan Kazası Sırçalı Tekir Karyesinden Nevşehir'e hayvanlarını getiren bir kişi olarak hayvanlarını kaybettiğini ve Aksaray Kazası Karakum karyesinden Ali Bey İbn-i Hacı Ahmed'de hayvanlarını bulduğunu belirten davada görülmektedir. Ali Bey'in savunmasında en dikkat çeken husus Pazar mültezimlerinin görevlerini görmektir. Pazar mültezimi malın kaydını yapmakla birlikte giriş çıkış işlemlerini de yerine getiren kişi olarak görülmektedir. Osmanlı'da Ağnam (koyun) vergisi toplama işi de tıpkı aşar vergisi gibi mültezimler elinde bulunmaktaydı. Bu nedenle Değirmenci Ahmet Bey o dönem Nevşehir hayvan pazarı vergilerini satın almış kişi olarak gözükmektedir. Bir diğer husus Değirmenci Ahmet Bey'in değirmencilikle uğraştığının göstergesi olarak lakabının "değirmenci" olmasıdır.

Kalaycı İbiş (N.Ş.S.29, dv. 52), davada kişi ismi ve lakabı olarak görünse de eski kullanımlarda kişilere verilen lakapların bir kısmı kişi iş ve meslekleri ile olduğunu bilmekteyiz. Davada kişinin sadece ismi geçmesi ile birlikte, eskiden bakır kap ve kacakların kalaylanmadan mutfaklarda kullanılmadığını bilmekteyiz. Günümüzde unutulmaya yüz tutan bu mesleğin o dönemde önemli bir iş kolu olduğunu söyleyebiliriz. Sicillerde geçen terekeler incelendiğinde mutfak eşyalarının genelde bakır olduğunu görmekteyiz.

Kastasi veledi Kalibusu veledi Tani (N.Ş.S.29, dv. 56) adlı Nevşehirli bir doktorun varlığından söz etmektedir. Nevşehir'in Rum Orta Mahallesinden olan şahıs Rum Milletinden olmasına rağmen tıp ilmi ile yetişmiş ve başka bir yerde doktor olarak çalışmıştır. Mirasçıları Osmanlı mahkemelerinde rahatlıkla bu kişilerin mirasları ile ilgili dava açıp haklarını savunabilmektedirler.

Terzi Mustafa bin Mehmed bin Abdullah (N.Ş.S.29, dv. 63) isminin geçmesi, Nevşehir’de terzi dükkânının bulunduğunu göstermektedir. Terziler günümüz konfeksiyoncularının yaptıkları işleri o devirde yapan kişiler olarak düşünülmektedir. Günümüzde de aynı işi yapan terziler o dönemde de işlik diye tabir edilen gömleklerin ve pantolonların entarilerin dikimi ile uğraşmaktadırlar. Bir şehirde maddi açıdan değişik türde insanların bulunması terzilerin de önemli bir ihtiyaç olması açısından düşündürücüdür. Çırak, kalfa ve usta şeklinde devam eden terzilik Nevşehir’de bir iş kolu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Vergi dairesi tahsildarı İbrahim Efendi ibn-i Hacı Osman (N.Ş.S.29, dv. 88) Eskil kazası halkından olup Nevşehir Vergi dairesi memuru olarak gözükmektedir. Reji dairesi memuru Mehmet Hulusi Efendi (N.Ş.S.29, dv. 88) bu kişi de Karaca Kürd mahallesinde ikamet etmektedir. Reji Memurluğu, Osmanlı Devletinde Duyun-u Umumiye kurulduktan sonra Osmanlı’dan borçlarını alacak Devletler şirket kurarak Reji memurlukları vasıtası ile Osmanlıdan alacaklarını tahsil etme yoluna gitmişlerdir. Osmanlı üreticisi ürettiği tüm tütün, tuz ve alkolü Rejinin belirlediği fiyattan Reji idaresine vermek zorundaydı. Nevşehir bu dönemde bir kaza olmasına rağmen Reji memurluğunun buralara kadar gelmesi alacaklı devletlerin işi ne kadar sıkı tuttuklarının ve Nevşehir’de yukarıda zikredilen ürünlerden tütün olmasa da diğerlerinin bulunduğu bir göstergesi olarak gözükmektedir. Ayrıca Nevşehir’in yukarıda zikrettiğimiz gibi önemli bir ticaret merkezi olduğunun da bir göstergesi olarak reji memurluğunu önemli bir kanıt olarak görmekteyiz.

Şah Süleyman oğlu Derviş Ağa Hanı (N.Ş.S.29, dv. 50) ismi başka kaynaklarda geçmemekle birlikte bu dönem de böyle bir hanın varlığı sicillerimizde yer almaktadır. Hanlar günümüz otelleri gibi başka yerlerden gelenlerin ikamet ettikleri yerler olarak görülmektedir. Aksaray’ın Hasanlı Karyesinden gelen Mustafa bin Mustafa’da mahkemeye ikamet adresi olarak bu hanın ismini vermektedir. Hakkı Efendi Hanı (N.Ş.S.29, dv. 47), Niğdelioğlu Hanı ve Tuzcuoğlu Hanı (N.Ş.S.29, dv. 66) başka davalarda misafirlerin ikamet yerleri olarak görülmektedir. Nevşehir’e gelen kişilerin hem kendilerinin hem de hayvanlarının kaldıkları yerler olan hanlar, ticaret açısından da önem arz etmektedir. Buralara gelen kişilerin genelde ticaret için gelmeleri ve kalıp konaklayacak bir yerlerinin olması ticari hayat açısından

buraların canlı kalmalarında da önemli etken olmaktadır. Sicillerde rastladığımız hanların varlığı da Nevşehir'in bir ticaret merkezi olması açısından önem arz etmektedir.

6. DAVALAR

6.1 Müslim- Gayr-ı Müslim Arasındaki Davalar

29 Numaralı Nevşehir Şer'iyeye Sicillerde Müslümanlar ve gayr-ı Müslimler arasında sadece 56 numaralı davada merhum Doktor Kastasi'nin alacağının kardeşleri tarafından Tahsin Efendiden istenmesi davası olarak görülmektedir. Bunun dışındaki davalar unsurların kendi aralarında olmuştur. Ancak davalar içerisinde gayr-ı Müslimlerden Orahana Efendi veled-i Yordan (N.Ş.S.29, dv. 23-40-44-46-64-69-71-73-102) ve Erakil Efendi veledi Serkez'in (N.Ş.S.29, dv. 25-28-76-77-86-90-91-93-98-99), Müslümanlar arasındaki davalarda vekil olarak görev aldıkları görülmektedir. Aynı şekilde gayr-ı Müslimler arasındaki davalarda da Müslüman vekillerden Abdulkadir Efendinin (N.Ş.S.29, dv. 57) vekil olarak görev aldığı görülmektedir.

Müslümanların gayr-ı Müslimler hakkında açtıkları herhangi bir dava bulunmamaktadır.

6.2 Gayr-ı Müslimler Arasındaki Davalar

Gayr-ı Müslimler arasında 2 numaralı davada *“Mihail'in hayatında merkum Nikol zimmetinde yirmi dört gurûş alacak hakkı olub”* cümlesinden olmak üzere merhum kişinin alacağının aile tarafından istendiği görülmektedir. 10 numaralı davada *“Kotsaki veled-i Yovan muvâcehesinde iş bu tarihi zabtdan altı gün mukaddem karye-i mezkûrede mütemekkin olduğum menzirimden bila sirkafdan ufakcak boynuzlu ince kuyruğu sarıya meyil güver el-hâletü hâzihî altı yaşında üç lira kıymetinde netacen ma'lim olub marufe-t şer'iyle muayyene ufakdan bir re's*

karasığır ineğimin merkur Kostaki'nin yedinde bulmamla bilâ istihkak halen taleb ederim deyu da'vâ etdikde” kişinin kayıp hayvanını bulması ve malını kanun yolu ile almak için müracaat ettiğini görmekteyiz. Aslında bütün bu davalar bizlere Osmanlı içinde yaşayan azınlıkların devletin adaletine zorunluluktan değil güvendikleri için müracaat ettiklerinin de göstergesi olmaktadır. 24 numaralı dava Suvermez'de bir darb ve alacak davası olmakla birlikte Suvermez'in o dönemde Niğde'ye bağlı olmasına rağmen davanın Nevşehir'de olduğu görülmektedir. 57 numaralı dava ise veraset davası olarak görülmektedir. *“mecelle-i ahkam-ı adliyenin bin sekiz yüz otuz altıncı maddesinin fıkra-i ahiresinde da'vây-ı def-i tesbit itmediği ve ba idupde def' sahi olmadığı takdirde hükm def'i infaz ve ita kılunur deyu muharrer ve mestur olduğunda bena-i mekraz vekili Erakil Efendinin tasaddi eylediği def'i müddeası kavlı-i mecdid edilib def'i sali cevab şeri edilmeği kenduye tefhim olunub mucibince hükm-ü evvel tasdik ve taht ikrar ve iğrafında olan dört katme tahvil terekeme isabet iden yirmi beş lirayı mevcud ise eyyam-ı mütehallik elbise mütellerini heman müekkilesi merkur Desbine için ahz u kabz vekili olan merkur Yovanaki Efendiye hâlâ edâ ve teslimiyle müekkili merkur Kalış oğlu Yovanaki Efendiye izafetli vekil merkur Erakil Efendi ba'del lazım mütebaki üç lira hakkında başkaca fusil ve husm olmak üzere hükm def'i infaz edildiği”* diye bitirilerek davanın Mecelle ile çözüldüğünü ve gayr-ı Müslüm unsurlarında da mecelleye tabi olduklarını göstermek açısından bir önem arz etmektedir.

Gayr-ı Müslimler arasındaki dava sayısı beş (N.Ş.S.29, dv. 2-10-24-56-57) olmakla birlikte bu davalar içerisinde herhangi bir dövüş, kavga, arazi anlaşmazlığı, gibi olayların mahkemeye intikal etmediğini göstermektedir. Evlilik ve boşanma olayları ile ilgili şer'iyeye sicillerinde herhangi bir dava bulunmamaktadır. Bu yüzden bu konu ile ilgili herhangi bir bilgi sunamamaktayız.

6.3 Müslümanların Kendi Aralarındaki Davalar

İnsanoğlu yalnız kendi toplumunu ve onun tarihsel mirasını değil, çağlar boyu süregelen bir kültürel birikimi yansıtır. İnsanı sadece içinde bulunduğu dönem ilgilendirmez aslında her insan geçmişle gelecek arasında bir köprüdür.

6.3.1 Evlenme:

İslam'da evlilik teşvik edilmiş ve bu toplum tarafından da belli kurallara göre kadın ve erkeğe çeşitli yükümlülükler yüklenmiştir. Kur'an-ı Kerim'de birçok ayette kadın ve erkeğe evlilikle ilgili görevleri hatırlatılmıştır. Evlilik hem kadına hem de erkeğe karşılıklı haklar sağlayan, aynı zamanda yükümlülükler de getiren bir sözleşmedir. Yükümlülükler erkek açısından evliliğin sona ermesinden sonra da devam edebilir. Nikâh akdinin Şer'iyye Sicili belgelerine yansımaları, evlilik anlaşmalarının kadı tarafından kayıt altına alındığını göstermektedir. Ancak evliliklerin kadı tarafından kaydedilmiş olması, tamamının sicillere kaydedildiği anlamına gelmez. Bunun nedenlerinden biri, nikâh kıyma işlemlerinin mahalle ve köydeki din adamları tarafından gerçekleştirilmesidir. 19. yüzyılın şer'iyye sicilleri artık devlet hayatı için değilse de, aile ve evlilik kurumu için ilginç örnekler sunan bir kaynaktır (Ortaylı, 1999, s. 93).

Evlenme akdinin gerçekleşmesi için şu işlemlerin yapılması gerekir: İlk olarak, evlenecek gelin ve damat adaylarının evlenmelerine herhangi bir engel olmadığını gösteren bir belge edinmeleri gerekir. Bunu mahallelerinin ihtiyar heyetinden ilmühaber kâğıdı olarak sağlayabilirlerdi. İkinci olarak, elde edilen belge ile şahit olarak belirlenen iki kişinin aracılığı ile kadıya başvurulurdu. Kadı huzurunda ilk durum anlatılır ve daha sonra kadı ile birlikte geline verilecek olan mihr-i muaccel ve müeccel miktarları tespit edilirdi. Daha sonra belirlenen mehirler bekârlar için "izinnâme-i bîkr", dullar için "izinnâme-i seyyib" adı verilen kâğıtlara yazılırdı. Bundan sonra kadıdan alınan nikâh izni ile birlikte mahalle veya buldukları yerin imamına giderek nikâhlarını kıydırırıldardı. Böylelikle nikâh işlemi tamamlanmış olurdu. Nikâh akidelerinde, bir diğer önemli nokta da evlenecek kızın, bu evliliğe razı olması şartı vardır. Evlendirilmiş olan kız sagîre ise yani bulûğa ermemiş ise nikâhı konusunda iki çıkış yolu bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi, bulûğa erdiği an, kadıya müracaat edip, nikâhı fesh ettirmesidir ki; buna hıyâr-ı bulûğla nikâh feshettirme denir. Bunu tamamlayıcı bir şekilde olan ikicisi ise, nikâhı yapan sagîre kızın, bulûğa erinceye kadar ebeveynin ya da velisinin yanında kalması mecburiyetidir (Tanrıseven, 2007, s. 89). İlber Ortaylı (1999), Yunanlıların "nomos"undan Arabın dilindeki "nâmus, nevâmîs"e kadar, bütün hatlarıyla pederşahi düzen; kentlerde bile aile-sülale silsilesine yönelik fiziki dokulaşmanın, Balkanlar ve

Ortadoğu’da her yerde görüldüğünü, Osmanlı aile yaşamındaki farklılıkların dini olmaktan çok bölgesel olduğunu, hatta etnik olmaktan çok coğrafi olduğunu (s. 16) belirtmektedir. Havarth’da Türk evlenme geleneklerinin Hıristiyanlarca da uygulandığı (alıntıl原因 Karakaya, 2008, s. 60) belirtmekle Nevşehir ahalisinde kültür kaynaşmasının tam olarak yansıdığını göstermek bakımından önem arz etmektedir.

58 numaralı davada, “*babam mezbûr Salih ve vâlidem Hayriye Hatun ibnetehu Ahmed rızalarıyla kâin olan karyemizden Abdulkadir bin Mustafa’ya beni tezcid ve tenkih itmek üzere bir guna mani şeri ve nizamı olmadığından dairesi hane-i şeri takdim olunan izinname-i raim üzerine vekîl-i mezbûrun müekkil-i mezbûr Hacı Memiş tarafından Fi 3 kanunu evvel Sene 323 tarihli imzasına havî canib-i şeri takdim ittiği arz-ı hâlde benim için karyemizden Tunca oğlu Ahmed Mahzumi oğlu Ömer’e akd itmek maksadıyla ızdar ahz idecekle müsemmu‘ ifadem olduğundan mahkememizin ibrazı hususunda müsaade*” devam eden cümlede kadından evlilik için izin istendiği görülmektedir. Ayrıca evlilik akdinde ailenin rızasının alındığı, “*babam mezbûr Salih ve validem Hayriye hatun ibnetehu Ahmed rızalarıyla*” (N.Ş.S.29, dv. 58) ve ailenin evliliğe rıza göstermesinin belgelerde geçtiği görülmektedir. Günümüzde de aynı şekilde evlilik akdi yapılırken önce resmi nikâhın ardında da imam nikâhı dediğimiz dini nikâhın kıyıldığı görülmektedir.

Müslüman Osmanlı ailesinin çok zevceli bir düzene dayandığı yaygın bir mütearifedir, fakat yanlıştır. Osmanlı cemiyetinde polygamie denen çok zevceli evlilik ne gayri âhlakî (zaten toplumda az görülür), ne de gayri kanuni bir durumdur, ama hoş karşılanmaz. Kentsel alanda eşler arasında ekonomik sosyal eşitsizlik olduğu takdirde bu evlilik servetin cazibesıyla mümkündür. Gelir gurupları ve toplumsal konumları yakın eşlerin kurduğu yuvada kuma getirilmesi mümkün değildir. “Gül üstüne gül koklamak” hemen hiçbir ailede tahammül edilen bir durum değildi. Gelir düzeyi düşük geniş halk kesiminde ise bu tür bir kurumun yerleşmesi zaten mümkün değildi. Çok eşlilik saygıyla karşılanan bir uygulama değildir ve mesela Kuzey Türkleri arasında yoktur, Rumeli’de hemen hiç görülmez. Anadolu’da da yaygın olduğunu kimse söyleyemez, dar bir zümreye has olgudur (Ortaylı, 1999, s. 124). Birden fazla evlilik olayına veya tekrar evlenme olaylarının olduğunu mihr ve miras davaları içerisinde gözlemlemekteyiz (N.Ş.S.29, dv. 3-36-67-74). Bu

durum toplum içerisinde çok eşlikle ilgili çok fazla bilgi edinmemize yardım etmemektedir, sadece gördüklerimiz her iki eşin de kocanın mallarında hak iddia ettikleri için mahkemeye müracaat ettiklerini ve evlatları için nafaka ve mal talebinde bulunabildikleri ve kocalarının tasarrufunda bulunan mihrlerini talep ettikleridir. 36 numaralı davada Kol Ağası Hacı İbrahim Efendi ibni Ahmed'in her iki eşi ve eşlerinden olan çocukların mirasta eşit olmaları ve mahkemeye müracaat etmeleri hukuki olarak çok eşliliğe bir mani olmadığını göstermektedir. Yine Hacı İbrahim Efendinin maaşlı birisi olması gelir dengesi nedeni ile çok eşlilik olabileceğine delil olarak gösterilebileceği düşünülmektedir. Hovarth, Türk kadının çok çabuk yaşlandığını belirtirken bunda iki sebebe bağlamaktadır, bunların erken evlenme ve çok çocuk sahibi olma olarak (aktaran, Karakaya, 2008, s. 60) tespit etmektedir. Günümüzde de çok eşli evlilik olayına zaman zaman kırsal kesimde rastlamaktayız. Bunlardan en fazla olanları eşlerin çocuklarının olmamasından dolayı karşılaşıldığı gözlemlenmektedir.

6.3.2Boşanma:

Evlilik boşanma sonucunda sona ermektedir. Toplumlarda sosyal bir müessese olan ailenin teşekkül nedeni olan evliliklerin yıkılması eşlerden birinin ya da ikisinin birden neden olduğu birlikteliğe aykırı olan zina, hakka tecavüz, saygısızlık ve daha pek çok farklı nedenlerden kaynaklanabilmektedir (Tanrıseven, 2007, s. 92). İslam Hukukunda üç tür boşanma vardır. Birincisi, kocanın tek taraflı irade beyanıyla yapmış olduğu boşanmadır ki; bu talak olarak isimlendirilir. Bu tür boşanma için herhangi bir mahkeme kararına veya belgeye gerek bulunmamaktadır. Bir diğer boşanma, kadının alacağı mihr ve iddet nafakasından vazgeçmek suretiyle kocasını razı etmesi sonucu meydana gelen boşanma ve üçüncüsü mihr ve iddet nafakasından vazgeçmek istemeyen kadının, belirli nedenlerin varlığı halinde kadına başvurarak boşanmak istemesi durumunda gerçekleşmektedir. Üçüncü olayı göz önüne aldığımızda kadınlarında aile içinde söz hakkına sahip oldukları ve evlilik durumunda kocanın yanın da belli haklarının bulunduğu görülmektedir.

29 numaralı Şer'iyeye Sicillerinde boşanma olayının talak, takak-ı selase veya üçden dokuza şart koşmak (Hanefi mezhebinde bir kişinin üç kez karısını boşadığını

söylemesi) terimiyle ifade edildiğini görmekteyiz. “*Seni terk itdum boşadım istemem deyu beni talak ile tatlik itmekle*” (N.Ş.S.29, dv. 6), “*Hasan iş bu tarihi zabtdan altı ay mukaddem talak-ı selase ile beni tatlik itmekle*” (N.Ş.S.29, dv. 7) diye devam eden hükümler boşanma ile ilgili hükümleri ihtiva etmektedir. Bir diğer boşanma davası üçüncü hususla ilgili olup erkeğin hanımına kötülük yapması sonucu meydana gelen boşanma görülmektedir. “*Beni darb ve hane-i senedin tard idub*” dayak sonucu baba evine kaçak gitme, “*haneme götüreceğim bir daha sana kötülük itmeyeceğim*” (N.Ş.S.29, dv. 19) ve tekrar getirmesine rağmen aynı durumun devam etmesi sonucu meydana gelen boşanma davası görmekteyiz. Bu boşanma davası kadın tarafından kendi hakkını savunduğunun bir göstergesi olarak, zaman zaman dillendirilen Osmanlı’da kadının hiçbir hakkı yoktur! Görüşünün de çürütülmesi bakımından örnek gösterilebilecek davalar arasında yer almaktadır.

Kadının mihrinden vazgeçerek kocasını ikna edip yaptıkları hiçbir boşanma davası sicillerimizde geçmemektedir.

Evlilik akdi sırasında erkeğin kadına vermesi gereken mihr-i müeccel ve mihr-i muaccel talepleri ile ilgili 29 numaralı Şer’iyye Sicillerinde on dokuz dava (N.Ş.S. 29, dv. 5-6-7-19-20-26-27-28-35-39-42-49-51-52-59-68-71-78-92) söz konusudur. Mihr miktarları açık olarak yazılmıştır ve görülmektedir. Ortalama bin kuruş civarında mihr bedeli görülmektedir. Sicillerde maaş, arazi ve eşya fiyatlarını incelediğimizde mihr miktarlarının yüksek olmasının temel nedeni olarak, boşanmayı zorlaştırıcı caydırıcı bir güç olduğu düşünülmektedir.

Nafaka, aile hukuku veya mülkiyet ilişkisinden doğan bakım yükümlülüğü ve bu kapsamda yapılan harcamalarıdır. Nafaka, evlilik akdinin hukuki sonuçlarındandır. Kadının evlilik nafakasına hak kazanabilmesi için kocayla arasında sahih bir nikâh akdinin bulunması gerekir. Evlilik süresince nafaka devam ederken, evliliğin sona ermesi halinde iddet nafakası ödenip ödenmemesi evliliği sona erdiren sebeplere göre değişiklik göstermektedir (Erbay, 2006, 282).

Nafaka bir ihtiyaç olduğu gibi “*sicillerde nafaka ve kisve bahaya eşedd-i ihtiyaç ile muhtaç olmağla*” (N.Ş.S.29, dv. 9) diye geçen cümlelerde nafakaların elzem olduğu mahkeme tutanaklarında da yer almaktadır.

6.3.3 Mihr Miktarları

“Tablo 12:”

Dava Numarası	Mihr-i Müeccel	Mihr-i Muaccel	Yılı	Sahibi	Ödeyecek
Numara 1	3001 guruş			Emine Hatun	İbrahim Ağa
Numara 5	1001 Guruş			Fatıma Hatun	Abdulmirza
Numara 6	1200 Guruş	300 Guruş		Emine Hatun	Mustafa
Numara 7	600 Guruş		Zabttan altı ay önce	Havva Hatun	Hasan
Numara 9	1001 Guruş		H. 1300 (M.1882/1883)	Zübeyde Hatun	Süleyman
Numara 12	1500 Guruş			Hayriye Hatun	Sadri Efendi
Numara 18	1500 Guruş			Tayyibe Hatun	Ömer
Numara 19	500 Guruş		Zabttan 18 sene evvel	Hamide Hatun	Mustafa bin Hüseyin
Numara 20-28	801 Guruş			Havva Hatun	Aziz Oğlu Mehmed
Numara 22	2000 Guruş			Aişe Hatun	Abdulkadir
Numara 26	500 Guruş			Şifa Hatun	Ali bin Emin
Numara 35	1151 Guruş		Zabttan 4 sene evvel	Fatuma Hatun	Mehmed bin Hacı Emin
Numara 38	300 Guruş		zabttan 5 sene evvel	Hadice Hatun	Emir Oğlu Hacı Seyyid
Numara 39	1501 Guruş		Aynı Yıl	Şerife	Abdulkadir Oğlu Mustafa
Numara 40	1000 Guruş			Emine Hatun	Edhem bin Abdulah
Numara 42	1000 Guruş			Meryem Hatun	Abdullah bin Hüseyin
Numara 44	550 Guruş			Emine Hatun	Hacı Mehmed bin Mehmed

Numara 46	2500 Guruş Müeccel ve Muaccel		Zabtdan 6 sene evvel	Emine Hatun	Hafız Ahmed bin Abdullah
Numara 49	1000 Guruş		tarih belli değil	Fatuma Hatun	Solakoğlu Ahmed
Numara 51	800 Guruş		zabtdan 5 sene evvel	Abdullah kızı Fatıma	Torun oğlu Mevlüd
Numara 52	1101 Guruş			Fatıma Hatun	Ziya bin Osman
Numara 59	801 Guruş		Zabtdan 4 sene evvel	Elmas Hatun	İnceoğlu Mehmed
Numara 61	1000 Guruş	1501 Guruş		Behiye Hatun	Eneğili Halil
Numara 68	1000 Guruş			Fatuma Hatun	Bekir bin Yusuf
Numara 70	1001 Guruş			Zeyneb Hatun	
Numara 72	501 Guruş			Meryem İbnetehu Osman	Hacı Mehmed bin Mustafa
Numara 78	751 Guruş		Zabttan 3 sene evvel	Fatıma Hatun	Şakir bin İbrahim
Numara 79	1100 Guruş	200 Guruş	1321(Rumi)	Aişe	Bekir bin Raşid
Numara 84	2700 Guruş			Hadice Hatun	Hafız Hasan
Numara 93	1051 Guruş			Emine Hanım	Turcan Oğlu İbrahim

Günümüzde de nikâh ve evlilik olaylarında, İslamî bir kavram olarak kullanılan mihr, evlenecek kişinin eşine verdiği mal ve eşya olarak gözükmektedir. Günümüzde daha çok düğünlerde takılan altın veya nikâh (dini nikâh) esnasında imam efendi tarafından kız ve erkek tarafının görüşü alınarak yapılan bir anlaşma olarak gözükmektedir.

İslam hukukuna göre, mihrin muhakkak verilmesi gerekir. “Herhangi bir Müslüman ile evlenen kadın zımmî de olsa mihr namıyla bir mala (para) müstehak olur. Mal ile mübadelesi kabil olan bir menfaat de mihr olabilir”. Mihrin bundan başka nikâh sırasında da zikredilmesi de lazımdır (Ortaylı, 1999, s. 96). 29 Numaralı Nevşehir Şeriyye Sicillerinde, gördüğümüz mihr davaları mihr-i muaccel ve mihr-i müeccel olarak geçmektedir. Mihr-i muaccel, nikâhta kız tarafına verilen ağırlık,

para başlık, mihr-i müeccel ise boşanma veya ölüm halinde, kız tarafına verilmesi, nikâhta kararlaştırılmış olan bedel (Devellioğlu, 2008, s. 603) olarak adlandırılmaktadır. Günümüzde her iki mihr de kullanıldığı gibi birbiri yerine yahut her iki de aynı kavram içerisinde nitelendirilmektedir. İncelediğimiz sicillerde de mihrler bazen ayrı ayrı bazen de her ikisi birlikte zikir edilmektedir.

Yukarıda tablo halinde verdiğimiz 29 numaralı şer'iyeye sicillerindeki mihrler tamamen para üzerinden yansıtılmıştır. Yine tereke davalarında da geçen mihrler, tereke taksimi sırasında kendini göstermektedir (N.Ş.S.29, dv. 22). Dikkat çeken bir başka husus ise mihri muaccelin nikâhtan önce verilen mihr (Ortaylı, 1999, s. 96) olmasına rağmen bazı davalarda her iki mihr miktarlarının da beraber talep edilmesidir (N.Ş.S.29, dv. 1). Bu da bize uygulamaların farklılık gösterdiğinin kanıtı olabilmektedir.

6.3.4 Miras:

Kişilerin öldükten sonra tüm mal varlığının varislerine devri olayıdır. Mirasçılık sebepleri kan hısımlığı, evlilik ve veladır. Mirasçılıktan söz edebilmek için 1 murisin vefat etmiş olması, 2 muris öldüğü sırada mirasçının hayatta bulunması, 3 miras engellerinin bulunmaması gerekmektedir (Aktan, 2005, ss. 143-144). Osmanlı cemiyetinde ve ailesinde miras dini farklılıklara göre taksim edilir. Müslüman aile de kız çocuğa verilen hisse erkek evladının yarısı kadardır. Buna karşılık ananın hissesi de (merhumun zevcesi olup) daha azdır. Zevcenin mihri ve nafakası hesabı terekeden ayrıldıktan sonra taksim yapılır. Esas olarak fûru (yani çocuk ve torunlar) varsa usûl (müteveffanın ana babası) ve diğer akraba miras şirketine dâhil edilmez. (Bu Medeni Kanunda da böyledir.) Gene İslam miras hukukunda mecburiyet prensibi vardır. Muris olmak veya varis olmak serbest iradeye bağlı değildir. Kanuni mirasçıların mahfuz (korunmuş) hisseleri vardır. Bu prensipler Osmanlı İslam ailesinde geçerlidir ve mirastaki mecburiyet esası Medeni Kanunumuzca da benimsenmiştir (Ortaylı, 1999, s. 116).

29 numaralı Şer'iyeye Sicillerinde mirasla ilgili kırk dava ve hüküm (N.Ş.S.29, dv. 1-2-4-8-11-18-22-23-25-29-30-31-36-37-40-41-43-44-46-56-57-60-

62-63-65-66-67-73-76-80-81-83-84-85-86-91-96-99-104-106) bulunmaktadır. 29 numaralı şer’iyye sicillerinde geçen tereke davaları yukarıda izah edilen hususları tam karşılar nitelikte görülen davalar olarak görülmektedir. 1 numaralı davayı örnek alırsak. Mirasçılar: eşi Emine Hatun, annesi, Rukiye Hatun, çocukları Aişe ve Ümmühan olarak görülmektedir. Bir başka husus eşi Emine Hatunda bulunan mihr-i müeccel ve mir-i muaccelini gösterir belge ve bu belge ışığında, mihr miktarının öncelikle ortaya konulduğu izlenmektedir. Bir başka davaya baktığımız da ise, Besim Ahmed bin Abdullah’ın veraseti ile ilgili, kız ve erkek evlatları varis olarak gözükmektedir. Yine mirasçıların ölen kişinin alacakları hakkında da mahkemede dava açtıkları görülmektedir. 21 numaralı davada Hacı Hasan bin Eyyüb bin Hüsnü’nün eşi Elif Hatun, kızları Kiraz, Dudu, Zeyneb ve Fatıma ile oğulları Osman Efendi, Eyyüb ve Mahmut’un babalarından kalan üç maaşı alabilmek için mahkemeye dava açtıkları görülmektedir. Sekiz numaralı davada mirasçı olarak alacak talep edildiği; “*muacehesinde babam ve murisim müteveffa-ı mezburun hayat ve sıhhatinde menzur İbrahim Çavuş zimmetinde cihet-i karz otuz guruş alacak hakkı olub*” cümlesi de bir mahkeme başvurusu olarak görülmektedir. Miras davalarında göze çarpan en önemli hususlardan birisi de kişilerin terekelerinin “dört çift çorab, bir bir çift kirman derûnî yasduk yüzü” (N.Ş.S.29, dv. 12), “bir Mahmudiye ve bir Ahmediye kitap” (N.Ş.S.29, dv. 55) gibi, en ince ayrıntısına kadar çıkartılması ve bunun sicillere kaydedilmesi ve bedellerinin ortaya konmasıdır.

6.3.5 Tehdit Yaralama Cinayet:

Siciller içerisinde tehdit olayı sonucu mahkemeye intikal etmiş herhangi bir dava görülmemektedir. Cinayet olayı bir kez karşımıza çıkmıştır. “*Nar karyesinde sakin iken bundan akdem katlen vefat iden Abdullah bin Mehmed bin Mustafa*”nın katlen” öldürüldüğü ve öldüren kişilerin *idama “hükm olundukları”* (N.Ş.S.29, dv. 104) tabirleri ile bir cinayet olayı ve sanıkların idam cezasına çarptırıldıklarını görmekteyiz. Osmanlı hukukunda idam cezasının varlığını göstermesi bakımından da önem arz etmektedir. Ancak yine aynı davada “*feragat eylediklerini*” belirterek ailenin isteği ile idam cezasından vaz geçilebileceği de görmekteyiz. 19 numaralı davada meydana gelen darb ve tard olayı ailede kadının zaman zaman şiddete maruz

kalabildiğini, ancak kadının hakkının devlet tarafından bir noktada güvenceye alındığını, kadına şiddete karşı kadınların kendilerini biçare hissetmemeleri açısından kayda değer bir durum olarak göze çarpmaktadır.

6.3.6 Vakıf Davaları:

Vakıflar Osmanlı Devletinin en önemli müesseselerinden biri olmuştur. Öyle ki, medreselerin yaşamaları için kurulan vakıflardan tutun da, kuşların kışın aç kalmamaları için kurulan vakıflara kadar toplumsal yapının temel teşkilatlarından birisi olmuştur. İbrahim Paşa Muşkara'yı Nevşehir yaparken de vakıfların bilinci ile hareket ettiğini görmekteyiz. İbrahim Paşa, kendi mal varlığının tamamını, Padişah III. Ahmet'in kızı Fatma Sultan'a çeyiz olarak verdiği menkul ve gayrimenkullerin tamamının gelirini, Nevşehir Vakfı'na bağışlamıştır (Çiftçioğlu, 2005, s. 41). İncelediğimiz dönemde de Nevşehir'de ismi zikredilen birkaç vakıf ile ilgili bilgilere ulaşmaktayız. “*Camî-i Cedid Mahallesinde sâkin Hanağzı çeşmesi mütevellisi*” (N.Ş.S.29, dv. 16) ile Camî-i Cedid mahallesinde bir mahalle çeşmesi ile ilgili vakfın bulunduğunu görmekteyiz. Bu dönemde her evde su bulunmaması mahalle çeşmelerinin halkın su ihtiyacını karşılamakta önemli bir etken olduğunu görmekteyiz. Ayrıca çeşmenin bir vakıf olarak isimlendirilmemesine rağmen Camî-i Cedid civarının Damat İbrahim Paşa tarafından kurulması, buranın mahalle sakinleri tarafından ortaklaşa kurulan bu günkü tanımı ile bir birlik teşkilatı olduğu düşüncesi oluşturmaktadır. Ancak müteveli kelimesinin “vakıf yöneticisi” (Devellioğlu, 2008, 787) olarak nitelendirilmesi ve her ne kadar burada bir vakıf ismi zikredilmese de, başka mahallelerde yaşayan insanların da burada müteveli heyeti içinde bulunması ve çeşmeye ait maldan bahsedilmesi burada bir vakfın bulunduğuna dair bizlerde bir kanaat uyandırmaktadır. Dava konusu çeşmenin, beş yüz yetmiş beş guruş parası ile ilgili olması, çeşmeye ait bir meblağ hakkında bilgi vermesine rağmen paranın nasıl ve ne şekilde olduğuna dair bir bilgiye rastlanmamaktadır.

Vakıfların malları ile ilgili kayıtlar vakıf defterlerine kaydettirilmektedir. 17 numaralı davada Nar Karyesinde bulunan bir vakıf teşkilatına bağışlanan bir malın kayda geçmemesinden kaynaklanan bir dava görülmektedir. Burada dikkat çeken bir başka husus, kişi sağlığında kendine ait malını vakfa bağışlayabilmekte ve vakfa bağışlanan maldan mirasçıları pay alamamaktadır. “*işcar-ı mezkûrenin vakıf*

olduğuna dair bir kayıt ve serahat yok ise de mücerrer işcar-ı mezkûre vakıf zimmetinden olub” cümlesi vakıf görevlisinin malın vakfa kaydının olmadığını ancak bir şekilde vakıf zimmetinde bulunduğuna dair şahitlere veya belgeye sahip de olabileceğini göstermektedir.

Nevşehir Karyesi Dere Mahallesi Camî vakfının (N.Ş.S.29, dv. 107) bulunduğu görölmektedir. Bu vakfın mütevellilerinden biri de dere mahallesi ahalisinden Hafız Mehmed bin Hacı Hasan olduğu görölmektedir. Vakıflar ile ilgili davalara da bidayet mahkemelerinin baktığı görölmektedir. Yine bu davada vakıf ile ilgili bir alacak davası gözlemlenmektedir. Ancak vakfın genel yapı ve içeriği ile ilgili bilgi bulunmama ile beraber bir camî vakfı olması hasebiyle günümüzde camiler ile ilgili derneklerin üstlendikleri rolleri üzerine aldığını düşünebiliriz.

Nar Karyesinde kişi ile vakıf mütevellileri arasında bir arazinin vakıf toprağı olup-olmadığına dair (N.Ş.S.29, dv. 17) mahkemeye intikal etmiş bir olay gözükmektedir. Damat İbrahim Paşa vakfına gelir sağlamak için, İzmir’de gayrimenkuller inşa ettirmiştir. Bulgaristan, Romanya ve Oniki adalarda da Nevşehir Vakfına gelir sağlamak üzere, gayrimenkul ve çiftlikler bahşetmiştir. Sadece Müslümanları değil, diğer dinden olan Osmanlı vatandaşlarını da gözden irak etmeyerek, onlar için gerekli ibadethane, imarethane ve barınma mahalleleri inşa ettiren Damat İbrahim Paşanın vakfiyesinde kaleme alınan yerlerin hemen hemen hiçbirini vakıf statüsünde muhafaza edilmeyip, şahısların eline geçmiştir (Çiftçioğlu, 2005, ss. 41-42).

6.3.7 Diğer Davalar:

Belgeler genel hatları ile kontrol edildiğinde, yukarıda saydığımız davalar dışında, bir at çalma (N.Ş.S.29, dv. 34) ve bir öküz çalma (N.Ş.S.29, dv. 50) olmak üzere hırsızlık olaylarına rastlanmıştır. Sicillerin incelendiği dönem itibari ile olaya baktığımızda 1906-1908 yılları arasında sadece iki hırsızlık olayı olması, aslında hırsızlık olaylarının az olduğunu göstermektedir.

29 numaralı şer’iyye sicillerinde zina ile ilgili davalara rastlamamaktayız. Yine bu dönemde bir adet “*namusum için dava itdim deyu akdi nikâhını inkârla*

noksan bekâretimi taleb ederim” (N.Ş.S.29, dv 72), namus davası olduğu gözlenmektedir. İslâm hukukuna göre, zina yaptığı sabit görülen kadın, eski İbranî hukukundan geçen bir hükümle, taşlanırdı, buna recm deniliyordu. Ancak miladi 1680 yılında, İstanbul’da Aksaray’da kocası seferde olan bir kadının, iplikçilikle geçinen bir zımmî gençle zina halinde yakalandığı iddia edildi. Mahkeme kadının recm edilmesine, delikanlının da, idamına hükmetti. Rumeli Kazaskeri hükmü istemeyerek tasdik etmiş, bu hüküm ve olay ulema arasında nefretle karşılanmıştı. Bir daha böyle bir ceza verilmedi (Ortaylı, 1999, s. 113). Yukarıda zikredilen dava zina değil bir namus davasıdır. İrzı kirletilen kadının toplumda zaman zaman söylenen namusunu korumak için evlendi sözü burada geçerli olmayıp, kadının mahkemede davacı olması olayı aslında kadınlar için bir öz güven durumu olarak nitelendirme ve kadının toplumda söz hakkının olduğu anlamına gelmesi açısından değerlendirebiliriz.

7. 29 NUMARALI ŞER‘İYYE SİCİLLERİNDEKİ DAVALAR IŞIĞINDA NEVŞEHİR VE ÇEVRESİ

29 Numaralı Şer‘iyye Sicillerine göre 1906-1908 yılları arasında Nevşehir’e genel olarak baktığımızda yerleşim yeri, Kahveci Dağı ve civarı olarak göze çarpmaktadır. Eski adı Muşkara olan Nevşehir’in eski kent yerleşiminin de Kahveci Dağının doğu ve kuzeye bakan eğimli yamaçları ve etekleri boyunca olduğu, 1950’lere kadar neredeyse Göre Kasabası sınırlarına ulaşarak yayıldığı bilinmektedir. 18. yy.ın ikinci çeyreğinde kente yerleştirilen aşiretler, Kahveci Dağının daha az eğimli batı yamaçlarına ve kuzeydeki nispeten düzlük alanlara yerleşerek; Bekdik, Herikli ve Karasoku mahallelerini oluşturmuşlardı (Sağcan, 2008, s. 55). İlk dönemlerden itibaren kullanılan, mahalle isimlerinin birçoğu hatta hemen hemen tamamı bugün de kullanılmaktadır. Sicillerde geçen cami isimleri ve başka yapılar incelenmesinden de bu durumu anlayabiliriz.

Siciller içerisinde Nevşehir Merkezinde geçen on altı mahalleden onu Müslüman Mahallesi geriye kalan altı mahalleden üç tanesi Rum, ikisi Hıristiyan ve bir Ermeni mahallesi adları ile anılmaktadır. 19. yüzyıl sonunda kaza merkezinde 17.000 kişi yaşamaktadır. Bu nüfusun 13.700 kadarı Müslüman 3000’i Rum ve 250’si

Ermeni'dir. Müslümanlar kalenin bulunduğu dağın doğu, batı ve güneyindeki mahallelerde, Rumlar dağın güneyindeki mahallelerdeki dereden aşağı çay ve ona yakın bahçelere uzanan sahada, Ermeni'lerde dağın kuzeyindeki düzlükte yerleşmişlerdi (Hamle, 2006, s. 27). Nevşehir'in yoğun nüfuslu yerleşim yeri olduğuna dair 1905'te bu bölgeyi gezen Schwinitz, her ne kadar toprağı verimli de olsa bu kadar insanı doyuracak geniş bir ziraî alana sahip olmayan bu yerlerin neden bu kadar yoğun nüfuslu olduğunu anlayamadığını söylemiştir. Halkın buradaki kayalarda kendilerini sağlıklı ve güvenli hissettiklerinden dolayı, buraların yoğun bir yerleşime sahne olduğunu ve bu nedenle tercih edilmiş olabileceği kanaatine ulaşmıştır (alıntılayan Karakaya, 2008, s. 56). Macar araştırmacı Béla Hovarth, 1913 Anadolu'sunu anlattığı eserinde, Melagob (Derinkuyu) Köyü'nün 400 hanelik bir köy olduğunu, yarısının Türklerden, yarısının da Rumlardan oluştuğunu ve her hane de yaklaşık beş kişinin yaşadığını beyan etmektedir. Hovarth, köydeki erkeklerin çalışmak için İstanbul ve Avrupa'ya gittiklerini, Rumların evlerine bakıldığında hayat seviyelerinin Türklerden daha iyi olduğunu anlaşıldığını vurgular. Köyde bir ilkokul bir de ortaokulun, altı tane de kilisenin bulunduğunu belirtmektedir. Üzüm ve kabak tarlalarından geçerek Eneği'ye ulaştıklarını, Eneği'nin tam ortasında kayadan oyulmuş bir kalenin bulunduğunu ve odalarının birbirine bağlantılı olduğunu belirtmektedir (alıntılayan Karakaya, 2008, ss. 59-60). Anlatıldığı biçimi ile bu bölgelerin tarım alanlarının için önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Derinkuyu'da bulunduğu belirtilen 6 kiliseden bugün iki tanesinin ayakta kaldığı, birisinin camîye çevrilip, Cumhuriyet Camî adı altında ibadethane olduğu diğerinin ise, turizm faaliyetleri içerisinde değerlendirilmeye çalışıldığı bilinmektedir. Üzüm bağlarının kalıntılarının bugün bile varlığını sürdürmesi bu bölgenin tarım faaliyetlerinin köklü bir yapısı olduğunu göstermektedir. Derinkuyu'da yer alan Aziz Thederos Trion kilisesinin üzüm motifleri ile süslenmesi bu bölgenin üzüm bağlarının ve üzümün, bölge benliğine uzun yıllardır yer ettiğinin bir göstergesidir.

Mezhepler bakımından bir ayırım yapmaz isek Nevşehir Müslüman ve Hıristiyanların yaşadığı bir bölge olarak göze çarpmaktadır. Müslüman nüfus çok olmakla birlikte diğer dinlerden ve milletlerden olan unsurlar da azımsanmayacak derecede vardır. Türkler ile Rumlar sadece Nevşehir merkezde değil birçok yerleşim yerinde de beraberce yaşamışlardır. Derinkuyu, Kaymaklı ve Suvermez

bunun kanıtı olarak gözükmektedir.

Nevşehir kazasında Rumlar, Katolikler ve Protestanlar mezhep çeşitliliğini göstermektedir. Türkler Nevşehir, Ürgüp ve Arabsun kazalarında yoğun nüfusa sahiptirler. Birinci sırada Türkler, ikinci sırada Rumlar ve az sayıda Ermeniler nüfusu vardı.

Nüfus oranları ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

“Tablo 13:”

Türkler %	Rumlar %	Ermeniler %
Nevşehir 76	23	Birden az
Ürgüp 86	13	Birden az
Arabsun 73	26	Birden az

1906 – 1907 yıllarında yeni bir sayım yapılmıştır. Fakat bu yıllarda daha önceki sayımlar gibi kazalar tek tek ele alınmıştır. 1906 – 1907 nüfus sayımında Rum, Ortodoks ve Katolik, Ermeni Ortodoks ve Katolik olmak üzere ayrıma gidilmiştir. Bu yüzden Nevşehir’e ait nüfus sayımı belirginleşmemiştir (Hamle, 2006, ss. 23-24). 1913 yılında Nevşehir’e de uğrayan Hovarth, nüfusun yarısının Türk, diğer yarısının da Rum olduğunu (aktaran Karakaya, 2008, s. 60) ifade etmektedir.

Nüfus sayımı ile ilgili bilgiler aşağıda ki tabloda belirtilmiştir.

“Tablo 14:”

Kaza	Türkler		Rumlar		Ermeniler	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Nevşehir	16227	14093	4565	4353	285	192
	Katolikler		Protestanlar		Toplam	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
	17	19	12	9	21156	18666

“Tablo 15:”

	Türkler		Rumlar		Ermeniler		Toplam	
	E	K	E	K	E	K	E	K
Ürgüp	9924	9956	1498	16 36	7	9	114 29	1160 1

“Tablo 16:”

	Türkler		Rumlar		Ermeniler		Toplam	
	E	K	E	K	E	K	E	K
Arabsun (Gülşehir)	5649	5380	1976	2019	10	10	7575	7409

Davalarda Ermeni Mahallesinin ismi birkaç kez geçmekle birlikte, direk Ermenilerle ilgili herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Rumlar sadece merkezde değil aynı zamanda köylerde de bulunmaktadır. Hatta beraberce yaşamaktadırlar. Ancak 1906-1908 yılları arasında karşılıklı bir davanın ya da herhangi bir olayın mahkeme kayıtlarına geçmemesi ya da dava konusu olmaması herhangi bir husumet yaşanmadığının, Müslim ve gayr-ı Müslim tebaanın hayatından memnun bir şekilde karşılıklı hoş görü ile yaşadıklarının göstergesidir diyebiliriz. Zaten Rum kökenli Oraham efendinin ve Ermeni Kökenli Erakil efendinin Müslümanların kendi aralarındaki davalarda görev aldıklarını yukarıda belirtmiştik.

Davalara konu olan durumlar incelendiğinde bağ ve bahçelerin önemli bir yer teşkil ettiği gözlemlenmektedir. Üzüm bağları miraslarda sık sık geçmektedir. Bölgenin eskiden beridir üzüm yetiştiricisi bir bölge olduğunu bilmemizin yanında, tarlaların genelde üzüm bağı olarak kullanılması türkölere bile yansımıştır. “Bağa girdim üzüme çubuk değdi, gözüme” ve “yine yeşillendi Niğde bağları” türkölere Niğde yöresi türkölere olarak bilinse de o dönem de Nevşehir Niğde’ye bağlı bir yer

olduğu için, Nevşehir’le de alakalı türkülerdir. Çünkü Nevşehir 1950’li yıllara kadar Niğde’ye bağlı bir yerleşim yeridir ve bağ ve bağcılık denince akla Nevşehir gelmektedir. İğde, sarıerik, kayısı (zerdali), dut, alıç, ceviz ve badem, Nevşehir ve çevresinin diğer bağcılık geçim kaynağı olarak önem arz eden ürünlerdendir. Bu ürünlerin en meşhur olduğu yerler ise üzüm; Ürgüp ve Çat köyü civarı, kayısı; Uçhisar ve çevresi (daha çok kuru kayısı olarak), dut; Nevşehir, Nar ve Sulusaray, İğde; Nevşehir, Alıç; Nevşehir Merkez Karayazı mevki (Bugünkü rakı fabrikası bölgesi), sarıerik, Nevşehir merkez ve Göre, ceviz; Nevşehir “Cevizlioğlu” mevki, badem; Nevşehir, Uçhisar Göreme çevreleri olarak geçmişten günümüze hafızalarda yer etmiştir. Hans Roht 1907 yılında bölgeye geldiğinde, karınlarını lezziz dediği üzümler ve her gün yaptıkları şiş kebaplarla doyurduklarını, bu nedenle yeni bir şeyler keşfetme arzularını frenleyemediklerini belirtmektedir (aktaran, Karakaya, 2008, s. 57). 19. yüzyılda Nevşehir bölgesinde, bugünkü gibi, patates ekimi vardır, bunu Mordtmann da belirtiyor. Buranın patatesi, Adapazarı ve Avrupa patatesiyle mukayese edilmeyecek derecede lezzetlidir (Ortaylı, 1999, s. 180). Ürüp üzümünü ise Yaşar Kemal (1971), “Ürgüpte üzümün çeşidi var. Kürür kütürü var. Başparmak büyüklüğünde olanları, kehribar renklisi, ballısı var (s. 64)” diyerek mehtetmektedir. Sadece tarım değil başka mesleklerle de uğraşanlar olduğu gözükmektedir. Mersin ilinde Şimendifer idaresinde arabacılık hizmetlerinde çalışan, berber ve terzi olarak esnaflık yapanlar, dükkâncı olanlar 29 Numaralı Şer’iyye Sicillerinde geçen meslekler olarak yer almaktadır.

Evler coğrafya ve mimari açısından eski bir medeniyetin, Akdeniz tarzının özgün ürünleridir. Ahşap veya kargir; evlerin mimari üslubu farklı olsa da işlevi ve mekânı kullanımı aynıdır. Harem-selamlık ayrımı her din ve bölge için geçerlidir. Fenerli beyzade (kirye), Ermeni âmire ile Türk efendinin konağındaki bölümler ve kullanımı benzerdir. 16. asırda gelen Suebyalı Schweigger Türk evlerini değersiz bulur; hatta üst sınıf evleri için dahi olumsuz kanaat serdeder. “Çamur yığını, aslında böyle bir nesneyi harbde yenilip bırakıp kaçsa çok hayıflanmaz” der (aktaran Ortaylı, 1999, s. 168). Şer’iyye Sicilleri ve 20. yüzyılın başlarından kalan binalar incelendiğinde evler genelde bir gözlü ve oda olarak nitelendirilen ve bugün de köylerde hala kullanılan tabir ile bir alt kat ve üst kat ev ile evi çeviren avludan oluşmaktadır. Güvercinlik, ahır, samanlık, çardak diğer ev birimleri olarak görülmektedir. Su kuyusunun olduğu evlerde bulunmaktadır. Kazan, tabak, sini

(tepsi), kahve değirmeni sicillerde geçen mutfak eşyalarıdır. Yün yorgan, yastık, kilim, halı, döşek, seccade, şilte, çul ev içerisinde kullanılan diğer yatak ve ev sergisi olarak görülmektedir. Kadınların giysilerinden libas, çuka ve elbise kullanılırken, erkek giysileri hakkında bir bilgi bulunmamaktadır.

İlber Ortaylı, İmparatorlukta, başkentten taşralara kitap, dergi gibi yayınlar fazla akıyor; düzenli bir kültür kulüpçüsü zümre yok, birçok Anadolu kentinde, mesela Ankara'da, bu anlamda ilk kulüp, İttihad ve Terakki'nin kulübü (Ortaylı, 2008, s. 171) olduğunu tespit etmiş olmasına rağmen 19. yüzyılın ikinci yarısında Nevşehir'de, Damat İbrahim Paşa Kütüphanesi, Besim Ağa Kütüphanesi ve Arabsun'da bulunan Kara Mehmet Paşa Kütüphanelerinin (Hamle, 2006, s. 22) olduğu bilinmektedir. Sicillerde ise tereke olarak Ahmediyye ve Mahmudiye adlı siyer kitap isimleri yer almaktadır.

Öküz, at gibi hayvanların sicilleri içerisinde yer alması, atın ve öküzün bağ ve bahçecilikte ve ulaşımda kullanıldığını göstermektedir. Sicilleri içerisinde geçen sığırdan bahsetmesi ve evlerde ahırların olması hayvancılık faaliyetlerinin yapıldığı hakkında fikirler vermektedir. Kile, dönüm, evlek tartı ve ölçü birimleri olarak gözümüze çarpmaktadır.

Tabanca ve Karadağ tabanca olarak geçen silahların bazı evlerde bulunduğu, bazı evlerde kırma ve çifte denilen tüfeklerin bulunduğu ve terekelerde geçen fiyatlarının o dönem için yüz seksen kuruş civarında olduğu görülmektedir.

Ailede kardeş sayılarının genelde üç veya dört olduğu ancak bazı iki eşli ailelerde çocuk sayısı altı-yedi civarında olduğu görülmüştür.

29 Numaralı şer'iyeye sicilleri bize genel mahiyette, yaklaşık yüz yıl önceki Nevşehir hakkında kabataslak bir bilgi sunmaktadır. O dönem ile günümüz Nevşehir arasında, elbette çok büyük farklar bulunmaktadır. En başta devlet ve yönetim anlayışı değişmiştir. Yaşayan insanların bir kısmı buldukları yerlerden gönderilmiştir ve onların yerine farklı bölgelerden insanları getirilmiştir. Her ne kadar durum böyle olsa da milletlerin yaşamları, yapısı ve yöreye özgü duruşları çağlar geçse de nesillerden nesillere aktararak devam etmektedir.

SONUÇ

Şer'iyeye Sicilleri içerikleri çok zengin ve çeşitli konulara ait bilgi ve belge ihtiva ettiği için tarihimizin önemli kaynakları arasındadır. Bu siciller, ait olduğu yerin sosyal ve ekonomik hayatını yansıtan mahkeme kararlarını, kadınların üst makamlarla yazışmalarını, mahalli idarelere gönderilen ferman ve hükümleri içermektedir. Şer'iyeye Sicilleri incelenmeden, Osmanlı Devleti'nin siyasi, idari, ekonomik ve sosyal tarihini tam olarak ortaya koymak mümkün değildir.

29 Numaralı Şer'iyeye Sicilinde geçen isim, unvan ve lakaplara bakıldığı zaman bölgenin ekonomik, sosyal, dini ve kültürel özellikleri hakkında bilgi sahibi olunabilmektedir. Şer'iyeye Sicilinin farklı konularla ilgili belgeler içermesi, toplum yaşantısı ile ilgili ne kadar geniş bilgiler ihtiva ettiğinin delilidir. Mahalle ve köy isimlerinden o dönemdeki iskân yerlerine ait bilgilere ulaşabilmekteyiz ve bölgenin demografik yapısını ortaya koyabilmekteyiz. Tarih boy çok kültürlü bir yapıyı içerisinde barındıran Nevşehir Osmanlı Devleti döneminde de bu özelliğini kaybetmeden devam etmiştir. Şahıs isimleri ve aşiret isimleri Nevşehir'in demografik yapısı hakkında bilgiler vermektedir. 1906-1908 yıllarını kapsayan bu belgelerden elde edilen bilgilere bakarak, bu dönemde Nevşehir'in gayrimüslim unsurlardan Ermeniler, Rumların yaşadığına dair bilgilere ulaşılmaktadır. “*Hacı*” “*hoca*,” “*şeyh*,” “*derviş*,” “*molla*,” “*seyyid*,” ve “*dede*” gibi dini nitelikli unvanlara sıkça rastlanması, toplum hayatında dini hassasiyetlerin canlı olduğunun işaretidir. Sadece Türk unsurların değil aynı zamanda Ermeni ve Rum unsurların varlıkları ve kendilerini ortaya koyan bilgilerin ve bir devletin ortak vatandaşları olarak bir arada yaşadıklarının bilgilerini bizlere arz etmektedir.

Yine bu kayıtlarda, kadınların da boşanmak için mahkemeye başvurduklarına dair bilgiler, kocasından şiddet gören kadının mahkemeye müracaatı ve miras davalarında kadınların da yer alması günümüzde sık sık gündeme gelen kadına şiddet konusunda yüz yıl önce nasıl bir yöntem ve korumaya gidildiği konusunda bizlere bilgiler sunmaktadır. Bu döneme ait belgelerde vakıflara ve ekonomik ilişkilere dair bilgilere de rastlamaktayız.

Ekonomik ve sosyal hayatta Müslümanlarla gayr-ı Müslimlerin bir arada

yaşadıkları, onların isteseler de istemeseler de karşılıklı diyaloglarının varlığını ortaya çıkarmaktadır. Osmanlı Devletinin ne kadar geniş bir hoş görü anlayışına sahip olduğu da incelenen sicillerin satır aralarında kendini ortaya çıkartmaktadır.

Sonuç olarak; bir taraftan bakınca yüz yıl önce yaşamış insanların mahkemelerde yaşadıkları olaylardan ibaret görülebilen Şer‘iyye Sicilleri sadece içinde bulunduğu dönemi bizlere yansıtmakla kalmıyor, kendinden önceki ve kendinden sonraki dönemlerde de nelerin değiştiği bilgisini sunmaktadır. Bugün birçok dükkân veya kahvehanelerde Osmanlı köşesi yahut Şark köşesi olarak bizlere sunulan kıyafet ve eşyaların aslında bizlerden önceki nesillerin süs değil bir ihtiyaç olarak kullanıldığını 29 Numaralı Şer‘iyye Sicilleri içerisinde geçen hükümler de yer alan bilgiler sayesinde bir kez daha hatırlamış bulunmaktayız.

KAYNAKÇA

- 29 Numaralı Nevşehir Şer'iyeye Sicilleri 16 Receb 1324 ve 29 Şaban 1326 Hicri (M. 5 Eylül 1906-26 Eylül 1908)
- AKGÜNDÜZ, A. (1988). *Şer'iyeye Sicilleri Mahiyeti, Toplu Katoloğu ve Seçme Hükümler* (C. I). İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı.
- AKGÜNDÜZ, A (2002). İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri, *Türkler* (ss. 54-68) (C. 10). Ankara : Yeni Türkiye Yayınları.
- AKGÜNDÜZ, A. (1990a). *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri*. (I. Kitap). İstanbul: Fey Yayınları.
- AKGÜNDÜZ, A. (1990b). *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri*. (IV. Kitap). İstanbul: Fey Yayınları.
- AKTAN, H. (2005). Miras. *D.İ.A* (ss. 143-145), (Cilt 30). İstanbul.
- ATAR, F. (2001). Kadı. *D.İ.A*. (ss. 66-69), (C. 24). İstanbul.
- AYDIN, M. A. (1999). *Osmanlıda Hukuk. Osmanlı Devleti Tarihi* (C. 2). İstanbul: IRCICA.
- AYDIN, M. A. (2005). *Türk Hukuk Tarihi*. İstanbul: Beta Basım.
- BAYKARA, T.(2000). *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- ÇADIRCI, M. (1997). *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- ÇİFTÇİOĞLU, Ö. N. (2005, Aralık). Belgelerle Damat İbrahim Paşa Vakfiyesi. *Nevşehir Kültür ve Tarih Araştırmaları Dergisi*. Yıl 1, Sayı 4. 41-42
- DEVELLİOĞLU, F. (2008). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. Ankara: Aydın

Kitabevi Yayınları.

ERBAY, C. (2006). Nafaka. *D.İ.A.* (ss. 282-285), (Cilt 32). İstanbul.

ERGENÇ, Ö. (2007). Osmanlı Şehrindeki ‘Mahalle’nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine.

Alâaddin Aköz (Derleyen), *Osmanlı İktisat Tarihi Dersi İçin Tavsiye Edilen Makaleler*. Konya. 47-54

ERYILMAZ, B. (1997). *Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılandırılması*. İstanbul:

Birleşik Yayıncılık.

GÖKBİLGİN, M. T. (1992). *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*. İstanbul:

Enderun Kitabevi.

GÖKHAN, İ. (2011, Kasım 16-19). İslam Bizans Mücadelesinde Orta Kapadokya

Bölgesi (635-962). *1. Uluslararası Nevşehir Tarih ve Kültür Sempozyumu Bildiriler*. (Cilt 4). Nevşehir. 255-270

GÖKHAN, İ. (1994). Kayseri’nin 191 Numaralı Şer’iyye Sicili H.1236-1237 /M.

1820-1821-1822. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

HALAÇOĞLU, A. (1987). Şer’iyye Sicillerinin Önemi ve 381 Numaralı Harput

Şer’iyye Sicili (H.1283-84, M. 1866-68)’nin Tanıtımı. *Fırat Üniversitesi Dergisi*. Elazığ. 33-48

HALAÇOĞLU, Y. (2003) *XIV.-XVII. Yüzyıllarda Osmanlı Devlet Teşkilâtı ve*

Sosyal Yapı. Ankara: TTK

HAMLE, A. Ş. (2006). 19 yy 2. Yarısında Nevşehir’in Sosyal ve Ekonomik Durumu.

(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Niğde Üniversitesi, Niğde.

İLGÜREL, M. (1975). Şer’iyye Sicillerinin Toplu Katoloğuna Doğru. *İstanbul*

Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi. S. XXIII. İstanbul. 123-167

İNALCIK, H. (1988). Mahkeme. *İ.A.*, (C. VII), İstanbul. 147-152

- KARAKAYA, M. (2008). Seyahatnamelerde Nevşehir. Musa Şaşmaz (Editör)
Niğde, Aksaray ve Nevşehir Tarihi Üzerine.(ss. 27-68) İstanbul: Kitabevi
- KARAL, E. Z. (1988). *Osmanlı Tarihi* (C. VI). Ankara: TTK.
- KARAMAN, H. (1999). *İslam Hukuk Tarihi*. İstanbul: İz Yayıncılık.
- KARAOĞLU, Ş. (2007). Şer‘iyye Sicillerine Göre Sosyal ve Ekonomik Yönleriyle Rize.(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul Üniversitesi. İstanbul.
- KAYA, M. (2010, Mayıs). 1868-1906 Nevşehir Kaymakamları, Belediye Başkanları, Meclis Üyeleri. *Geçmişten Geleceğe Nevşehir. Yıl 5, Sayı 13.* Nevşehir. 11-19
- KAZICI, Z. (1997). *Siyasî-Dini-Kültürel-Sosyal İslam Tarihi. Osmanlı Medeniyeti Tarihi* (C. XI). İstanbul: Kayıhan Yayınları.
- KEMAL, Y. (1971). *Peribacaları Bu Diyar Baştanbaşa 3.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları
- KOLAY, A. (2001). Kütahya Şer'iyye Sicilleri 72 Numaralı Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Dumlupınar Üniversitesi. Kütahya.
- KÜTÜKOĞLU, S. M. (1994). *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*. Ankara: Kubbealtı Neşriyat.
- MISTANOĞLU, N. (2009). Kırşehir’de XIX. Yüzyılın Sonlarında Sosyo-Kültürel Bakımdan Ailenin Genel Özellikleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (S. 23). Konya. 346-372
- MOĞOL, H. (1997). *Şer‘iyye Sicilleri Sözlüğü*. Ankara: Mehter Yayınları.
- Nevşehir İl Yıllığı 1998. (1999). Ankara: Başbakanlık Basımevi.
- ORTAYLI, İ. (1994). *Osmanlıda Kadı: Hukuk ve İdare Adamı Olarak*. Ankara: Turhan Kitapevi.

- ORTAYLI, İ. (2001). Osmanlı Devletinde Kadı. *D.İ.A.* (ss. 69-73), (C. 24). İstanbul.
- ORTAYLI, İ. (1999). *Osmanlı Toplumunda Aile*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- ÖZTÜRK, G.E. (2008). 19 ve 20. Yüzyıllarda Niğde Sancağının İdari Taksimi.
Musa Şaşmaz (Editör), *Niğde, Aksaray ve Nevşehir Tarihi Üzerine*.(ss. 69-81)
İstanbul: Kitabevi
- PAKALIN, M. Z. (1971). Kadı. *Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*. (C. II).
İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı. 119-125
- SAGÇAN, F. (2008, Ekim). Kapadokya’da Geleneksel Yerleşmelere Bir Bakış
Yerleşim Özellikleri ve Planlama Çalışmaları. *Nevşehir Kültür ve Tarih
Araştırmaları Dergisi. Yıl 3, Sayı 10*. Nevşehir. 53-57
- SAYDAM, A. (1999). *Osmanlı Medeniyeti Tarihi*. Trabzon: Derya Kitapevi.
- ŞAHİN, İ. (2007). *Nevşehir. D.İ.A.* (ss. 64-67) (Cilt 33). İstanbul.
- TANRISEVEN, R. (2007). 12 No’lu Antalya Şer’iyye Sicili Defterine Göre 1862-
1864 Yılları Arasında Antalya Şehrinin İdarî Ve Sosyo-Ekonomik
Durumu.(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Akdeniz Üniversitesi. Antalya.
- UZUNÇARŞILI, İ. H. (1935, Temmuz). Şer’î Mahkeme Sicilleri. *Ülkü Halkevleri
Dergisi. C.V, S. 29*. Ankara. 8-365
- UZUNÇARŞILI, İ. H. (1965). Kadılık. *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı*. Ankara:
Türk Tarih Kurumu.
- YEL, A. M. & Mustafa S. K. (2003). Mahalle. *D.İ.A.* (ss. 323-326), (Cilt 27).
Ankara.
- YILMAZ, F. (1999). *İlkçağdan Günümüze Niğde Tarihi*. Niğde: Kültür Kitabevi

و صید و دغی و صیقل بر بزرگ برستان نام است که در کتب قدیمه مذکور است و در کتب جدیده نیز آمده است
تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است

تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است
تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است
تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است

تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است
تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است
تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است

تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است
تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است
تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است

تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است
تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است
تفصیل از بزرگان سواد و غنای بزرگ بر حواله از کتب قدیمه مذکور است

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı ve SOYADI : Bircan ŞAHİN

Doğum Yeri ve Tarihi: Niğde, 27/05/1980

Eğitim Durumu

Derece	Kurum	Mezuniyet Yılı
3,52	Nevşehir Ün. Sos Bil Ens. Tarih A.B. D	2013
79,08	Niğde Ün. Eğitim Fak. Sos Bil Gört	2002
3,89	Niğde Fatih Lisesi	1997

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

İş Deneşimi

Suvermez İlköğretim Okulu Öğretmen, Müdür Yardımcısı ve Müdürlük (2002-2008)

Derinkuyu Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu Müdür Yardımcılığı (2008-...)

Derinkuyu Gençlik Hz. ve Spor İlçe Müdürlüğü (Vekaleten 2009-...)

İletişim

Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu Derinkuyu Nevşehir

bircan50@hotmail.com

